

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

2015

САДРЖАЈ:

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И
СТРУЧНОГ РАДА

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И
ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И
КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ
КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЂЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА
КВАЛИТЕТА

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ

Филозофски факултет у Новом Саду основан је посебним законом који је донела Скупштина НР Србије јуна 1954. године. Републичко извршно веће образовало је Матичну комисију са задатком да, у својству привремених факултетских органа, припреми почетне наставне планове, изабере вршиоца дужности декана, прве наставнике и административно-техничке раднике, да припреми зграде и друге услове за почетак рада факултета. Матична комисија, у саставу: Александар Белић, Павле Савић, Велибор Глигорић, Васа Чубриловић, Боривоје Дробњаковић, Младен Лесковац, Миљан Мојашевић, Тадија Пејовић и Спасоје Чобански је на првој седници за вршиоца дужности декана изабрала је др Боривоја Дробњаковића, декана Филозофског факултета у Београду. Одлучено је да се образује шест студијских група:

- за историју,
- за јужнословенске језике,
- за југословенску књижевност,
- за енглески језик и књижевност,
- за немачки језик и књижевност, и
- за математику са физиком.

Половином септембра исте године Матична комисија је изабрала прве наставнике: Младена Лесковца, др Миливоја Павловића, др Миту Костића, Ђорђа Сп. Радојчића, др Петра И. Поповића, др Мирка Стојаковића, др Петра Ђорђића, др Ивана Поповић, др Павла Ивића, др Богољуба Станковића и др Милутина Гарашанина. Филозофски факултет, заједно са Пољопривредним факултетом, најстарији је факултет Универзитета у Новом Саду и када је основан, био је део Београдског универзитета јер ће Универзитет у Новом Саду настати тек шест година касније, 1960. године. На новооснованом Филозофском факултету настава је започела свечаним предавањем тада највећег југословенског лингвисте и председника САНУ, члана Матичне комисије Филозофског факултета, академика Александра Белића, у старом здању на углу Трга Слободе и Његошеве улице. На Факултет се те школске 1954/1955. године уписало 566 студената и то на 6 студијских група: јужнословенски језици, југословенске књижевности, енглески језик и књижевност, немачки језик и књижевност и историја као и математика и физика. Током наредних деценија осниване су, поред студијске групе за историју, и нове студијске групе за студије друштвено-хуманистичких наука:

- Руски језик и књижевност (1961)
- Француски језик и књижевност (1972)
- Педагогија (1972)
- Марксизам (1978-1988)
- Психологија (1982)
- Социологија и филозофија (1988-1996)
- Социологија (1996)
- Филозофија (1996)
- Компаративна књижевност са теоријом књижевности (2000)
- Журналистика (2004)

Посебно је значајно то што су на Филозофском факултету у Новом Саду основане студијске групе за студије мањинских језика и књижевности (као матерњих) и наставе српског (српскохрватског) језика и књижевности у школама у којима се настава одвија на мањинским језицима:

- Мађарски језик и књижевност (1959)
- Словачки језик и књижевност (1961)
- Српскохрватски језик и југословенске књижевности за наставу у школама са мађарским наставним језиком (1972)
- Румунски језик и књижевност (1981)
- Русински језик и књижевност (1981)

Године 1979. за потребе реализације наставе Факултет је пресељен у садашњу зграду у улици Др Зорана Ђинђића 2.

Историја развоја Факултета изложена је у [документима](#) и споменицама које су објављиване поводом значајних годишњица.

У саставу Факултета налази се 17 одсека: [Одсек за српски језик и лингвистику](#), [Одсек за српску књижевност](#), [Одсек за компаративну књижевност](#), [Одсек за англистику](#), [Одсек за германистику](#), [Одсек за славистику](#), [Одсек за романистику](#), [Одсек за хунгарологију](#), [Одсек за румунистику](#), [Одсек за словакистику](#), [Одсек за русинистику](#), [Одсек за историју](#), [Одсек за педагогију](#), [Одсек за психологију](#), [Одсек за социологију](#), [Одсек за филозофију](#) и [Одсек за медијске студије](#).

Факултет у свом саставу има следеће центре: [Центар за српски језик као страни језике](#), [Центар за језике](#), [Центар за усавршавање наставника и целоживотно образовање](#), [ЕЦДЛ тестни центар](#), [Центар за подршку студентима](#), [Центар за бихејвиоралну генетику](#), [Лабораторију за експерименталну психологију](#) (у саставу Одсека за психологију), [Центар за социолошка истраживања](#) (у саставу Одсека за социологију), [Педагошки центар](#) (у саставу Одсека за педагогију), [Центар за мађарски језик](#) (у саставу Одсека за хунгарологију), [Центар за историјска истраживања](#) (у саставу Одсека за историју), [Центар за истраживање и популаризацију српске књижевности](#) (у саставу Одсека за српску књижевност), [Медијски центар](#) (у саставу Одсека за медијске студије).

Стручне службе на Факултету су: Служба за опште и правне послове, Служба за финансијско-материјалне послове, Служба за студентска питања и Техничка служба.

Факултет има респектабилну [Централну библиотеку](#) која је најстарија и највећа високошколска библиотека у Војводини, највећа факултетска библиотека у Србији и друга по величини научна библиотека у Војводини (после Библиотеке Матице српске). Активности Централне библиотеке одвијају се у складу са потребама образовне и научне делатности на Факултету. Рад семинарских библиотека је у служби наставног процеса и научноистраживачког рада, а Централна библиотека обавља заједничке стручне функције. Библиотека поседује приближно 550.000 публикација и друге грађе. Библиотечки фонд се континуирано попуњава актуелним домаћим и страним научним публикације. Библиотека

размеђује публикације (издања Факултета) са приближно 90 академских, образовних и научних установа у земљи и свету. Библиотечке збирке се сваке године обогате (куповином, разменом, поклонима, издањима Факултета, обавезним примерцима и др.) са око 10.000 нових публикација.

[Електронски каталог Библиотеке](#) доступан је од 2007. године свим заинтересованим корисницима преко интернета у оквиру библиотечко-информационог система COBISS.SR. Број библиографских записа се сваке године увећава. Поред депоа Централне библиотеке и Централне читаонице, студентима је на располагању 17 библиотечко-информационих пунктова, опремљених ИКТ опремом, адекватном за приступање домаћим и страним базама података (електронским каталозима и др.). Библиотека има преко 5.000 чланова (више од 4.500 студената и 350 наставника и сарадника и ненаставног особља), који годишње користе око 240.000 књига и других публикација. Сваке године се у Библиотеку упише приближно 1.000 нових чланова. Корисници Библиотеке су и студенти и наставници других факултета Универзитета у Новом Саду, али и научници и истраживачи из других средина, као и некадашњи студенти Факултета. Члановима Библиотеке је на располагању 15 читаоница са приближно 490 места за кориснике. Семинарске читаонице опремљене су рачунарима са приступом интернету, штампачима и другом одговарајућом опремом.

У претходном периоду Факултет је успешно акредитован као високошколска и као научноистраживачка установа, али је реализовао и разноврсне видове научних и културних активности и међународне сарадње:

- организовање научних конференција, скупова, колоквијума;
- промоције међународних програма мобилности за студенте, наставно и ненаставно особље;
- организовање радионица, семинара, летњих школа (Летња школа српског језика, историје и културе);
- организовање посета и предавања реномираних гостујућих предавача са партнерских и других универзитета;
- организовање посета и предавања реномираних писаца;
- организовање посета и предавања страних амбасадора;
- отварање [Конфуцијевог института](#) и промоција наставе кинеског језика и културе у Новом Саду;
- увођење факултативних курсева португалског, турског и персијског језика;
- организовање културних манифестација: промоција књига, изложби, тематских вечери посвећених филологијама и културама које се изучавају на Филозофском факултету,
- обележавање Европског дана језика и Дана матерњег језика, пројекције филмова, гостовање позоришних студентских трупa и сл.

[Годишњи извештаји о раду Факултета](#) доступни су јавности преко сајта Факултета.

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Од доношења Закона о високом образовању (2005) Факултет је континуирано и систематски приступио анализи и разматрању могућности за обезбеђивање и унапређење квалитета у свим областима рада.

Факултет има стратегију обезбеђења квалитета, која садржи:

- одређење да се непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета студијских програма;
- мере за обезбеђење квалитета;
- субјекте обезбеђења квалитета (стручна тела, студенте, ненаставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку;
- области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања);
- одређење за изградњу организационе културе квалитета;
- повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности.

Стратегију обезбеђења квалитета доноси орган управљања високошколске установе – Савет – на предлог органа пословођења – декана. Факултет објављује стратегију обезбеђења квалитета и промовише је, како у самој установи, тако и у јавности. Факултет периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета.

Комисија за обезбеђење квалитета рада Факултета образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета 7.3.2007. године. Састав Комисије и записници о раду доступни су јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/Komisija/sistem_obebedjenja_kvaliteta_komisija.htm

На основу Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Новом Саду и *Статута Филозофског факултета*, Савет Филозофског факултета, орган управљања, на предлог Декана, органа пословођења, усвојио је на седници одржаној 7.3.2008. године документ под називом *Смернице стратегије обезбеђивања квалитета рада Факултета*. Наведени документ доступан је јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/Files/StatutFF_25_02_2015.pdf

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/Dokumenti/SmerniceStrategijeObebedjivanjaKvaliteta.pdf

Стратегија обезбеђивања квалитета рада представљала је основу за планирање поступака развоја и трајног унапређивања свих облика рада Факултета у периоду који је уследио.

Стратегија обезбеђивања квалитета Факултета подразумева трајно опредељење:

- да се непрекидно и систематски развија, негује и унапређује култура квалитета;
- да се обезбеди континуирани развој друштвено-хуманистичких наука и примена резултата научних истраживања у наставном процесу и свим другим облицима рада на Факултету;
- да се општим актима утврде области обезбеђења и унапређења квалитета (студијски програми, настава, научно-истраживачки пројекти, библиотечки фондови, процес управљања, финансирање, техничка и технолошка подршка) и субјекти обезбеђења квалитета у наведеним областима (наставно и ненаставно особље, студенти, стручне службе) и њихова права и обавезе у том поступку;
- да се у свим облицима рада Факултета обезбеди повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности;
- да се у свим облицима рада Факултета обезбеди задовољење потреба студената, наставног и ненаставног особља и друштва у целини;
- да се благовремено уочавају недостаци у наставном процесу и другим облицима рада на Факултету и предузимају мере за обезбеђење квалитета студијских програма, наставног и ненаставног особља, наставе, студената, библиотеке, стручних служби, библиотечке, техничке, лабораторијске и друге опреме потребне за извођење наставе и научно-истраживачког рада;
- да се систем мера и поступака за обезбеђивање квалитета путем систематског праћења и периодичне провере квалитета утврди Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању;
- да се стратегија обезбеђења квалитета рада Факултета периодично преиспитује и унапређује;
- да се стратегија обезбеђења квалитета рада Факултета континуирано промовише, како у самој установи, тако и у јавности.

Поштујући тежњу за остваривањем усвојене стратегије обезбеђења квалитета, а имајући у виду стандарде и смернице Националног савета за високо образовање, Факултет је, поред усвојио [Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновања](#) и [Акциони план за обезбеђења квалитета](#).

Наведени документи доступни су јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/Files/PravilnikEvaluacija_23_3_2010.htm

Опредељењима, циљевима, поступцима и мерама, дефинисаним у наведеним документима, Факултет је преузео одговорност за обезбеђивање, континуирано праћење, унапређивање и развој квалитета рада у следећим областима: студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, учбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања), као и обавезу да перманентно прати и уважава иновативне идеје, принципе и трендове у развоју европског високошколског образовања. Акционим планом прецизно су утврђени поступци и мере за све области обезбеђења квалитета, субјекти који треба да спроведу поступке и мере, као и оквирни рокови за њихово спровођење.

Комисија за обезбеђење квалитета припрема, на основу важећих законских и подзаконских аката, стандарда за проверу и обезбеђење квалитета, општих аката УНС и

Факултета, [извештаје о самовредновању](http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/IzvestajOSamovrednovanju/izvestaj_o_samovrednovanju.pdf):

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/IzvestajOSamovrednovanju/izvestaj_o_samovrednovanju.pdf (2008)

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/Izvestaj%20o%20samovrednovanju%202012.pdf(2012)

На основу важеће законске и подзаконске регулативе, опшних аката УНС и Факултета, као и анализе рада у претходном периоду, Комисија за обезбеђење квалитета је од почетка школске 2012/2013. до краја школске 2014/2015. године интензивно радила, у складу са усвојеном *Стратегијом развоја образовања у Србији до 2020. године* и поштовала све измене и допуне *Закона о високом образовању*, других закона и подзаконских аката, којима је регулисана област високог образовања у Србији, као и измене и допуне опшних аката УНС. Сви наведени документи стављани су благовремено на увид јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/fakultet_pravna_akta.html

б) SWOT анализа стандарда 1

СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	S	Факултет је недвосмислено опредељен за неговање и унапређење квалитета и културе квалитета. Факултет од 2006. године предузима мере и поступке за обезбеђење квалитета. Субјекти и области обезбеђења и унапређења квалитета утврђени су општим актима Факултета.
	W	Формализован и површан приступ појединих субјеката обезбеђења и унапређења квалитета реализацију утврђених стандарда, мера и поступака.
	O	Доследна примена акционог плана за обезбеђење квалитета, разматрање унапређења стратегије и акционог плана за обезбеђење и унапређење квалитета.
	T	Површан приступ разматрању могућности унапређења стратегије и акционог плана за обезбеђење и унапређење квалитета.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

- ✓ редефинисање приоритета и прецизирање циљева у акционом плану за наредни период,
- ✓ примена и развој јединственог Факултетског информационог система (ФИС) у свим стручним службама, као и даље унапређивање система информисања студената,
- ✓ уједначавање и поштовање критеријума записна основне, мастер и докторске студије ради постизања још већег квалитета студената.

г) Показатељи и прилози за стандард 1

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Факултет је утврдио стандарде, начин и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности. Стандарди подразумевају да је минимални ниво квалитета рада утврђен стандардима за самовредновање, спољашњу проверу квалитета и акредитацију високошколских установа и студијских програма. Факултет уредно чини доступним јавности извештаје о постигнутим стандардима квалитета, периодично преиспитује и унапређује стандарде за унапређење квалитета.

Стручни орган Факултета, Наставно-научно веће, усвојио је [Правилник о поступцима и мерама за обезбеђење и унапређење квалитета](#) и [Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења и унапређења квалитета](#). Правилником су утврђене мере, поступци и субјекти за праћење, анализу, обезбеђење и унапређење квалитета. Наставно-научно веће усвојило је и [Правилник о раду Комисије за обезбеђење квалитета](#) (2014).

[Потврду постигнутих стандарда квалитета Факултета представљају следећи документи:](#) одлука и уверење о акредитацији високошколске установе, одлуке и уверења о акредитацији студијских програма основних академских, мастер академских и докторских студија које Факултет реализује.

б) SWOT анализа стандарда 2

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА	S	Факултет је успешно спровео поступак самовредновања, спољашње провере квалитета и акредитације високошколске установе и студијских програма које реализује (сва три нивоа студија) и то у 2 (два) циклуса. На основу одлука и уверења о акредитацији надлежни орган издао је одговарајућу Дозволу за рад. Факултет има стабилан систем обезбеђења и унапређења квалитета.
	W	Дисконтинуитет у преузимању обавеза и одговорности на нивоу реализације утврђених стандарда и поступака за обезбеђење квалитета приликом измена састава субјеката обезбеђења и унапређења квалитета (састава стручних органа, Комисије за обезбеђење квалитета, Студентског парламента и др.).
	O	Успостављени ниво поверења и сарадње између наставника, сарадника, представника ненаставног особља и студената, како у области разматрања, тако и у области предлагања измена усвојених стандарда и поступака унапређења квалитета.
	T	Неусклађеност рада, површност и занемаривање обавеза

		појединих субјеката у процесу реализације и унапређења стандарда квалитета.
--	--	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

- поступке прикупљања и анализе података о спровођењу усвојених стандарда квалитета треба учинити ефикаснијим,
- успостављање блискије сарадње и развијање система координације рада субјеката реализације стандарда квалитета (наставници, сарадници, ненаставно особље, стручне службе, организационе јединице, органи пословођења и орган управљања и др.).

г) Показатељи и прилози за стандард 2

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Факултет систематски и континуирано изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета. Статутом Факултета утврђени су послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа, организационих јединица Факултета (одсека, центара и др.) и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Посебно се води рачуна о обезбеђењу учешћа студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета. Комисију за обезбеђење квалитета чине чланови из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

Факултет има и примењује систем осигурања квалитета и обезбеђује критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везане за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин. Факултет редовно прикупља и евалуира податке који се односе на квалитет. Извештаје о спровођењу стратегије обезбеђења квалитета усваја стручни орган Факултета. Резултати студентске евалуације наставног процеса и општих услова студирања представљају основ за планирање мера и поступака за унапређење квалитета. Процес одлучивања заснован је на претходном утврђивању јасно дефинисаних неопходних компетенција, надлежности и одговорности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, наставника и сарадника, као и студената. Организациона структура Факултета и процедуре система обезбеђења квалитета обезбеђују укљученост наставног особља, ненаставног особља и студената у процесе одлучивања.

Акциони план за обезбеђење квалитета донет је на основу Закона о високом образовању и општих аката УНС и Факултета, као и Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање Филозофског факултета. Акционим планом су утврђени поступци и мере за све области обезбеђења и унапређења квалитета, субјекти који треба да спроведу поступке и мере, као и оквирни рокови за њихово спровођење. У складу са правилницима о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, стандардима за спољашњу проверу квалитета високошколских установа и стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма, које је донео Национални савет за високо образовање и са стратегијом обезбеђења квалитета рада Филозофског факултета, коју је усвојио Савет Филозофског факултета, Факултет је утврдио стандарде, поступке и субјекте за обезбеђивање квалитета у следећим областима:

- студијски програми основних академских, мастер академских и докторских студија,
- наставни процес,
- научноистраживачки и стручни рад,
- наставници и сарадници,
- студенти,
- учбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси,
- простор и опрема,

- управљање Факултетом и ненаставна подршка.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ СВИХ НИВОА СТУДИЈА

Квалитет студијских програма које реализује Факултет обезбеђује се: утврђивањем и правовременим објављивањем, систематским праћењем и континуираним унапређивањем сваког појединог студијског програма и усклађености његове структуре и садржаја са постављеним исходима и циљевима.

У циљу обезбеђења квалитета студијских програма планирају се следећи поступци и мере:

- Континуирано унапређивање сваког појединог студијског програма и усклађености структуре студијског програма са постављеним исходима и циљевима.

Субјекти: руководиоци студијских програма (шефови одсека и организационих јединица), наставници и сарадници (предлажу измене и допуне студијског програма), Наставно-научно веће (разматра и усваја предлоге измена и допуна студијског програма)

Рок: континуирано

- Састављање извештаја о самовредновању на основу резултата редовних поступака оцењивања квалитета наставног процеса.

Субјекти: Комисија за обезбеђење квалитета, декански колегијум, Наставно-научно веће, секретар Факултета и шефови стручних служби Факултета.

Рок: Најмање једном у 3 (три) године.

НАСТАВНИ ПРОЦЕС

Квалитет наставног процеса обезбеђује се: ангажовањем одговарајућег броја наставника и сарадника за реализацију студијског програма тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе годишње, односно 6 часова наставе недељно и да од укупног броја потребних наставника најмање 70% буде у сталном радном односу са пуним радним временом, а сарадник у настави и асистент просечно 300 часова активне наставе годишње, односно 10 часова недељно; благовременим утврђивањем и уредним спровођењем плана извођења наставе (радног календара) и распореда часова предавања, вежби, консултација, колоквијума, испита и других облика рада; благовременим утврђивањем, објављивањем и поштовањем планова рада по предметима; континуираним праћењем квалитета наставе, а нарочито професионалног и коректног односа наставника и сарадника према студентима; омогућавањем наставницима и сарадницима да у наставном процесу користе савремена наставна средства; функционалним усклађивањем рада стручних служби са наставним процесом, увођењем јединственог информационог система за евиденцију о реализацији студијских програма и другим облицима рада Факултета.

На обезбеђењу квалитета наставе треба предузете следеће поступке и мере:

- Утврђивање Радног календара за школску годину и благовремено објављивање на сајту Факултета и на огласним таблама.

Субјекти: Декан (организује израду календара), Наставно-научно веће (разматра и усваја календар)

Рок: 15. септембар

- Утврђивање оптималног распореда часова наставе (за сваки предмет и сваки облик наставе), као и распореда испита у испитним роковима и благовремено објављивање распореда на сајту Факултета и на огласним таблама.

Субјекти: Продекан за наставу (организује израду распореда), Служба за студентска питања и наставу (израђује распоред на основу предлога шефа одсека и руководиоца студијског програма), шеф одсека и руководилац студијског програма (предлаже распоред и потврђује коначну верзију распореда)

Рок: 15. септембар и 1. фебруар

- Спровођење континуираног студентског вредновања квалитета наставног процеса, два пута годишње, и то: први пут пред завршетак наставе у зимском семестру (децембар), а други пут пред завршетак наставе у летњем семестру (мај), када се вреднује и квалитет општих услова студирања на Факултету, односно у терминима предвиђеним годишњим календаром рада Факултета, који усваја Наставно-научно веће.

Субјекти: студенти (студенти попуњавају анкету електронским путем, уз обезбеђење анонимности података), Комисија за обезбеђење квалитета и продекан за наставу (кординирају организацију спровођења анкете), Студентски парламент и студент продекан (предочавају студентима значај анкетања за побољшање квалитета студијских програма), декан (обезбеђује ваннаставну подршку за спровођење анкете).

Рок: До краја зимског и летњег семестра за сваки студијски програм, сваку годину студија и сваки ниво студија (основне академске, мастер академске и докторске студије)

- Анализа и састављање извештаја о спроведеном поступку евалуације наставе и општих услова студирања и предузимање мера и поступака за отклањање уочених недостатака и решавање уочених проблема.

Субјекти: Комисија за обезбеђење квалитета и продекан за наставу (организује анализу резултата и састављање извештаја), студент продекан, Студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета и Наставно-научно веће (разматрају извештај и одлучују о предузимању мера и поступака за отклањање недостатака), наставници и сарадници,

ненаставно особље (извршавају одлуке стручних органа, органа пословођења и органа управљања).

Рок: 30. септембар

- Обавештавање шефова одсека, руководиоца студијских програма, наставника и сарадника са оценом квалитета рада, исказаном у студентској анкети и предузимање корективних мера и поступака у случају ниских оцена.

Субјекти: Декан и продекан за наставу Наставници и сарадници Одсека за педагогију и Одсека за психологију организују семинаре за наставнике и сараднике Универзитета у Новом Саду чији рад буде оцењен недовољном оценом, ради оснаживања њихових педагошко-психолошко-методичких компетенција.

Рок: 30 септембар

НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ И СТРУЧНИ РАД

Квалитет научноистраживачког и стручног рада обезбеђује се: континуираним старањем о јединствености образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада; осмишљавањем, припремањем и реализовањем научноистраживачких, стручних и других програма и пројеката, како националног, тако и међународног карактера; учествовањем на домаћим и иностраним конкурсима за финансирање научноистраживачких, стручних и других програма и пројеката; вођењем евиденције, оцењивањем обима и квалитета научно-истраживачких, стручних и других пројеката и програма који се реализују на Факултету и усклађивањем њихових садржаја и резултата основним циљевима и задацима Факултета, као и са националним и са европским циљевима и стандардима високог образовања; обављањем издавачке делатности у складу са могућностима; укључивањем резултата научноистраживачких, стручних и других програма и пројеката у наставни процес.

На обезбеђењу квалитета научног, стручног и уметничког рада треба предузети следеће поступке и мере:

- Обезбедити планирање научног, стручног и уметничког рада наставника.

Субјекти: наставници и сарадници, одсеци и центри (састављају планове научних, стручних и уметничких активности и достављају их Наставно-научном већу и декану Факултета), декан (обједињује појединачне планове и презентује Научно-наставном већу), Наставно-научно веће (разматра обједињене планове, утврђује приоритете, даје сагласност на предложене планове научних и стручних активности)

Рок: континуирано

- Обезбедити материјалну подршку научном, стручном и уметничком раду наставника у законским оквирима.

Субјекти: Савет факултета (планира и доноси одлуку о материјалној подршци научном, стручном и уметничком раду), декан (доноси одлуку о појединачним облицима материјалне подршке научном, стручном и уметничком раду, а у складу с приоритетима које је истакло Наставно-научно веће, средствима које је планирао и одобрио Савет, и у складу са материјалним могућностима факултета).

Рок: према усвојеним годишњим плановима.

- Обезбедити редовно праћење резултата научног, стручног и уметничког рада наставника.

Субјекти: Комисија за обезбеђење квалитета, (утврђује начин евидентирања и вредновања научних, стручних и уметничких резултата), декан (обједињује податке у годишњи извештај), Наставно-научно веће (разматра годишњи извештај).

Рок: 30. октобар.

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се: спровођењем избора наставника и сарадника у наставна и сарадничка звања складу са Законом о високом образовању и општим актима Универзитета у Новом Саду и Филозофског факултета, применом важећих критеријума вредновања резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у поступку избора у звање и одговарајућих критеријума вредновања резултата наставног рада наставника и сарадника у поступку избора у звање; систематским праћењем, оцењивањем и подстицањем научноистраживачке и педагошке активности наставника и сарадника; утврђивањем и спровођењем дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова; организовањем и спровођењем различитих врста научног и стручног усавршавања наставника и сарадника; подстицањем наставника и сарадника на перманентну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, вредновањем педагошког рада и успешног повезивања рада у образовању са радом на пројектима у другим областима друштвеног живота приликом унапређивања наставника и сарадника.

- Обезбеђивање примене важећих законских прописа и општих аката УНС и Факултета у поступку избора наставника и сарадника Факултета.

Субјекти: одсеци и центри Факултета (разматра стратегију унапређења квалитета наставника и сарадника, укључених у реализацију наставе и научноистраживачког рада, предлажу спровођење избора наставника и сарадника), Изборно веће (одлучује о саставу комисија за избор наставника и сарадника, усваја извештаје о предлогу за избор у звање), декан (расписује конкурсе за избор у звање наставника и сарадника Факултета), Служба за

општа и правна питања (стара се о реализацији поступка избора наставника и сарадника у складу са законским прописима и општим актима УНС и Факултета)

Рок: континуирано

- Анализа усклађености броја, компетенција, укупног оптерећења ангажованих наставника и сарадника са стандардима за акредитацију студијског програма и ажурно вођење евиденције о ангажованим наставницима и сарадницима.

Субјекти: декан, секретар Факултета, шеф Службе за општа и правна питања, шеф Службе за студентска питања и наставу, шеф одсека, руководилац студијског програма, Наставно-научно веће и Изборно веће

Рок: континуирано.

СТУДЕНТИ

Квалитет студената обезбеђује се: објављивањем релевантних података у вези са условима и критеријумима уписа на студијске програме и са режимом студија на огласној табли и интернет-сајту Факултета као и у посебним информаторима за упис основних, мастер, специјалистичких и докторских студија, како би били правовремено доступни потенцијалним и уписаним студентима; доследним спровођењем Правилника о упису на студијске програме Универзитета у Новом Саду и Правилника о упису кандидата на студијске програме које реализује Филозофски факултет; обезбеђивањем једнакости и равноправности студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално прекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепса или имовинско стање), као и адекватних услова за студирање студентима са посебним потребама; коректним и професионалним односом наставника и сарадника према студентима у току наставног процеса, приликом провере знања и оцењивања; систематичним праћењем и проверавањем пролазности и успешности студената уписаних на студијске програме које реализује Факултет (по предметима, испитним роковима, годинама и нивоима студија); обезбеђивањем услова за рад студента продекана и студентског парламента, омогућавањем студентима да се организују у складу са Законом о високом образовању и општим актима Универзитета у Новом Саду и Факултета; редовним спровођењем анкете којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања.

На обезбеђењу квалитета студената треба предузети следеће поступке и мере:

- Утврдити и објавити релевантне податке у вези са условима и критеријумима уписа на студијске програме и са режимом студија на огласној табли и интернет-сајту Факултета као и у посебним информаторима за упис на акредитоване студијске програме на свим нивоима студија.

Субјекти: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће, декан, продекан за наставу, шеф одсека и руководилац студијског програма, Служба за студентска питања и наставу

Рок: у складу са терминима објављивања конкурса за упис у наредну школску годину, које утврђује УНС

- Доследно спровођење Правилника о упису на студијске програме Универзитета у Новом Саду и Правилник о упису кандидата на студијске програме које реализује Филозофски факултет.

Субјекти: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће, декан, продекан за наставу, шеф одсека и руководилац студијског програма, Комисија за упис, комисије за реализацију пријемног испита, Служба за студентска питања и наставу

Рок: у складу са терминима реализације конкурса за упис у наредну школску годину, које утврђује УНС

- Систематско праћење, анализа и разматрање мера и поступака за повећање пролазности испитима и успешности студената уписаних на студијске програме које реализује Факултет (по предметима, испитним роковима, годинама и нивоима студија)
- Информисати студенте о условима и критеријумима мобилности студената у оквиру актуелних пројеката и програма међународне сарадње Факултета и УНС.

Субјекти: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће, декан, продекан за наставу, шеф одсека и руководилац студијског програма, академски координатори за међународну сарадњу, Канцеларија за међународну сарадњу, Служба за студентска питања и наставу

Рок: континуирано

УЦБЕНИЦИ, ЛИТЕРАТУРА, БИБЛИОТЕЧКИ И ИНФОРМАЦИОНИ РЕСУРСИ

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса обезбеђује се: континуираним анализирањем библиотечких фондова и допуњавањем Централне библиотеке и семинарских читаоница уџбеницима и другом литературом неопходном студентима за реализацију студијских програма; старањем да број запослених у Библиотеци Факултета, као и врста и ниво њихове стручне спреме одговарају потребама наставног процеса и научноистраживачког рада наставника, сарадника и студената; праћењем и оцењивањем рада библиотекара и других запослених у Библиотеци Факултета, а нарочито коректности и професионалности у односу према наставницима, сарадницима и студентима; правовременим обавештавањем студената о библиотечком фонду и начину рада Библиотеке Факултета; омогућавањем наставницима, сарадницима и студентима да у Централној читаоници и семинарским читаоницама користе релевантне

уџбенике и литературу из библиотечког фонда којим располаже Факултет, као и да имају стални приступ релевантним рачунарским базама података и то најмање 12 (дванаест) сати дневно; доношењем и спровођењем Правилника о уџбеницима; обезбеђивањем финансијских средстава за штампање уџбеника за предмете за које досад нису обезбеђени уџбеници

На обезбеђењу квалитета уџбеника, стручне литературе и информатичких ресурса треба предузети следеће поступке и мере:

- Анализа доступности уџбеника и литературе.

Субјекти: наставници и сарадници (прате доступност уџбеника и литературе за свој предмет, праве попис наслова који недостају и о томе обавештавају шефа одсека, руководиоца студијског програма, Наставно-научно веће, продекана за наставу, декана), студенти (у редовној годишњој анкети износе своје мишљење о доступности уџбеника и литературе, обавештавају предметне наставнике и студентски парламент о доступности уџбеника и литературе), Студентски парламент (разматра информације добијене од студената и предлаже мере и поступке за отклањање уочених проблема), Наставно-научно веће (разматра информације о доступности уџбеника и остале литературе, истиче приоритете и предлаже набавке), декан (предузима мере за издавање или набавку литературе и уџбеника).

Рок: континуирано

- Објављивање уџбеника и литературе.

Субјекти: наставници и сарадници (предлажу објављивање уџбеника и литературе Наставно-научном већу), Наставно-научно веће (усваја годишњи издавачки план), декан (обезбеђује материјалну и организациону подршку за објављивање уџбеника предвиђених Издавачким планом).

Рок: континуирано

- Набавка уџбеника и литературе.

Субјекти: наставници (прате нове књиге и литературу из своје области и предлажу промене уџбеника и литературе, не мењајући суштину акредитованог програма) Наставно-научно веће (разматра и прихвата промене литературе)

Рок: континуирано

- Обезбеђивање квалитета Библиотеке Факултета (радно време, услови коришћења библиотечких фондова), а нарочито рада библиотекара и других запослених у Библиотеци Факултета, коректности и професионалности у односу према наставницима, сарадницима и студентима.

Субјекти: управник Библиотеке, запослени у Библиотеци Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета, декан, шеф одсека, руководиоца студијског програма.

Рок: континуирано

ТЕХНИЧКИ И МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ

Квалитет техничких, просторних и материјалних ресурса обезбеђује се: поседовањем и савременим техничким, лабораторијским и другим специфичним опремањем просторних капацитета примерених за квалитетно извођење наставе (учионица, кабинета, читаоница и сл.) на свим врстама и нивоима студија са најмање 2 м 2 бруто простора по студенту (рад у две смене); континуираним праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса и бројем студената; омогућавањем свим запосленим и студентима да неометано приступају различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе; сталним унапређивањем услова боравка и рада у амфитеатру, кино-сали, салама за седнице, учионицама, језичким лабораторијама, рачунарским лабораторијама, централној и семинарским читаоницама, кабинетима и другим просторијама за извођење различитих облика наставе, у складу са потребама студијских програма које реализује Факултет и одговарајућим степеном хигијенско-техничке безбедности, у складу са законом.

На обезбеђењу квалитета техничких и материјалних ресурса треба предузети следеће поступке и мере:

- Обезбедити услове да студенти изнесу своје мишљење и оцене у анонимној анкети, која садржи и питања која се односе на квалитет простора и опреме, техничких и материјалних ресурса Факултета.

Субјекти: студенти (слободно испуњавају анкету), Комисија за обезбеђење квалитета, продекан за наставу (кординира организацију спровођења анкете), Студентски парламент (предочава студентима значај анкетирања за побољшање квалитета студијских програма и надгледа начин спровођења анкете), декан (обезбеђује ваннаставну подршку за спровођење анкете).

Рок: До краја наставе у летњем семестру

- Редовна годишња анализа техничких и материјалних услова за наставни процес и научноистраживачки рад и предузимање мера и поступака за унапређење квалитета у овој области.

Субјекти: Шеф Техничке службе, шеф одсека, руководиоца студијског програма, Студентски парламент (анализира студентска мишљења о материјалним и техничким ресурсима Факултета и информисе Комисију за обезбеђење квалитета), Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно-научно веће, Савет (планира средства за побољшање

квалитета простора и опреме, техничких и материјалних ресурса), декан (извршава одлуке Савета и доноси одлуке о набавци нових техничких средстава и коришћењу материјалних ресурса).

Рок: Континуирано

УПРАВЉАЊЕ ФАКУЛТЕТОМ И НЕНАСТАВНА ПОДРШКА

Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се: утврђивањем органа управљања и органа пословођења, структуре Факултета, организационих јединица, стручних органа и њихових надлежности и одговорности у процесу управљања, као и облика контроле њиховог рада Статутом Факултета, у складу са законом; утврђивањем и објављивањем услова и поступка заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља; ангажовањем одговарајућег броја запослених са адекватним квалификацијама у стручним службама; систематским праћењем и оцењивањем рада управљачког и ненаставног особља, а посебно коректног и професионалног односа према колегама и према студентима; предузимањем мера за унапређење квалитета рада управљачког и ненаставног особља.

На обезбеђењу квалитета ненаставне подршке треба предузети следеће поступке и мере:

- Обезбедити услове да студенти изнесу своје мишљење и оцене у анонимној анкети, која садржи и питања која се односе квалитет управљања факултетом и на квалитет ненаставне подршке.

Субјекти: студенти (слободно испуњавају анкету), Комисија за обезбеђење квалитета (кординира организацију спровођења анкете и предлаже мере за унапређење квалитета), Студентски парламент (предочава студентима значај анкетирања и прати спровођење анкете), декан (обезбеђује услове за спровођење анкете, предузима мере за унапређење квалитета).

Рок: До краја наставе у летњем семестру.

- Разматрање извештаја о евалуацији управљања Факултетом и ненаставне подршке, планирање и предузимање мера и поступака за унапређење квалитета у овој области.

Субјекти: Шеф Техничке службе, секретар Факултета, Комисија за обезбеђење квалитета, Студентски парламент и Наставно-научно веће (редовно разматрају квалитет управљања факултетом и квалитет ненаставне подршке и предлажу мере и поступке за унапређење квалитета у овој области), декан (на основу резултата анкете, сугестија и сопствених сазнања предузима превентивне и корективне мере).

Рок: Најмање једном у школској години.

Резултати свих спроведених анкета, као и информације о установи, студијским плановима и програмима, наставницима, радном календару, распореду часова и другим релевантним елементима, јавни су и доступни запосленима и студентима на сајту факултета, као и на огласним таблама и служе искључиво унапређењу наставног процеса, програма, ваннаставних активности и квалитета услова школовања у овој установи.

Квалитет учешћа студената у процесу самовредновања и провере квалитета рада Факултета у свим областима за које су утврђени стандарди и поступци обезбеђења квалитета и самовредновања обезбеђује се укључивањем представника студената у састав Комисије за обезбеђење квалитета, спровођењем анкете којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања Факултета у складу са Законом.

Објективно сагледавање актуелног стања на појединим одсечима и Факултету у целини пружа основу за пројектовање праваца и смерница реформе наставног и административног рада, сагледавање ефикасности наставног процеса, реализацију наставних планова и програма, те информисаност свих учесника васпитно-образовног процеса о процењеном квалитету програма и различитих аспеката наставног рада који реализују, као и активно укључивање студената као корисника услуга у процес креирања и евалуирања наставног рада.

На основу на основу претходних резултата самовредновања и резултата спроведених анкета, Факултет континуирано ради на допуњавању и унапређивању мера и поступака за обезбеђење квалитета. Ради обезбеђења и унапређења рада Комисије, Наставно-научно веће Факултета донело је 7.2.2014. године [Правилник о раду Комисије за обезбеђење квалитета](#), која је стални помоћни орган Наставно-научног већа. Правилник је доступан јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/Dokumenti/PRAVILNIK_KOSK.pdf

[Записници и извештаји о раду Комисије за обезбеђење квалитета](#) доступни су јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/Komisija/sistem_obebedjenja_kvaliteta_komisija.htm

Стални помоћни орган Наставно-научног већа и важан субјект у систему обезбеђења и унапређења квалитета је и [Центар за информационе системе и примену стандарда квалитета у друштвено-хуманистичким наукама](#). Центар се стара опримени савремених информационих и комуникационих технологијау циљу вредновања и унапређења квалитета у следећим областима:

- настава, научно-истраживачки и стручни рад запослених и студената Факултета;
- презентација и промоција Факултета (студијски програми, програми целоживотног учења, научно-истраживачки и стручни рад, издавачка делатност, међународна сарадња и друге активности);
- делатности из других области за које је Факултет регистрован.

б) SWOT анализа стандарда 3

СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	S	Факултет је Статутом утврдио да је Комисија за обезбеђење квалитета стални помоћни орган стручног органа Факултета – Наставно-научног већа. Статутом Факултета утврђене су надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, наставника и сарадника, стручних служби и другог ненаставног особља, студента продекана, Студентског парламента и студената у систему обезбеђења и унапређења квалитета. Посебним актом утврђена је организација и функционисање система обезбеђења квалитета.
	W	Недовољна заинтересованост студената за учествовање у систему обезбеђења и унапређења квалитета (слаб одзив приликом спровођења избора чланова Студентског парламента и др.). Неповерење студената у ефикасност система обезбеђења квалитета (сумње у вези са анонимношћу учесника у анкети и др.)
	O	Сарадња између Студентског парламента и Комисије за обезбеђење квалитета, као и других субјеката у систему обезбеђења квалитета.
	T	Продубљивање неповерења студената у систем обезбеђења и унапређења квалитета. Формализам у примени превентивних и корективних мера само на основу резултата студентске евалуације наставног процеса и општих услова студирања.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

Комисија за обезбеђење квалитета, у сарадњи са Студентским парламентом, треба да настави разматрање могућности ефикаснијег информисања свих субјеката, а нарочито студената о њиховим правима и обавезама да учествују у провери и обезбеђењу квалитета рада школе, а нарочито о њиховом већем укључивању у систем обезбеђења и унапређења квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 3

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

У раздобљу од доношења Закона о високом образовању (2005) до почетка школске 2015/2016. године на Факултету је успостављена инфраструктура и разрађени су механизми праћења квалитета студијских програма (формално-правне процедуре за одобравање покретања нових, измене и допуне акредитованих студијских програма, као и за праћење успешности реализације студијских програма и одговорности за њихово унапређење, као и за редовну и периодичну евалуацију програма).

Исходи образовања које се стиче завршавањем акредитованих студијских програма свих нивоа студија на Факултету усклађени су са исходима образовања на сличним угледним високошколским установама у Европској Унији и свету. Посебно се води рачуна о томе да курикулум студијског програма подстиче студенте на критички и стваралачки начин размишљања, као и примену стечених знања и вештина у практичне сврхе. Одобравање измена и допуна студијских програма, превасходно у циљу осавремењавања садржаја курикулума и упоредивости са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа, као и покретање нових студијских програма, у надлежности је стручног органа Факултета – Наставно-научног већа и сталног помоћног органа Већа – Комисије за обезбеђење квалитета. Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и стицање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани, усклађени са стандардима за акредитацију студијских програма и доступни јавности у електронској форми. Факултет обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Факултет настоји да прибави повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других установа и организација о квалитету студијских програма и стеченим компетенцијама студената.

На основу предлога Комисије за обезбеђење квалитета (2007), Наставно-научно веће Факултета усвојило је стандарде квалитета студијских програма основних академских, мастер (раније: дипломских) академских и докторских студија у складу са *Законом о високом образовању (2005)*, *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа (2006)*, *Правилником о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа (2006)* и *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (2006)*.

Захваљујући доследној примени усвојених стандарда квалитета, Факултет је поднео захтев и одговарајућу документацију за акредитацију високошколске установе и студијских програма сва три нивоа студија (2008). Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) донела је одлуку и уверење о акредитацији високошколске установе, као и одлуке и уверења о акредитацији 42 студијска програма на три нивоа студија (18 програма основних академских студија, 17 мастер и 7 докторских). На основу наведених докумената издата је одговарајућа Дозвола за рад од Секретаријата за образовање АП Војводине. Наведени документ доступан је јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/dozvola_za_rad_2009.pdf

Потврда о постигнутом квалитету представљала је основ за успешно планирање и обезбеђење квалитета од школске 2009/2010. до школске 2012/2013. године, када је, у складу са законским роковима састављен и предат КАПК-у Извештај о самовредновању. У току школске 2012/2013. године Факултет је припремио документацију за поновну акредитацију студијских програма уписаних у Дозволу за рад (2009), као и документација за акредитацију нових студијских програма. Процес акредитације је успешно окончан и на основу уверења и одлуке о акредитацији високошколске установе, као и уверења и одлука о акредитацији студијских програма основних академских, мастер академских и докторских студија, Секретаријат за образовање АП Војводине издао је одговарајућу Дозволу за рад. Наведени документи доступни су јавности на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/sistem_obebedjenja_kvaliteta_uverenja.htm

<http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/dozvola%20za%20rad%20FF%202015.pdf>

АКРЕДИТОВАНИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ – УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ Адреса: Др Зорана Ђинђића 2, Нови Сад www.ff.uns.ac.rs	Уверење о акредитацији - 28.11.2008. Уверење о акредитацији - 04.07.2014.
--	--

БР	НП	ПРОГРАМ	ИСХОД	СТРУЧНИ/АКАДЕМСКИ/НАУЧНИ НАЗИВ	БС
1	ДХ	ОАС - СРПСКА ФИЛОЛОГИЈА: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	60
2	ДХ	ОАС - СРПСКА ФИЛОЛОГИЈА У КОНТАКТУ СА МАЂАРСКОМ/СЛОВАЧКОМ ФИЛОЛОГИЈОМ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (СРПСКА ФИЛОЛОГИЈА У КОНТАКТУ СА МАЂАРСКОМ/СЛОВАЧКОМ ФИЛОЛОГИЈОМ)	25
3	ДХ	ОАС - СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК)	85
4	ДХ	ОАС - КОМПАРАТИВНА КЊИЖЕВНОСТ СА ТЕОРИЈОМ КЊИЖЕВНОСТИ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (КОМПАРАТИСТА)	20
5	ДХ	ОАС - МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	25
6	ДХ	ОАС - СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	30
7	ДХ	ОАС - РУМУНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (РУМУНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	25
8	ДХ	ОАС - РУСИНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (РУСИНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	20
9	ДХ	ОАС - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (АНГЛИСТА)	70
10	ДХ	ОАС - НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (ГЕРМАНИСТА)	60
11	ДХ	ОАС - РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	50
12	ДХ	ОАС - ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СА ДРУГИМ	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЛОГ (ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СА ДРУГИМ)	60

		РОМАНСКИМ ЈЕЗИКОМ И КУЛТУРОМ ¹		РОМАНСКИМ ЈЕЗИКОМ И КУЛТУРОМ)	
13	ДХ	ОАС - ИСТОРИЈА	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ИСТОРИЧАР	70
14	ДХ	ОАС - ПЕДАГОГИЈА	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ПЕДАГОГ	75
15	ДХ	ОАС - ПСИХОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ПСИХОЛОГ	80
16	ДХ	ОАС - ЖУРНАЛИСТИКА	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ НОВИНАР	70
17	ДХ	ОАС - СОЦИОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ СОЦИОЛОГ	55
18	ДХ	ОАС - ФИЛОЗОФИЈА	Акредитован 2014.	ДИПЛОМИРАНИ ФИЛОЗОФ	60
					940
19	ДХ	МАС - СРПСКА ФИЛОЛОГИЈА: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	55
20	ДХ	МАС - СРПСКА ФИЛОЛОГИЈА: СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК	Акредитован 2014.	МАСТЕР ПРОФЕСОР ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ (СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК)	20
21	ДХ	МАС - СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК)	50
22	ДХ	МАС - КОМПАРАТИВНА КЊИЖЕВНОСТ СА ТЕОРИЈОМ КЊИЖЕВНОСТИ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (КОМПАРАТИСТА)	20
23	ДХ	МАС - МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ПРОФЕСОР ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ (МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	20
24	ДХ	МАС - СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	10
25	ДХ	МАС - РУМУНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ПРОФЕСОР ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ (РУМУНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	10
26	ДХ	МАС - РУСИНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (РУСИНСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	10
27	ДХ	МАС - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	60
28	ДХ	МАС - НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ПРОФЕСОР ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ (НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	30
29	ДХ	МАС - РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ)	25
30	ДХ	МАС - ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СА ДРУГИМ РОМАНСКИМ ЈЕЗИКОМ И КУЛТУРОМ ²	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЛОГ (ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СА ДРУГИМ РОМАНСКИМ ЈЕЗИКОМ И КУЛТУРОМ)	50
31	ДХ	МАС - КОНФЕРЕНЦИЈСКО, СТРУЧНО И АУДИОВИЗУЕЛНО ПРЕВОЂЕЊЕ	Акредитован 2014.	МАСТЕР ПРЕВОДИЛАЦ	25
32	ДХ	МАС - ИСТОРИЈА	Акредитован 2014.	МАСТЕР ИСТОРИЧАР	50
33	ДХ	МАС - КОМУНИКОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	МАСТЕР КОМУНИКОЛОГ	30
34	ДХ	МАС - ПЕДАГОГИЈА	Акредитован	МАСТЕР ПЕДАГОГ	50

¹ Уз акредитовани студијски програм ОАС Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом, реализује се и студијски програм ОАС Француски језик и књижевност, акредитован 2008. године, што је у складу са законским прописима, као и са општим актима УНС и Факултета, јер још нису истекли законски рокови да студенти уписани на наведени студијски програм заврше започете студије.

² Уз акредитовани студијски програм МАС Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом, реализује се и студијски програм МАС Романистика, акредитован 2008. године, што је у складу са законским прописима, као и са општим актима УНС и Факултета, јер још нису истекли законски рокови да студенти уписани на наведени студијски програм заврше започете студије.

			2014.		
35	ДХ	МАС - ПСИХОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	МАСТЕР ПСИХОЛОГ	90
36	ДХ	МАС - СОЦИОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	МАСТЕР СОЦИОЛОГ	50
37	ДХ	МАС - ФИЛОЗОФИЈА	Акредитован 2014.	МАСТЕР ФИЛОЗОФ	20
					675
38	ДХ	ДС-ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ	10
39	ДХ	ДС - ИСТОРИЈА	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – ИСТОРИЈСКЕ НАУКЕ	5
40	ДХ	ДС - ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – ФИЛОЛОШКЕ НАУКЕ	30
41	ДХ	ДС - МЕТОДИКА НАСТАВЕ	Акредитован 2015.	ДОКТОР НАУКА – МЕТОДИКА НАСТАВЕ	15
42	ДХ	ДС - ПЕДАГОГИЈА	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – ПЕДАГОШКЕ НАУКЕ	5
43	ДХ	ДС - ПСИХОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – ПСИХОЛОШКЕ НАУКЕ	15
44	ДХ	ДС - СОЦИОЛОГИЈА	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – СОЦИОЛОШКЕ НАУКЕ	5
45	ДХ	ДС - ФИЛОЗОФИЈА	Акредитован 2014.	ДОКТОР НАУКА – ФИЛОЗОФИЈА	5
					90
					1.705

Успешно завршен процес поновне акредитације студијских програма, акредитованих први пут 2008. године, као и акредитације нових студијских програма, сведочи о складу између утврђених исхода и циљева студијских програма и њиховог садржаја и структуре, предвиђених наставних метода и критеријума оцењивања. Факултет реализује студијске програме којима су утврђени стручни, академски и научни називи у складу са *Правилником о листи стручних, академских и научних назива ("Сл. гласник РС", бр. 30/2007, 112/2008, 72/2009, 81/2010, 39/11 и 54/11)*, из следећих научних области у пољу ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА:

- ИСТОРИЈСКЕ, АРХЕОЛОШКЕ И КЛАСИЧНЕ НАУКЕ
- КУЛТУРОЛОШКЕ НАУКЕ И КОМУНИКОЛОГИЈА
- ПЕДАГОШКЕ И АНДРАГОШКЕ НАУКЕ
- ПСИХОЛОШКЕ НАУКЕ
- СОЦИОЛОШКЕ НАУКЕ
- ФИЛОЗОФИЈА
- ФИЛОЛОШКЕ НАУКЕ
- ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ, МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНЕ И ТРАНСДИСЦИПЛИНАРНЕ НАУКЕ (ИМТ).

Увид у начин усклађивања циљева студијских програма који се реализују на Факултету и исхода учења са оптерећењем студента, неопходним за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) може се стећи на основу следећих примера из наведених научних области:

НАУЧНА ОБЛАСТ: ИСТОРИЈСКЕ, АРХЕОЛОШКЕ И КЛАСИЧНЕ НАУКЕ

ИСТОРИЈА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма ОАС Историја су: 1. разумевање предмета и методологије историје као научне дисциплине, 2. владање знањима из области историје, заснованим на претходном образовању и развијеним до нивоа који омогућава коришћење стручне литературе, 3. способност за анализирање и тумачење појава, догађаја и процеса у општим и специфичним хронолошким и тематским оквирима, 4. способност идентификовања, критичког промишљања и аргументованог тумачења релевантних друштвених проблема, као и способност за прикупљање и интерпретирање података релевантних за њихово решавање, 5. владање специфичним знањима и вештинама, неопходним за учествовање у истраживањима историје, као и материјалне и духовне културе у компаративној перспективи, 6. способност за професионалну примену стечених знања из области историје у различитим делатностима или звањима, односно за компетентно учествовање у раду музеја, архива, завода за заштиту споменика, галерија, библиотека, културних центара, медијских установа, државних органа и невладиних организација, 7. мотивисаност и способност за даље усавршавање компетенција у свим облицима професионалне делатности, за усавршавање академских знања и спретности у њиховој примени у професионалној делатности, као и за примену информационо-комуникационих технологија у усавршавању стечених знања и вештина, 8. разумевање историје као наставног предмета, као и познавање основних метода наставе историје на основношколском и средњошколском нивоу образовања (само у случају да је реализовано најмање 24 ЕСПБ из предмета чији је циљ иницијална обука за наставу историје, односно да су положени испити из предмета: Развојна психологија, Педагошка психологија, Интерактивна педагогија, Методика наставе историје 1 и Методика наставе историје 2), 9. способност за презентацију професионалног рада пред стручном и широм јавношћу, 10. мотивисаност и способност за популаризацију историје као научне дисциплине, 11. мотивисаност и способност за наставак образовања.

Основне академске студије историје су засноване исходима учења. ОАС Историја треба да оспособе студенте за: 1. познавање историјске науке и самостално просуђивање и закључивање питања и проблема која се односе на историјске процесе, 2. познавање историјске литературе, као и основних тенденција у савременој историјској науци код нас и у развијеним земљама, 3. учествовање у истраживањима у домену историјске науке, и делатност историчара у свим врстама просветних институција које запошљавају историчаре, 4. даље образовање на мастер академским, специјалистичким академским и докторским студијама историје, 5. као и образовање у другим научним областима.

Исходи учења програма ОАС Историја базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања основних студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Студијски програм је у великој мери усаглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније. Веб адресе установа са програмима који су компатибилни са програмом основних студија Историје су:

Универзитет у Грацу

<http://studien.uni-graz.at/en/degree-programmes/studium-geschichte/history-bachelors-programme/>

Универзитет у Софији

[https://www.uni-](https://www.uni-sofia.bg/index.php/eng/the_university/faculties/faculty_of_history/degree_programmes/bachelors_degree_programmes/faculty_of_history/history)

[sofia.bg/index.php/eng/the_university/faculties/faculty_of_history/degree_programmes/bachelors_degree_programmes/faculty_of_history/history](https://www.uni-sofia.bg/index.php/eng/the_university/faculties/faculty_of_history/degree_programmes/bachelors_degree_programmes/faculty_of_history/history)

Универзитет у Љубљани

<http://www.ff.uni-lj.si/en/1/Study/Undergraduate.aspx>

Одсек за историју у плану и програму описује исходе наставне методе критеријуме оцењивања који су засновани на мерењу исхода учења. Методе извођења наставе у складу су са садржајима предмета и типом наставе. Процес поучавања се премешта на студента, његове потребе и квалитет знања. У том смислу се у реализацији наставе на ОАС Историја користе интерактивне методе рада, писање мини-есеја, студентска истраживања, тимски рад, предавања, консултације, анализе студија случаја, структуриране дебате и др. Усаглашеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања је видљива у спецификацији предмета.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
познавање историјске науке и самостално просуђивање и закључивање о питањима и проблемима која се односе на историјске процесе	Античка Грчка	6
	Историја старог Истока	6
	Историја Византије	6
	Хеленизам	6
	Историја старог Рима	6
	Западна Европа у средњем веку	6
	Словенске земље и Угарска у средњем веку	3
	Словени, староседеоци и Срби на Балкану до почетка XIV века	6
	Историја српског народа од XVI до XVIII века	6
	Рана модерна историја Европе	6
	Историја Средње Европе у новом веку	6
	Општа историја XIX века	3
	Медитеран у средњем веку	6
	Србија и Босна од XIV до XVI века	6
	Историја Османског царства	6
	Историја Југославије 1	6
	Историја Срба у Хабзбуршкој Монархији (1790-1918)	6
	Историја Србије и Срба у Црној Гори од краја XVIII до почетка XX века	6
	Општа савремена историја	6
	Историја Русије (1801-1917)	
Историја Југославије 2		
познавање историјске литературе, као и основних тенденција у савременој историјској науци код нас и у развијеним земљама	Увод у историјске студије	6
	Извори и историографија за историју Срба у средњем веку	3
	Историографија о Југославији	6
	Историјски извори о Југославији	6
даље образовање на	Помоћне историјске науке	6

дипломским, специјалистичким и докторским студијама историје	Привреда и друштво у средњовековној Србији	3
образовање у другим научним областима.	Археологија	6

Исходи	Изборни предмети	ЕСПБ
познавање историјске науке и самостално просуђивање и закључивање о питањима и проблемима која се односе на историјске процесе	Археологија конфликта	6
	Римске провинције на централном Балкану	6
	Северна Америка у рано колонијално доба	6
	Историја Средње Европе (1526-1790)	6
	Историја САД у XX веку	6
	Историја САД (1774-1914)	6
	Руска емиграција у Југославији између два светска рата	6
	Култ и иконографија у римско доба	6
	Средња и Југоисточна Европа у средњем веку	6
	Историја Средње Европе 1790-1918	6
	Историја Совјетског Савеза	6
	Светски ратови	6
	Уставно питање у Србији (1804-1918)	6
Југословенско-мађарски односи у првој половини XX века	6	
Развој југословенског федерализма (1943-1974)	6	
познавање историјске литературе, као и основних тенденција у савременој историјској науци код нас и у развијеним земљама	Историја историографије	6
	Политичка мисао у античкој Грчкој	6
	Култура Срба у средњем веку	6
	Српско средњовековно друштво	6
	Културно-политички развој српског народа (1790-1849)	6
	Српске политичке странке у Аустро-Угарској и Србији до 1918	6
	Друштвена и културна историја Југословенске Краљевине	6
	Политичке странке у Краљевини Југославији (1918-1941)	6
	Тиранида у античко доба	6
	Војна историја античког света	6
	Савремена историографија и друштвена теорија	6
Друштвена и културна историја социјалистичке Југославије	6	
даље образовање на дипломским, специјалистичким и докторским студијама историје	Евгеније Савојски и његово доба	6
	Жене у српском средњем веку	6
	Средњовековне цивилизације и друштво	6
	Историја српске државности (1788-1918)	6
	Историја српске цркве у средњем веку	6
	Историја Карловачке митрополије	6
	Правно-политички положај Срба у Хабзбуршкој Монархији (1690-1849)	3
	Историја мађарске културе у Војводини (на мађарском језику)	3
учествовање у истраживањима у домену историјске науке, и делатност историчара у свим врстама просветних институција које запошљавају историчаре	Методика наставе историје 1	6
	Архивистика	3
	Културно-историјски споменици 1	3
	Музеј у настави историје	6
	Историја Југославије у уџбеницима	6
	Савремени правци у историографији	6
	Методика наставе историје 2	6

	Музеологија Културно-историјски споменици 2	3 3
образовање у другим научним областима.	Филм у настави историје страни језици (мађарски, немачки, руски, шпански, француски, италијански и енглески) класични језици (грчки и латински) Српски језик: основи језичке културе и писмености Информатичка писменост Програмски пакети отвореног кода Веб дизајн Облици језичке комуникације (на мађарском језику) Развој српског језичког стандарда Популарна култура и животни стилови Развојна психологија Интерактивна педагогија Педагошка психологија Дидактика	6 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – АНТИЧКА ГРЧКА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Историја	
Ужа научна област	Историја, археологија и класичне науке	
Студијски програм	Историја	
Назив предмета	Античка Грчка	
Статус предмета	Обавезни	
Број ЕСПБ	6	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	2+1=3 - предавања 2 часа = 1,5 сати - вежбе 1 час = 0,75 сати	1 час = 45мин = 0,75 сати 3×0,75=2,25 2,25×15 недеља= 33,75 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове читање обавезне литературе - читање стручне и научне литературе на одабрану тему - израда семинарског рада	2 сата × 15 недеља = 30 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време проведено за припрему и проверу знања	- Усмено презентовање семинарског рада - Учење (припремање за испит)	15 мин = 0,25 сати 25,5 сати
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	0,5 сати
Укупан број сати		120 сати
Укупан број сати у ЕСПБ		6
Остварени исходи учења		- студент поседује основна знања из историје Античке Грчке

		- студент примењује историјске методе, презентује, анализира и интерпретира историјске изворе из периода Античке Грчке
--	--	--

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ИСТОРИЈА	S	<ul style="list-style-type: none"> ○ Студентски програм историје се реализује кроз два основна усмерења: научно-истраживачко и педагошко усмерење. ○ Студијски програм има велики избор изборних предмета. ○ Студијски програм Историје омогућава примену савремених метода и приступа у настави. ○ Концепција студијског програма Историје препознатљива је по присуству наставних предмета који су израз специфичних друштвених потреба и потреба струке (Археологија, Музеологија, Културно-историјски споменици, Архивистика). ○ Наставу на студијском програму Историје реализује респектабилан број младих наставника и асистената са високим научним и наставним компетенцијама, што уз наставнике са искуством представља предуслов квалитета високошколског образовања. ○ Међународна сарадња омогућује увиде у различите приступе реализацији наставе и компарацију сопственог програма и метода рада са сродним програмима. Међународни и домаћи пројекти доприносе и унапређењу наставе. ○ Учесће чланова Одсека у многобројним стручним комисијама Министарства и Покрајинског секретаријата. ○ Основан Центар за историјска истраживања.
	W	<ul style="list-style-type: none"> ○ Нерационално коришћење расположивог простора на Факултету за реализацију специфичних облика наставе (семинарске вежбе и сл.).
	O	<ul style="list-style-type: none"> ○ Иновирањем студијског програма студенти имају већу могућност избора усмерења. ○ Потписани институционални уговори између факултета и установа у којима се обавља пракса. ○ Повратна информација о раду, указивање на проблеме и тешкоће. ○ Популаризација историје. ○ Развој свести о правима и обавезама наставника и студената.
	T	<ul style="list-style-type: none"> ○ Смањење буџетских средстава. ○ Засићеност тржишта радном снагом и стручним кадровима. ○ Већа конкуренција високошколских установа.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ИСТОРИЈА

- Јавља се потреба за даљим јачањем међународне сарадње кроз билатералне пројекте и студијске боравке наставника и асистената у иностранству. Постоји потреба за већом међународном сарадњом која се посматра као шанса за студенте.
- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.

ИСТОРИЈА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма Историја (МАС) укључују постизање компетенција и академских вештина, а укључују развој креативних способности и овладавање специфичним академским знањима и практичним вештинама неопходним за стицање академског назива МАСТЕР ИСТОРИЧАР: развијена и усавршена способност идентификовања, критичког промишљања и аргументованог тумачења релевантних друштвених проблема, као и способност за прикупљање и интерпретирање података релевантних за њихово решавање; развијена и усавршена способност за анализирање и тумачење појава, догађаја и процеса у општим и специфичним хронолошким и тематским оквирима; продубљено разумевање предмета и методологије историје као научне дисциплине; владање знањима из области историје и сродних научних области из поља друштвено-хуманистичких наука, заснованим на претходном образовању и развијеним до нивоа који омогућава коришћење стручне литературе; владање специфичним знањима и вештинама, неопходним за учествовање у истраживањима историје материјалне и духовне културе у компаративној перспективи; развијена и усавршена способност за професионалну примену стечених знања из области историје у различитим делатностима или звањима, односно за компетентно учествовање у раду музеја, архива, завода за заштиту споменика, галерија, библиотека, културних центара, медијских установа, државних органа и невладиних организација; развијена свест о значају очувања и неговања локалне, националне и светске историјске и културне баштине; продубљено разумевање историје као наставног предмета, као и познавање разноврсних метода наставе историје на основношколском и средњошколском нивоу образовања (само у случају да је у оквиру студијског програма реализовано најмање 6 ЕСПБ из области иницијалне обуке за наставу историје, уз услов да је на претходном нивоу студија реализовано најмање 24 ЕСПБ из сродних предмета: Развојна психологија, Педагошка психологија, Интерактивна педагогија, Дидактика, Методика наставе историје 1 и Методика наставе историје 2); способност за самостално припремање, организовање и реализовање наставе историје на основношколском и средњошколском нивоу (само ако је у оквиру студијског програма најмање 6 ЕСПБ реализовано полагањем испита из предмета Методичка пракса); способност за презентацију професионалног рада пред стручном и широм јавношћу; мотивисаност и способност за даље усавршавање компетенција у свим облицима професионалне делатности; мотивисаност и способност за популаризацију историје као научне дисциплине; мотивисаност и способност за наставак образовања.

Исходи учења програма Мастер академских студија Историје базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања мастер студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Студијски програм је у великој мери усаглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније. Веб адресе установа са програмима који су компатибилни са програмом основних студија Историје су:

Универзитет у Грацу

<http://studien.uni-graz.at/en/degree-programmes/studium-geschichte/history-masters-programme/>

Универзитет у Софији

https://www.uni-sofia.bg/index.php/eng/the_university/faculties/faculty_of_history/degree_programmes/master_s_degree_programmes

Универзитет у Љубљани

http://www.ff.uni-lj.si/en/1/Study/Postgraduate_cycle2.aspx

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
развија и усавршава способност идентификовања, критичког промишљања и аргументованог тумачења релевантних друштвених проблема, као и способност за прикупљање и интерпретирање података релевантних за њихово решавање	Студијски истраживачки рад	10
развија и усавршава способност за анализирање и тумачење појава, догађаја и процеса у општим и специфичним хронолошким и тематским оквирима	Студијски истраживачки рад	10
развија продубљено разумевање предмета и методологије историје као научне дисциплине, влада знањима из области историје и сродних научних области из поља друштвено-хуманистичких наука, заснованим на претходном образовању и развијеним до нивоа који омогућава коришћење стручне литературе	Студијски истраживачки рад	10
влада специфичним знањима и вештинама, неопходним за учествовање у истраживањима историје материјалне и духовне културе у компаративној перспективи	Студијски истраживачки рад	10
развија и усавршава способности за професионалну примену стечених знања из области историје у различитим делатностима или звањима, односно за компетентно учествовање у раду музеја, архива, завода за заштиту споменика, галерија, библиотека, културних центара, медијских установа, државних органа и невладиних организација	Студијски истраживачки рад	10
развија свест о значају очувања и неговања локалне, националне и светске историјске и културне баштине	Студијски истраживачки рад	10
продубљено разумева историју као наставни предмет, као и познавање разноврсних метода наставе историје на основношколском и средњошколском нивоу образовања	Студијски истраживачки рад	10
развија способност за самостално припремање, организовање и реализовање наставе историје на основношколском и средњошколском нивоу	Студијски истраживачки рад	10
развија способност за презентацију професионалног рада пред стручном и широм јавношћу;	Студијски истраживачки рад	10
поседује мотивисаност и способност за даље усавршавање компетенција у свим облицима професионалне делатности;	Студијски истраживачки рад	10
поседује мотивисаност и способност за популаризацију историје као научне дисциплине;	Студијски истраживачки рад	10
поседује мотивисаност и способност за наставак образовања.	Студијски истраживачки рад	10

Исходи	Изборни предмети	ЕСПБ
развија и усавршава способност	Наука о прошлости и историјска свест	6

идентификовања, критичког промишљања и аргументованог тумачења релевантних друштвених проблема, као и способност за прикупљање и интерпретирање података релевантних за њихово решавање	Археологија идентитета Археологија античког империјализма Средњовековни владари и државе Европски владари и династије од XVI до XVIII века Међународни односи у Европи (1701-1763) Историја Балкана у новом веку Историја Русије (XVI-XVIII век) Велика француска револуција Сеоба Срба у Руско Царство у XVIII веку Борба Срба за аутономију и независну државу до 1918	6 6 6 6 6 6 6 6 6
развија и усавршава способност за анализирање и тумачење појава, догађаја и процеса у општим и специфичним хронолошким и тематским оквирима	Војвођански простор у XX веку Политичке идеологије XX века Биографска истраживања историје Срба у XX веку Историја револуција у XX веку Српска Војводина у Хабзбуршкој Монархији Економска историја Југославије Верски и политички покрети у Хабзбуршкој Монархији (1526-1790) Културни и политички покрети у Хабзбуршкој Монархији (1790-1918)	6 6 6 6 6 6 6 6
развија продубљено разумевање предмета и методологије историје као научне дисциплине, влада знањима из области историје и сродних научних области из поља друштвено-хуманистичких наука, заснованим на претходном образовању и развијеним до нивоа који омогућава коришћење стручне литературе	Методологија проучавања античке историје Методологија проучавања средњовековне историје Методологија проучавања модерне историје Античка Грчка у изворима и историографији Стари Рим у изворима и историографији	6 6 6 6 6
развија и усавршава способности за професионалну примену стечених знања из области историје у различитим делатностима или звањима, односно за компетентно учествовање у раду музеја, архива, завода за заштиту споменика, галерија, библиотека, културних центара, медијских установа, државних органа и невладиних организација	Дубровник и Србија - дипломатичко наслеђе Повеље српских средњовековних манастира Историја средњовековне културе и друштва Власи у средњем веку	6 6 6 6
продубљено разумева историју као наставни предмет, као и познавање разноврсних метода наставе историје на основношколском и средњошколском нивоу образовања	Античка религија и митологија у настави класичних језика и историје Античка прошлост у настави историје Методичка пракса Нови медији у настави историје.	6 6 6 6

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ИСТОРИЈА СРЕДЊОВЕКОВНЕ КУЛТУРЕ И ДРУШТВА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке
Научна област	Историја

Ужа научна област	Историја, археологија и класичне науке	
Студијски програм	Историја	
Назив предмета	Историја средњовековне културе и друштва	
Статус предмета	Изборни	
Број ЕСПБ	6	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	2+2=4 - предавања 2 часа = 1,5 сати - вежбе 2 часа = 1,5 сати	1 час = 45 мин = 0,75 сати 4×0,75=3 сата 3× 15 недеља= 45 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове читање обавезне литературе - читање стручне и научне литературе на одабрану тему - израда семинарског рада	2 сата × 15 недеља = 30 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време проведено за припрему и проверу знања	- Усмено презентовање семинарског рада - Учење (припремање за испит)	15 мин = 0,25 сати 14,25 сати
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	0,5 сати
Укупан број сати		120
Укупан број сати у ЕСПБ		6
Остварени исходи учења	- Студент је компетентан да користи стечена знања из историје средњовековне културе и друштва - Продубљено овладавање правцима друштвених и културних промена у средњем веку - Способност вредновања научно-методолошких продора у изучавању историје средњег века.	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ИСТОРИЈА	S	Концепција студијског програма заснива се на изборни предметима што резултира мањим бројем студената на предметима унапређујући квалитет наставног рада. Висока стручна квалификованост наставника омогућава реализовање савременог концепта наставе. Мастер академске студије ослањају се на менторски рад и стално праћење напредовања студената. Студијски програм је флексибилан и омогућава широке могућности избора и профилисања садржаја дипломског образовања према интересовањима и афинитетима и процењеним потребама тржишта. Предмети су иновативни, подстицајни, отварају простор за истраживачки рад.
	W	Нерационално коришћење расположивог простора за реализацију наставе.
	O	Концепција студијског програма заснована на изборним

		предметима пружа опције за рад са групама студената, као и индивидуални рад, што даље омогућава квалитетнији и диференцирани рад. Иновирањем студијског програма студенти имају већу могућност избора усмерења. Потписани институционални уговори између факултета и установа у којима се обавља пракса. Повратна информација о раду, указивање на проблеме и тешкоће.
	Т	Смањење буџетских средстава. Засићеност тржишта радном снагом и стручним кадровима. Већа конкуренција високошколских установа.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ИСТОРИЈА

- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.
- Јавља се потреба за даљим јачањем међународне сарадње кроз билатералне пројекте и студијске боравке наставника и асистената у иностранству.
- Постоји потреба за већом међународном сарадњом која се посматра као шанса за студенте.

ИСТОРИЈА – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма докторских студија Историје усклађени су са савременим правцима развоја историје као научне дисциплине у савременом свету и са основним задацима и циљевима Филозофског факултета: стицање стручног назива доктор наука – историјске науке, што подразумева израду и јавну одбрану докторске дисертације из области историјских наука, темељно познавање, критички приступ проучавању и оригиналну интерпретацију домаће и стране историографске продукције; способност за сложена научна истраживања уз примену савремених методолошких концепата и приступа и компетентну интерпретацију резултата таквих истраживања; способност за самосталну израду комплекснијих оригиналних текстуалних целина; способност за креирање нових експланаторних система у одређеној области историјских истраживања; способност за развој научноистраживачке делатности из области историје и оригинални допринос развоју историје као науке; способност за образовну делатност из одређене области историјске науке у високошколским установама. Сврха докторских студија из области Историје је развој историје као научне дисциплине у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука и то путем развоја и усавшавања способности студената за критичко и креативно мишљење, за самостално планирање, организовање и спровођење оригиналних и научно релевантних истраживања у области историјске науке, за јавно презентовање резултата самосталних научних истраживања у академској форми, за критичко процењивање метода и резултата истраживања других истраживача, као и развој свести о неопходности властитог доприноса општем развоју друштва.

Исходи студијског програма су: висока специјализација студената за одређене хронолошке и тематске области у историјској науци; темељно познавање домаће и стране историографске литературе; оспособљеност за критичку анализу и интерпретацију

историјских извора и литературе, за сложена научна истраживања уз примену савремених методолошких концепата и приступа и компетентну интерпретацију резултата таквих истраживања, за самосталну израду комплекснијих текстуалних целина и за развој научноистраживачке делатности из области историје. Савладавањем студијског програма докторских студија из области Историје студент стиче опште и специфичне способности за квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности. На докторским студијама Историје докторанди који су успешно одбранили докторску дисертацију и стекли академско звање доктора наука из области Историјске науке стичу и одговарајуће компетенције: да самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области историје као научне дисциплине, организују и остварују научна истраживања; да буду активно укључени у остваривање домаћих и међународних научно-истраживачких пројеката; да буду способни да разумеју и да примењују најновије методолошке приступе и резултате научних истраживања у самосталном проучавању историјских појава, догађаја и процеса; да критички, креативно и независно мисле и делују; да поштују принципе етичког кодекса добре научне праксе; да буду способни да комуницирају на професионалном нивоу у саопштавању научноистраживачких резултата и то на научним конференцијама, путем објављивања радова у научним часописима и зборницима радова; да доприносе развоју историје као научне дисциплине и науке уопште. Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције: темељно познавање и разумевање историје као научне дисциплине; способност решавања проблема у области истраживања историје и то уз примену савремених научних метода и поступака; способност за повезивање основних знања из различитих области и њихову примену у специфичним научним истраживањима; освешћеност о потреби сталног праћења савремених достигнућа у области историје и перманентног научног и стручног усавршавања; способност за примену информационо-комуникационих технологија у процесу сталног праћења савремених достигнућа у области историје и перманентног научног и стручног усавршавања.

Исходи учења програма Докторских академских студија Историје базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања дипломских студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Докторске студије Историје на Филозофском факултету у Новом Саду усклађене су са резултатима савремених научних истраживања из области историјских наука, стандардима за акредитацију студијских програма које је прописао Национални савет за високо образовање Републике Србије, као и са начелима Болоњске декларације и одговарајућим студијским програмима докторских студија историје на факултетима, односно универзитетима из земаља Европске уније. Студијски програм Докторских студија историје на Филозофском факултету у Новом Саду подразумева примену европских стандарда у погледу услова уписа на студијски програм, трајања студија, структуре студијског програма (једносеместрални обавезни и изборни предмети) и стицања одговарајућег научног назива, издавањем додатка дипломи, као и изражавања оптерећења студената у складу са Европским системом преносивости бодова (ЕСПБ).

- SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ИСТОРИЈА	S	Докторске студије Историје омогућавају савремене приступе техникама и методама рада кроз индивидуалан (менторски) и индивидуализован рад уз препознавање аутентичних научних интересовања докторанада. Студенти докторских студија историје имају могућност да бирају темем докторске дисертације из свих ужих научних области историје. Студентима докторских студија Историје омогућено је учествовање у настави на основним академским студијама Историје чиме стичу значајно наставно искуство. Конципирани програм омогућава докторандима стицање компетенција за самостално вођење оригиналних и научно релевантних истраживања и презентације својих научних радова на међународним научним скуповима и конференцијама. Наставу на докторским студијама Историје реализује респектабилан број младих наставника са високим научним компетенцијама. На Одсеку за историју постоји довољан број наставника који испуњавају и најстрожије услове (три рада на SSCI листи) за менторство.
	W	Проблем докторских студија Историје представља мањак понуде изборних предмета.
	O	Побољшавање квалитета наставника и сарадника као и квалитета наставе кроз учешћа у програмима подршке међународне размене и мобилности наставника и студената ради научних истраживања и стручног усавршавања. Ангажовање докторанада на научно-истраживачким пројектима МПНТР.
	T	(Не)прилагођеност критеријума за менторство (три рада на SSCI листи).

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ИСТОРИЈА

- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.
- Увођење већег броја изборних предмета који би омогућили још конкретније усмерење.

НАУЧНА ОБЛАСТ: КУЛТУРОЛОШКЕ НАУКЕ И КОМУНИКОЛОГИЈА

ЖУРНАЛИСТИКА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Исходи студијског програма ОАС Журналистика утврђени су акредитованим студијским програмом. Од студента се на завршетку студијског програма очекује да буде компетентан да: усвоји основна теоријска знања из области комуниколошких наука и журналистике, усвоји и овлада основним знањима о методама и техникама савременог новинарства, стекне способност примене стечених теоријских и стручних знања у новинарској пракси, стекне способност критичког мишљења приликом извештавања и у истраживачком процесу, стекне способност разумевања, излагања, критичке анализе, синтезе и решавања проблема у области комуниколошких наука и у новинарству, стекне способност примене теоријско-методолошких и научно-стручних знања у пракси, стекне способност комуникације и сарадње са ужим и ширим окружењем. Савладавањем студијског програма студент стиче и следеће специфичне компетенције, које су у функцији

квалитетног обављања професионалне делатности: овладаност основним појмовима и разумевањем неколико специфичних области друштвених наука, овладаност комуникативном и кодном компетенцијом једног страног језика на нивоу Б2 (први страни језик) и комуникативном и кодном компетенцијом једног страног језика (други страни језик) или језика средина на нивоу А1 или А2 према Заједничком европском оквиру за живе језике, овладаност систематизованим знањем о фонолошком, граматичком и лексичком устројству матерњег језика, способност примене информационих технологија у овладавању знањима из уже струке и из шире области комуниколошких наука, способност коришћења извора различитог типа, способност праћења и примене новина у струци, способност примене стечених знања у професионалној делатности. Савладавањем општих и специфичних компетенција студент је оспособљен за следеће професионалне делатности: новинар у штампаним и електронским медијима; новинар у деску и новинар у редакцији/рубрици.

Студијски програм је у великој мери саглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније:

Московский государственный университет имени М. В. Ломоносова, Факултет журналистики МГУ:

<http://www.journ.msu.ru/>

Софийски университет Св. Климент Охридски – Факултет по журналистика и масовакомуникация:

<http://www.uni-sofia.bg/faculties/journal/index.html>

Freien Univesität Berlin – Bachelorstudiengang Publizistik- und Kommunikationswissenschaft:

<http://www.fu-berlin.de/en/einrichtungen/fachbereiche/pol-soz/puk/journal.html>

Студенти ОАС Журналистике имају обавезу да обаве четири стручне праксе у току студија. Студенти недељу дана проведу у редакцији медија, у зависности коју праксу обављају. Прва пракса обавља се након положеног наставног предмета Новинарство у штампаним медијима. Студенти праксу у штампаним медијима обављају у редакцијама дневног листа *Дневник* са којим Филозофски факултет има потписан споразум о обављању стручне студентске праксе. Након положеног наставног предмета Радијско новинарство студенти радијску праксу обављају у редакцијама *Радио-телевизије Војводине* и *Радија 021*, са којима такође Факултет има потписан споразум о обављању стручне праксе. Трећу праксу студенти обављају када положе наставни предмет Телевизијско новинарство. Практику обављају у редакцијама *Радио-телевизије Војводине*. У медијским редакцијама, где се одвија стручна пракса, одређени су ментори праксе, угледни и искусни новинари који своје искуство у раду преносе студентима. Четврту праксу студенти обављају након што су обавили све остале праксе. Студенти добијају задатак да прате догађаје и објављују своје текстове на порталу *Универзитетски одјек*. Рад студента на пракси прати ментор који њихове текстове прегледа и поставља на портал.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

исходи	обавезни предмети	еспб
основна теоријска знања из области комуниколошких наука и	Увод у новинарство	6
	Комуникологија 1	6

журналистике	Комуникологија 2 Социологија масовних комуникација Новинарски жанрови 1 Новинарски жанрови 2 Новинарство у штампаним медијима Радијско новинарство Агенцијско новинарство Телевизијско новинарство	6 4 6 6 9 9 6 10
основна знања о методама и техникама савременог новинарства	Увод у новинарство Новинарски жанрови 1 Новинарски жанрови 2 Новинарство у штампаним медијима Радијско новинарство Агенцијско новинарство Телевизијско новинарство Интернетско новинарство	6 6 6 9 9 6 10 6
способност примене стечених теоријских и стручних знања у новинарској пракси	Новинарска пракса 1 Новинарска пракса 2 Новинарска пракса 3 Новинарска пракса 4	3 3 3 3
способност критичког мишљења приликом извештавања и у истраживачком процесу	Истраживачко новинарство	10
способност разумевања, излагања, критичке анализе, синтезе и решавања проблема у области комуниколошких наука и у новинарству	Комуникологија 1 Комуникологија 2 Анализа медијског дискурса	6 6 5
способност примене теоријско-методолошких и научно стручних знања у пракси	Истраживачко новинарство Деск и редакције Анализа медијског дискурса	5 10 5
способност комуникације и сарадње са ужим и ширим окружењем	Комуникологија И Комуникологија ИИ Реторика	6 6 5
овладавање основним појмовима и разумевањем неколико специфичних области друштвених наука	Основи економије Државно уређење Србије Савремени политички системи	4 4 3 4
овладаност комуникативном и кодном компетенцијом једног страног језика на нивоу Б2 (први страни језик) и комуникативном и кодном компетенцијом једног страног језика (други страни језик) или језика средине на нивоу А1 или А2 према Заједничком европском оквиру за живе језике	Страни језик 1/1 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански) Страни језик 1/2 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански) Страни језик 1/3 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански) Страни језик 1/4 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански) Страни језик 2/1 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански, мађарски, румунски, русински, словачки) Страни језик 2/2 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански, мађарски, румунски,	3 3 3 3 3 3

	русински, словачки)	
овладаност систематизованим знањем о фонолошком, граматичком и лексичком устројству матерњег језика	Матерњи језик 1 (српски, словачки, мађарски, румунски, русински) Матерњи језик 2 (српски, словачки, мађарски, румунски, русински) Матерњи језик 3 (српски, словачки, мађарски, румунски, русински) Матерњи језик 4 (српски, словачки, мађарски, румунски, русински)	4 5 5 5
способност примене информационах технологија у овладавању знањима из уже струке и из шире области комуникационих наука	Информатичка писменост Интернетско новинарство	3 6
способност коришћења извора различитог типа	Истраживачко новинарство Новинарски жанрови 1 Новинарски жанрови 2	10 6 6
способност праћења и примена новина у струци	Интернетско новинарство	6
способност примене стечених знања у професионалној делатности	Деск и редакције Новинарска пракса 1 Новинарска пракса 2 Новинарска пракса 3 Новинарска пракса 4	10 3 3 3 3

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – КОМУНИКОЛОГИЈА I

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Културолошке науке и комунологија	
Ужа научна област	Журналистика	
Студијски програм	Журналистика	
Предмет	Комунологија I	
ЕСПБ	6	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	- предавања - вежбе	2 часа (1,5 сати) 2 часа (1,5 сати) = 3 сата x 15 недеља = 45 сата
Време проведено у самосталном раду	- припрема за часове	- 2 сата x 15 недеља = 30 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема за колоквијум - припрема за колоквијум - припрема за испит	- 12 сати - 12 сати - 15 сати
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	- 1 сат
Укупан број сати	115 сати Напомена: Број бодова : 30 бодова у семестру = 115 сати за припрему : 600 сати	

	Добија се вредност од 5,75 бодова за овај курс (5,75 : 30= 115 : 600)
УКУПАН БРОЈ ЕСПБ	6
Остварени исходи учења	<p>Стицање теоријских знања неопходних за разумевање процеса комуницирања, разумевање најзначајнијих преткомуниколошких и комуниколошких теорија о комуницирању, овладавање комуниколошким појмовно-категоријалним апаратом.</p>

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ЖУРНАЛИСТИКА	S	<ul style="list-style-type: none"> - образовање на језицима националних мањина - пуно стручних предмета - практичан рад на вежбама и пракса у медијским организацијама - студенти припремају медијске производе - модеран приступ методици наставе - интердисциплинарност студијског програма и појединачних курсева - део наставника и сарадника су професионални новинари са богатим искуством, који преносе конкретна знања и вештине - млад научни тим - међународна и регионална сарадња омогућује увид у различите приступе држању наставе и вежби и упоређивање сопственог програма и метода са другим - међународни и домаћи пројекти који доприносе унапређењу наставе. - нове интердисциплинарне докторске студије.
	W	<ul style="list-style-type: none"> - недостатак уџбеничке литературе - мало општеобразовних предмета - недовољна језичка компетентност сарадника и сарадница за извођење наставе на енглеском језику
	O	<ul style="list-style-type: none"> - отварање нових смерова - покретање Медијског центра и излазак на тржиште - међународна сарадња и размена наставника и сарадника
	T	<ul style="list-style-type: none"> - смањење буџетских средстава - засићеност медијског тржишта радном снагом и стручним кадровима - већа конкуренција на тржишту високог образовања - у академској заједници непрепознавање награђених новинарских радова запослених на Одсеку као релевантних елемената за избор у звање.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ЖУРНАЛИСТИКА

- Јачање међународне и међурегионалне сарадње како би наставници и студенти могли да компарирају студијски програм ОАС ЖУРНАЛИСТИКА са програмима у региону и другим земљама и учине га бољим, модернијим, иновативнијим и савременијем.
- Праћење реализације студијског програма у свим сегментима.
- Организовање трибина и гостовање познатих и признатих новинара и младих

научника како би студенти могли да се упознају са новим трендовима из медијске индустрије и како би настави план и програм учинили складнијим са актуелном ситуацијом на медијском и научном тржишту.

КОМУНИКОЛОГИЈА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Акредитованим студијским програмом МАС Комуникологија утврђени су циљеви и исходи студијског програма. Од студента се на завршетку студијског програма очекује да има проширена теоријска знања из области комуниколошких наука; познаје савремене научне системе у области комуникологије; влада теоријско-методолошким и практичним знањима потребним за критичку анализу медијског дискурса; има проширена знања о медијском простору и његовим врстама и функцијама; има проширена знања о облицима и функцијама нових електронских медија и електронском издаваштву; има проширена знања о историји пропаганде и пропагандној улози медији; има знања о европском политичком и економском контексту; влада методама и техникама научноистраживачког рада; има способност примене стечених теоријских и стручних знања у научноистраживачком раду и даљем академском образовању, и у новинарској пракси. Савладавањем студијског програма студент стиче и следеће специфичне компетенције, које су у функцији квалитетног обављања професионалне делатности: способност интегрисања стечених академских знања у процесу решавања сложених теоријских и практичних проблема; способност самосталне анализе, интерпретације и представљања резултата теоријских истраживања и практичног рада; способност формулисања основних циљева и задатака у научној и практичној делатности; способност критичког процењивања стручне вредности радова у области комуникологије и научне вредности истраживања у области медијских студија; способност праћења и примене новина у струци; способност самосталног обављања професионалне делатности у складу с добијеном квалификацијом.

Студијски програм је у великој мери саглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније:

Master in de journalistiek Lessius Hogeschool, Antwerpen

http://www.lessius.eu/english/tt/tt_degreetprogrammes.aspx#journalism

<http://www.lessius.eu/tt/stk/masterjournalistiek/default.aspx#Intro>

The Media Studies programme at Örebro University, Sweden (partnerski programi: The universities of Helsinki and Tampere, Finland, The Journalism programme at the University College in Oslo, Norway)

http://www.oru.se/templates/oruExtIntroPageLevel2_35031.aspx

<http://www.magj.se/>

Media Studies and Journalism. Masaryk University. Faculty of Social Studies. Brno

<http://is.muni.cz/ects/>

http://is.muni.cz/ects/obor_ects.pl?obor_id

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

исходи	обавезни предмети	еспб
Приширивање и утемељивање одговарајућих	Теорије комуницирања	6

академских и стручних знања из домена комуникологије и журналистике	Критичка анализа медијског дискурса	6
	Студијски истраживачки рад у функцији израде мастер рада	20
	Мастер рад	10
исходи	изборни предмети	еспб
стицање знања о европском друштвено-културном и политичком простору	ИП 1 Европска унија	4
	Историја пропаганде	4
Овладавање методама и техникама социјалних истраживања и техникама академског писања	ИП 2 Методологија научноистраживачког рада	4
	Техника научног рада	4
Проширивање знања о медијском простору и његовим врстама, функцијама и технологијама	ИП 3 Савремени медијски системи	5
	ИП 3 Нови визуелни и електронски медији	5
	ИП 4 Електронско издаваштво	5
	ИП 4 Медијски јавни сервис	5

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ТЕОРИЈЕ КОМУНИЦИРАЊА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Културолошке науке и комуникологија	
Ужа научна област	Журналистика	
Студијски програм	Комуникологија МАС	
Предмет	Теорије комуницирања	
ЕСПБ	6	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	- предавања	2 часа (1,5 сати)
	- вежбе	2 часа (1,5 сати) = 3 сата x 15 недеља = 45 сата
Време проведено у самосталном раду	- припрема за часове	- 4 сата x 15 недеља = 60 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема за испит	- 15 сати
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	- 1 сат
Укупан број сати	121 сат	
УКУПАН БРОЈ ЕСПБ	6 Напомена: Број бодова : 30 бодова у семестру = 121 сат за припрему : 600 сати Добија се вредност од 6,05 бодова за овај курс (6,05 : 30= 121 : 600)	
Остварени исходи учења	Продубљено овладавање целином теорија о комуницирању и из њих изведених модела комуницирања, разумевање друштвених и научних услова у којима су настајале теорије о комуницирању, способност препознавања међузависности различитих филозофско-научних оквира и сазнајних постулата у теоријама о комуницирању; способност разликовања доминантних парадигми и праваца у корпусу теорија о комуницирању и уочавања њихових епистемолошких импликација у проучавању комуницирања; способност вредновања научно-методолошког значаја најважнијих теорија у савременим истраживањима комуникационе праксе човека.	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС КОМУНИКОЛОГИЈА	S	- модеран приступ методици наставе - интердисциплинарност студијског програма и појединачних курсева - програм пружа адекватну теоријску и методолошку основу за докторске студије - млад научни и наставни тим - међународна и регионална сарадња омогућује увид у различите приступе држању наставе и вежби и упоређивање сопственог програма и метода са другим - међународни, и домаћи истраживачки пројекти који доприносе унапређењу наставе и који студентима обезбеђују међународно искуство. - акредитован студијски програм Интердисциплинарне докторске студије у области друштвено-хуманистичких наука на који од школске 2015/2016. године могу да се упишу и студенти који су завршили МАС Комуникологија
	W	- недостатак уџбеничке литературе на српском језику и језицима мањинских заједница - недовољна језичка компетентност сарадника и сарадница за извођење наставе на енглеском језику
	O	- покретање Медијског центра и излазак на тржиште - међународна сарадња и размена наставника и сарадника
	T	- смањење буџетских средстава - zasiћеност медијског тржишта радном снагом и стручним кадровима - већа конкуренција на тржишту високог образовања - у академској заједници непрепознавање награђених новинарских радова запослених на Одсеку као релевантних елемената за избор у звање - услед потраге за послом, један број студената пролонгира завршавање мастер студија

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС КОМУНИКОЛОГИЈА

- Праћење реализације студијског програма.
- Наставак реализације и унапређења интердисциплинарности студијског програма.
- Јачање међународне и међурегионалне сарадње како би наставници и студенти могли да компарирају студијски програм Комуникологија са програмима у региону и другим земљама и учине га бољим, модернијим, иновативнијим и савременијем.
- Наставници и сарадници перманентно прате дешавања на медијској сцени и на предавањима и вежбама студенте упознају са најновијим трендовима из медијске индустрије и на тај начин план и програм МАС Комуникологија увек је у складу са актуелном ситуацијом.
- Како би и студенти били што непосредније упознати са дешавањима на медијској сцени, планирана су гостовања и трибине на којима би учествовале јавне личности из домена новинарства и комуникологије.

НАУЧНА ОБЛАСТ: ПЕДАГОШКЕ И АНДРАГОШКЕ НАУКЕ

ПЕДАГОГИЈА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма: 1. овладавање основним педагошким појмовима, 2. постизање компетенција и академских вештина као и методе за њихово стицање, 3.

мисаону оријентацију у општим и посебним педагошким питањима и проблемима, 4. способност самосталног и критичког мишљења као и развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за обављање професије, 5. оспособљавање студената за разумевање сложених феномена у педагогији, 6. упознавање студената са бројним педагошким истраживањима која су претпоставка за конституисање и развој ове науке, 7. увођење студената у теорију педагошког сазнања, у логичке форме педагошког мишљења и у теорију педагошког истраживања, 8. да при сакупљању, обради и интерпретацији емпиријских података самостално примењују поступке дескриптивне статистике и статистичког закључивања.

Исходи студијског програма базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања основних студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Студијски програм је у великој мери усаглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније:

Odsjek za pedagogiju Sveučilišta u Zagrebu – Filozofski fakultet

http://pedagogija.ffzg.hr/files/preddiplomski_i_diplomski_studijski_program_pedagogije.pdf

Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta

http://www.pedagogika-andragogika.com/13.asp?L1_ID=1&L2_ID=25&L3_ID=14&LANG=slo

Eötvös Loránd Tudományegyetem – Budapest

<http://www.elte.hu>

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму ОАС Педагогија

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
Способност сагледавања теоријских и практичних импликација различитих система и школа на педагошки рад у различитим васпитно-образовним организацијама	Увод у педагогију 1	6
	Компаративна педагогија 1	5
	Увод у педагогију 2	5
	Компаративна педагогија 2	4
	Теорија васпитања 1	6
	Савремене педагошке школе и правци 1	5
	Теорија васпитања 2	5
	Савремене педагошке школе и правци 2	4
	Методика рада школског педагога	6
	Методика рада предшколског педагога	6
Рад педагога у другим институцијама	5	
Способност учествовања у тимском раду и другим кооперативним облицима рада	Дидактика 1	6
	Дидактика 2	5
	Методички системи и апликације	5
Способност критичког промишља темељних проблема васпитања и образовања	Увод у педагогију 1	6
	Историја педагогије 1	5
	Компаративна педагогија 1	5
	Увод у педагогију 2	5
	Историја педагогије 2	5
	Компаративна педагогија 2	4
	Теорија васпитања 1	6
	Савремене педагошке школе и правци 1	5
	Национална историја педагогије 1	5
	Теорија васпитања 2	5
	Савремене педагошке школе и правци 2	4
	Национална историја педагогије 2	5

Способност развијања квалитетне интеракције између учесника васпитно-образовног процеса	Породична педагогија 1	5
	Породична педагогија 2	5
	Основи социјалне педагогије	5
Способност да прецизно конципира налазе својих и других истраживања и на компетентан начин их саопштава у усменој или писменој форми	Методологија педагошких истраживања састатистиком 1	5
	Методологија педагошких истраживања састатистиком 2	5
	Теорија васпитања 3	5
Способност да остварује континуирано образовање	Андрологија 1	5
	Андрологија 2	5
Способност да показује сензибилитет за етичке проблеме	Теорија васпитања 1	6
	Теорија васпитања 2	5
Способност да учествује у стручним дискусијама које се тичу унапређивања струке	Дидактика 1	6
	Школска педагогија 1	6
	Предшколска педагогија 1	5
	Андрологија 1	5
	Дидактика 2	5
	Школска педагогија 2	5
	Предшколска педагогија 2	5
Андрологија 2	5	
Темељно познавање и разумевање своје струке	Дидактика 1	6
	Школска педагогија 1	6
	Предшколска педагогија 1	5
	Дидактика 2	5
	Школска педагогија 2	5
	Предшколска педагогија 2	5
Способност решавања конкретних проблема уз употребу релевантних поступака	Теорија и методика наставе	4
	Методика рада школског педагога	6
	Методика рада предшколског педагога	6
	Рад педагога у другим институцијама	5
	Педагошко-методичке вежбе	4
Способност повезивања основних знања из различитих области и њихове примене	Увод у психологију	3
	Развојна психологија	3
	Теорија учења у настави	5
	Педагошка психологија	3
Способност праћења и примене новина у струци	Теорија и методика наставе	4
	Методика рада школског педагога	6
	Методика рада предшколског педагога	6
	Рад педагога у другим институцијама	5
Способност употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима педагошког подручја	Образовна технологија	5

У реализацији студијског програма успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Примењује се методе наставе оријентисане на учење студената и систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења. Субјекатски положај се додељује студенту („студент у центру“), тако да у фокусу више није само настава, него се акценат ставља на компетенције којима студенти треба да овладају након завршеног одређеног курса. Дакле, процес поучавања се са наставника, наставе, премешта на студента, његове потребе као и квалитет знања и способности које стиче током образовања. Отуда се такав нови приступ често назива *приступом заснованим на исходу*.

У том смислу се у реализацији наставе користе интерактивне методе рада, дискусије (отворени и критички дискурс), писање мини-есеја, студентска истраживања, тимски рад, предавања, консултације, анализе студија случаја, структуриране дебате, игре улога. Усаглашеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања је видљива у спецификацији предмета.

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – УВОД У ПЕДАГОГИЈУ 1

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Педагошке науке	
Ужа научна област	Педагогија	
Студијски програм	Педагогија ОАС	
Предмет	Увод у педагогију	
ЕСПБ	6	
Статус предмета	Обавезан	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	3+2=5 - предавања 3 часа = 2,25 сати - вежбе 2 часа = 1,5 сати	1 час = 45мин = 0,75 сати 5×0,75=3,75 3,75× 15 недеља= 56,25 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове - читање обавезне литературе (релевантне тематске области у универзитетским уџбеницима педагогије) - читање стручне и научне литературе на одабрану тему и писање семинарског рада обима до 8 куцаних страна (250 речи или 1800 карактера на једној страни, проред 2) - израда две краће вежбе.	1 сат ~10 стр. читање теже стручне литературе 215 страна = 21,5 сати 1 сат ~15 стр. читање лакше стручне литературе 225 страна = 15 сати 1 страна текста (1800 словних карактера) = 4 сата (2,5 сата истраживања и 1,5 сат писања по страни). 8×4 = 32 сата 2×4 = 8 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време потребно за припрему за проверу знања	- усмено презентовање семинарског рада - припремање за испит	- 10 сати - 10 сати 20 мин = 0,33 сати 1 сат ~ 6 стр. (одабрана поглавља из универзитетских уџбеника педагогије – 261 стр.) 261/6 = 43,5 сата

Време обухваћено самом провером знања	- писмени испит - усмени испит	- 1,5 сати - 0.5 сати
Укупан број сати	178,58	
Остварени исходи учења	<ul style="list-style-type: none"> - Усвајање педагошке терминологије - разумевање структуре и сложености основних педагошких феномена и познавање њихових основних карактеристика - познавање основних педагошких теорија, школа, концепција и законитости у васпитању - разумевање развојности педагошког сазнавања и суштинске повезаности педагошке теорије са васпитном праксом. 	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ПЕДАГОГИЈА	S	<p>Студијски програм има велики избор изборних предмета из различитих научних области. Тиме се обезбеђује профилисање исхода са диференцираним компетенцијама.</p> <p>Студијски програм омогућава примену савремених метода и приступа у настави.</p> <p>Савремена схватања бројних и хетерогених улога наставника.</p> <p>Концепција студијског програма препознатљива је по присуству наставних предмета који су израз специфичних друштвених потреба и потреба струке (Школска педагогија, Предшколска педагогија, Основи социјалне педагогије; Рад педагога у другим институцијама, Андрагогија).</p> <p>Наставу на студијском програму реализује респектабилан број младих наставника и асистената са високим научним и наставним компетенцијама, што уз наставнике са искуством представља предуслов квалитета високошколског образовања.</p> <p>Међународна сарадња омогућује увиде у различите приступе реализацији наставе и компарацију сопственог програма и метода рада са сродним програмима. Међународни и домаћи пројекти доприносе и унапређењу наставе</p>
	W	<p>Утврђени стандарди о броју студената у групама за предавања и вежбе за поље друштвено-хуманистичких наука представљају препреку унапређењу квалитета наставе.</p> <p>(Не)довољно разумевање концепта Болоњског процеса, погрешно тумачење и примена у пракси (задржавање старих образаца рада под плаштом савремене образовне парадигме).</p> <p>Студенти праксу сматрају најважнијим делом своје припреме за позив али је процењују као окаснелу и одвише кратку. Проблем је то што студенти у кратком року бораве у различитим васпитно-образовним установама (ПУ, ОШ, СШ, установе за образовање одраслих, Центар за социјални рад, музеји) које не могу истовремено да их приме у већем броју.</p>
	O	<p>Студенти праксу сматрају најважнијим делом своје припреме за позив у чему им подршку пружају нови наставни предмети (Педагошко-методички практикум 1, 2, 3), који су уведени акредитацијом студијског програма 2013. године</p>

		Потписани институционални уговори између факултета и установа у којима се обавља пракса. Повратна информација о раду, указивање на проблеме и тешкоће. Развој свести о правима и обавезама наставника и студената.
	Т	Преплитање и редослед изучавања појединих наставних предмета прети постепеном и систематичном сазнавању педагошких феномена. Неусклађеност између радне оптерећености студената и броја ЕСПБ. Неадекватно вредновање постигнућа студената током наставног процеса. Компликоване процедуре да се у студијски програм уносе измене током акредитационог циклуса у супротности су са потребом за непрекидним осавремењавањем садржаја курикулума јер је настава веома динамичан процес.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ПЕДАГОГИЈА:

- Јавља се потреба за даљим јачањем међународне сарадње кроз билатералне пројекте и студијске боравке наставника и асистената у иностранству.
- Постоји потреба за већом међународном сарадњом која се посматра као шанса за студенте.
- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.

ПЕДАГОГИЈА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма: постизање компетенција за теоријске приступе који служе као концептуални оквир за васпитно-образовни рад у институцијама формалног, неформалног и информалног образовања, разумевање каузалитета и третмана различитих педагошких појава, критичко промишљање темељних педагошких проблема, као и стицање академских вештина за педагошко деловање, практичну примену стечених знања, креативно и компетентно процењивање и унапређивање педагошког рада. Као посебан циљ истиче се оспособљавање студената за истраживање теоријске и практичне васпитно-образовне делатности, те за научно-истраживачки рад и доживотно образовање.

Циљеви студијског програма операционализују се на следећи начин: разумевање социјалне условљености и третмана различитих педагошких појава, савремених теоријских приступа хуманизацији социјално-педагошког рада, као и начела дијагностиковања поремећаја понашања и процеса педагошке превенције и терапеутског деловања; разумевање основних постулата различитих теорија школе, разумевање васпитно-образовног процеса у школи као интерактивног комуникацијског процеса и развој професионалних компетенција за аналитичко-истраживачки, инструктивно-саветодавни и оперативни рад у школи; разумевање суштине и значаја менаџмента у процесу васпитања и образовања, друштвено-економских димензија, карактеристика и функционисања педагошког менаџмента; разумевање идеје филозофије доживотног учења и различитих аспеката и проблема учећег друштва, основних циљева и задатака информалног образовања, значаја институција информалног образовања као

информационог и образовног средишта; оспособљавање за педагошки рад у различитим васпитно-образовним организацијама, од предшколских, преко основношколских, средњошколских и високошколских установа до установа културе, социјалних и институција информалног образовања; разумевање проблематике васпитања и образовања са децом од рођења па до поласка у школу, познавање савремених предшколских курикулума како би се омогућило разумевање и антиципирање промена, принципа и организације васпитно-образовног процеса који се остварује кроз игру и игралике активности; оспособљавање за стручно усавршавање.

Исходи: Од студента се на завршетку студијског програма очекују следеће опште компетенције: да сагледава теоријске и практичне импликације различитих система и школа на педагошки рад у различитим васпитно-образовним организацијама, од предшколских, преко основношколских, средњошколских и високошколских установа до установа културе, социјалних и институција информалног образовања; остварује тимску комуникацију и преузима организаторску и лидерску улогу у кооперативним облицима рада; критички промишља темељне проблема васпитања и образовања; развија квалитетну интеракцију између учесника васпитно-образовног процеса; прецизно конципира налазе својих и других истраживања и на компетентан начин их саопштава академској и широј јавности у усменој или писаној форми; остварује континуирано образовање; показује сензибилитет за етичке дилеме; учествује у стручним дискусијама које се тичу унапређивања струке. Од студента се на завршетку студијског програма очекује да буде компетентан да: примењује методе и технике социјално-педагошког рада у школи и другим институцијама; компетентно процењује и унапређује васпитно-образовни рад у школи; управља васпитно-образовним процесом што подразумева развијеност вештина креирања и преноса, доношење одлука, решавања конфликта, подстицања и мотивисања учесника васпитно-образовног процеса; популарише институције информалног образовања и креира и реализује различите типове образовних програма ван школе; самостално прати и проучава васпитно-образовни процес у предшколским установама, као и да планира и реализује послове педагога.

Исходи студијског програма базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања мастер студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Студијски програм је у великој мери усаглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније.

Одејек за педагогију Свеучилишта у Загребу – Филозофски факултет

<http://pedagogija.ffzg.hr/web-new/preddiplomski-i-diplomski-studij/red-predavanja-pogodinama/>

Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta

<http://www.pedagogika->

[andragogika.com/files/ZCernic/4_6_SP_Predstavitveni_zbornik_Samostojna_pedagogika.docx.pdf](http://www.pedagogika-ndragogika.com/files/ZCernic/4_6_SP_Predstavitveni_zbornik_Samostojna_pedagogika.docx.pdf)

Eötvös Loránd Tudományegyetem – Budapest

<http://www.elte.hu>

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
--------	-------------------	------

Способност сагледавања теоријских и практичних импликација различитих система и школа на педагошки рад у различитим васпитно-образовним организацијама, од предшколских, преко основношколских, средњошколских и високошколских установа до установа културе, социјалних и институција информалног образовања	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност остваривања тимске комуникације и преузимања организаторске и лидерске улоге у кооперативним облицима рада	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност критичког промишљања темељних проблема васпитања и образовања	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност развијања квалитетне интеракције између учесника васпитно-образовног процеса	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да прецизно конципира налазе својих и других истраживања и на компетентан начин их саопштава у усменој или писменој форми	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да остварује континуирано образовање	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да показује сензибилитет за етичке проблеме	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да учествује у стручним дискусијама које се тичу унапређивања струке	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да: примењује методе и технике социјално-педагошког рада у школи и другим институцијама;	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да компетентно процењује и унапређује васпитно-образовни рад у школи;	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да управља васпитно-образовним процесом што подразумева развијеност вештина креирања и преноса, доношење одлука, решавања конфликта, подстицања и мотивисања учесника васпитно-образовног процеса;	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност да популарише институције информалног образовања и креира и реализује различите типове образовних програма ван школе	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10
Способност за самостално прати и проучава васпитно-образовни процес у предшколским установама, као и да планира и реализује послове педагога	Отворени методолошки семинар Истраживачки студијски рад	9 10

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – МЕТОДИКА РАДА МУЗЕЈСКОГ ПЕДАГОГА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Педагогија	
Ужа научна област	Педагогија	
Студијски програм	Педагогија	
Назив предмета	МЕТОДИКА РАДА МУЗЕЈСКОГ ПЕДАГОГА	
Статус предмета	Изборни	
Број ЕСПБ	5	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе	2+0=2	1 час = 45 мин = 0,75 сати

(недељни фонд)	- предавања 2 часа = 1,5 сат	$2 \times 0,75 = 1,5$ $1,5 \times 15 \text{ недеља} = \mathbf{22,5 \text{ сата}}$
Време проведено у самосталном раду	- ваннаставни рад у групама за припремање и организовање радионица - припремање за часове читање релевантне литературе	$1 \text{ час} = 45 \text{ мин} = 0,75 \text{ сати}$ $2 \times 0,75 = 1,5$ $1,5 \times 15 \text{ недеља} = \mathbf{22,5 \text{ сата}}$ $1 \text{ сат} \sim 6 \text{ стр. (Одабрана поглавља из релевантне литературе – 100 стр.)}$ $100/6 = \mathbf{17 \text{ сати}}$
Време проведено на обавезној стручној пракси	Хоспитовање и реализовање радионица у релевантним институцијама	$2 \text{ часа} = 1,5 \text{ сат}$ $1,5 \times 15 \text{ недеља} = \mathbf{22,5 \text{ сата}}$
Време проведено за припрему и проверу знања	- консултације са предметним наставником - Учење (припремање за испит)	$0,30 \times 10 = \mathbf{5 \text{ сати}}$ $1 \text{ сат} \sim 6 \text{ стр. (Одабрана поглавља из универзитетских уџбеника педагогије – 200 стр.)}$ $200/6 = \mathbf{34 \text{ сата}}$
Време обухваћено самом провером знања	- писмени испит	$\mathbf{1,5 \text{ сат}}$
Укупан број сати		$\mathbf{125}$
Укупан број сати у ЕСПБ		$\mathbf{5}$
Остварени исходи учења	<ul style="list-style-type: none"> - усвајање знања и компетенција за креирање различитих модела музејских програма за учење у новом окружењу; - оспособљавање за популаризацију музеја у складу са потребама демократизације образовања кроз доступност нових извора; - развијање компетенције за комуникацију, кооперативност и вештине за вођење радионица, играоница, те употребу модерних метода, стратегија и технологија. 	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

<p>КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ПЕДАГОГИЈА</p>	<p>S</p>	<p>Висока стручна квалификованост наставника омогућава реализовање савременог концепта учења/наставе - студент у центру педагошког процеса.</p> <p>Мастер академске студије ослањају се на менторски рад и стално праћење напредовања студената.</p> <p>У настави доминирају интерактивне методе, проблемски приступ курикулуму, индивидуализовани и групни облици рада који омогућавају активно учешће студената у наставном процесу и њихову високу мотивисаност и самосталност.</p> <p>Студијски програм је флексибилан и омогућава широке могућности избора и профилисања садржаја дипломског образовања према интересовањима и афинитетима и процењеним потребама тржишта.</p>
---	-----------------	---

		Предмети су иновативни, подстицајни, отварају простор за истраживачки рад. Концепција студијског програма заснива се на изборни предметима што резултира мањим бројем студената на предметима унапређујући квалитет наставног рада.
	W	Висок степен сложености организације и интеграције васпитно-образовних процеса који се не могу сводити на једноставне и изоловане интеракционе релације наставник-студент.
	O	Повећан акредитовани број студената на мастерским студијама Педагогије (акредитовани програм 2013. године) прилагођен је броју студената који уписују основне студије. Концепција студијског програма заснована на изборним предметима пружа опције за рад са групама студената (до 15), што даље омогућава квалитетнији и диференцирани рад.
	T	(Не)спремност студената за нове одговорности и улоге.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ПЕДАГОГИЈА

- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.
- Наставак праћења процеса наставе, уз даљу потребу интеграција група предмета и сагледавања свеукупног циља за остварење исхода – очекивана знања и вештине.
- Акредитација специјалистичких академских студија како би се јасније профилисали исходи с диференцираним компетенцијама.

ПЕДАГОГИЈА – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма: стицање и продубљивање знања и разумевање педагошких законитости и теорија, мултидисциплинарни приступ актуелним проблемима у образовању, васпитању и настави, оспособљавање студената за самостално конципирање и остваривање најсложенијих научних истраживања чији је циљ примена фундаменталних концепата темељног образовања са циљем унапређења педагошке теорије и праксе; постизање највишег степена академског образовања, доктората наука из области педагошке науке; постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности, критичког мишљења и акционе рефлексije, неопходних за истраживање и унапређивање педагошке теорије и праксе; неговање научне отворености и одговорности, развој истраживачке радозналости, слободе, критичности и љубави према научној истини.

Циљеви се реализују јединственим програмом у којем се интегришу различите научне дисциплине неопходне за реализацију наставног процеса у савременим условима. Специфичне практичне вештине и компетенције студената квалификују их за примену интер и мултидисциплинарних знања у пракси, потребних за будући развој каријере, идентификацију и решавање проблема у образовању, васпитању и настави, неговање

професионалне и етичке одговорности, конструктивне комуникације као и примену савремених методолошких образаца и модерне образовне технологије.

Исходи и стручност свршених студената: Савладавањем студијског програма докторских студија из области Педагогије студент стиче опште и специфичне способности за квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности. На докторским студијама Педагогије докторанди који су успешно одбранили докторску дисертацију и стекли академско звање доктора наука из научне области Педагошке науке стичу и одговарајуће компетенције: компетенције самосталног научног истраживања на подручју педагогије; способност самосталног решавања практичних и теоријских проблема у области педагогије, те организације и реализације развојних и иновацијских истраживања; могућност укључивања у реализацију међународних научних пројеката; могућност примене нових образовних технологија и разумевање и примена најсавременијих знања у датој научној области; критичко мишљење, креативно и аутономно деловање; поштовање принципа етичког кодекса добре научне и наставне праксе; комуникација на високом професионалном нивоу у саопштавању научно-истраживачких резултата (на научним скуповима, у научној периодици, кроз патенте и друга иновативна решења и моделе); допринос развоју педагошке науке и науке уопште.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције: темељно познавање и разумевање педагогије, односно васпитно-образовног подручја; способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихова примена; способност праћења савремених достигнућа у струци; развој вештина и спретности у употреби знања на подручју педагогије, односно васпитно-образовног подручја; употреба информационо-комуникацијских технологија у овладавању знањима из подручја педагогије.

Исходи студијског програма базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања дипломских студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Студијски програм докторских студија Педагогије креиран је према одговарајућим акредитационим захтевима. Он нуди студентима најновија научна сазнања из области педагогије, односно образовања и васпитања. Студијски програм креиран је тако да у значајној мери кореспондира одговарајућим студијским програмима на значајним универзитетима из земаља окружења, као и европским универзитетима. У том погледу, креиран је тако да је у високом степену компатибилан (формално и структурално) с програмима докторских студија из неколико значајних универзитетских центара (у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања).

Odsjek za pedagogiju Sveučilišta u Zagrebu – Filozofski fakultet:

<http://http://pedagogija.ffzg.hr/web-new/doktorski-studij/struktura-i-ustroj>

Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta:

<http://http://www.pedagogika-andragogika.com/dr-pedagogika>

Eötvös Loránd Tudományegyetem – Budapest:

<http://www.elte.hu>

- SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ	S	Докторске студије Педагогије карактеришу изборне опције на све три студијске године. Тиме се обезбеђује профилисање исхода с
----------	---	--

СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ПЕДАГОГИЈА		диференцираним компетенцијама. Докторске студије Педагогије омогућавају савремене приступе техникама и методама рада кроз индивидуалан (менторски) и индивидуализован рад уз препознавање аутентичних научних интересовања докторанада. Број студената на докторским студијама Педагогије је реалан и оптималан. Студентима докторских студија Педагогије омогућено је учествовање у настави на Основним студијама Педагогије чиме стичу значајно наставно искуство. Конципирани програм омогућава докторандима стицање компетенција за самостално вођење оргиналних и научно-релевантних истраживања. Наставу на докторским студијама Педагогије реализује респектабилан број младих наставника са високим научним компетенцијама. На Одсеку за педагогију постоји довољан број наставника који испуњавају и најстрожије услове (три рада на SSCI листи) за менторство.
	W	Проблем докторских студија Педагогије представља недостатак обавезног наставног предмета који би увео студенте у методологију израде научног рада. Овај недостатак узрокује веће оптерећење за саветнике/менторе.
	O	Побољшавање квалитета наставника и сарадника као и квалитета наставе кроз учешћа у програмима подршке међународне размене и мобилности наставника и студената ради научних истраживања и стручног усавршавања. Ангажовање докторанада на научно-истраживачким пројектима МПНТР.
	T	(Не)прилагођеност критеријума за менторство (три рада на SSCI листи).

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ПЕДАГОГИЈА

- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.
- Увођење предмета Методологија педагошких истраживања као обавезног предмета.

НАУЧНА ОБЛАСТ: ПСИХОЛОШКЕ НАУКЕ

ПСИХОЛОГИЈА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

У односу на претходни циклус акредитације, у студијском програму ОАС Психологија извршене су значајне измене. У првом циклусу (2008) акредитован је студијски програм обима 180 ЕСПБ. Иако је трогодишњи програм ОАС Психологија био усаглашен са принципима Болоњске декларације, као и са програмима већине универзитета у Европској унији и региону, уочене су и неке потешкоће у његовој реализацији. Нови програм ОАС Психологија има обим 240 ЕСПБ већи. Квалитет студијског програма унапређен је давањем већег значаја стручној пракси и пружањем могућности студентима да се

специјализују за специфичне области психологије.

Детаљан опис циљева, компетенција и курикулума програма доступан је на адреси <http://psihologija.ff.uns.ac.rs>. Програм ОАС психологија је у кључним деловима усаглашен са одговарајућим Европским оквиром квалификација. Програм је великим делом заснован на препорукама релевантних међународних институција као што је, на пример, *Европско удружење психолошких друштава* (<http://www.efpa.eu>). У том смислу, основне академске студије психологије у целини могу се поделити на две кључне интегрисане компоненте: базичну (core programme) и напредну (advanced component). Ова дихотомија је уочљива већ на нивоу основних студија где студенти на прве три године стичу основна знања о психологији као научној дисциплини и обавезна знања која су заједничка за све гране психологије, односно различите специјализације у оквиру психологије. Студенти се на четвртој години у већој мери усмеравају на специфичне области и стичу знања и вештине неопходне за самостално обављање психолошке делатности. То на првом месту подразумева обавезну праксу студената, али и учешће у истраживањима које им омогућава да стекну искуства у различитим (реалним) контекстима, у примени различитих истраживачких методе и валидирању различитих теоријских приступа на конкретним проблемима.

Поред механизма праћења квалитета студијског програма, који су предвиђени периодичним евалуацијама на нивоу Факултета и стандардима везаним за процедуру одобравања програма, ефикасност и актуелност програма Психологија ОАС се прати и унапређује кроз сталну сарадњу са студентима, колегама из праксе, као и са колегама са других универзитета у земљи и иностранству. Велика пажња се посвећује комуникацији са студентима као битном механизму праћења и унапређења квалитета студијског програма. У томе је посебно значајно стално ажурирање и обогаћивање интерактивне интернет странице Одсека за психологију. Комуникација се великим делом одвија уз посредовање наставника - координатора сваке године студија, који одржавају периодичне састанке са студентима у циљу стицања увида у евентуалне проблеме и потешкоће. Одсек подстиче и сарадњу студената са колегиницама и колегама из региона подржавајући учешће студената у различитим програмима размене, међународним скуповима и истраживачким пројектима Одсека. Један од успешних примера је конференција *Трансферов подскуп* коју организују студенти Одсека за психологију у склопу научно-стручног скупа *Савремени трендови у психологији* (<http://stup.psihologija.ff.uns.ac.rs>), која се одржава сваке друге године на Филозофском факултету у Новом Саду у организацији Одсека за психологију.

Психологија се бави изучавањем најразличитијих аспеката људског понашања и као таква се веома интензивно развија и задире у готово све сегменте живота. У том смислу је веома битно да се садржај програма студија прилагоди разноврсности радних места на којима се психолози запошљавају, али и да се стално унапређује и иновира. Стога је програм основних академских студија психологије осмишљен тако да омогући студентима да се, у зависности од својих интересовања, усмеравају на различите области психологије, али да истовремено усвоје кључна знања и опште вештине које су заједничке и неопходне за праксу психолога независно од радног места. Прве три године (180 ЕСПБ) програма Психологија ОАС су зато заједничке за све студенте, док се четврта година (60 ЕСПБ) одвија кроз четири модула: модул опште психологије, модул клиничке психологије, модул индустријско-организациске психологије и модул развојно-педагошке психологије. За

сваки модул су прописани обавезни и изборни курсеви и обавезна стручна пракса у осмом семестру. Изборни курсеви на свим модулима су исти, што значи да су сви предмети са модула су изборни за студенте других модула. На тај начин, програм основних студија психологије омогућава оспособљавање студената за самостално обављање психолошке професије. Једини изузетак су компетенције за наставу психологије за које је неопходно завршити мастер академске студије психологије са одговарајућим бројем кредита из групе методичко-педагошко-психолошких предмета, као и наставне праксе.

Веома битно унапређење програма основних студија психологије у школској 2014/15. у односу на претходне циклусе, представља увођење обавезне стручне праксе. Филозофски факултет је склапањем одговарајућих уговора о сарадњи омогућио студентима психологије да стекну практична искуства и знања под менторством психолога запослених у здравственим установама, образовним институцијама, истраживачким институтима и компанијама. На основу студентских извештаја о обављеној пракси могуће је закључити да су психолози-ментори у свакој од установа показали висок ниво сарадљивости, као и спремности да студентима предоче активности које спадају у делокруг рада психолога у конкретној установи. Они такође позитивно оцењују стечена предзнања студената и њихову обученост. Са друге стране, студенти су веома задовољни могућношћу да се упознају за реалним радним задацима психолога у пракси, проблемима који могу да се појаве и начинима да се они превазиђу. Учешће колегиница и колега из праксе у процени успешности студената у својству ментора доприноси и успостављању склада између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања, као и прикупљању корисних повратних информација о примењивости стечених теоријских знања.

У складу са дефинисаним исходима учења, наставници Одсека за психологију се труде да континуирано прилагођавају, унапређују и иновирају наставне методе и стратегије. На свим курсевима акценат се ставља на повећање активног учешћа студената у настави, па тако настава на великом броју курсева прве и друге године подразумева индивидуални рад на рачунару, самосталну обраду података и спровођење експеримената. Од студената основних академских студија се очекује да самостално спроведу мање истраживање, пронађу литературу релевантну за проблем који истражују и да напишу научни извештај, односно да изложе резултате сопственог истраживања у форми *PowerPoint* презентације. На тај начин се омогућава да наставници објективније процене оствареност исхода учења, док се студенти на конкретним примерима упознају са методологијом психолошких истраживања и стичу вештине које су неопходне не само за будућу истраживачку праксу, већ и за самостално целоживотно образовање психолога, независно од усмерења и конкретног радног места. У том смислу, развој истраживачко-образовне базе је веома важан аспект унапређења наставе и у великој мери је дефинисао и садржај новог наставног програма основних студија психологије. То се на првом месту односи на подршку коју Факултет пружа Одсеку за психологију у вези са одржавањем, унапређењем и функционисањем Лабораторије за експерименталну психологију и Центра за бихејвиоралну генетику.

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ПЕРЦЕПЦИЈА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Психолошке науке	
Ужа научна област	Општа психологија	
Студијски програм	Психологија ОАС	
Предмет	Перцепција	
ЕСПБ	6	
Статус предмета	Обавезан	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	- предавања - вежбе	2 часа (1.5 сати) 2 часа (1.5 сати) => 3 сата x 14 недеља = 42 сата
Време проведено у самосталном раду	- припрема за наставу - читање литературе	- 1 сат (=> 14 сати) - 43 сата
Време проведено на обавезној стручној пракси	- учешће у експериментима - извођење експеримента	- 1.5 сат - 0.5 сата
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема семинарског - припрема колоквијума - припрема за писмени испит - припрема за усмени испит	- 10 сати - 10 сати - 20 сати - 30 сати
Време обухваћено самом провером знања	- писмени испит - усмени испит	- 1 сат - 0.3 сата
Укупан број сати	172,3	
Остварени исходи учења	<p>Од студента се очекује да на крају курса буде способан за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Репродукцију знања о психолошким основама чулних система (кожа, статика, укус, мирис, слух, вид); - Разумевање и репродукцију знања о основним проблемима когнитивне психологије; - Разумевање и примену релевантних метода у оквиру психофизике; - Разумевање релевантних метода у оквиру неопсихофизике и детекције сигнала; - Репродукцију знања о анатомским и физиолошким основама чулних система (кожа, статика, укус, мирис, слух, вид); - Разумевање водећих теорија и модела који објашњавају перцепцију; - Основе писања истраживачких извештаја 	
Садржај предмета	<p>Теоријска настава</p> <p>I Предмет и принципа когниције и перцепције; II Психофизика и мерење; Теорија информације; Детекција сигнала; Физиологија чула и чулно-нервних путева, начини преношења психолошки релевантних информација; III Критеријуми за поделу чула и принципа на којима раде чулни модалитети; IV Кожа: четири модалитета; Кости и мишићи: равнотежа, статика и динамика тела; V Укус и мирис: физиологија чула и значај оваквих информација за когнитивно функционисање; VI Слух; Анатомија и физиологија чула; Принципи на којима почива пријем и обрада аудитивне информације; Теорије слуха; VII Вид; Разумевање светлости и информације коју она носи; Анатомија и физиологија ока и визуелних путева; Опажање боја, утицај ових</p>	

	<p>информација на когницију света, поремећаји везани за опажање боја, физика боја; Опажање објеката: информације неопходне да визуелни систем створи целовиту представу визуелне сцене и 3Д простора; Опажање кретања; Перцептивни поремећаји на нивоу кортикалних структура.</p> <p>Практична настава (вежбе, дискусионе групе, студијски истраживачки рад)</p> <p>Спровођење експеримента као основе за израду семинарског рада. Активности обухватају прикупљање података, обраду података и утврђивање психофизичких параметара, преглед литературе везане за обрађивани феномен.</p>
Циљ предмета	<p>а) Упознавање студената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са проблемима когнитивне психологије; - са основама психофизике, теорије детекције сигнала; - психологијом чула (кожа, статика, укус, мирис, слух, вид). <p>б) Оспособљавање студената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да критички приступи проблемима (когнитивне) психологије - да разликује и примењује методе и технике у оквиру психофизике и теорије детекције сигнала; - да критички дискутује емпирију у оквиру овог дела когнитивне психологије.
Обавезна литература	Здравковић, С. (2012). Перцепција, Друго издање. Зрењанинска библиотека, Зрењанин.

Специфичност програма ОАС Психологија је у томе што курсеви понуђени на четвртој години студија имају двоструки статус, тј. истовремено могу да буду обавезни за студенте конкретног модула и изборни за студенте других модула. На тај начин се студенти након стицања базичних, обједињених знања у току прве три године студија, даље усмеравају у складу са сопственим интересовањима. Тиме се обезбеђује покривеност свих исхода учења који су предвиђени програмом студија, односно образовним стандардима међународних и националних професионалних удружења.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

ИСХОД	ПРЕДМЕТ	ЕСПБ
Познавање и разумевање предмета, основних метода и развоја психологије као науке и струке	Увод у психологију	3
	Корелациона истраживања у психологији	6
	Експериментална истраживања у психологији	6
Познавање генетских и биолошких основа психичких појава и понашања	Основи хумане генетике	3
	Физиолошке основе психичких појава	3
	Биолошка психологија	5
Оспособљеност за самосталну примену статистичких метода	Увод у статистику	6
	Напредна статистика	6
	Мултиваријатна анализа	4
	Психометрија 1	5

	Психометрија 2	5
Владање основним психолошким појмовима и водећим теоријским системима	Школе и правци у психологији	3
	Мотивација и емоције	4
	Перцепција	6
Познавање основних принципа психичког развоја човека	Учење и меморија	6
	Развојна психологија 1	6
	Развојна психологија 2	6
	Психологија интелигенције	4
Оспособљеност за разумевање понашања појединаца и група у ужем и ширем социјалном контексту	Основи социјалне психологије	6
	Социјална психологија	6
	Основи менталног здравља	6
Оспособљеност за разумевање и истраживање индивидуалних разлика	Основи психологије личности	6
	Психологија личности	6
	Процена личности	6
Оспособљеност за професионални рад у клиничко психолошкој области	Психологија менталних поремећаја 1	6
	Психологија менталних поремећаја 2	6
	Основи клиничке психологије	6
	Основи психотерапије	6
Оспособљеност за професионални рад у педагошко-развојној области	Основи психологије образовања	6
	Когнитивни процеси	6
	Когнитивни развој	6
	Социо-емотивни развој	6
	Саветодавни рад у школи	3
	Саветодавни рад са породицом	3
Оспособљеност за професионални рад у индустријско-организационој области	Основи и/о психологије	6
	Психологија организацијског понашања	6
	Менаџмент људских ресурса у организацијама	6
	Психологија маркетинга	6

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ПСИХОЛОГИЈА	S	<ul style="list-style-type: none"> - актуелност програмских садржаја - разноврсност понуђених курсева и покривеност свих релевантних психолошких дисциплина - оспособљавање студената за различите области рада психолога - акценат на методолошким компетенцијама које су кључне за будући самостални рад свршених студената и
--	---	---

		<p>њихово целоживотно образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - високе истраживачке и професионалне компетенције наставника и сарадника - концепција већине предмета подразумева усмереност на практичан рад и активно учешће студената у процесу учења
	W	<ul style="list-style-type: none"> - нерационално коришћење расположивог простора за извођење наставе (нарочито вежби из специфичних предмета) - потешкоће са усклађивањем распореда студијске праксе доводе до тога да студенти повремено морају да изостају са наставе - рад на појединим сродним курсевима није у довољној мери координисан и усаглашен - програмом појединих предмета није предвиђен усмени испит што може лоше да се одрази на објективност мерења исхода учења - курсеви страних језика су општи и нису усмерени на обогаћивање речника стручном терминологијом из области психологије
	O	<ul style="list-style-type: none"> - велики удео млађих наставника и сарадника омогућава иновирање програмских садржаја и развој области које нису биле покривене ранијим верзијама студијског програма - успешна сарадња са институцијама у којима студенти обављају праксу отвара и могућности лакшег запошљавања студената и усклађивање програма студија са потребама тржишта - сарадња са многим институцијама у земљи и иностранству, као и ангажовање наставника на међународним пројектима отварају могућности за реализацију програма размене студената
	T	<ul style="list-style-type: none"> - слаб одзив студената приликом редовне евалуације указује на њихову слабу мотивацију да активније учествују у унапређивању програма и рада - компликована процедура материјалне надокнаде и ангажовања ментора на стручној пракси може да буде демотивишућа за сараднике - преласком на четворогодишњи програм основних студија студенти су мање мотивисани за упис на мастер студије - неуједначена кадровска покривеност модула и превелико оптерећење појединих наставника - све већи број приватних високошколских установа нуди сличне програме студија што отвара питање будуће конкурентности

- ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ПСИХОЛОГИЈА:

- Ускладити програме стручне праксе и обавезе који из њега проистичу са распоредом предавања.
- Боље координирати рад на предметима који су блиски.
- Мотивисати студенте да дају више повратних информација о задовољству студијама и проценом оптерећења обезбеђивањем потпуне анонимности анкета.
- Размотрити могућност прилагођавања општих курсева страних језика будућим потребама студената у смислу веће заступљености стручне литературе.
- Размотрити могућност повећања броја радних сати стручне праксе која представља значајан услов за запошљавање на одређеним радним местима.

ПСИХОЛОГИЈА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Нови програм мастер академских студија психологије на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду акредитован је у мају 2014. године, а његова реализација започела је већ у школској 2014/15. години. Мастер академске студије психологије се изводе током једне академске године (2 семестра). Укупан број ЕСПБ бодова које студент треба да скупи да би завршио овај степен студија је 60. Програм је акредитован за 20 студената. Детаљан опис циљева, компетенција и курикулума програма доступан је на адреси <http://psihologija.ff.uns.ac.rs>.

Програм мастер студија психологије, заједно са програмом основних студија, представља обједињени програм који је усаглашен са одговарајућим Европским оквиром квалификација. Програм је великим делом заснован на препорукама релевантних међународних институција као што је, на пример, Европско удружење психолошких друштава (<http://www.efpa.eu>). У том смислу, основне студије психологије обезбеђују остваривање исхода учења у оквиру базичне интегрисане компоненте (core programme), док мастер ниво студија представља напредну компоненту (advanced component) која омогућава даљу специјализацију студената у области за коју се определе. Након стечених основних знања о психологији као научној дисциплини и обавезних знања која су кључна за психолошку струку и заједничка за све гране психологије и различите специјализације, продубљује се почетно усмерење студената за које су се определили на четвртој години основних студија. Настава се одвија кроз четири модула: индустријско-организацијски, клинички, општи и развојно-педагошки. Тиме се студенти ефикасније оспособљавају за специфичне вештине које су неопходне за самостално обављање психолошке праксе. Програмом је предвиђена и могућност да се студенти на мастер студијама определе за промену модула уз полагање одређеног броја обавезних диференцијалних предмета.

Поред механизма праћења квалитета студијског програма које су предвиђене периодичним евалуацијама на нивоу Факултета и стандардима везаним за процедуру одобравања програма, ефикасност и актуелност програма Психологија ОАС се прати и унапређује кроз сталну сарадњу са студентима, колегама из праксе, као и са колегама са других универзитета у земљи и иностранству. Велика пажња се посвећује комуникацији са студентима као битном механизму праћења и унапређења квалитета студијског програма. При томе је посебно значајно стално ажурирање и обогаћивање интерактивне интернет странице Одсека за психологију. Комуникација се великим делом одвија уз

посредовање наставника – координатора који одржавају периодичне састанке са студентима у циљу стицања увида у евентуалне проблеме и потешкоће. Одсек подстиче и сарадњу студената са колегиницама и колегама из региона подржавајући учешће студената у различитим програмима размене, међународним скуповима, али и истраживачким пројектима Одсека. Један од успешних примера је и научна конференција *Трансферов подскуп* коју организују студенти Одсека за психологију у склопу научно-стручног скупа *Савремени трендови у психологији* (<http://stup.psihologija.ff.uns.ac.rs>) која се одржава сваке друге године на Филозофском факултету у Новом Саду. Последњих година је приметно све веће учешће студената мастер академских студија у организацији и самом програму основног скупа, али и учешће већ дипломираних студената који на овај начин одржавају контакте са матичним одсеком и преносе драгоцену искуства из праксе својим колегама.

Стални мониторинг и потреба да се одговори потребама тржишта, али и самих студената, допринели су и доношењу одлуке да се у последњем акредитационом циклусу направе битне измене ранијег програма студија. Иако је претходни двогодишњи програм дипломских (мастер) студија психологије који је реализован у школској 2012/13. и 2013/14. години био усаглашен са принципима Болоњске декларације, као и са програмима већине универзитета у Европској унији и региону, уочене су и неке потешкоће у његовој реализацији. То се пре свега односило на неравноправан положај студената новосадског Одсека за психологију у односу на друге факултете у држави који су се определили за програме четворогодишњих основних студија и једногодишњих мастер студија. Тиме су студенти Одсека за психологију Филозофског факултета на неки начин били оштећени јер су им исходи образовања трогодишњих студија знатно сужавали могућности запошљавања. Поред тога, уочен је и проблем теже проходности на студије мастер нивоа, с обзиром на то да ограничења броја студената дефинисана акредитацијом програма мастер нивоа нису омогућавала свим свршеним студентима основних студија да наставе школовање. Ова ситуација је била додатно отежана великим интересовањем студената других, посебно приватних факултета да мастер студије наставе на Филозофском факултету.

Изменама оба програма студија психологије у 2014. години омогућена је лакша проходност студената на студије мастер нивоа, али и боља специјализација студената за специфичне области психологије. Психологија се бави изучавањем најразличитијих аспеката људског понашања и као таква се веома интензивно развија и задире у готово све сегменте живота. У том смислу је организација програма по модулима веома битна промена која је омогућила да се садржаји прилагоде разноврсности радних места на којима се психолози запошљавају. Снажно усмерење студијског програма Психологија на обучавање студената за самостални истраживачки и практичан рад, које се посебно негује на нивоу основних студија, видљиво је и на мастер нивоу. Након првог семестра у току којег одабиром комбинације обавезних и изборних курсева студенти имају обавезу да прикупе 30 кредита, у току другог семестра студенти спроводе студијски истраживачки рад који има за циљ овладавање активном применом знања и вештина неопходних за утврђивање предмета истраживања, планирање истраживања, прикупљање и анализирање литературе, израду истраживачког нацрта и представљање резултата истраживања. Ове активности представљају адекватну припрему за израду дипломског рада. Поред тога, у другом семестру је предвиђена и могућност реализације методичке наставе за психологију која представља обавезан програм оспособљавања студената за обављање наставе

психологије. Програмом праксе је предвиђено посматрање и анализа четири школска часа у одабраним средњим школама и самостално извођење једног школског часа ученицима средње школе из предмета Психологија, под надзором школског наставника.

У складу са дефинисаним исходима учења, наставници Одсека за психологију се труде да континуирано прилагођавају, унапређују и иновирају наставне методе и стратегије. На свим курсевима акценат се ставља на повећање активног учешћа студената у настави и дискутовању о представљеним темама, као и на практичној настави која је заступљена на већини предмета. На тај начин се омогућава да наставници објективније процене оствареност исхода учења, док се студенти на конкретним примерима упознају са методологијом психолошких истраживања и стичу вештине које су неопходне не само за будућу истраживачку праксу, већ и за самостално целоживотно образовање психолога, независно од усмерења и конкретног радног места. Велика пажња се посвећује комуникацији са студентима као битном механизму праћења и унапређења квалитета студијског програма. Поред редовног ажурирања и обогаћивања интерактивне интернет странице Одсека за психологију и периодичних састанака координатора студија са студентима, Одсек за психологију ради на дефинисању механизма којима би се обезбедио контакт и сарадња дипломираних студената са матичним одсеком. Велики допринос у том смислу је дало учешће чланова Одсека за психологију у пројекту CONGRAD који је био усмерен на спровођење истраживања о дипломираним студентима и унапређење алумни организација у циљу побољшања стратешког менаџмента и повећања квалитета.

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ШКОЛСКА ПСИХОЛОГИЈА – МЕТОДИКА РАДА У ШКОЛИ

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Психолошке науке	
Ужа научна област	Педагошка психологија	
Студијски програм	Психологија МАС	
Предмет	Школска психологија – методика рада у школи	
ЕСПБ	6	
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	Активности	Време проведено у сатима
	- предавања - вежбе	2 часа (1,5 сати) 2 часа (1,5 сати) => 3 сата x 12 недеља = 36 сати
Време проведено у самосталном раду	- читање литературе - проучавање приручника за задавање психолошких мерних инструмената - осмишљавање и демонстрација радионичарског приступа у обради различитих тема	- 50 сати - 15 сати - 5 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	- интервју са испитаником/учеником основне школе, његовим родитељима и	- 5 сати

	наставницима - присуство на најмање два школска часа у одељењу које испитаник похађа - психолошко тестирање испитаника: тестови интелигенције, упитник личности, пројективне технике	- 1,5 сати - 7 сати
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема за испит	- 50 сати
Време обухваћено самом провером знања	- писмени испит	- 1,5 сати
Укупан број сати	170,6	
Остварени исходи учења	Студент је оспособљен да: - идентификује области примене различитих психолошких инструмената за децу и познаје њихове карактеристике; - стручно примењује психолошке инструменте за децу и интерпретира резултате у складу са стандардима психолошке струке; - водећи ученички досије прецизно описује и објективно анализира способности и особине ученика, као и његову породичну атмосферу и васпитне ставове којима је изложен; - самостално конципира предлог психолошко-педагошке интервенције у складу са идентификованим проблемима у понашању ; - самостално конципира корективни третман у складу са идентификованим тешкоћама у учењу	

Специфичност програма МАС Психологија је у томе што понуђени курсеви имају двоструки статус, тј. истовремено могу да буду обавезни за студенте конкретног модула и изборни за студенте других модула. На тај начин се студенти након стицања базичних, обједињених знања у току основних студија, усмеравају у складу са сопственим интересовањима. Тиме се обезбеђује покривеност свих исхода учења који су предвиђени програмом студија, односно захтевима међународних и националних професионалних удружења. Програмом мастер студија се остварују општи циљеви, као и циљеви специфични за појединачне модуле, односно специфична усмерења.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

ИСХОДИ	ПРЕДМЕТ	ЕСПБ
Сагледавање основних епистемолошких претпоставки и теоријских, методолошких и практичних импликација различитих теоријских система и модела	Савремене теорије психопатологије	6
	Психологија индивидуалних разлика	6
	Методика наставе психологије	3
	Принципи психолошког профилисања	6
	Пројективне технике	6
Самосталност у препознавању проблема, њиховом апстраховању и дефинисању начина који омогућава научно или стручно проучавање	Академске вештине	6
	Психологија насиља	6
	Психологија способности	6
	Методичка пракса за наставу	6

Вештине планирања, дизајнирања и спровођења истраживања у различитим областима примењене психологије	Експериментална психологија	6
	Структуралне једначине	6
	Визуелна перцепција	6
	Квантитативна истраживања језика	6
Постојање сензибилитета за етичке дилеме и проналажење решења у складу с општим моралним принципима и етичким кодексом струке	Радна етика	6
	Евалуација психотерапије	3
	Евалуација психолошких мерних инструмената	6
	Политичка психологија	6
Разумевање и примена сазнања из психологије за планирање и спровођење психолошких интервенција у различитим областима примењене психологије	Психолошко саветовање у развоју менаџера	6
	Системска породична психотерапија	3
	Принципи радионичарског рада	6
	Интегративна психотерапија	3
	Напредни курс из КБТ	6
Развијеност спремности за тимску сарадњу и препознавање улоге психологије у комуникацији са другим струкама	Психологија маркетинг комуникација	6
	Увод у когнитивне неуронауке	6
	Предшколска психологија	3
	Школска психологија	3

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ПСИХОЛОГИЈА	S	<ul style="list-style-type: none"> -актуелност програмских садржаја -оспособљавање студената за различите области рада психолога -акцент на методолошким компетенцијама које су кључне за будући самостални рад дипломираних студената и њихово целоживотно образовање -високе истраживачке и професионалне компетенције наставника и сарадника -концепција већине предмета подразумева усмереност на практичан рад и активно учешће студената у процесу учења -постојање јаке истраживачке базе олакшава студентима избор теме дипломског рада и унапређује ефикасност израде завршног рада
	W	<ul style="list-style-type: none"> -велика изборност на нивоу студија у целини може довести до тога да студенти пропусте курсеве који би им били корисни приликом запослења -организација наставе по модулима ствара потешкоће у прављењу распореда предавања што повремено доводи до преклапања термина и сужавања изборности -због превеликог оптерећења наставника поједини изборни предмети нису увек у понуди иако постоји интересовање за њих -због великог интересовања студената за поједине курсеве и недовољно рационалног коришћења расположивог простора, вежбе и практичан рад се одвијају у великим групама што утиче на квалитет наставе
	O	<ul style="list-style-type: none"> -велики удео млађих наставника и сарадника омогућава иновирање програмских садржаја и развој области које нису биле покривене ранијим верзијама студијског програма -сарадња са многим институцијама у земљи и иностранству, као и ангажовање наставника на међународним пројектима отварају могућности за реализацију програма размене студената и

		усавршавања наставника -сарадња остварена у оквиру праксе на основним студијама омогућава усаглашавање истраживачких циљева завршних радова потребама праксе
	Т	-студенти се чешће опредељују за изборне предмете који носе више кредита, што може да укаже на диспропорције у односу оптерећења на курсу и предвиђеног броја ЕСПБ -преласком на четворогодишњи програм основних студија, студенти постају мање мотивисани за упис мастер студија -релативно слабо интересовање студената за модул опште психологије -неуједначена кадровска покривеност модула и неуједначено оптерећење појединих наставника -неуједначеност броја ментора по модулима и њиховог оптерећења

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ПСИХОЛОГИЈА

- Од студената се очекује да на основу релативно непоузданих критеријума бирају модуле, односно будуће усмерење. Такве одлуке се чешће доносе на основу личних преференција, а не на основу објективних критеријума и потреба тржишта. Потребно је инсистирати на интензивнијој комуникацији са тржиштем рада и психолозима из праксе како би се проценила делотворност модуларног начина студирања, првенствено да би се добио одговор на питање да ли студенти имају потешкоћа приликом запошљавања у областима психологије за које се нису уско специјализовали у току студија.
- Укључити институције са којима Филозофски факултет, односно Одсек за психологију имају сарадњу како би се теме дипломских радова делимично прилагодили и потребама праксе, односно усмериле на решавање конкретних проблема са којима се психолози сусрећу.
- Унапредити механизме одржавања контакта са дипломираним студентима у земљи и иностранству како би се добиле конкретније повратне информације о остварености исхода у учења и реалној примењивости знања стечених у току студија.

ПСИХОЛОГИЈА – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Докторске студије психологије се изводе током три академске године. Детаљан опис циљева, компетенција и курикулума програма доступан је на адреси <http://psihologija.ff.uns.ac.rs>. План докторских студија обухвата обавезне и изборне предмете који се одвијају током прва четири семестра. Обавезни курсеви укључују базичне концептуално-теоријске основе, савремене методолошке приступе и актуелне аналитичке поступке психолошке науке. Током трећег и четвртог семестра докторанти, у складу са својим ужим интересовањима, бирају по два од једанаест понуђених изборних предмета. Оваква структура програма обезбеђује оспособљавање студента за разумевање ширих концептуалних основа психологије као науке уз поштовање принципа да кандидат може добрим делом да креира програм према властитим афинитетима. Осим похађања

наставе и полагања испита из одабраних предмета, докторанти од почетка студија приступају и другим активностима. У оквиру докторских практикума током прве године, студент је ангажован у научно-истраживачкој активности која се спроводи у оквиру пројеката Одсека за психологију, а у другом семестру и у наставним активностима на основним студијама. Докторски практикуми предвиђају обавезан самостални истраживачки рад и презентацију истраживања које није везано за тему докторске дисертације на домаћем или страном научно-стручном скупу, односно објављивање научног чланка у неком од часописа са листе ресорног министарства. У четвртом семестру докторант има обавезу израде нацрта истраживања докторске дисертације који брани пред комисијом.

Описани начин организације докторских студија психологије обезбеђује његову усаглашеност са препорукама релевантних међународних организација. Програм је у том смислу великим делом усклађен са стандардима европских програма докторских студија и препорукама тзв. *Euro-PhD* квалификација³:

1. Примарна активност студенткиња и студената је израда докторске дисертације и ниједна друга активност, као нпр. држање наставе, не сме их у томе ометати
2. Студенти морају да похађају интензивне курсеве обуке за примену истраживачких метода пре него што приступе изради докторске дисертације
3. Супервизију студента мора да врши квалификовани психолог или мањи тим стручњака у периоду од најмање две године
4. Студије морају да обезбеде обученост студената за коришћење различитих напредних истраживачких метода и не само оних везаних за израду дисертације
5. Студенти морају да буду обучени за примену и поштовање етичких принципа у истраживањима и психолошкој пракси
6. Студенти морају да буду обучени за разумевање процеса научне комуникације и да стекну искуство у самосталном представљању резултата истраживања
7. Докторска дисертација мора да понуди релевантан научни допринос у одабраној области што, између осталог, резултира и објављивањем чланка у часопису препознатљивог квалитета
8. Докторант има обавезу да учествује у настави и да одржи одређени број часова на додипломским студијама, а у вези са темом своје дисертације

У складу са дефинисаним исходима учења, наставници Одсека за психологију се труде да континуирано прилагођавају, унапређују и иновирају наставне методе и стратегије. У току реализације програма докторских студија велика пажња се посвећује усвајању препорука поменутих европских институција везаних за иницирање сарадње међу различитим програмима докторских студија. Стога је на докторским студијама психологије ангажовано и неколико наставника ван Одсека за психологију који студентима помажу да истраживачке и концептуалне проблеме из области психологије разумеју и са аспекта филозофије, социологије, медицине и лингвистике.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

³https://www.uni-muenster.de/imperia/md/content/fb7/promotionsseite/efpa_2010.pdf

ИСХОДИ	ПРЕДМЕТ	ЕСПБ
Темељно познавање и разумевање савремених психолошких теоријских система, модела и истраживачких парадигми	Концептуалне основе психолошких дисциплина	10
	Модел сазнања и објашњења у психологији	10
	Теорије социјалног идентитета	10
Способност идентификације релевантних проблема истраживања, ефикасног одабира релевантних научних извора и самосталног спровођења истраживања	Одабране теме из методологије психолошких истраживања	10
	Одабране теме савремене статистике	10
	Напредне психометријске технике	10
	Методи и модели у психологији личности	10
Самосталност у писању научних радова и развијеност вештина евалуације и самоевалуације научног учинка, ради управљања сопственом истраживачком каријером	Докторски практикум 1	10
	Докторски практикум 2	10
	Израда и одбрана нацрта истраживања	10
Самосталност у организацији и извођењу процеса едукације академског нивоа	Докторски практикум 3	10
	Докторски практикум 4	10
Оспособљеност за самосталну употребу психолошких знања у области стечен специјалности	Одабране теме из психологије образовања	10
	Одабране теме из развојне психологије	10
	Одабрана поглавља из и/о психологије	10
	Биолошке основе менталних поремећаја	10
	Психоллингвистика са квантитативном лингвистиком	10
	Савремени приступи у клиничкој психологији	10

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – САВРЕМЕНИ ПРИСТУПИ У КЛИНИЧКОЈ ПСИХОЛОГИЈИ

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Психолошке науке	
Ужа научна област	Клиничка психологија	
Студијски програм	Докторске студије психологије	
Предмет	Савремени приступи у клиничкој психологији	
ЕСПБ	10	
	Активности	Време (у сатима)

Време проведено на активностима које директно води наставно особље	- интерактивна настава припрема за час са читањем препоручене литературе (укупно 440 страна текста)	5 часова (3 сата и 45 мин.) Укупно: 3 сата и 45 мин. x 12 недеља = 45 сати - 50 сати
Време проведено у самосталном раду	проналажење и читање додатне литературе за писмени део испита	- 30 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	прикупљање података анализа и приказ клиничког случаја у светлу најновијих теоријских сазнања учешће у настави	- 80 сати - 10 сати
Време потребно за припрему за проверу знања	обнављање градива припрема за израду писменог дела испита	- 40 сати - 40 сати
Време обухваћено самом провером знања	писмени испит усмени испит	- 1 сат - 0,5 сата
Укупан број сати		296,5
Остварени исходи учења	Оспособљавање студента: за критичко евалуирање и упоређивање савремених теоријских позиција у психопатологији за примену савремених теоријских поставки психопатологије на психотерапијску праксу да познаје савремене дијагностичке и интервентне методе и способан је да их примени у различитим пословима клиничког психолога да познаје и користи различите нацрте, инструменте и методе обраде података у оквиру истраживања дијагностичких система, ваљаности дијагностичких и интервентних метода	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ПСИХОЛОГИЈА	S	<ul style="list-style-type: none"> - велики број напредних методолошких курсева који оспособљавају студенте за примену савремених истраживачких техника независно од ужег поља интересовања - сарадња наставника Одсека за психологију са колегама из земље и иностранства омогућава богатији садржај у актуелност курсева, али и већу мобилност студената - сви наставници на Одсеку имају радове објављене у часописима са SSCI листе тако да је број потенцијалних ментора довољан да покрије све кандидате - Одсек за психологију редовно издаје научни часопис и
---	---	---

		организује научну конференцију тако да докторанти могу лакше да се укључе у процес научне продукције и комуникације
	W	<ul style="list-style-type: none"> - програм је у великој мери прилагођен програмима претходних нивоа студија Одсека за психологију тако да се студенти других факултета у почетку нешто теже уклапају у програм - настава се често одвија у блоковима и викендом што је последица недовољно рационалног коришћења расположивог простора и обавеза уписаних студената (многи су запослени), као и неуједначеног оптерећења наставника - на студијама нема ангажованих наставника и стручњака из иностранства у својству предавача, нити у својству саветника за израду докторских дисертација - програм докторских студија не предвиђа систем екстерне контроле од стране стручњака ван матичне установе
	O	<ul style="list-style-type: none"> - сарадња са многим институцијама у земљи и иностранству, као и програми размене наставника отварају могућности за унапређење студија укључивањем колега из иностранства - истраживачки потенцијал Лабораторије за експерименталну психологију и Центра за бихејвиоралну генетику отварају могућност већег ангажовања доктораната, али и будућих доктора наука у истраживачким пројектима
	T	<ul style="list-style-type: none"> - докторанти најчешће публикују радове у часопису који издаје Одсек што се може негативно одразити на развој њихових академских компетенција у глобалном, тј. међународном контексту - студенти не показују довољно иницијативе и самосталности приликом избора истраживачких тема - ограничене могућности запошљавања доктора психолошких наука

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ПСИХОЛОГИЈА

- Искористити програме размене и контакте које наставници успостављају на међународним конференцијама и пројектима за укључивање стручњака из иностранства у својству предавача, саветника, ментора или екстерних евалуатора
- Мотивисати студенте за објављивање радова у реномираним међународним часописима и на међународним конференцијама и пружити им сву потребну помоћ у томе
- На почетку школске године направити детаљнији и обједињени план рада који би студентима олакшао похађање наставе и извршавање других обавеза предвиђених програмом

НАУЧНА ОБЛАСТ: СОЦИОЛОШКЕ НАУКЕ

СОЦИОЛОГИЈА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви и исходи студијског програма ОАС Социологија утврђени су акредитованим студијским програмом. Основне академске студије социологије имају за циљ да се студенти на систематски начин упознају са достигнућима и могућностима социолошке науке, као и да стекну продубљени увид у особени социолошки начин мишљења. То им омогућава да пренесе и примењују социолошка знања, како у образовном процесу, тако и у истраживању разноврсних облика и манифестација друштвеног живота, што би требало да допринесе рационализацији и унапређењу друштвене праксе. Савладавањем студијског програма Основних академских студија социологије студенти стичу следеће опште способности: анализе, синтезе и предвиђања решења и последица; овладавања методима, поступцима и процесима истраживања; развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа; примене знања у пракси; развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем; професионалне етике. Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне способности: темељно познавање и разумевање дисциплине одговарајуће струке; решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивања основних знања из различитих области и њихове примене; праћења и примене новина у струци; развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

исходи	обавезни предмети	ЕСПБ
овладавање основним теоријско методолошким знањима из области социологије	Увод у социологију	12
	Социјалне теорије	12
	Класичне социолошке теорије	12
	Савремене социолошке теорије	6
	Општа социологија 1	12
	Општа социологија 2	6
	Општа методологија	10
овладавање основним научно стручним знањима из области посебних социолошких дисциплина	Социологија породице	6
	Социологија рада	6
	Социологија знања	6
	Социјална антропологија	8
	Социологија културе	6
	Социологија окружења	6
	Социологија села	6
	Социологија права	6
	Социологија религије	6

овладавање основним научно стручним знањима о методама и техникама и њихова примена у социолошким истраживањима	Социологија града	6
	Социологија комуникације	6
	Социологија политике	6
	Социјална патологија са криминологијом	6
	Социолошки метод	6
	Методи социолошких истраживања	6
способност примене статистичких метода у прикупљању, обради и анализи података социолошких истраживања овладавање основним знањима из области економије овладавање комуникативном и кодном компетенцијом једног страног језика на нивоу Б2 (први страни језик) и комуникативном и кодном компетенцијом једног страног језика (други страни језик) или језика средине на нивоу А1 или А2 према Заједничком европском оквиру за живе језике	Дескриптивна статистика	6
	Статистички методи	3
	Економија	6
	Страни језик 1/1 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански)	3
	Страни језик 1/2 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански)	3
	Страни језик 1/3 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански)	3
	Страни језик 1/4 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански)	3
	Страни језик 2/1 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански, мађарски, румунски, русински, словачки)	3
	Страни језик 2/2 (енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански, мађарски, румунски, русински, словачки)	3
	способност примене информационо-технолошких технологија	Информатичка писменост

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ДЕМОГРАФИЈА

У курикулуму студијског програма ОАС Социологије изборном предмету Демографија додељено је 6 ЕСПБ. Број ЕСПБ одређен је на основу укупног оптерећења које студенти имају на овом предмету, имајући у виду време утрошено на предавања, вежбама, спремања семинарских радова, учења и полагања испита:

- 2 часа предавања - 1, 5 сати x 15 недеља = 22.5 сати
- 2 часа вежби - 1, 5 сати x 15 недеља = 22.5 сати
- Спремање семинарског рада = 20 сати
- Припрема за вежбе 2 сата x 15 недеља = 30 сати
- Учење за испит = 3 сата x 20 дана = 60 сати
- Време утрошено на: проналажење литературе, копирање, долазак и одлазак на наставу и полагање испита = 25 сати
- УКУПНО: 180 сати = 6 ЕСПБ

- SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС СОЦИОЛОГИЈА	S	Добар распоред предмета по годинама (по општости); Заступљене све дисциплине потребне за свестрано образовање социолога; Солидна усклађеност са програмима основних студија у другим универзитетским центрима; Квалитет наставног кадра; Начин рада и литература стално се осавременују; Пракса у средњим школама; Доступност информација и програму, пракси, итд.
	W	Недовољно добро распоређени изборни предмети на појединим позицијама; Недовољан број бодова из ППМ предмета; Недостатак систематске истраживачке праксе; Недовољно добро распоређен број часова по предметима; Неуједначено оптерећење наставника и сарадника у настави.
	O	Број часова могуће је боље распоредити по предметима; Изборне предмете могуће је боље распоредити, како не би долазило до несразмера; Преиспитати оптерећеност студената по семестрима; Испитати могућност увођења завршног рада; Увести (институционално) истраживачку праксу за студенте; Оспособљавање квалитетног научног подмлатка.
	T	Онемогућавање репродукције наставног кадра, услед смањења могућности запошљавања; Смањење средстава за литературу, за компјутерску и другу опрему; Престроги услови за изборе у звања, који не воде рачуна о условима у којима делују друштвене науке; Превише компликоване административне процедуре, које постају циљ саме себи; Квантификација свега и свачега и истовремено занемаривање питања квалитета.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС СОЦИОЛОГИЈА

Током реализације програма, прати се његова успешност упоредним анализама, разматрањем механизма за унапређење програма у виду предлагања иновација у настави, укључивањем техничко-технолошких достигнућа у процес наставе, анализом оптерећења студената. Сходно томе, у реакредитацији овог програма извршене су измене увођењем нових предмета и даљом прерасподелом двосеместалних предмета на једносеместралне. Неопходно је интензивније повезивање наставника и сарадника са колегама из региона и Европске уније, активније учешће у међународним интердисциплинарним пројектима. Такође, потребно је подстицати усавршавање наставника након стицања доктората у форми пост-докторских студија, како би се различита новија решења у области социолошке науке и наставе социологије пратила и активно примењивала у домаћим условима.

СОЦИОЛОГИЈА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви и исходи студијског програма МАС Социологија утврђени су акредитованим студијским програмом. Савладавањем студијског програма МАС Социологија студент стиче кључна знања из социологије која му омогућавају да активно примењује та знања у стручном и професионалном ангажовању. Ова активна примена знања подразумева и способност да се кроз прикупљање, обраду и тумачење различитих података промишљају релевантни друштвени проблеми и нуде стручна решења за њих, а што укључује и спремност и способност да се о резултатима таквога рада обавештава стручна и шира јавност, чиме се истовремено исказује и способност за наставак студија. Студенти су такође оспособљени да допуњују досадашња знања из социологије, што је основа за развијање критичког мишљења и примену знања. Студијски програм МАС Социологија представља наставак основних академских студија. Поред циљева обухваћених претходних школовањем, студијски програм МАС Социологија подразумева још и продубљено, синтетичко и специјализовано образовање из социолошке науке, које дипломираним социолозима омогућава самостално и критичко промишљање релевантних социолошких питања, примену социолошких знања, како у истраживању битних социолошких проблема тако и у преношењу социолошких достигнућа у шире схваћену друштвену праксу. Студије, такође, имају за циљ: развијање критичког мишљења студената о процесима и актерима функционисања друштва и друштвених промена; оспособљавање за упоредно анализирање актера и процеса друштвених промена које развијају и интерпретирају друге друштвене науке – интердисциплинарност; развијање могућности анализирања утицаја контактних научних дисциплина које се односе на друштвене појаве и проблеме; оспособљавање дипломираних социолога за теоријска и апликативна истраживања која се спроводе у комплементарним друштвеним и посебним, контактним научним дисциплинама, као и њихово оспособљавање за дубинску социолошку анализу конкретних проблема (цасе-студу) и апликацију у друштвеној пракси и одговарајућим институцијама и организацијама.

Савладавањем студијског програма МАС Социологија студент стиче следеће опште способности: способност за аналитичко-синтетички приступ у сагледавању узрочно-последичних друштвених процеса и последица; способност за примену метода, поступака и спровођење процеса истраживања; за критичко и самокритичко мишљење; за примену знања у пракси, као и способност за сарадњу са ужом социјалном околином и међународним окружењем; за развијену професионалну етику. Савладавањем студијског програма МАС Социологија студент стиче следеће предметно-специфичне способности: темељно познавање и разумевање социолошких дисциплина; способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; способност повезивања основних знања из области сродних социологији и њихове примене; способност праћења и примене новина у струци; способност даљег развоја вештина и спретности у употреби знања на подручју социологије; способност употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима на подручју социологије.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Изборни предмет 1 (бира се 1 од 5) Савремене теорије и савремено друштво	семестар 1	ЕСПБ 10
Општа социологија са елементима социологије знања	1	10
Методологија истраживања у друштвеним наукама	1	10
Социологија мултикултуралности и интеркултурне комуникације	1	10
Теорија државе и политике	1	10
Изборни предмет 2 (бира се 1 од 5) Социологија идеологије	1	10
Урбана друштва: савремени проблеми	1	10
Антропологија и социологија породице	1	10
Наука о религији	1	10
Савремено село и пољопривредаи	1	10
Изборни предмет 3 (бира се 1 од 9)		
Професионализација, организација рада и менаџмента	2	10
Примењена регресиона анализа у социологији	2	10
Социјална политика	2	10
Социологија музике	2	10
Социологија цивилног друштва	2	10
Социологија проучавања будућности	2	10
Друштвени сукоби и митови на Западном Балкану	2	10
Проблемски приступ у методици наставе социологије	2	10
Социологија веровања и празноверја	2	10
Методичка пракса	2	10
Студијско-истраживачки рад	2	20
Одбрана завршног рада	2	10

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ПРИМЕЊЕНА РЕГРЕСИОНА АНАЛИЗА У СОЦИОЛОГИЈИ

У курикулуму студијског програма МАС Социологија изборном предмету *Примењена регресиона анализа у социологији* додељено је 10 ЕСПБ. Број ЕСПБ одређен је на основу укупног оптерећења које студенти имају на овом предмету, имајући у виду време утрошено на предавања, вежбама, спремања семинарских радова, учења и полагања испита:

- 4 часа предавања - 3 сата x 15 недеља = 45 сати
 - 2 часа вежби - 1, 5 сати x 15 недеља = 22.5 сати
 - Припрема и обрада података који ће бити коришћени у семинарском раду = 30 сати
 - Спремање семинарског рада = 30 сати
 - Припрема за предавања и вежбе 4 сата x 15 недеља = 60 сати
 - Учење за испит = 3 сата x 30 дана = 90 сати
 - Време утрошено на: проналажење литературе, копирање, долазак и одлазак на наставу и полагање испита = 22.5 сати
 - УКУПНО: 300 сати = 10 ЕСПБ
- SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ	S	Велика могућност избора предмета, према интересовању и будућој оријентацији у социолошкој професији;
----------	---	--

СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС СОЦИОЛОГИЈА		Број предмета који се морају положити није велики, што омогућава рад „по дубини“; Добро устројен дипломски рад; Нови предмети и пракса; Квалитет наставног кадра; Стално осавремењивање литературе и унапређивање начина рада; Доступност информација о програму, пракси, итд.
	W	Без обзира на увођење нових предмета и праксе, још није у потпуности решен проблем бодова из ППМ предмета; Помало предуги и рогобатни називи појединих предмета; Недовољна средства за семинарску читаоницу; Недовољна средства за обнављање компјутерске опреме; Недовољан простор за наставно особље
	O	Размотрити могућност побољшање распореда изборних предмета по блоковима; Решавати проблем ППМ предмета заједно са основним студијама социологијама (свих пет година, како Закон тражи); Преиспитати однос броја часова предавања и броја часова вежби на студијском програму; Преиспитати и преформулисати називе појединих предмета.
	T	Онемогућавање репродукције наставног кадра, услед смањења могућности запошљавања; Смањење средстава за литературу, за компјутерску и другу опрему; Смањење просторних капацитета; Престроги услови за изборе у звања, који не воде рачуна о условима у којима делују друштвене науке; Превише компликоване административне процедуре, које постају циљ саме себи; Квантификација свега и свачега и истовремено занемаривање питања квалитета.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС СОЦИОЛОГИЈА

Успешност програма се прати упоредним анализама, разматрањем механизма за унапређење програма у виду предлагања иновација у настави, укључивања техничко-технолошких достигнућа у процес наставе, анализом оптерећења студената. Потребно је развијати интерактивне облике комуникације са студентима, подстицање њиховог критичког самосталног рада на литератури и осмишљавању интердисциплинарних друштвених проблема и приступа.

СОЦИОЛОГИЈА – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Студијским програмом ДС Социологија утврђени су циљеви и исходи студијског програма: продубљено, синтетичко и специјализовано образовање из социологије, које докторима социолошких наука омогућава самостално и критичко промишљање релевантних

социолошких питања, као и примену социолошких знања, како у истраживању битних социолошких проблема тако и у преношењу социолошких достигнућа у шире схваћену друштвену праксу. Такође, студије имају за циљ да развију контекстуални аналитички, критички и синтетички приступ у односу на савремену међународну академску и истраживачку социолошку праксу. Самим тим студије имају за циљ да развијају компаративни приступ у односу на савремена домаћа и међународна социолошка истраживања. Надаље, студије имају за циљ: развијање критичког мишљења кандидата о процесима и актерима функционисања друштва и друштвених промена; оспособљавање студената за упоредно анализирање актера и процеса друштвених промена које развијају и интерпретирају друге, првенствено друштвене науке; оспособљавање доктора социолошких наука за квантитативна и квалитативна истраживања, теоријска уопштавања и објашњења која се спроводе у друштвеним наукама, као и њихово оспособљавање за дубинску социолошку анализу конкретних проблема и њихову апликацију у друштвеној пракси и одговарајућим институцијама и организацијама.

Исходи учења подразумевају омогућавање студентима да у широком али брижљиво одабраном спектру изборних курсева пронађу своја посебна социолошка интересовања; доприносе продубљивању знања из посебних социолошких проблема за које студенти исказу интересовање; предмети су усклађени тако да се та интересовања осветле са социолошки довољно релевантних страна; омогућавању студентима да се дубински упознају са најновијим теоријским сазнањима о актуелним посебним социолошким проблемима на начин како се то ради у глобалној, академској социолошкој заједници; омогућавању студентима да се у сусрету са више наставника као и гостујућих наставника из земље и иностранства, упознају са могућностима сличних али и различитих интерпретација појединих социолошких тема и проблема.

Успешним савладавањем студијског програма ДС Социологија, студенти се оспособљавају за самосталан научно истраживачки рад у социологији и сродним друштвеним наукама. Стечена знања и способности омогућавају кандидатима бављење теоријским и емпиријским истраживањима у области друштвених наука, одговарајућу образовно-просветну делатност у вишим и високим школама, факултетима, научним институтима, делатност у установама социјалне заштите, институцијама културе, медијима, агенцијама за истраживање јавног мњења и тржишта, као и на пословима у државној и пословној администрацији и невладиним и сличним организацијама.

Савладавањем студијског програма стичу се следеће опште способности и компетенције: способност за анализу, синтезу, објашњење и предвиђање решења и последица; способност за примену метода, поступака и спровођење процеса истраживања; способност за критичко и самокритичко мишљење; способност за примену знања у пракси; развијену професионалну етику. Савладавањем студијског програма стичу се следеће специфичне способности: темељно познавање и разумевање социолошких дисциплина; способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; способност повезивања основних знања из области сродних социологији и њихове примене; способност праћења и примене новина у струци; способност даљег развоја вештина и спретности у употреби знања на подручју социологије.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

ПРВА ГОДИНА изборни блок 1 (бира се 1 од 5)	СЕМЕСТАР	ЕСПБ
Мултиваријационе технике у социологији	1	10
Социолошке теорије	1	10
Методологија социолошких истраживања	1	10
Историјска социологија	1	10
Филозофија историје	1	10
ПРВА ГОДИНА Изборни блок 2 (бира се 1 од 5)		
Социологија знања и науке	2	10
Социологија друштвеног развоја са методологијом	2	10
Социологија окружења	2	10
Социологија политичких партија и друштвених група	2	
Социологија идентитета	2	10
Савремени друштвени сукоби	2	10
Антропологија	2	10
	Укупно ЕСПБ	60
ДРУГА ГОДИНА Изборни блок 3 (бира се 1 од 9)		
Социологија предузетништва	3	10
Социологија породице	3	10
Социологија града	3	10
Социологија животних стилова	3	10
Социологија религије са елементима антропологије и психологије религије	3	10
Социологија српског друштва	3	10
Село и пољопривреда на Балкану	3	10
Социологија идеологије	3	10
Припрема и одбрана плана докторске дисертације	4	30
	Укупно ЕСПБ	60
ТРЕЋА ГОДИНА		
Израда докторске дисертације 1	5	15
Израда докторске дисертације 2	5	15
Завршни рад – докторске студије писање докторске дисертације одбрана докторске дисертације	6	30
	Укупно ЕСПБ	60

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – МУЛТИВАРИЈАЦИОНЕ ТЕХНИКЕ У СОЦИОЛОГИЈИ

У курикулуму ДС Социологија изборном предмету *Мултиваријационе технике у социологији* додељено је 10 ЕСПБ. Број ЕСПБ одређен је на основу укупног оптерећења које студенти имају на овом предмету, имајући у виду време утрошено на предавања, вежбама, спремања

истраживачких радова, учења и полагања испита:

- 3 часа наставе - 2, 15 сати x 15 недеља = 32.25 сати
- 4 часа студијско истраживачког рада - 3 сата x 15 недеља = 45 сати
- Припрема и обрада података = 40 сати
- Израда истраживачког рада = 40 сати
- Припрема за наставу 5 сати x 15 недеља = 75 сати
- Учење за испит = 3 сата x 30 дана = 90 сати
- Време утрошено на: проналажење литературе, копирање, долазак и одлазак на наставу и полагање испита = 18 сати
- УКУПНО: 300 сати = 10 ЕСПБ.

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС СОЦИОЛОГИЈА	S	<p>Велика могућност избора посебних предмета из разних области социологије; Солидна коресподентност са сличним програмима у Србији, али и са међународним стандардима; Висок ниво теоријско-методолошког оспособљавања доктораната за самосталан научно-истраживачки рад; Квалитетан наставни кадар; Релативно велика приступачност потребне литературе (књига, периодике); Стално осавремењивање литературе и унапређивање начина рада; Доступност информација о програму, пракси, итд.</p>
	W	<p>Оптерећеност бројем предмета по семестру; Неадекватно распоређени предмети из појединих области социологије (посебно проблематична је теоријско-методолошка област); Мале могућности ангажовања наставника са других универзитета и/или из иностранства; Недовољна средства за семинарску читаоницу; Недовољна средства за обнављање компјутерске опреме; Недовољан простор за наставно особље.</p>
	O	<p>Смањити број предмета по семестру, тако да буде укупно шест предмета у прва три семестра; Боље распоредити предмете када је реч о појединим областима; Размотрити могућност побољшање распореда изборних предмета по блоковима; Преиспитати и преформулисати називе појединих предмета; Ангажовати наставнике са других универзитета и из иностранства.</p>
	T	<p>Онемогућавање репродукције наставног кадра, услед смањења могућности запошљавања; Постављање неостваривих захтева пред студенте (нпр. учешће на научним скуповима без финансијске и друге подршке); Смањење средстава за литературу, за компјутерску и другу опрему; Смањење просторних капацитета; Престроги услови за изборе у звања, који не воде рачуна о условима у којима делују друштвене науке; Превише компликоване административне процедуре, које постају</p>

	<p>циљ саме себи; Квантификација свега и свачега и истовремено занемаривање питања квалитета.</p>
--	--

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС СОЦИОЛОГИЈА

Успешност програма се прати упоредним анализама, разматрањем механизма за унапређење програма у виду предлагања иновација у настави, укључивања техничко-технолошких достигнућа у процес наставе, анализом оптерећења студената. Посебан значај има индивидуални и менторски рад са докторандима сходно одабраној области истраживања, изради докторског рада и њиховој будућој научној оријентацији. Неопходно је подстицати интензивнију комуникацију и размену искустава са универзитетима из окружења и Европске уније, као и учешће у интердисциплинарним међународним пројектима.

НАУЧНА ОБЛАСТ: ФИЛОЗОФИЈА

ФИЛОЗОФИЈА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Главни циљ студијског програма ОАС Филозофија јесте целовито образовање студената у мисаоним садржајима традиције филозофије, почев од њеног зачетка у старој Грчкој па све до најновијих тенденција у савременој филозофији. Те мисаоне садржаје чине: 1. основне развојне тенденције историје филозофије, 2. интегрални склопови филозофских концепција и учења у систематском погледу, 3. склопови и узајамни односи филозофских појмова и категорија, 4. посебни садржаји традиционалних и модерних филозофских дисциплина.

Исход студијског програма ОАС Филозофија огледа се у пружању мисаоне оријентације у основним и посебним филозофским питањима и проблемима, као и у развијању способности самосталног теоријског и критичког мишљења. То значи да су студенти: 1. упознати са кључним поставкама најважнијих филозофских дисциплина, 2. способни да самостално врше анализу и синтезу проучаваних садржаја, 3. способни да предвиђају последице и изналазе решења, 4. владају методама, поступцима и процесима истраживања, 5. решавају конкретне проблеме уз употребу научних метода и поступака, 6. критички приступају филозофским проблемима и њиховим решењима, а исто тако самокритички преиспитују сопствене предлоге решења, 7. примењују знања у пракси, 8. поседују комуникационе способности, 9. сарађују са домаћим и међународним окружењем, 10. заступају професионалну етику, 11. владају информационо-комуникацијским технологијама, 12. поседују компетенције за рад у просветној, образовно-научној, културно-административној и медијској делатности.

Исходи учења су у складу са Националним оквиром квалификација, разумљиви су, транспарентни и јавно доступни. Концепт основних академских студија филозофије заснован је на квалитетним и савременим модалитетима и критеријумима високошколске

организације и садржине студија филозофије. Концепт је у пуној мери усклађен с одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније и оних у процесу придруживања. Компатибилност програма ОАС Филозофија, обезбеђена је у сарадњи са: Катедром за филозофију Филозофског факултета у Бохуму (Немачка), Одсеком за филозофију Филозофског факултета у Темишвару (Румунија), Департманом за филозофију Филозофског факултета у Великом Трнову (Бугарска), Одсеком за филозофију Филозофског факултета у Загребу (Хрватска) и Одељењем за филозофију Филозофског факултета у Бањалуци (БиХ)

У реализацији студијског програма ОАС Филозофија примењују се наставне методе прилагођене самој филозофији, али и специфичним захтевима појединих предмета. Приликом оцењивања знања и способности студената у обзир се узимају специфичности примењених метода, а коначна оцена представља збир бодова стечених на основу активног учешћа у току наставе (предавања и вежби), израде и одбране семинарских радова, презентације реферата и обраде теме у виду хандоут-а, те положених тестова и колоквијума. Отуда је у зависности од очекиваног исхода учења на конкретном предмету устројена и методологија, а у складу са њом реализован систем оцењивања. Читав процес се редовно подвргава оцењивању како на интерним састанцима запослених, тако и на студентским евалуацијама.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
Упознавање основних развојних тенденција у историји филозофије - овладавање основним учењима и појмовима; упознавање са самосталним истраживачким радом.	Хеленска филозофија	10
	Хеленистичко-римска филозофија	10
	Филозофија средњег века	6
	Филозофија новог века	8
	Трансцендентална филозофија	8
	Спекулативна филозофија	6
	Савремена филозофија I	4
	Савремена филозофија II	
Упознавање узајамних односа филозофских појмова и категорија - овладавање појмовима и категоријама у теоријском и историјском контексту.	Увод у филозофију I	8
	Увод у филозофију II	9
	Логика I	5
	Логика II	6
	Етика I	6
	Етика II	5
	Естетика I	5
	Естетика II	5
Упознавање са посебним садржајима традиционалних и модерних филозофских дисциплина.	Филозофија политике	8
	Филозофија науке	6
	Филозофска антропологија	6

	Филозофија историје	10
СТИЦАЊЕ свеобухватног знања о историјском развоју средишњих филозофских појмова и категорија; упознавање посебних садржаја традиционалних и модерних дисциплина – онтологија; примењивање стечених знања.	Онтологија I	5
	Онтологија II	5
Овладавање методама, поступцима и процесима истраживања – теоријска и историјска перспектива опште методологије; решавање конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака.	Општа методологија	6
Оспособљавање за организовање савремене наставе предмета филозофије уз остваривање васпитно-образовних задатака наставе филозофије; оспособљавање за рад у просветној и образовно-научној средини.	Методика наставе филозофије	3
Коришћење компјутера и интернета у поступцима проналажења, обраде, анализе, презентације и слања релевантних информација.	Информатичка писменост	3
Познавање и разумевање темељних педагошких и психолошких појмова и начела педагошког рада, развијеност интерактивности комуникација неопходних за успешно педагошко деловање.	Интерактивна педагогија	3
	Педагошка психологија	3
Израда завршног рада има за циљ да покаже како студент на примеру јасно формулисане теме примењује знање стечено током основних академских студија филозофије, тесамостално препознаје и критички разматра филозофске проблеме у додиру са позицијама класичних и савремених филозофских аутора.	Завршни рад	15

Показује се да су постигнути исходи учења у складу са планираним исходима учења, што се проверава самим поступком оцењивања, као и студентским евалуацијама. За прелазну оцену неопходно је постигнути очекиване исходе учења, док највиша оцена захтева постизање жељених исхода учења.

Израда и одбрана завршног рада у себи обједињује све претпостављене исходе учења и чини врхунац свих образовних напора на основним академским студијама филозофије. При изради завршног рада, студент показује да је:

- стекао целовито образовање у мисаоним садржајима традиције филозофије (основне развојне тенденције историје филозофије; интегрални склопови филозофских концепција и учења у систематској перспективи; склопови и узајамни односи филозофских појмова и категорија; посебни садржаји традиционалних и модерних филозофских дисциплина),
- развио способност самосталног критичког мишљења, истраживања и примене стечених знања (способност самосталног вршења анализе и синтезе; предвиђање последица и проналажење решења; владање методама, поступцима и процесима истраживања; решавање конкретних проблема),

- барата техникама научног рада и уме критички приступити интерпретацији филозофских текстова са акцентом на препознавању проблема,
 - овладао информацијско-комуникационим способностима и оспособио се за сарадњу са ужим домаћим и међународним окружењем,
 - оспособио се за рад у просветној, образовно-научној, културно-административној и медијској делатности.
- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ОПШТА МЕТОДОЛОГИЈА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Филозофија	
Ужа научна област	Филозофија	
Студијски програм	Филозофија	
Назив предмета	Општа методологија	
Статус предмета	Обавезни	
Број ЕСПБ	6	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	2+2=4 - предавања 2 часа = 1,5 сати - вежбе 2 часа = 1,5 сати	1 час = 45мин = 0,75 сати 4×0,75= 3 3×15 недеља= 45 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове читање обавезне литературе - читање стручне и научне литературе на одабрану тему семинарског рада - израда семинарског рада	2 сата × 15 недеља = 30 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време проведено за припрему и проверу знања	- Припремање за усмени испит	3 сата × 20 дана = 60 сати
Време обухваћено самом провером знања	- Усменопрезентовање семинарског рада - Усмени испит	15 мин = 0,25 сати 0,75 сати
Укупан број сати		166 сати
Укупан број сати у ЕСПБ		6
Остварени исходи учења	Исход овог предмета је да студенти умеју сагледати како се примењују различите методе у научној пракси и како се оне промишљају на нивоу филозофије метода. Циљ овог предмета је да студенти стекну увид у методолошке основе наука и филозофску рефлексију метода те добију преглед метода које се користе у наукама и филозофији (анализа, синтеза, апстракција, дефиниција, класификација, аксиоматизација, дедукција, индукција, посматрање, експериментална метода, аргументација итд.). Студенти се такође требају упознати са историјским развојем методологије природних и духовних наука од класичних до модерних аутора.	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ФИЛОЗОФИЈА	S	<ul style="list-style-type: none"> ○ Широко и темељно филозофско образовање ○ Наставно особље верзирано у многобројним филозофским областима и правцима мишљења ○ Интерактивност наставе и подстицање студената на учествовање ○ Велики нагласак на аутономном раду студената (проучавање литературе, самостално истраживање) ○ Семинарска библиотека доступна свим студентима ○ Часопис за филозофију “Архе” ○ Издавачка делатност Одсека која испоставља уџбеничку и научну литературу ○ Богат спектар изборних предмета ○ Могућност индивидуалног рада у складу са интересовањима студената ○ Укључивање младих волонтера у наставни процес ○ Честа и редовна гостујућа предавања међународно признатих стручњака ○ Сарадња са другим одсецима Филозофског факултета у погледу међуодсечких наставних предмета
	W	<ul style="list-style-type: none"> ○ Диспаратност ЕСПБ бодова и реалног оптерећења студената на појединим предметима ○ Недостатак релевантне примарне и секундарне литературе на домаћем и страним језицима ○ Неуједначена оптерећеност наставника и сарадника обавезама у наставном процесу ○ Рестриктивност устројства предмета у форми једносеместралних курсева ○ Недовољна заступљеност најсавременијих филозофских тенденција у оквиру наставе ○ Нерационално коришћење расположивог простора и опреме ○ Потреба већих улагања у унапређење квалитета семинарске библиотеке ○ Преоптерећеност студената предиспитним обавезама услед доминације семинарског рада као основног начина обављања предиспитних обавеза ○ Непостојање института за филозофију
	O	<ul style="list-style-type: none"> ○ Могућност нових изборних предмета, са нагласком на међуодсечку сарадњу ○ Проширивање наставног садржаја најрецентнијим токовима мисли ○ Прилагођавања наставног процеса захваљујући директним повратним информацијама од студената на сваком часу ○ Иновације у наставном процесу које су у складу са наставним садржајем ○ Проширивање издавачке делатности Одсека на објављивање филозофских класика на нашем језику ○ Проширивање сарадње са средњим школама, поготово у погледу курсева из методике наставе ○ Побољшање сарадње са струковним удружењима у земљи ради проширивања могућности студената ○ Формирање института за филозофију

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Организовање отворених семинара и конференција ○ Запошљавање младих стручњака ○ Побољшање могућности студентске и наставничке размене са домаћим и иностраним институцијама ○ Перспектива дигитализације административног дела наставног процеса ○ Проширивање уписних квота
	T	<ul style="list-style-type: none"> ○ Непредвидивост политике високог образовања ○ Смањење буџетских средстава ○ Хуманистичким наукама неприлагођени критеријуми за вредновање научног рада и изборе у звања ○ Недовољна видљивост филозофије у друштву и недовољан број радних места одговарајућег профила ○ Превисоке наставне норме за наставнике и сараднике ○ Непостојање платформе за решавање проблема студената слабог материјалног стања ○ Преоптерећеност наставног кадра административним пословима ○ Слаба научна периодика и мали број релевантних научних скупова

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ФИЛОЗОФИЈА

- Потребно је унапредити даљу сарадњу са другим одселима за филозофију у земљи и у иностранству путем студијских боравака наставника и сарадника. У том оквиру пожељно је реализовати заједничке пројекте, попут конференција и гостовања предавача.
- Потребно је ојачати контакте са наставницима филозофије у средњим стручним школама и гимназијама у земљи, како би се заједничком сарадњом побољшала припрема студената за будући наставнички рад.
- Потребно је обезбедити могућност студентима да се у оквирима наставе страних језика ближе упознају са стручном филозофском терминологијом и оспособе за читање стручне литературе на страним језицима.
- Потребно је континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.

ФИЛОЗОФИЈА – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма МАС Филозофија су: 1. да оспособи студенте за самостални научно-истраживачки рад у филозофији и сродним дисциплинама, 2. да се стекне педагошка компетенција за обављање наставне делатности у средњим, вишим и високим школама, 3. да се обезбеде услови потребни за даљи напредак и стицање знања на вишим нивоима студија – специјалистичким и докторским студијама и 4. оспособљавање за стручан и одговоран рад у ванакадемским институцијама културе, медијима и невладиним организацијама.

Концепција МАС Филозофија базира се на савременим модалитетима и критеријумима

високошколске организације и садржаја студија филозофије. Квалитет понуђеног студијског програма се обезбеђује упоређивањем са формалним оквирима и садржајима одговарајућих мастер академских студија на европским универзитетима у ширем и ближем окружењу. На мастер студијама се у још већој мери него на основним од студената тражи самосталност у промишљању филозофских проблема и критичко преиспитивање ставова традиционалних и савремених филозофа. У складу са тим захтевом је конципирана настава на обавезним предметима, која се одвија у виду интензивне дискусије одабраних текстова класичних, али и модерних филозофских аутора. Овде је акценат на систематској елаборацији кључних теза текстова, затим на разматрању аргумената у прилог тих теза, као и на могућој конструкцији противаргумената, а све то у сврху заузимања (само)критичког става према понуђеним решењима проблема. Наставници, као и сарадници, дискутују филозофске проблеме на примеру парадигматичних текстова, али такође размењују аргументе и противаргументе у међусобном дијалогу. Поред редовног похађања наставе од студената се тражи висок степен активности на часу, а у предиспитне обавезе спада и конципирање засебне теме и израда обимнијег семинарског рада, чије тезе студенти излажу и образлажу на вежбама из дотичног предмета. Услед обима и веће сложености структуре семинарског рада он носи највећи део предиспитних поена. Усмени испит углавном доноси 50 поена, а састоји се у дискусији тема обрађених на предавањима, а може укључити и елаборацију теза из семинарског рада. Специфичан је предмет Филозофски системи по томе што у оквиру њега студенти бирају не само филозофа чији систем ће обрађивати, него и (по договору) наставника који се иначе бави дотичним филозофом.

Унапређивање и континуирано осавремењивање студијског програма МАС Филозофија почива на систематском усавршавању наставног кадра који имплементира иновације у настави. Када су у питању студије филозофије, може се говорити о наглашавању савремених идеја, праваца и дисциплина, односно о укључивању савремене филозофске литературе, домаћих и страних аутора, у студијски програм. Усавршавање наставе спроводи се и кроз менторски рад са студентима, било да је реч о семинарским радовима или о завршном раду, у оквиру чега наставници и сарадници, поштујући идеје и интересовања студената, подстичу и провоцирају њихову заинтересованост за савремене филозофске ауторе или методе. У том смислу највеће интересовање показује се за савремену англо-саксонску, немачку и француску филозофску сцену. На тај начин студенти се оспособљавају за конкурентност на тржишту рада након завршених мастер академских студија филозофије, као и у случају наставка студија (докторске студије). Наставници и сарадници такође непосредно подстичу ангажман студената мастер студија филозофије у струковним удружењима, објављивање радова у научним часописима и учешће на конференцијама.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
Проблемско апсолвирање једног од великих филозофских система из интерпретацијског кључа модерних мисаоних парадигми.	Филозофски системи	6
Омогућавање орјентације у основама метафилозофског знања о	Филозофска	6

употреби метода у оквиру филозофије, њихових могућности и граница у проучавању одређених предмета.	методологија	
Продубљено овладавање разумевањем водећих праваца савремене филозофије.	Правци савремене филозофије	6
Проблемско апсолвирање основних и категоријалних појмова знања у филозофији и науци.	Епистемологија	6
Оспособљеност студента за рад у васпитно-образовним установама и за истраживања у области филозофије и припремљен завршни рад.	Студијски истраживачки рад	20
Мастер рад сматра се завршним испитом, којим студенти доказују познавање кључних поставки најважнијих филозофских дисциплина, способност да самостално врше анализу, синтезу и предвиђања, те да проналазе решења у посебним филозофским питањима, да владају поступцима, методима и процесима истраживања, те да поседују критичко и самокритичко мишљење.	Мастер рад	10

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ЕПИСТЕМОЛОГИЈА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Филозофија	
Ужа научна област	Филозофија	
Студијски програм	Филозофија	
Назив предмета	Епистемологија	
Статус предмета	Обавезни	
Број ЕСПБ	6	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	2+2=4 - предавања 2 часа = 1,5 сати - вежбе 2 часа = 1,5 сати	1 час = 45 мин = 0,75 сати 4×0,75=3 сата 3× 15 недеља= 45 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове читање обавезне литературе - читање стручне и научне литературе на одабрану тему - израда семинарског рада	2 сата × 15 недеља = 30 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати 1 сат × 15 недеља = 15 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време проведено за припрему и проверу знања	- Учење (припремање за испит)	70 сати
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	0,5 сати
Укупан број сати		175,5
Укупан број сати у ЕСПБ		6
Остварени исходи учења	Проблемско апсолвирање основних и категоријалних	

У оквиру студијског програма МАС Филозофија за сваки предмет је установљена процедура провере знања студената: континуирано кроз праћење њиховог рада у оквиру обављања предиспитних обавеза и (углавном) дијалошким методом спроведено испитивање на завршном испиту. Коначна оцена из одређеног предмета одражава општи ангажман и интерес студената током наставе и резултате њихове активности остварене у самосталном односно студијско-истраживачком раду. За сваки предмет је посебно израчунат број поена којима се карактерише учинак студента у оквиру сваког сегмента релевантног за проучавање дотичног предмета (присуство и активност на предавањима и вежбама, семинарски рад, колоквијуми итд.). На тај начин се обезбеђује усаглашеност критеријума процене постигнућа студената са очекиваним исходима датих студија.

Бодовна вредност дипломских академских студија филозофије износи укупно 60 ЕСПБ. Студије трају два семестра: у првом семестру студенти имају четири обавезна и један изборни предмет, а у другом је планирана израда Дипломског рада (10 ЕСПБ). Сваки од обавезних предмета (Филозофски системи, Филозофска методологија, Правци савремене филозофије, Епистемологија) носи по 6 ЕСПБ, као и изборни предмет (понуђени предмети су: Историја етике, Историја логике, Историја естетике, Филозофија културе). За сваки од ових предмета предвиђена су у току семестра по 2 часа за предавања и 2 часа за вежбе. За обавезне предмете оптерећење студената у великој мери је пребачено на предиспитне обавезе, посебно на семинарски рад (Филозофски системи: 40, Филозофска методологија: 30, Правци савремене филозофије: 20, Епистемологија: 30), што одговара рангу и циљу ових студија. Исто важи и за већину изборних предмета. Поени предвиђени за усмени испит не прелазе 50, у неким случајевима су и мањи, а остатак предиспитних бодова студенти добијају на основу редовног присуства и активног учешћа у настави. ЕСПБ бодови усклађени су са обимом литературе неопходним за адекватно обрађивање сваког од предмета. До сада није примећено да постоји неусаглашеност радног оптерећења студената и ЕСПБ бодова, као што није примећена неуспешност студената при полагању испита. Чини се да је разлог за тако нешто систематска оријентација наставе и усклађеност захтева мастер програма са интересовањима студената, односно изабраном темом дипломског рада.

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

<p>КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ФИЛОЗОФИЈА</p>	<p>S</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Мастер академске студије су тако конципиране да оспособе студенте за самостални научно-истраживачки рад, педагошку делатност и рад у ванакадемским институцијама. • Тежи се комплементарном карактеру студија: нагласак је како на обради проблема у методолошко-систематским дисциплинама, тако и на историји кључних филозофских дисциплина. • Рад студената се прати и индивидуално, одређивањем додатних часова консултација осим оних званично истакнутих. • Процес израде семинарског рада се индивидуално прати од
--	----------	--

		<p>концепције до његове одбране; дакле, студенти се налазе у интензивној комуникацији са наставницима и сарадницима.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Студенти током мастер студија усавршавају своје списатељске способности и тиме стичу компетенције потребне за објављивање научних радова у стручним часописима.
	W	<ul style="list-style-type: none"> • Неки од предмета понуђених на мастер студијама су слични оним на основним студијама, па се може рећи да профил тих предмета није довољно прецизно одређен. • Циљ, сврха и структура студијско истраживачког рада у курикулуму није јасно одређена, а с обзиром на то да он носи чак 20 ЕСПБ бодова било би потребно да се додатно прецизира. • Фиксирање на семинарски рад као главну форму провере студентских способности и недостатак алтернативних могућности провере знања. • Мањак интердисциплинарних садржаја. • Неуједначена оптерећеност појединих наставника и сарадника на студијском програму.
	O	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање компетенција за више специјалистичке и докторске студије филозофије. • Теме семинарских радова се могу тако бирати да уследи њихово повезивање у једну целину, која може чинити структуру завршног – мастер рада. • Уз инструкције наставника и сарадника студенти могу допунити и прерадити семинарске радове и тиме их прилагодити за објављивање у квалитетним домаћим часописима. • Евалуација студената даје наставном особљу повратну информацију о сопственом раду и тиме простор за могуће промене у сврху побољшања ефеката наставе. • Евентуалном променом или реформулацијом понуђених предмета могла би се обезбедити додатна атрактивност студијског програма (нпр. увођењем актуелне филозофске литературе у наставни план и програм).
	T	<ul style="list-style-type: none"> • Може се стећи утисак да се у оквиру појединих предмета предају слични садржаји као и на основним студијама. Међутим, на нивоу мастер студија ради се о далеко већој систематичности и продубљенијем приступу тим садржајима. • Иако је писање семинарских радова важан део студентских обавеза на мастер студијама, постоји опасност да та пракса постане обична рутина и да не подстиче креативне потенцијале студената. • Концентрисаност наставе само у једном семестру може код студената водити до преоптерећења предиспитним обавезама, као и њиховог интелектуалног засићења. • Проблем уклађености обима литературе са бројем ЕСПБ бодова на одређеним предметима. • Питање је да ли се студенти у довољној мери подстичу на

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ФИЛОЗОФИЈА

- Пошто су поједини предмети у оквиру курикулума већ понуђени на основним студијама или имају сличности са некима од њих, било би пожељно да се њихови садржаји тако одреде да се увиди разлика између њих и предмета са основних студија.
- Предмет Студијско истраживачки рад би у курикулуму требало прецизније одредити пошто носи највише ЕСПБ бодова.
- У наставу би требало укључивати и интердисциплинарне садржаје, а то би онда требало да се напомене у курикулуму.
- Ваљало би размислити о алтернативним формама провере знања студената, како се они у својим ваннаставним активностима не би искључиво фиксирани на продукцију семинарских радова.
- На нивоу Одсека за филозофију би се (евентуално једанпут месечно) могао организовати састанак свих студената мастер студија и заинтересованих наставника, односно сарадника, чија сврха би била да се дискутују актуелни филозофски проблеми или на којем би студенти могли презентовати резултате свог индивидуалног рада (између осталог главне тезе свог будућег дипломског рада). Тиме би се још више подигао ниво комуникације и интеракције између студената и наставног особља, а за очекивати је да би на основу feedback-а добијеног од стране наставника и својих колега студенти унапредили свој рад.
- Уколико постоје материјални услови за то, могло би се размислити и о организацији интерног скупа који би се одржао на крају семестра, а где би осим мастер студената филозофије били укључени и они са основних и са докторских студија (евентуално и наставници). То би додатно допринело интегритету Одсека за филозофију, а саме студије учинило још атрактивнијим и интересантнијим за саме студенте.

ФИЛОЗОФИЈА – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Студијски програм докторске студије Филозофија има за циљ да се постигне највиши степен академског филозофског образовања и стекне научни назив доктора наука из области филозофије. То се остварује највишом могућом специјализацијом у одређеним областима филозофије, али и интердисциплинарним, мултидисциплинарним и интегративним истраживањима заснованим на савременим технологијама стваралаштва, публикованим као оригинални филозофски радови, чланци и монографије, и предоченим на домаћим и међународним конгресима и симпозијумима. Резултат свега тога треба да буде одговарајућа докторска дисертација. Докторска дисертација треба да буде дело самосталног, критичког мишљења, којим се изворно даје новији допринос у теоријским, практичким и поиетичким аспектима филозофије. Јединствени циљеви студијског програма реализују се посебним програмима обавезних и изборних филозофских

предмета, који су прилагођени савременом приступу филозофији и потребама и могућностима докторанада, циљевима писања четири обавезна рада и докторске дисертације.

Исход процеса докторских студија Филозофије састоји се у очекивању да по њиховом завршетку доктор наука из области филозофије буде сасвим оспособљен за: 1. изворно и самостално провођење филозофских истраживања, 2. критичко преиспитивање већ постојећих филозофских концепција и 3. самостално сагледавање нових могућности филозофских дискурса, што се доказује, између осталог, писањем монографија, чланака, огледа и студија који ће бити објављени у угледним часописима. Очекује се, дакако, и партиципирање будућих доктора филозофије на научним и филозофским симпозијумима домаћег и интернационалног карактера.

Силабуси предмета у курикулуму Докторских студија филозофије креирани су и усаглашени са одговарајућим стандардима за акредитацију докторских студија. Студијски програм креиран је проблемски, тако да у битном смислу кореспондира одговарајућим студијским програмима на значајним универзитетима из земаља које су у непосредном окружењу Србије. Студијски програм на Докторским студијама филозофије креиран је, такође, тако да у високом степену буде усаглашен са програмима докторских студија из неколико релевантних европских универзитетских центара.

Докторске студије филозофије својим флексибилним и компатибилним концептом обавезних и изборних предмета обухватају битнија дисциплинарна, проблемска, теоријска и историјска поља традиције и савремености филозофије, из којих се може изабрати тематски склоп за докторску дисертацију. Праћењем најновијих развојних момената у филозофији, како уз помоћ литературе тако и на стручним и филозофским симпозијумима, наставници укључени у реализацију студијског програма перманентно имају увид у иновативност и интегративност филозофских приступа данашњице трудећи се да их, колико год је могуће, имплементирају у настави и курикулумима предмета на Докторским студијама филозофије.

Захтеви на Докторским студијама филозофије када је у питању израда докторске дисертације веома су разрађени и прецизни. То потврђује и разуђеност и степеност предмета који воде до докторске дисертације. Најпре се од студената захтева да припреме избор теме и преглед литературе, након чега следи истраживање теме, потом је на реду пријава и одбрана пријаве докторске дисертације, па писање докторске дисертације и тек на крају као завршни чин одбрана докторске дисертације. Траснпарентна је такође методологија, литература и критеријуми вредновања који се постављају пред докторанде.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
Способност коришћења филозофских метода и њихових посебних поступака у филозофском начину мишљења	Филозофска методологија	10

Конкретизација тематског и истраживачког задатка у концепту припреме за израду докторске дисертације	Докторска дисертација – избор теме и преглед литературе	10
Публиковање израђеног научног рада у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга	Израда и објављивање првог научног рада	10
	Израда и објављивање другог научног рада	10
	Израда и објављивање трећег научног рада	10
	Израда и објављивање четвртог научног рада	15
Утврђивање основне структуре докторске дисертације, њене унутрашње раздеобе на посебна истраживачка подручја и тематске задатке	Докторска дисертација – истраживање теме	10
Одбрањена пријава докторске дисертације, као услов за приступање писању докторске дисертације	Пријава и одбрана пријаве докторске дисертације	15

На Докторским студијама филозофије процене, стратегија и методе постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења постижу се: активним учешћем студената у настави, континуираним консултативним радом студената са ментором, истраживачким студијским радом, писањем и публикавањем филозофских радова у еминентним научним и филозофским часописима, учешћем на научним и стручним филозофским скуповима, израдом докторске дисертације као самосталног научног рада, чијом одбраном студент потврђује самосталност, креативност и критичност у примени теоријских, практичних и поиетичких знања са подручја скупа сроднијих филозофских дисциплина а са листе обавезних и изборних предмета.

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕ Т СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ФИЛОЗОФИЈА	S	<ul style="list-style-type: none"> Докторске студије филозофије омогућавају супстанцијалну специјализацију студената и професионално овладавање битним појмовним и проблемским сегментима филозофије. Студентима докторских студија омогућава се самосталан рад на пољу филозофије, како у настави тако и у истраживачкој сфери. Студентима су омогућена мултидисциплинарна и интердисциплинарна истраживања заснована на најновијим методолошким достигнућима. Концепт обавезних и изборних предмета је компатибилан, омогућавајући студентима активно партиципирање у сопственом стручном и филозофском обликовању. Адекватним избором предмета подстиче се самосталност, критичност и креативност студената, као и публикавање оригиналних филозофских текстова, чланака па и монографија. Курсевисутакодиверсификованидаомогућавајуиндивидуаланрадса студентимаиадекватанменторскиприступ.
	W	<ul style="list-style-type: none"> Релативно тешка променљивост и прилагодљивост курсева опречна је континуираним потребама осавремењавања садржаја курикулума. Материјална и техничка подршка државних органа и институција није довољна, пре свега, у домену набавке опреме и савремене литературе из иностранства. Од студената се захтева преобимна документација уз тенденцију да формални

		<p>аспекти студија постану преобладајући у односу на њихове суштинске потребе.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недовољне могућности, односно озбиљне препреке у реализовању континуиране презентације студентских истраживачких радова.
	О	<ul style="list-style-type: none"> • И поред извесних побољшања у последње време потребна је већа флексибилност у корекцији курикулума као и у покретљивости наставника. • Подршка званичних органа могла би доследније да следи усвојену стратегију образовања да би се оствариле компаративне предности које докторске студије филозофије могу донети друштву и држави. • Да би се што квалитетније искористили креативни и научни потенцијали студената докторских студија треба редукovati сложене бирократске захтеве. • Требало би да Факултет, Универзитет, али и шира заједница више воде рачуна о отварању простора за рад студената докторских студија. • Подстицати ангажовање млађих наставника транспарентнијим одабиром критеријума за квалитетно менторство. • Подстицати стварну мобилност студената, поједностављивањем процедуре и систематичнијом бригом факултета, универзитета и надлежног министарства. • Пружити помоћ у организовању научних и стручних скупова намењених докторандима и подстицати одлазак студената на релевантне симпозијуме у иностранство.
	Т	<ul style="list-style-type: none"> • Предмети на докторским студијама без континуираног прилагођавања могу изгубити иновативност и постати схематизовани. • Без адекватне подршке, пре свега Министарства просвете, науке и технолошког развоја, повећаће се одлив младих стручњака из земље. Та подршка потребна је, како током студија, тако и након завршетка студија, а требало би да је изражена у пружању шансе младим докторима филозофије за креативни допринос заједници. • Постојање тешко премостивих препрека за младе незапослене докторанде да учествују на научним и стручним скуповима. • Систематско смањивање референтних часописа, а тиме и мање могућности докторанада за објављивање у одговарајућим публикацијама. • Максимална оптерећеност постојећих ментора у перспективи може утицати на примерену посвећеност сваком докторанду понаособ.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ФИЛОЗОФИЈА

- И поред позитивних помака у последње време потребна је већа флексибилност у корекцији курикулума, као и у покретљивости наставника. Подршка званичних органа могла би следити усвојену стратегију образовања да би се оствариле компаративне предности које докторске студије филозофије могу донети друштву и држави.
- Требало би да Факултет, Универзитет али и шира заједница више воде рачуна о отварању простора за рад студената докторских студија.
- Неопходна је подршка стварној мобилности студената, поједностављивањем процедуре и систематичнијом бригом о њиховој будућности. Да би се што квалитетније искористили креативни и научни потенцијали студената докторских студија треба редукovati сложене бирократске захтеве.

- Битно је, коначно, пружити помоћ у организовању научних и стручних скупова намењених докторандима и подстицати одлазак студената на релевантне симпозијуме у иностранство.

НАУЧНА ОБЛАСТ: ФИЛОЛОШКЕ НАУКЕ

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма: Студент који заврши основне академске студије из области енглеског језика и књижевности оспособљен је за самостални рад у следећим областима: настава енглеског као страног језика; превођење; друге делатности које захтевају темељно познавање енглеског језика и књижевности. Студент је такође оспособљен за наставак и завршетак мастерских академских студија из области англистике, за израду дипломског-мастер рада, као и за перманентно учење током живота. По завршетку основних академских студија из области енглеског језика и књижевности очекује се да је студент у потпуности овладао основним језичким вештинама, како рецептивним тако и продуктивним, у употреби енглеског језика као страног: читањем, писањем, слушањем и говором на нивоу Ц2. На теоријском плану очекује се да је упознат са основама граматике, фонетике и фонологије енглеског језика и да је у стању да правилно користи све граматичке и фонолошке структуре. У оквирима науке о језику, очекује се да је студент стекао детаљне увиде у развој лингвистике као науке и у њене поједине области које се детаљније обрађују на курсевима предвиђеним наставним планом и програмом. Студент је такође оспособљен да самостално користи релевантну литературу из наведених области, као и да постигнуто знање излаже и брани на енглеском језику у писаној у говорној форми. У оквирима науке о књижевности очекује се да је студент стекао детаљан увид у историју и теорију књижевности на енглеском говорном подручју, у њене жанровске и тематске оквири, да је стекао увид у књижевну традицију енглеског говорног подручја (британску, америчку, аустралијску и канадску англофону књижевну традицију), као и у новије токове и тенденције књижевног стварања на енглеском језику. Студент је оспособљен да самостално користи релевантну литературу из области књижевних наука, као и да постигнуто теоријско знање и познавање књижевних дела и англофоне културе исказује на енглеском језику у писаној и говорној форми. У оквиру проучавања историје и културе англофоних земаља, студент стиче основна сазнања о историјском развоју, институцијама система и културним специфичностима Велике Британије и Сједињених Америчких Држава.

Исходи образовања: студент који заврши основне академске студије из области енглеског језика и књижевности оспособљен је за самостални рад у следећим областима: настава енглеског као страног језика; превођење; друге делатности које захтевају темељно познавање енглеског језика и књижевности. Студент стиче компетенције за професије које су неопходне у процесу образовања у основној и средњој школи (наставник енглеског језика и књижевности), свим државним и приватним делатностима у којима се указује потреба за преводиоцима енглеског језика и потреба за темељним познавањем енглеског језика и књижевности. Студент стиче компетенције да настави студије на дипломским академским студијама-мастер и на докторским студијама из области енглеског језика и књижевности.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Предмети прве године	ЕСПБ
Енглески језик 1 (Граматика енглеског језика 1, Обједињене језичке вештине 1)	11
Увод у студије енглеског језика	3
Средњовековна и ренесансна енглеска поезија	5
Средњовековна и ренесансна енглеска драма	5
Британска историја и култура	2
Матерњи језик 1: Стандардни српски језик – ортографска и ортоепска норма	4
Енглески језик 2 (Граматика енглеског језика 2, Обједињене језичке вештине 2)	10
Увод у лингвистику	3
Фонетика енглеског језика	4
Енглески роман 18. века	4
Енглеска романтичарска поезија	3
Приступи књижевности	2
Матерњи језик 2: Стандардни српски језик – основи синтаксе	4
Предмети друге године	
Енглески језик 3 (Синтакса енглеског језика 1, Обједињене језичке вештине 3)	10
Фонологија енглеског језика	4
Викторијанска књижевност	4
Модернизам у енглеској књижевности	4
Савремена Британија	2
Информатичка писменост 1	3
Страни језик 1/1	3
Енглески језик 4 (Синтакса енглеског језика 2, Обједињене језичке вештине 4)	10
Лексичка семантика и прагматика	4
Енглески роман постмодернизма	4
Америчка књижевност 19. века	4
Америчка историја и култура	2
Информатичка писменост 2	3
Страни језик 1/2	3
Предмети треће године	
Језички модул	
Енглески језик 5 (Енглески глагол 1- контрастивни приступ, Напредне језичке вештине 1)	10
Енглески језик 6 (Лексичка морфологија, Превод с енглеског – белетристика)	10
Превод на енглески 1 Педагошка психологија	3
Англоамеричка дечја и омладинска књижевност Методика наставе енглеског језика 1	4
Енглески језик 7 (, Енглески глагол 2 - контрастивни приступ, Напредне језичке вештине 2)	12
Превод на енглески 2 Генеративна синтакса 1	7
Превод с енглеског 1 Интерактивна педагогија	3
Општи принципи превођења	5

Интеркултурна комуникација и настава енглеског језика Методика наставе енглеског језика 2 Род и приповедање	
Књижевни модул	
Енглески језик 5 (Енглески глагол 1- контрастивни приступ, Напредне језичке вештине 1)	10
Шекспирове велике трагедије	5
Савремени енглески роман	5
Савремена Америка	2
Амерички роман XX века	4
Методика наставе енглеског језика 1 Академско писање Књижевни текст и стратегије тумачења	4
Енглески језик 7 (, Енглески глагол 2 - контрастивни приступ, Напредне језичке вештине 2)	12
Англоамеричка кратка прича	5
Модерна америчка поезија	5
Постмодерни амерички роман	5
Афроамеричка књижевност	5
Интеркултурна комуникација и настава енглеског језика Род и приповедање Књижевни текст и стратегије превођења Модерна америчка поезија Методика наставе енглеског језика 2	5
Предмети четврте године	
Језички модул	
Енглески језик 8 (Прагматика, Напредне језичке вештине 3)	10
Тестирање - методе и пракса Превод с енглеског 2	5
Дидактика Превод на енглески 3	3
Генеративна синтакса 2 Увод у историјску лингвистику	6
Теоријска граматика 1 Варијетети енглеског језика	5
Енглески језик 9 (Примењена лингвистика, Напредне језичке вештине 4)	10
Развојна психологија Превод с енглеског 3	3
Превод на енглески 4 Теоријска граматика 2	5
Симултано и консекутивно превођење Виши курс фонологије	6
Информацијска структура реченице Хоспитовање Индивидуалне разлике у настави енглеског језика	6
Књижевни модул	
Енглески језик 8 (Прагматика, Напредне језичке вештине 3)	10
Романи Џулијана Барнса	5
Савремена америчка драма	5
Савремена аустралијска проза	5

Афроамеричке књижевнице Тестирање - методе и пракса	5
Енглески језик 9 (Примењена лингвистика, Напредне језичке вештине 4)	10
Проза Ернеста Хемингвеја	5
Савремене америчке књижевнице	5
Научна фантастика	5
Америчке књижевне теорије 20. века Индивидуалне разлике у настави енглеског језика Хоспитовање	6

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – РОД И ПРИПОВЕДАЊЕ

Број бодова: 5

Фонд часова: 2+2

Циљ курса је да доведе у везу и преиспита однос категорије рода (гендер) и стваралачког поступка, односно да на основу више репрезентативних дела из књижевности писане на енглеском језику у различитим епохама осветли културне, теоријске и вредносне критеријуме који су утицали на образовање идентитета ствараоца. Исход предмета јесте да студент стекне основна сазнања из области родних студија (историја и терминологија) и женске књижевне историје у англофоним културама и усваја теоријске моделе родног читања књижевности.

Број радних сати:

- 3 сата наставе (предавања и вежбе) пута 12 наставних недеља = 36 сати
- 2 сата припреме за предавања пута 12 наставних недеља = 24 сата (читање теоријског текста на енглеском језику дужине од просечно 10 страница текста)
- 3 сата припреме за вежбе пута 12 наставних недеља = 36 сати (читање прозног текста на енглеском језику дужине од просечно 30 страница текста)
- 20 сати припреме за предиспитне обавезе, које укључују рекапитулацију материјала рађеног на предавањима и вежбама, продубљивање стеченог знања, анализу примера и самостални рад на додатним критичким изворима из области родних теорија
- 30 сати припреме за испитне обавезе, које укључују рекапитулацију материјала рађеног на предавањима и вежбама, продубљивање стеченог знања, анализу примера и самостални рад на додатним критичким изворима из области родних теорија
- 4 сата консултација са предметним наставником и асистентом
- Укупно 150 сати
- 5 бодова по курсу: 30 бодова у семестру = 150 сати рада на предмету: 900 сати у семестру

Напомена: 900 сати у семестру добија се на следећи начин: настава, испитни рокови и празници трају 22.5 недеља, што помножено са 40 часовном радном недељом даје 900 сати

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

<p>КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>S</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студентима нуди широко образовање и стицање квалификација за будући посао наставника енглеског језика или преводилаца различитих профила - избалансирана заступљеност теорије и праксе - добре академске основе за даље усавршавање - стицање високих језичких компетенција - стицање широког увида у савремене токове англофоне књижевности и културе - поступност у наставном процесу - високе и разноврсне компетенције наставника - могућност одабира предмета према афинитетима студената - учешће студената у бројним програмима размене са универзитетима у иностранству
	<p>W</p>	<ul style="list-style-type: none"> - међусобна искључивост предмета у одређеним изборним блоковима - релативно сужена могућност избора предмета на књижевном модулу - мала могућност стицања језичких компетенција из другог страног језика - програм не нуди никакву могућност бирања изборних предмета са других студијских група факултета и универзитета - програм не нуди могућност двопредметног образовања - програм не укључује могућност стручне праксе у земљи и иностранству - недовољна селективност по критеријуму сложености и релевантности у распореду предмета по студијским годинама и у додељивању статуса предметима
	<p>O</p>	<ul style="list-style-type: none"> - искористити већ постојеће предмете и могућности иновација које они нуде - направити боље комбинације изборних предмета са постојећим предметима - нови доценти ће имати шансе да предложе своје курсеве, који ће моћи да се лако додају у изборне позиције - са бољом комбинаториком, бољи излазни профили на оба модула - омогућити флексибилније изборне позиције - сарадња са сродним филолошким одсецима - интерно евалуирање курсева
	<p>T</p>	<ul style="list-style-type: none"> - повећање обима административних послова услед усложњавања начина оцењивања - недовољан контакт са тржиштем рада, тј. недовољно препознавање захтева тржишта рада - неуједначено оптерећење наставника и сарадника - занемаривање интереса студената услед обавезе научног усавршавања коју намеће академска заједница

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

- омогућавање већег протока информација о свршеним студентима и њиховим компетенцијама ради ажурнијег усклађивања с тржиштем рада
- континуирано освремењивање студијских програма у складу са савременим токовима у науци и струци
- доступност информација о студијским програмима и исходима учења

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљ Мастер академских студија Енглеског језика и књижевностијесте да, повезујући се са основним академским студијама, студентима омогући даље усавршавање у посебним областима англистичке филологије, везаним за уже научне области енглески језик и лингвистика и енглеска и америчка књижевност. С обзиром на то да је предвиђен само један обавезни предмет, којим студент стиче знања о техници научног рада, студенту је омогућено да се избором модула и група предмета усавршава у појединим филолошким, језичким и књижевним дисциплинама и сферама професионалних делатности за које је оспособљен на основним академским студијама. На тај начин студент се даље усмерава и, према сопственим интересовањима, продубљује академска знања и вештине, којима се даље оспособљава за стручно и самостално обављање делатности у областима енглеског језика и лингвистике и енглеске књижевности и за самостално обављање научноистраживачке делатности у области англистике, као и за наставак студија на докторским студијама.

Исходи образовања: Студијски програм мастер академских студија из области Енглеског језика и књижевности има за циљ да, надовезујући се на основне академске студије, студентима омогући даље усавршавање у посебним областима англистичке филологије, везаним за ужу научну област Енглески језик и књижевност. Циљ је да се студент даље оспособи за стручно и самостално обављање делатности у областима примењене лингвистике и самостално обављање научноистраживачке делатности у области енглеског језика и књижевности, као и за наставак студија на докторским студијама.

Исходи учења:Студент стиче компетенције за квалитетно обављање стручне и научне делатности: познавање научног доприноса и научних сазнања у области англистичке филологије, познавање методологије филолошких и књижевних истраживања и способности примене стечених знања у професионалној делатности коју обавља. Студент је оспособљен да квалитетније обавља професионалне делатности за које је стекао компетенције на основним академским студијама (наставник енглеског језика и књижевности) у основним, средњим школама и гимназијама општег и филолошког типа, преводилац и тумач за енглески језик, рад у делатностима у којима је потребно темељно познавање енглеског језика, као и да настави студије на докторским студијама. Студенту је омогућено да се избором модула (књижевног или језичког) и предмета усавршава у појединим филолошким, лингвистичким и књижевним дисциплинама и сферама професионалних делатности за које је оспособљен на основним академским студијама, како би продубио академска знања и вештине, којима се даље оспособљава за стручно и

самостално обављање делатности у областима енглеског језика и лингвистике и англофоне књижевности. Студент је такође оспособљен за израду завршног – мастер рада, као и за перманентно учење током живота.

Унапређивање и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива се на праћењу развоја науке, континуираном праћењу нове литературе из области науке о језику и науке о књижевности и на новим захтевима који се постављају пред образовни профил филолога англисте. Уведено је коришћење интернета, иновираног софтвера и компјутерских програма за превођење (ТРАДОС), софтверског пакета за анализу говора *Praat*. Студенти се обучавају и да користе блогове и Power Point презентације, електронске базе података и речнике на интернету, а настава превођења обавља се у специјализованим компјутерским учионицама, што студенту омогућава лакше овладавање опремом и методама.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Техника научног рада – обавезни предмет	6 ЕСПБ
На језичком модулу 4 изборна предмета (у сваком се бира 1 од 15)	
Настава енглеског на раном узрасту	6 ЕСПБ
Комуникологија	6 ЕСПБ
Психологија двојезичности	6 ЕСПБ
Корпусна лингвистика	6 ЕСПБ
Контактна лингвистика	6 ЕСПБ
Историјска лингвистика	6 ЕСПБ
Лексикографија	6 ЕСПБ
Аспект и акционсарт	6 ЕСПБ
Основе примењене фонетике и фонологије	6 ЕСПБ
Тумачење и превођење раних енглеских текстова	6 ЕСПБ
Напредни курс превођења	6 ЕСПБ
Информатичке технологије и превођење	6 ЕСПБ
Контрастивна синтакса енглеског и српског језика	6 ЕСПБ
Читање текста: писменост и развијање критичког мишљења у настави енглеског језика	6 ЕСПБ
Креирање хибридног окружења у настави енглеског језика и књижевности	6 ЕСПБ
На књижевном модулу 4 изборна предмета (у сваком се бира 1 од 7)	
Романи Владимира Набокова	6 ЕСПБ
Драме Тенесија Вилијамса	6 ЕСПБ
Шекспирове проблемске драме	6 ЕСПБ
Савремена канадска англофона књижевност	6 ЕСПБ
Утопија у енглеској књижевности	6 ЕСПБ
Постмодерне америчке књижевнице	6 ЕСПБ
Готски жанр у енглеској књижевности	6 ЕСПБ
Студијски истраживачки рад у функцији израде мастер рада	10 ЕСПБ
Мастер рад	20 ЕСПБ

- Процена оптерећења студента активностима потребним за dostizanje очекиваних исхода предмета – АСПЕКТ И АКЦИОНСАРТ

Број бодова: 6 ЕСПБ

Фонд часова: 2+2

Циљ курса: детаљније упознавање са категоријом глаголског вида и типа глаголске ситуације (акционсарт) у енглеском и српском језику.

Исходи образовања: студент се оспособљава за читање и тумачење релевантне савремене литературе о глаголском виду и семантичким обележјима глагола и моћи ће да припремају презентације и раде истраживачке радове из те области.

Број радних сати:

- 3 сата наставе (предавања и вежбе) пута 10 наставних недеља = 30 сати
- 3 сата припреме за предавања пута 10 наставних недеља = 30 сати
- 75 сати за израду семинарског рада, који укључује увид у стручну литературу од минимум 15 библиографских јединица.
- 45 сати за припрему завршног испита, који укључује увид у препоручену литературу.
- 6 ЕСПБ : 30 ЕСПБ у семестру = 180 сати рада на предмету: 900 сати наставе у семестру

Напомена: 900 сати у семестру добија се на следећи начин: настава, испитни рокови и празници трају 22.5 недеља, што помножено са 40часовном радном недељом даје 900 сати.

- SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

<p>КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>S</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ослањање на програме и садржаје основних студија те систематско продубљивање претходно стечених сазнања - праћење савремених токова и тенденција из области студија енглеског језика и англофоних књижевности - могућности усавршавања у предметима педагошке, психолошке и методичке области - структурна подела програма на два модула омогућује ужу стручну специјализацију у пољу језика, односно књижевности - стицање ширих увида у теоријске основе англистике захваљујући великом броју теоријско-апликативних предмета - изборност (4 од 5 предмета су изборни) омогућује студентима да се активно профилишу и усмере према жељеној области знања - концепција курсева је динамична, иновативна, отвара простор интерактивности и активном ангажману студената у процесу учења кроз индивидуалне или групне пројекте - информатичке технологије су саставни део процеса учења (студенти се оспособљавају да креирају хибридно, мултимедијално окружење у процесу учења, да користе савремене техничко-технолошке иновације у настави, каогод и нова технолошка достигнућа у педагошком раду и процесу превођења) - предиспитне и испитне обавезе осмишљене су тако да доприносе активној примени теоријског знања и развијању критичког мишљења - укључивање млађих колега у менторске активности
---	----------	---

	W	<p>-законска условљеност завршених студија мастерског нивоа за рад у настави у основним и средњим школама подразумева упис великог броја студената што отежава интензивнији рад на подстицању научно-истраживачких склоности код даровитих студената</p> <p>- недовољно прилика за стручну праксу у оквирима МАС (школе, државни органи и државне институције, банке, предузећа, новинска гласила, издавачке куће нису искоришћени као могући полигон активне провере теоријских и стицања практичних знања)</p> <p>- недостатак могућности за редовну и систематичну презентацију студентских научно-истраживачких радова и завршних радова у процесу настајања</p> <p>- предиспитне и испитне обавезе студенти тешко усклађују са обавезом писања завршног рада</p> <p>- недовољна прецизност подзаконских аката (нпр. Правилник о мастерским студијама) и њихова недоступност студентима успорава процес избора ментора и теме завршног рада, као и процес писања завршног рада</p> <p>- недовољно јасна интерна правила о динамици израде завршног рада којима би се дефинисала сарадња ментора и кандидата (број сати консултација, дневник консултација, временски оквир потребан за истраживање, рокови предаје почетне, односно завршне верзије рада, дефиниција поступака и фаза израде завршног рада)</p>
	O	<p>- развој усмерења на МАС који би даље профилисала интересовања студената (преводиљачки, педагошки, савремена језичка пракса, енглески као језик струке, језик, књижевност и култура, нпр)</p> <p>- развој засебних студијских програма МАС из англистике, по угледу на факултете у земљи и свету</p> <p>-организовање новог студијског програма са циљем стицање компетенција за наставу страног језика</p> <p>- радити на усклађивању жеља и интересовања студената са захтевима наставника</p> <p>- процес интерне евалуације у оквиру студијског програма, модула и појединачних курсева</p> <p>- благовременом јавном и интерном презентацијом студијског програма МАС омогућити будућим студентима да се ближе упознају са концепцијом и захтевима програма</p>
	T	<p>- неуједначено оптерећење наставника, нарочито у погледу менторства мастерских радова</p> <p>- тржишна непрепознатљивост стечених академских звања</p> <p>- неусклађеност циљева и исхода МАС са захтевима докторских студија као логичним наставком усавршавања студента</p> <p>- недефинисаност циљева МАС (рад у настави и/или даље усавршавање) прети да их временом претвори или у један вид струковних студија за обучавање образовног кадра у просвети, или у припремну школу за упис на докторске студије</p> <p>- недостатак организоване, планске и систематске подршке</p>

- ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.
- Наставак праћења процеса наставе, уз даљу потребу интеграција група предмета и сагледавања свеукупног циља за остварење исхода – очекивана знања и вештине.
- Акредитација специјалистичких академских студија како би се јасније профилисали исходи с диференцираним компетенцијама.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви и исходи утврђени су акредитованим студијским програмом ОАС Мађарски језик и књижевност. Циљеви програма су прецизирани у више тачака између осталог да студенти који заврше студијски програм треба да имају и следеће предметно-специфичне компетенције: поседовање знања из лингвистике и књижевности заснованих на претходном образовању, на нивоу који им омогућава праћење стручне литературе, способност примене стечених знања на професионалан начин, способност прикупљања података, способност смишљања и одбране аргумената и решавање проблема унутар научних дисциплина проучаваних у оквиру програма итд.

Захваљујући широком спектру изборних предмета, студенти су у могућности да се према својим интересовањима за лингвистику или књижевност, одреде за одгорарајуће предмете. Комбинацијом изборних предмета подстиче се развој критичког мишљења и самосталности у раду. Слободан избор се односи и на одабир и обраду појединих тема у оквиру предмета.

Студијским програмом предвиђена је стручна пракса у 8. семестру. Студенти имају прилику да присуствују настави из предмета Мађарски језик у основним и средњим школама. Након часова дискутују о свему што су учили и вреднују часове којима су присуствовали. Потом самостално изводе наставу у обиму од недељу дана. Студенти имају прилику и да учествују у стручним семинарима које организује Одсек за хунгарологију.

Одсек посебну пажњу придаје могућностима да студенти презентују своје радове и истраживања на конференцијама (своја истраживања студенти Одсека сваке године представљају на Војвођанској мађарској научној конференцији студената и на научним конференцијама студената у Мађарској, на конференцији Контексти Филозофског факултета, на научним конференцијама Одсека за хунгарологију итд.). Имају могућности и да своје радове објаве у издањима и научним часописима (Хунгаролошка саопштења, Студије) и уметничко-научном часопису *Philos i Studium* Одсека за хунгарологију. Студенти који заврше студијски програм поред наставничког припремамо и за обављање других послова, као што су библиотекарски, лекторски, преводилачки и културолошки, и

обезбеђују стручну компетенцију за обављање делатности филолога, уредника, лингвиста, књижевних референата, организатора културних активности и музејског педагога, да би развијао компетенције неопходне за обављање ових послова Одсек организује и разне манифестације (програм за Дан одсека, за Божић, за 15. март, за Дан поезије итд.), ванредне часове – Контактzone (на којима су и студенти модератори) и такмичења (такмичење у беседништву, конкурс за писање есеја). Студенти Одсека месечно једном имају своју емисију на Радио Новом Саду коју сами уређују, снимају и монтирају. Све ове активности омогућавају да се студенти развијају у едукативном и професионалном смислу.

Одсек за хунгарологију има више начина да успостави контакт са дипломираним студентима. На такмичењима из матерњег језика под називом Мађарски језик и језичка култура организатори такмичења се срећу са свршеним студентима, данас наставницима у школама. То нам омогућава да пратимо ко где ради, те се током разговора вреднују и студијски програми. Други начин је путем редовног стручног усавршавања наставника, које Одсек организује два пута у току године. На основу стучних дискусија се може установити какве основе пружају наши програми. Осим тога и током стручне праксе предметни наставници остварују контакте са професорима који су студије завршили на Одсеку, те се на часовима хоспитовања, на основу огледних часова може стећи увид колико су спремни за рад по школама. Може се вредновати и колико је њихово даље усавршавање засновано на нашим студијским програмима. Одсек је израдио и ставио на своју веб страницу онлајн анкету за праћење каријере коју могу да испуне бивши студенти.

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ПРАГМАТИКА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Филолошке науке	
Ужа научна област	Општа и мађарска лингвистика	
Студијски програм	Мађарски језик и књижевност	
Предмет	Прагматика	
ЕСПБ	6	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	предавања	1 час (0,45 сати)
	вежбе	2 часа (1,30 сати) = 2,15 сата x 15 недеља = 32,25 сата
Време проведено у самосталном раду	- припрема за часове - читање стручне литературе (стр. 900)	- 2 сата (30 сати) - 65 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема реферата - припрема за тест	- 15 сати - 4 сати

	- припрема за писмени састав - припрема за испит	- 3 сата - 30 сати
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	- 0,35 сати
Укупан број сати		180
УКУПАН БРОЈ ЕСПБ	6	
Остварени исходи учења	- Студент стиче знање о општим питањима употребе језика и о теоријама говорних чинова. - Студент стиче знање о методама истраживања говорних чинова и поседује преглед савремених приступа употребе језика. - Студент стиче способност анализе говорних чинова. - Студент стиче способност критичког мишљења и праћења новина у прагматици.	

Други примери израчунавања оптерећења на предметима:

ПРОСТА РЕЧЕНИЦА: 4 ЕСПБ – (време проведено на активностима које води наставник 2+1, укупно: 30+ 15 = 45 сати, самостални рад и припрема за вежбе: 25 сати, припрема за проверу знања: 20 сати, читање стручне литературе, укупно: 20 сати, анализа реченица: 10 сати).

МАЂАРСКА КЊИЖЕВНОСТ У ВОЈВОДИНИ: 4 ЕСПБ (време проведено на активностима које води наставник 2+0, укупно: 30 сати, самостални рад и припрема за испит: најмање 35 сати, припрема за проверу знања: 15 сати, читање стручне литературе и књижевних дела: 40 сати)

МЕТОДИКА НАСТАВЕ МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ: 4 ЕСПБ (време проведено на активностима које води наставник 2+1, укупно: 45 сати, самостални рад и припрема за испит: најмање 15 сати, припрема за проверу знања: 10 сати, читање стручне литературе и припрема за стручну праксу: 30 сати, хоспитовање и анализа часова: 20 сати).

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

– Даље активности на овом плану су у вези са истраживањима, учешћима на научним скуповима – то и даље треба поспешавати. Ово се односи и на сличне активности студената. Треба их у већој мери укључити у научна истраживања, треба им пружити могућности да своја истраживања презентују на конференцијама. Треба подстицати усавршавање младих сарадника и њихово учешће на научним семинарима.

– Успешности програма доприноси и континуирана набавка стручне литературе и белетристике.

– На Одсеку је потребно даље улагање у технолошко осавремењивање.

– Садржаје програма допуњују часови гостујућих професора, које уприличавају знаменити истраживачи и професори из иностранства. Овакав начин рада планирамо да спроводимо и у будуће, за шта се требају обезбедити материјални услови.

МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви и исходи студијског програма МАС Мађарски језик и књижевност утврђени су акредитованим студијским програмом. Из циљева произилазе исходи учења – то се односи на програм уопште и на поједине предмете програма. Циљеви су прецизирани у више тачака: студенти који заврше студијски програм треба да имају, између осталог, следеће предметно-специфичне компетенције: поседовање знања из лингвистике и књижевности заснованих на претходном образовању, на нивоу који им омогућава праћење стручне литературе, способност примене стечених знања на професионалан начин, способност прикупљања података, способност смишљања и одбране аргумената и решавање проблема унутар научних дисциплина прочавајаних у оквиру програма итд. Одсек сматра да није потребно одредити друге циљеве.

Из циљева произилазе исходи учења – то се односи на програм уопште и на поједине предмете програма, међу њима се налази нпр. и циљ за развијање опште способности за анализу, синтезу и предвиђање решавања питања, проблема и последица, способност за примену метода, поступака и спровођење процеса истраживања, решавање питања, способност за критичко и самостално мишљење, за примену стечених знања у пракси итд. Одсек сматра да није потребно одредити друге циљеве.

У оквиру предмета *Методологија научног истраживања* – студенти уче да пишу научни рад, какве садржинске и формалне захтеве морају да задовоље дипломски радови. У оквиру предмета студенти практично развијају способност за самостално научно истраживање. Упознају појам научне информације, структуру и типологију научног документа, уз помоћ наставника савладају начине успешног и брзог потраживања информација у разним фондовима, стичу способност сакупљања научних докумената, науче како треба писати анотације, реферате, како треба саставити библиографију и какве делове треба да садржи завршни рад. У томе им помаже ментор.

Захваљујући савременом образовном приступу и усклађивању студијског програма са европским универзитетима (Универзитет у Будимпешти, Мађарска (www.eltebtk.hu), Универзитета у Сегедину, Мађарска, Универзитет у Дебецину, Универзитет „Шеље Јанош” у Комарну, Словачка, Универзитет „Бабеш–Бољаи” у Клују, Румунија) као и предавачима који гостују на Одсеку наши дипломирани студенти успешно настављају постдипломске студије у иностранству, у највећем броју у Мађарској.

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – САВРЕМЕНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ МАЂАРСКИХ МАЊИНСКИХ КЊИЖЕВНОСТИ

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке
Научна област	Филолошке науке
Ужа научна област	Општа и мађарска лингвистика
Студијски програм	Мађарски језик и књижевност
Предмет	Савремене тенденције мађарских мањинских

	књижевности	
ЕСПБ	6	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	предавања	2 часа (1,30 сати) = 2,15 сата x 15 недеља = 32,25 сата
	вежбе	1 час (0,45 сати)
Време проведено у самосталном раду	- самостални рад - читање књижевних дела	- 60 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема за вежбе	- 20 сати
	- припрема за проверу знања	- 20 сати
	- писање семинарског рада	- 55 сати
Време обухваћено самом провером знања	-тест	- 1,30 сати
	- усмени испит	- 0,30 сати
Укупан број сати	189,7	
УКУПАН БРОЈ ЕСПБ	6	
Остварени исходи учења	- Студент истраживање дела стиче знања о поетским и језичким специфичностима мађинских књижевности, о културном и регионалном идентитету, о сукобу традиционалних и модерних литерарних форми као и о тежњи интеграције у водеће токове савремене књижевности.	

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС МАЂАРСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

– Даље активности на овом плану су у вези са истраживањима, учешћима на научним скуповима – то се и даље треба поспешавати. Ово се односи и на сличне активности студената. Треба их у већој мери укључити у научна истраживања, треба им пружити могућности да своја истраживања презентују на конференцијама. Треба подстицати усавршавање младих сарадника и њихово учешће на научним семинарима.

– Успешности програма доприноси и континуирана набавка стручне литературе и белетристике.

– На Одсеку је потребно даље улагање у технолошко осавремењивање.

– Садржаје програма употпуњавају часови гостујућих професора, које уприличавају знаменити истраживачи и професори из иностранства. Овакав начин рада планирамо да спроводимо и убудуће, за шта се требају обезбедити материјални услови.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Исходи образовања студијског програма ОАС Немачки језик и књижевност су ревидирани и кориговани на основу праћења реализације програма у претходном периоду, као и нових тенденција у науци и струци. По завршетку основних академских студија Немачког језика и књижевности очекује се да студент: поседује високу језичку компетенцију, теоријска знања из области науке о језику и науке о књижевности; добро познаје систем и историју немачког језика и немачке књижевности, земаља немачког говорног подручја и историје њихове културе; правилно користи технике научног рада; поседује кључне филолошке, педагошке, психолошке и методичке компетенције и других практичних кључних вештина; оспособљен је да ова знања примени на професионалан начин, да сам сакупи потребне податке о релевантним питањима и проблемима, да те податке критички анализира, да аргументовано изложи своје ставове и да их у дискусији брани; уме самостално да користи релевантну литературу из наведених области, да користи информационо-комуникациону технологију, да прати и примењује новине у струци, да се прилагођава новим захтевима и променама у оквиру свог будућег занимања.

Исходи учења су базирани на дескрипторима квалификација првог и другог циклуса образовања према Даблинским дескрипторима, на основу којих су формулисани и дескриптори везани за Европски оквир квалификација (ЕОК) и Национални оквир квалификација (НОК) у Србији (уп. Бојан Комненовић; Предраг Лажетић; Мартина Вукасовић: *Национални оквир квалификација*. Београд: Центар за образовне политике, 2010). С обзиром на то да је реч о програму страног језика и књижевности, исходи учења су додатно засновани и на *Заједничком европском референтном оквиру за језике: учење, поучавање, оцењивање* (Савет Европе, 2000-2001, доступно на енглеском језику на http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/framework_en.pdf и на немачком језику на <http://student.unifr.ch/pluriling/assets/files/Referenzrahmen2001.pdf>). На основу *Заједничког оквира* се одређују циљеви и вреднују резултати наставног процеса учења и поучавања немачког језика као страног (почетни, средњи и напредни ниво, односно нивои А1, А2, Б1, Б2, Ц1).

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Прва година студија

Исходи процеса учења у оквиру студијског програма Немачки језик и књижевност	Увод лингвистику	Увод у науку о књижевности	Немачки језик – морфологија 1	Историја немачке културе 1	Фонетика и фонологија немачког језика	Увод у историју лингвистике	Увод у технике научног рада	Немачки језик – морфологија 2	Историја немачке културе 2	Теорија жанрова
- висока језичка компетенција			+					+		
- теоријска знања из области науке о језику	+				+	+				
- теоријска знања из области науке о књижевности		+								

- добро познавање система и историје немачког језика			+					+		
- добро познавање система и историје немачке књижевности										
- добро познавање система и историје земаља немачког говорног подручја и историје њихове културе				+					+	
- правилно коришћење техника научног рада							+			
- поседовање филолошких компетенција	+					+	+			+
- поседовање неопходних педагошких, психолошких и методичких компетенција										
- поседовање других практичних кључних вештина.	+					+	+	+		+
- примена знања на професионалан начин		+	+					+		+
- самостално сакупљање потребних података о релевантним питањима и проблемима	+		+	+			+		+	
- критичка анализа података										
- аргументовано излагање и одбрана ставова							+			

Друга година студија

Исходи процеса учења у оквиру студијског програма Немачки језик и књижевност	Немачки језик – синтакса 1	Немачка књижевност средњег века и барока	Deutsche Landeskunde	Немачки језик – синтакса 2	Немачка књижевност 18. века	Österreichische Landeskunde
- висока језичка компетенција	+			+		
- теоријска знања из области науке о језику						
- теоријска знања из области науке о књижевности						
- добро познавање система и историје немачког језика	+			+		
- добро познавање система и историје немачке књижевности		+			+	
- добро познавање система и историје земаља немачког говорног подручја и историје њихове културе			+			+
- правилно коришћење техника научног рада		+			+	
- поседовање филолошких компетенција						

- поседовање неопходних педагошких, психолошких и методичких компетенција						
- поседовање других практичних кључних вештина.		+				
- примена знања на професионалан начин	+	+		+	+	
- самостално сакупљање потребних података о релевантним питањима и проблемима	+	+	+	+	+	+
- критичка анализа података		+	+		+	+
- аргументовано излагање и одбрана ставова		+	+		+	+

Трећа година студија

Исходи процеса учења у оквиру студијског програма Немачки језик и књижевност	Немачки језик – лексикологија 1	Немачка књижевност 19. века	Историја немачког језика	Немачки језик – лексикологија 2	Немачка књижевност Модерне	Историјска граматика немачког језика
- висока језичка компетенција	+			+		
- теоријска знања из области науке о језику	+		+	+		+
- теоријска знања из области науке о књижевности						
- добро познавање система и историје немачког језика			+			+
- добро познавање система и историје немачке књижевности		+			+	
- добро познавање система и историје земаља немачког говорног подручја и историје њихове културе						
- правилно коришћење техника научног рада		+				
- поседовање филолошких компетенција						
- поседовање неопходних педагошких, психолошких и методичких компетенција						
- поседовање других практичних кључних вештина.	+			+	+	
- примена знања на професионалан начин	+	+		+		
- самостално сакупљање потребних података о релевантним питањима и проблемима	+	+	+	+	+	+
- критичка анализа података	+	+		+		
- аргументовано излагање и одбрана ставова	+	+		+	+	

Четврта година студија

Исходи процеса учења у оквиру студијског програма Немачки језик и књижевност	Немачки језик – Контрастивна лингвистика 1	Немачка књижевност после 1945	Увод у методiku наставе немачког језика	Немачки језик – Контрастивна лингвистика 2	Аустријска књижевност 20. века	Методика наставе немачког језика: планирање наставе	Методика наставе немачког језика (пракса) 1 и 2
- висока језичка компетенција	+			+			
- теоријска знања из области науке о језику	+			+			
- теоријска знања из области науке о књижевности					+		
- добро познавање система и историје немачког језика							
- добро познавање система и историје немачке књижевности		+					
- добро познавање система и историје земаља немачког говорног подручја и историје њихове културе					+		
- правилно коришћење техника научног рада							
- поседовање филолошких компетенција	+			+			
- поседовање неопходних педагошких, психолошких и методичких компетенција			+			+	+
- поседовање других практичних кључних вештина.	+		+	+		+	+
- примена знања на професионалан начин	+		+	+	+	+	+
- самостално сакупљање потребних података о релевантним питањима и проблемима	+	+		+	+	+	+
- критичка анализа података	+			+	+	+	
- аргументовано излагање и одбрана ставова	+			+	+		

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – УВОД У ТЕХНИКЕ НАУЧНОГ РАДА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Филолошке науке	
Ужа научна област	Германистика	
Студијски програм	Немачки језик и књижевност	
Предмет	Увод у технике научног рада	
ЕСПБ	3	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	- предавања - вежбе	1 час (0,75 сати) 2 часа (1,50 сат) = 2,25 сата x 14 недеља = 31,5 сат
Време проведено у самосталном раду	- припрема за часове	- 2 сата
Време потребно за припрему за проверу знања	- припрема домаћег рада - припрема реферата	- 15 сати - 5 сати

	- припрема за колоквијум - припрема за испит	- 15 сати - 20 сати
Време обухваћено самом провером знања	- колоквијум - писмени испит (тест)	- 1,5 сат - 1 сат
Укупан број сати		91 сат
УКУПАН БРОЈ ЕСПБ	3,03	
Остварени исходи учења	- студент влада техникама научног рада - способан је да самостално и компетентно пише и презентује научне радове	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	S	- циљеви студијског програма су усклађени са исходима учења; - методе наставе су оријентисане ка учењу исхода учења; - систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења; - ЕСПБ оптерећење је усаглашено са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења; - исхода учења и очекиване компетенције базиране на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања су међусобно усклађени; - способност функционалне интеграције знања и вештина; - континуирано освремењивање студијских програма; - доступност информација о завршном мастер раду и стручној пракси; - доступност информација о студијским програмима и исходима учења.
	W	- поступци праћења квалитета студијских програма; - повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама; - недовољна коришћење нових технологија (нпр. учење на даљину, мултимедијски програм)
	O	- повећано интересовање за учење немачког језика у земљи и иностранству - изградња позитивног имиџа високошколске установе и њених организационих јединица - повећана интернационализација високошколске установе
	T	- повећана (потенцијална) конкуренција у земљи - одлазак студената на даље усавршавање у иностранство

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

- појачати контакте са послодавцима и бившим студентима
- стално проверавати и повећавати квалитет сваког појединог предмета у оквиру студијских програма
- требало би у наставу укључити нове технологије као што су учење на даљину.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Мастер академске студије Немачки језик и књижевност предвиђају исходе процеса учења фокусиране на стицање додатних компетенција за квалитетно обављање стручне и научне делатности, тако да студент по завршетку студија поседује продубљена и проширена знања из науке о немачком језику и из специјалних тема у оквиру науке и историје немачке и аустријске књижевности, уме самостално да примени лингвистичка и књижевнотеоријска знања у раду на тексту, поседује теоретска и практична знања из методике наставе немачког језика, уме сам да организује и планира наставу и да квалитетно обавља наставничку делатност на свим образовним нивоима. Продубљивањем, проширивањем и применом научних знања из науке о језику, науке о књижевности и методике наставе, као и одабиром изборних предмета студенти су оспособљени да интегришу различита знања, да их критички анализирају и примене, као и да своја знања и закључке јасно изложе писменим или усменим путем. Студенти су припремљени за докторске студије Језика и књижевности, односно Методике наставе, као и за рад у високошколским и научноистраживачким институцијама.

Исходи учења су базирани на дескрипторима квалификација првог и другог циклуса образовања према Даблинским дескрипторима, на основу којих су формулисани и дескриптори везани за Европски оквир квалификација (ЕОК) и Национални оквир квалификација (НОК) у Србији (уп. Бојан Комненовић; Предраг Лажетић; Мартина Вукасовић: *Национални оквир квалификација*. Београд: Центар за образовне политике, 2010). С обзиром на то да је реч о програму страног језика и књижевности, исходи учења су додатно засновани и на *Заједничком европском референтном оквиру за језике: учење, поучавање, оцењивање* (Савет Европе, 2000-2001, доступно на енглеском језику на http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/framework_en.pdf и на немачком језику на <http://student.unifr.ch/pluriling/assets/files/Referenzrahmen2001.pdf>). На основу *Заједничког оквира* се одређују циљеви и вреднују резултати наставног процеса учења и поучавања немачког језика као страног (почетни, средњи и напредни ниво, односно нивои А1, А2, Б1, Б2, Ц1).

СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Основне академске студије Српска књижевност и језик имају следеће циљеве: 1. овладавање основним појмовима струке, 2. постизање компетенција и академских вештина као и методе за њихово стицање, 3. мисаону оријентацију у општим и посебним струковним питањима и проблемима, 4. способност самосталног и критичког мишљења као и развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за обављање професије, 5. оспособљавање студената за разумевање сложених феномена и проблемских питања, 6. упознавање студената са многобројним истраживањима која су претпоставка за конституисање и развој ове науке, 7. увођење студената у књижевну теорију и методологију истраживања, 8. да при сакупљању, обради и интерпретацији текста примењују методолошке процедуре.

Основне академске студије Српске књижевности и језика су засноване на исходима учења. Основне студије треба да оспособе студенте за: 1. Познавање историјског развоја српске

културе у европском културном контексту. 2. Познавање поетике и најзначајнијих дела и стваралаца ренесансне и барокне књижевности. 3. Познавање специфичности тематике, поетике, стваралаца и васпитно-образовних својстава књижевности за децу. 4. Познавање поетике, генезе и развитака, те најзначајнијих аутора и дела просветитељства и сентиментализма у српској књижевности. 5. Познавање поетике, генезе и развитака, те најрепрезентативнијих аутора и дела класицизма и предромантизма у српској књижевности. 6. Познавање жанровске структуре (песништво, проза, критика) и темељних поетичких одлика српске модерне. 7. Познавање најзначајнијих појава, дела и стваралаца хрватске, словеначке и македонске књижевности. 8. Познавање жанровске структуре, темељних поетичких одлика и најзначајнијих стваралаца. 9. Темељно познавање и разумевање теоријских појмова и методолошке проблематике.

Исходи учења програма Основних академских студија Српске књижевности и језика базирани су на дескрипторима квалификација циклуса образовања основних студија и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Студијски програм је у великој мери усаглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
Познавање историјског развоја српске културе у европском културном контексту	Историја српске културе	2
	Традиционална култура Срба	4
Познавање усмене књижевности и њених жанрова	Поетика народне књижевности	5
	Рецепција народне књижевности	5
	Жанрови народне књижевности	4
Познавање почетака писмености, културе и књижевности у средњем веку	Поетика средњовековне књижевности	5
	Писци средњовековне књижевности	5
Темељно познавање и разумевање теоријских појмова, методолошке проблематике и основа академског писања	Увод у науку о књижевности: стилистика,	5
	версификација	5
	Увод у науку о књижевности: генологија	5
	Методологија проучавања књижевности	4
	Преглед поетика	3
Основе академског писања	2	
Познавање поетике и најзначајнијих дела и стваралаца ренесансне и барокне књижевности	Књижевност ренесансе	4
	Књижевност барока	4

Познавање поетике, генезе и развитка, те најзначајнијих аутора и дела просветитељства, сентиментализма и класицизма у српској књижевности.	Поетика српске књижевности 18. века Просветирељство и сентиментализам Српски класицизам и предромантизам	4 4 4
Познавање жанровске структуре (песништво, проза, критика) и темељних поетичких одлика српског романтизма, реализма, модернизма, авангарде и савремене књижевности	Српски романтизам Српски реализам Српски симболизам и рана модерна Књижевност српске модерне Међуратна српска књижевност Савремена српска проза Савремена српска поезија	4 4 6 4 4 6 4
Познавање најзначајнијих појава, дела и стваралаца јужнословенских књижевности.	Хрватска књижевност 19. века Хрватска књижевност 20. века	4 4
Познавање специфичности тематике, поетике, стваралаца и васпитно-образовних својстава књижевности за децу.	Интерпретација књижевности за децу	4

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – МЕТОДОЛОГИЈА ПРОУЧАВАЊА КЊИЖЕВНОСТИ

Ужа научна област	Наука о књижевности	
Студијски програм	Српска књижевност и језик	
Назив предмета	Методологија проучавања књижевности	
Статус предмета	Обавезни	
Број ЕСПБ	4	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	2+2=4 - предавања 2 часа = 1,5 сати - вежбе 2 часа = 1,5 сати	1 час = 45мин = 0,75 сати 4×0,75=3,00 сати 3,00× 15 недеља= 45 сати
Време проведено у самосталном раду	- припремање за часове читање обавезне лектире и литературе - читање стручне и научне литературе на одабрану тему и писање семинарског рада обима до 8 куцаних страна (250 речи или 1800 карактера на једној страни, проред 2) - израда две краће вежбе.	1 сат ~10 стр. читање теже стручне литературе 215 страна = 21,5 сати 1 сат ~15 стр. читање лакше стручне литературе 225 страна = 15 сати 1 страна текста (1800 словних карактера) = 4 сата (2,5 сата

		истраживања и 1,5 сат писања по страни). 8×4 = 32 сата 2×4 = 8 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време проведено за припрему и проверу знања	- Усмено презентовање семинарског рада - Учење (припремање за испит)	20 мин = 0,33 сати 1 сат ~ 6 стр. (одабрана поглавља – 261 стр.) 261/6 = 43,5 сата
Време обухваћено самом провером знања	- писмени испит - усмени испит	3 сата 0,5 сати
Укупан број сати		121,50
Укупан број сати у ЕСПБ		3,5
Остварени исходи учења	<ul style="list-style-type: none"> - Усвајање књижевнотеоријске терминологије - разумевање структуре и сложености основних метода проучавања књижевности и познавање њихових основних карактеристика - познавање основних књижевних теорија са тежиштем на курентним знањима 	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК	S	<p>Студијски програм има велики избор изборних предмета из различитих научних области. Тиме се обезбеђује профилисање исхода са диференцираним компетенцијама.</p> <p>Студијски програм омогућава примену савремених метода и приступа у проучавању и тумачењу књижевних и са њим повезаних културолошких феномена.</p> <p>Наставу на студијском програму реализује респектабилан број младих наставника и искусних професора, као и асистената са високим научним и наставним компетенцијама, што представља предуслов квалитета високошколског образовања.</p> <p>Међународна сарадња омогућује увиде у различите приступе реализацији наставе и компарацију сопственог програма и метода рада са сродним програмима.</p>
	W	<p>Велики број студената по групама и на предавањима и на вежбама (према важећим стандардима) представља основну препреку у обезбеђивању квалитета наставе.</p> <p>Неуједначена оптерећеност наставника и сарадника.</p> <p>(Не)довољно разумевање концепта Болоњског процеса, погрешно тумачење и примена у пракси (задржавање старих образаца рада под плаштом савремене образовне парадигме).</p>
	O	<p>Повратна информација о раду, указивање на проблеме и тешкоће.</p> <p>Развој свести о правима и обавезама наставника и студената.</p>
	T	<p>Неусклађеност између радне оптерећености студената и броја</p>

	<p>ЕСПБ. Компликоване процедуре да се у студијски програм уносе суштинске измене током акредитационог циклуса у супротности су са потребом за непрекидним осавремењавањем садржаја курикулума, јер је настава веома динамичан процес.</p>
--	--

- ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ОАС СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК
- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.

СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК – МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Циљеви студијског програма Српска књижевност и језик (МАС) укључују: постизање компетенција за теоријске приступе који служе као концептуални оквир за васпитно-образовни рад у институцијама образовања, разумевање каузалитета и третмана различитих књижевних и културних појава, критичко промишљање темељних књижевноисторијских и књижевнотеоријских проблема, као и стицање академских вештина за педагошко-методичко деловање, практичну примену стечених знања, креативно и компетентно процењивање и унапређивање наставног рада. Као посебан циљ истиче се оспособљавање студената за самосталну обраду било ког проблема из своје струке (епохе, писца, конкретног текста) те оспособљености за каснији научно-истраживачки рад и доживотно образовање.

Исходи студијског програма Српска књижевност и језик (МАС) укључују: оспособљавање за разумевање и тумачење књижевних дела различитих епоха, њихових конвенција, посебно жанровских правила и поетичких начела времена у коме је дело настало; разумевање књижевноисторијских процеса и културних феномена који чине контекст у коме дело посматрамо; разумевање метода различитих књижевно-теоријских школа и могућности њихове примене; разумевање васпитно-образовног процеса у школи као интерактивног комуникацијског процеса и развој професионалних компетенција за аналитичко-истраживачки, инструктивно-саветодавни и оперативни рад у школи; разумевање идеје философије доживотног учења и различитих аспеката и проблема учећег друштва; оспособљавање за рад у различитим васпитно-образовним организацијама, од основношколских, средњошколских и високошколских установа, до установа културе.

Од студента се на завршетку студијског програма очекује да буде компетентан да: сагледава теоријске и практичне импликације рада у различитим посебним областима своје струке; критички промишља темељне проблеме; самостално поставља и решава проблем; уме да обради свако књижевно дело и опус сваког писца тако што ће знати да га протумачи и књижевноисторијски окарактерише; остварује континуирано образовање; показује сензибилитет за етичке дилеме; учествује у стручним дискусијама које се тичу унапређивања струке. Од студента се на завршетку студијског програма очекује да има и

следеће предметно-специфичне компетенције: способност да примењује књижевнотеоријске методе и технике које је научио у току студија на непознату грађу; да влада појмовном апаратуром која је специфична за његову струку; да у комплекту познаје домаћу књижевну традицију и њен европски контекст; да поседује вештину преношења знања и успостављања добре комуникације; самостално прати и проучава нове појаве у стручној литератури и књижевности.

У реакредитованом студијском програму МАС Српска књижевност и језик (2014) извршене су измене у структури програма. Уведена су два модула на мастеру: један намењен студентима који хоће да раде у школи, и други намењен студентима који су се определили за рад изван школских институција. Због тога је знатно повећан број изборних курсева. На тај начин се студијски програм усклађује са условима, могућностима и потребама тржишта рада.

- Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму

Исходи	Обавезни предмети	ЕСПБ
Сагледава теоријске и практичне импликације рада у различитим посебним областима своје струке.	Методика наставе српске књижевности - теоријско апликативни аспекти Есеј и критика у српској књижевности 20. века Техника и методологија изучавања науке о књижевности: Семинар из области израде дипломског мастер-рада Израда дипломског - мастер рада	6 6 10 20
Критички промишља темељне проблеме.	Методика наставе српске књижевности - теоријско апликативни аспекти Есеј и критика у српској књижевности 20. века Техника и методологија изучавања науке о књижевности: Семинар из области израде дипломског мастер-рада Израда дипломског - мастер рада	6 6 10 20
Способност да примењује књижевнотеоријске методе и технике које је научио у току студија на непознату грађу.	Методика наставе српске књижевности - теоријско апликативни аспекти Есеј и критика у српској књижевности 20. века Техника и методологија изучавања науке о књижевности: Семинар из области израде дипломског мастер-рада Израда дипломског - мастер рада	6 6 10 20
Уме да обради свако књижевно дело и опус сваког писца тако што ће знати да га протумачи и књижевноисторијски окарактерише.	Методика наставе српске књижевности - теоријско апликативни аспекти Есеј и критика у српској књижевности 20. века Техника и методологија изучавања науке о књижевности: Семинар из области израде дипломског мастер-рада Израда дипломског - мастер рада	6 6 10 20
Влада појмовном апаратуром која је специфична за његову струку.	Методика наставе српске књижевности - теоријско апликативни аспекти Есеј и критика у српској књижевности 20. века	6 6

	Техника и методологија изучавања науке о књижевности: Семинар из области израде дипломског мастер-рада Израда дипломског - мастер рада	10 20
Поседује вештину преношења знања и успостављања добре комуникације.	Методика наставе српске књижевности - теоријско апликативни аспекти Есеј и критика у српској књижевности 20. века Техника и методологија изучавања науке о књижевности: Семинар из области израде дипломског мастер-рада Израда дипломског - мастер рада	6 6 10 20

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ЕСЕЈ И КРИТИКА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ 20. ВЕКА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Филолошке науке	
Ужа научна област	Српска књижевност и језик	
Студијски програм	Српска књижевност	
Назив предмета	Есеј и критика у српској књижевности 20. века	
Статус предмета	Обавезни	
Број ЕСПБ	6	
	Активности	Време у сатима укупно
Број часова активне наставе (недељни фонд)	2+0=2 - предавања 2 часа = 1,5 сат	1 час = 45 мин = 0,75 сати 2×0,75=1,5 1,5× 15 недеља= 22,5 сати
Време проведено у самосталном раду	- ваннаставни рад у припремању израде есеја на изабрану тему - припремање за часове читањем релевантне литературе	1 час = 45 мин = 0,75 сати 2×0,75=1,5 1,5× 15 недеља= 22,5 сати 1 сат ~ 6 стр. (одабрана поглавља из релевантне литературе и лектире – 100 стр.) 100/6 = 17 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-	-
Време проведено за припрему и проверу знања	- консултације са предметним наставником - Учење (припремање за испит)	0,30×10 = 5 сати 1 сат ~ 6 стр. (одабрана поглавља из систематских приручника, и комплетног списка лектире – 200 стр.) 200/6 = 34 сата
Време обухваћено самом провером знања	- усмени испит	1 сат
Укупан број сати		101 сат

Укупан број сати у ЕСПБ		6
Остварени исходи учења		- Познавање аутора, типолошких одлика и формалних идејних карактеристика српске књижевне критике и есејистике 20. века; - Развијање општих способности, и примене стечених знања у наставном процесу и књижевно-критичарској пракси.

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК	S	<p>Висока стручна квалификованост наставника омогућава реализовање савременог концепта учења/наставе - студент у центру наставног процеса.</p> <p>Мастер академске студије ослањају се на менторски рад и стално праћење напредовања студената.</p> <p>У настави доминирају интерактивне методе, проблемски приступ курикулуму, индивидуализовани и групни облици рада који омогућавају активно учешће студената у наставном процесу и њихову високу мотивисаност и самосталност.</p> <p>Студијски програм је флексибилан и омогућава широке могућности избора и профилисања садржаја дипломског образовања према интересовањима и афинитетима и процењеним потребама тржишта.</p> <p>Предмети су иновативни, подстицајни, отварају простор за истраживачки рад.</p> <p>Концепција студијског програма заснива се на комбинацији обавезних и изборних предмета што у претежно изборном концепту резултира мањим бројем студената на предметима унапређујући квалитет наставног рада.</p>
	W	<p>Висок степен сложености организације и интеграције васпитно-образовних процеса који се не могу сводити на једноставне и изоловане интеракционе релације наставник-студент.</p>
	O	<p>Акредитовани број студената на мастерским студијама Српске књижевности у прошлој и новој акредитацији није прилагођен броју студената који уписују основне студије.</p> <p>Концепција студијског програма заснована на изборним предметима пружа опције за рад са групама студената (до 15), што даље омогућава квалитетнији и диференциранији рад.</p>
	T	<p>Недовољна спремност или, чак, неспремност студената за нове одговорности и наставне садржаје.</p>

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАС СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима.
- Наставак праћења процеса наставе, уз даљу потребу интеграција група предмета и сагледавања свеукупног циља за остварење исхода – очекивана знања и вештине.
- Акредитација специјалистичких академских студија како би се јасније профилисали исходи с диференцираним компетенцијама.
- Повећање квоте студената на мастер студију који би био боље саображен квоти студената који уписују основне студије (са 50 на 85).

ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ

Докторске студије *Језика и књижевности* највиши су степен универзитетских академских студија у области филолошких наука (лингвистике и науке о књижевности). Циљеви овог студијског програма су: 1) развој, унапређивање и примена научних достигнућа у области науке о језику и науке о књижевности; 2) овладавање темељном домаћом и страном филолошком литературом, 3) оспособљавање за теоријску анализу и критичко процењивање релевантне лингвистичке литературе и литературе науке о књижевности; 4) критички приступ резултатима филолошких истраживања; 5) овладавање методологијом лингвистичких, теоријскокњижевних и историјскокњижевних истраживања; 6) оспособљеност за презентовање резултата научног истраживања и писање научних текстова из области лингвистике и науке о књижевности; те 7) стицање највише академске школске спреме чији је крајњи циљ израда докторске дисертације, а резултат одбрањени докторат из области филолошких наука.

Докторске студије *Језика и књижевности* темеље се на претходним основним академским и дипломским академским студијама у области српског језика, српске књижевности, компаративне књижевности, енглеског језика и књижевности, француског језика и књижевности, немачког језика и књижевности, руског језика и књижевности, мађарског језика и књижевности, словачког језика и књижевности, румунског језика и књижевности, русинског језика и књижевности. У складу с тим, сврха овог студијског програма јесте: 1) развој науке о језику и науке о књижевности као друштвено-хуманистичких научних дисциплина; 2) развој критичког и креативног мишљења; 3) образовање научног подмлатка оспособљеног да самостално води оригинална и научно релевантна истраживања из области лингвистике и науке о књижевности, те да развија и примењује нове методе и шири научна сазнања из ових области; те 4) подизање свести о неопходности властитог доприноса општем развоју друштва.

Савладавањем студијског програма Докторских студија *Језика и књижевности* одбраном одговарајуће докторске дисертације продубљују се и усавршавају знања и стичу опште и специфичне компетенције за квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности. Исходи овог студијског програма су: 1) темељно познавање домаће и стране лингвистичке, теоријскокњижевне и историјскокњижевне литературе; 2) оспособљеност за критичку анализу и интерпретацију научне литературе; 3) оспособљеност за избор и примену савремених теоријско-методолошких концепата и приступа језичком корпусу, односно књижевном делу; 4) оспособљеност за компетентну, теоријско-методолошку утемељену интерпретацију резултата научног истраживања, 5) спремност за самостално презентовање резултата научног истраживања и писање научних текстова из области лингвистике и науке о књижевности. Овакви исходи Докторских студија *Језика и књи-*

жевности омогућују стицање одговарајућих компетенција, као што су: 1) укључивање у фундаментална филолошка научна истраживања кроз домаће и међународне научне пројекте или кроз самостални истраживачки рад; 2) самостално решавање практичних и теоријских проблема у области лингвистичких и књижевних наука; 3) критичко, креативно и независно промишљање језичке и књижевноуметничке стварности; 4) поштовање принципа етичког кодекса добре научне праксе; 5) професионална оспособљеност за академску комуникацију и компетентно саопштавање научних резултата на научним конференцијама, у научним часописима и монографијама; 6) израда докторске дисертације, која достиже ниво научне монографије и у теоријско-методолошком смислу доприноси развоју филолошких наука и хуманистичке науке уопште. Савладавањем студијског програма Докторских студија *Језика и књижевности* стиичу се и специфичне компетенције, као што су: 1) темељно познавање и разумевање науке о језику и науке о књижевности; 2) способност активног праћења развоја филолошких научних дисциплина; 3) способност решавања научних и стручних проблема у сфери филологије уз примену рецентне научне методологије и 4) оспособљеност за примену савремених информационо-комуникационих технологија у филолошким истраживањима и перманентном научном и стручном усавршавању.

Докторске студије *Језика и књижевности* усклађене су са резултатима савремених научних истраживања из области филолошких наука, стандардима за акредитацију студијских програма које је прописао Национални савет за високо образовање Републике Србије, као и са начелима Болоњске декларације и одговарајућим студијским програмима докторских студија филологије на факултетима, односно универзитетима из земаља Европске уније. Студијски програм Докторских студија *Језика и књижевности* примењује европске стандарде у погледу услова уписа на студијски програм, трајања студија, структуре студијског програма (једносеместрални обавезни и изборни предмети) и стицања одговарајућег научног назива, што подразумева и издавање одговарајућег додатка дипломи, као и изражавања оптерећења студената у складу са Европским системом преносивости бодова (ЕСПБ).

1. Универзитет у Верони (Италија)

Одсек за филологију, књижевност и лингвистику

<http://www.dfl.univr.it/?ent=cs&id=629>

2. Филолошки факултет Универзитета Никола Коперник у Торунју (Пољска)

Докторске студије лингвистике

http://www.fil.umk.pl/zasoby/studia_doktoranckie/SD-Językoznawstwo.pdf

http://www.fil.umk.pl/pl/kierunki_39_Studia_doktoranckie_w_zakresie_jezykoznawstwa.html

4. Филозофски факултет Масариковог универзитета у Брну (Чешка)

Докторске студије палеославистике и словенских језика

<http://www.phil.muni.cz/wff/home/studium/doktorske/programy-a-obory/paleoslovenistika-a-slovanske-jazyky>

3. Филозофски факултет Масариковог универзитета у Брну (Чешка)

Докторске студије чешке књижевности

<http://www.phil.muni.cz/wff/home/studium/doktorske/programy-a-obory/ceska-literatura>

- Процена оптерећења студента активностима потребним за достизање очекиваних исхода предмета – ИСТОРИЈСКА СИНТАКСА СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Научно поље	Друштвено-хуманистичке науке	
Научна област	Филолошке науке	
Ужа научна област	Српски језик и лингвистика	
Студијски програм	Докторске студије Језика и књижевности	
Предмет	Историјска синтакса српског језика	
ЕСПБ	10	
	Активности	Време (у сатима)
Време проведено на активностима које директно води наставник	– интерактивна настава	– 5 часова (225 минута) Укупно: 225 минута • 12 седмица = 45 сати
	– читање препоручене литературе као припрема за час (укупно 400 страна текста)	– 45 сати
Време проведено у самосталном истраживачком раду	– проналажење и читање додатне литературе за обраду одабране теме научног истраживања	– 45 сати
	– обрада језичког корпуса и анализа грађе у оквиру научног истраживања	– 75 сати
	– писање научног рада на основу прочитане литературе и анализираних грађа	– 45 сати
Време потребно за припрему усменог испита	– обнављање градива	– 40 сати
Време за усмени испит	– усмени испит	– 30 минута (0,5 сати)
Укупан број сати	295,5	
Остварени исходи учења	Оспособљеност студента: – за критичко процењивање рецентних теоријско-методолошких приступа у дијахроној лингвистици; – за примену релевантних теоријско-методолошких решења у истраживању синтаксичке дијахроније; – за формирање валидног језичког корпуса и његову квантитативну (статистичку) и квалитативну анализу; – за тумачења синтаксичких феномена у старосрпским текстовима; – за дијахроно образлагање устројености савремене српске синтаксе;	

○ SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДС ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	S	–Докторске студије <i>Језика и књижевности</i> одликује индивидуализовани наставни рад прилагођен специфичним научним интересовањима докторанда, који (поред обавезних предмета усмерених на израду докторске дисертација) бира 7 изборних предмета у складу са својим научним потребама и склоностима. –Наставу на Докторским студијама <i>Језика и књижевности</i> реализује 52 наставника, чиме су стручно покривене најразличитије области лингвистичких, књижевнотеоријских и књижевноисторијских истраживања, што по правилу задовољава различита интересовања и потребе студената. –Студенти Докторских студија <i>Језика и књижевности</i> имају могућност да бирају тему докторске дисертације из различитих лингвистичких, књижевнотеоријских и књижевноисторијских научних дисциплина. –Студенти Докторских студија <i>Језика и књижевности</i> могу се укључити у наставу на основним академским студијама језика и књижевности, чиме стичу значајно наставно искуство. –Докторске студије <i>Језика и књижевности</i> оспособљавају докторанде за самостално релизовање научних истраживања и презентације својих научних резултата на научним конференцијама.
	W	–Проблем Докторских студија <i>Језика и књижевности</i> представља мањак понуде специфичних изборних предмета из области посебних (националних) филологија као што је германистика, романистика, румунистика, славистика, словакистика, русинистика.
	O	–Побољшавање квалитета наставника и сарадника као и квалитета наставе омогућено је учешћем у програмима подршке међународне размене и мобилности наставника ради научног и стручног усавршавања. – Могуће је ангажовање студената докторских студија на научно-истраживачким пројектима МПНТР.
	T	–Критеријуми за менторство у изради докторских дисертација у сфери национално усмерених хуманистичких наука врло су ригорозни. Захтев од минимално три рада на SSCI/АНЦИ листи задовољава мали број наставника укључених у реализацију Докторских студија <i>Језика и књижевности</i> , што у перспективи може угрозити овај студијски програм. –Студенти не показују довољно иницијативе и самосталности приликом избора истраживачких тема. –Ограничене су могућности запошљавања доктора филолошких наука.

○ ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДОКТОРСKE СТУДИЈЕ *ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ*

- Континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима;
- Увођење већег броја специфичних изборних предмета из области различитих националних филологија;
- Подстицање наставника ангажованих на реализацији овог студијског програма да резултате својих научних истраживања презентују у рецентним часописима

- регистрованим на SSCI/АНЦИ листи;
- Коришћење програма размене за укључивање стручњака из иностранства у својству предавача, саветника, ментора или екстерних евалуатора.

ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

Студијски програм Интердисциплинарне докторске студије у области друштвено-хуманистичких наука акредитован је 2015. године за 5 студената. Студијски програм Интердисциплинарних докторских студија у области друштвено-хуманистичких наука у свом програму описао је исходе које стичу студенти. То су опште и специфичне компетенције за квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности. Програм наведених докторских студија требало би да студентима након завршених студија пружи релевантна теоријска и практична знања, вештине и компетенције, које ће им пружити могућност: да се успешно укључују у научноистраживачки рад као самостални истраживачи, односно да пружају мерљив допринос иницирању, организацији и реализацији фундаменталних научних истраживања, у оквиру домаћих и међународних научних пројеката; да критички мисле, као и да буду креативни у решавању теоријских и практичних изазова током свог научноистраживачког и/или професионалног рада; да решавају научне и стручне проблеме адекватним избором и употребом савремене научне методологије, уз посебан осврт на континуирано самоусавршавање у оквирима одређене области; да доследно поштују принципе етичког кодекса добре научне праксе; да буду оспособљени за самостално и аргументовано саопштавање резултата свог рада у научним публикацијама и саопштењима на домаћим и међународним научним конференцијама; да буду оспособљени за професионалне активности које доприносе развоју локалне и шире заједнице, васпитно-образовних установа, установа за промоцију науке, установа културе, а у складу са научно-стручним и образовним компетенцијама стеченим током докторских студија; да стицањем доктората достигну ниво примарне квалификованости, који је неопходан за успешно обављање научноистраживачке и/или образовне делатности.

Студијски програм Интердисциплинарних докторских студија из области друштвено-хуманистичких наука највиши је степен универзитетских академских студија и његов циљ је оспособљавање докторанада:

- за развој, унапређивање и примену научних достигнућа, нарочито у дисциплинама од примарног значаја за успешан рад на теми докторске дисертације.
- за темељно познавање релевантне домаће и стране литературе.
- за самосталну теоријску анализу и критичко вредновање релевантне научне и стручне литературе.
- за самосталну анализу и критичку оцену резултата других истраживача, посебно у дисциплинама од примарног значаја за рад на теми докторске дисертације.
- за сложена методолошка истраживања и компетентну контекстуалну интерпретацију добијених резултата.
- за критичку анализу предмета истраживања и синтетичко излагање остварених резултата истраживања.
- за успешан заједнички рад, што подразумева спремност за висок степен кооперативности, објективно процењивање времена и ресурса неопходних за реализацију сопствених обавеза у оквиру заједничког пројекта, као и преузимање

личне одговорности за квалитет и благовремено извршавање преузетог истраживачког задатка.

- за писање научних текстова, пре свега на начин који ће омогућити да резултати индивидуалног и коауторског истраживања буду јавно представљени и верификовани, не само у домаћим, него и међународним научним публикацијама.

Управо због чињенице да се научни подмладак суочава са све већим тешкоћама у потрази са адекватним запослењем, далекосежни циљ Интердисциплинарних докторских студија у области друштвено-хуманистичких наука је да докторанде оспособи за самосталну научну и стручну делатност, на начин који ће им омогућити да се лакше изборе не само професионалним, него и са тржишним изазовима који их очекују након окончања студија. Управо зато се током Интердисциплинарних докторских студија у области друштвено-хуманистичких наука код докторанада развијају знања и вештине – аналитичност, методичност, комуникативност, интердисциплинарност, професионалност, самосталност у раду и размишљању, тимски рад, дубље познавање различитих научних области, способност решавања конфликта, етичност, организационе особине – које га оспособљавају за рад и лидерске позиције у институцијама од друштвеног значаја (у образовању, медијима, привреди итд.).

Интердисциплинарне докторске студије у области друштвено-хуманистичких наука представљају флексибилан модел студијског програма, утемељеног на одабиру једносеместралних изборних предмета, који омогућавају продубљавање и усавршавање знања о релевантним и међународно признатим научним достигнућима из области друштвених и филолошких наука.

Студијски програм је у великој мери саглашен са одговарајућим студијским програмима универзитета из земаља чланица Европске уније:

1. Интердисциплинарне докторске студије/Interdisciplinarni doktorski študijski program (Humanistika in družboslovje), Univerza v Ljubljani (Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2; Fakulteta za družbene vede, Kardeljeva ploščad 5), 1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/Studij/BolonjskiProgrami/TretjaStopnja>
2. Међународне докторске студије/ Institute for Interdisciplinary Studies “Artes Liberales” of the University of Warsaw, Poland/ Wydział „Artes Liberales”, Uniwersytet Warszawski, ul. Nowy Świat 69 (klatka schodowa B, IV piętro), 00-046 Warszawa, Polska
<http://www.mpd.ibi.uw.edu.pl>
3. Докторске студије Универзитета Лудвиг-Максимилијан у Минхену /Doctoral Programs, Humanities and Cultural Studies, Ludwig-Maximilians-Universität München, Geschwister-Scholl-Platz 1, 80539 München, Deutschland
http://www.en.uni-muenchen.de/scholars/doc_students/doc_programs
4. Докторске студије Универзитета у Сегедину /Ph.D Programmes, Universitas Scientiarum Szegediensis, University of Szeged, H-6720 Szeged, Dugonics square 13, Hungary
<http://www.u-szeged.hu/eduprogrammes/ph-programmes>

- SWOT АНАЛИЗА (ПРЕДНОСТИ, СЛАБОСТИ, МОГУЋНОСТИ, ОПАСНОСТИ)

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО- ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА	S	- интердисциплинарност самог студијског програма и могућности свим дипломираним мастерантима свих студијских програма Филозофског факултета да конкуришу на докторске студије - модеран приступ методици наставе - изборне опције на све три године студија - оптималан број студената - студентима докторских студија пружа се могућност учествовања у настави (вежбама) на основним академским студијама свих студинских програма Филозофског факултета чиме стичу значајно наставно искуство - међународни, и домаћи истраживачки пројекти који доприносе унапређењу наставе и који студентима обезбеђују међународно искуство.
	W	- недостатак обавезног (заједничког) наставног предмета који би увео студенте у методологију израде научног рада, што узрокује веће оптерећење саветника и ментора
	O	- побољшање квалитета рада наставника кроз учешће у програмима подршке међународне размене и мобилности како наставника, тако и студената ради научних истраживања и стручног усавршавања
	T	- смањење буџетских средстава

- ПРЕДЛОЗИ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

Праћење реализације студијског програма.

Наставак реализације и унапређења интердисциплинарности студијског програма.

Јачање међународне и међурегионалне сарадње како би наставници и студенти могли да компарирају студијски програм Интердисциплинарних докторских студија у области друштвено-хуманистичких наука са програмима у региону и другим земљама и учине га бољим, модернијим, иновативнијим и савременијем.

Конкурисање са пројектом који би ангажовао студенте докторских студија. На тај начин студенти би презентовали свој рад и активно се укључили у рад академске заједнице.

б) SWOT анализа стандарда 4

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА КОЈЕ РЕАЛИЗУЈЕ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	S	Циљеви и исходи акредитованих студијских програма који се реализују на Филозофском факултету усклађени су са циљевима и исходима учења појединих предмета у курикулумима. У настави се примењују савремена наставна средства и ИКТ, примерено планираним исходима учења.
	W	Неодговарајући инструменти и механизми за систематско прикупљање и анализу информација из праксе о успешности

		свршених студената на тржишту рада.
	О	Факултет је основао Алумни клуб са циљем да оствари трајне контакте са својим дипломцима. Процењује се релевантност програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју.
	Т	Континуирано осавремењивање постојећих студијских програма и креирање нових студијских програма подразумева компликоване процедуре и траје дуго.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

У наредном периоду потребно је даље развијати стандарде и поступке обезбеђења квалитета студијских програма који се реализују на Факултету. Приоритетни правци развоја су:

- наставак осавремењивања постојећих студијских програма, развијање нових студијских програма (с посебним нагласком на интердисциплинарност) и програма на енглеском језику, примена нових метода учења и информационих технологија у настави и науци, као и у систему обезбеђења квалитета студијских програма и наставног процеса,
- развијање међународне сарадње и мобилности наставног особља и студената ради стицања неопходних искустава за унапређење квалитета акредитованих студијских програма и њихово усклађивање са праксом на угледним високошколским установама у Европској Унији,
- континуирано праћење реализације студијских програма, а нарочито усклађености утврђених циљева и исхода са структуром и садржајем студијског програма, као и методама наставе, провере знања и оцењивања,
- повећање обима стручне праксе у студијским програмима,
- разматрање потребе креирања студијских програма специјалистичких академских студија са исходима који подразумевају диференциране компетенције,
- развијање сарадње са послодавцима,
- активирање Алумни клуба (сарадња са бившим студентима),
- даље развијање одсека, центара и других организационих јединица Факултета и прецизније утврђивање надлежности у систему обезбеђења и унапређења квалитета студијских програма.

г) Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Квалитет наставног процеса на Факултету обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе. Настава је организована уз обавезно укључивање примера из праксе, студенти се подстичу на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. За сваки предмет је пре почетка семестра утврђен и доступан студентима план рада који укључује: основне податке о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова, услови похађања наставе); циљеве предмета; садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима ангажованим на реализацији наставе на предмету. Спровођење плана и распореда наставе, као и планова рада на појединачним предметима, редовно се прати и анализирају и предузимају корективне мере уколико дође до одступања. Квалитет наставе на појединачним предметима редовно се прати и оцењује и предузимају се корективне мере за његово унапређење. На основу резултата анализе реализације наставе, наставници и сарадници, који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања и вежби, бивају упозорени на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

Настава на Филозофском факултету организује се по студијским програмима и годинама студија у складу са Статутом Факултета, радним календаром и према распореду часова и испита укључујући и студијске недеље. Факултет континуирано информисе студенте о начину, времену и месту одржавања наставе и посебно о критеријумима оцењивања студентског рада и то пре почетка семестра путем интернет странице. Све релевантне информације из курикулума доступне су студентима и на огласним таблама свих Одсека по динамици и на начин усклађен са Статутом Факултета. План и распоред наставе у највећој мери усклађени су са потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег семестра (доступно на сајту Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/studenti/rasporedi/studenti_rasporedi_predavanja.html)

Квалитет наставног процеса се обезбеђује и благовременим утврђивањем, објављивањем и спровођењем консултација, колоквијума, испита и других облика рада. Студенти се путем огласних табли и преко интернета уредно обавештавају о резултатима својих предиспитних и испитних активности. Континуирано се ради на унапређењу, осавремењивању и функционалном усклађивању рада стручних служби са наставним процесом, увођењем јединственог информационог система за евиденцију о степену и

квалитету реализације студијских програма и о другим облицима рада Факултета.

Настава на факултету је интерактивна, подржана могућностима коришћења и укључивања савремених наставних средстава и метода и обезбеђује како фундаментална теоријска знања тако и процедуре за њихову практичну примену. Кроз предиспитне активности студенти се подстичу на методолошку и професионалну самосталност и креативност у раду. Све већи број студијских програма организује студентску праксу која се реализује у релевантним институцијама, чиме се обезбеђују исходи дефинисани као практичне компетенције студената.

Квалитет наставника и сарадника на Филозофском факултету обезбеђује се кроз континуиране активности Факултета у вези са ангажовањем неопходног броја наставника и сарадника за реализацију студијских програма и кроз утврђивање и спровођење дугорочне стратегије развоја и политике квалитетне селекције младих кадрова. Један од основних показатеља квалитета наставе је квалитет наставника и сарадника који се обезбеђује спровођењем процедура избора у наставничка и сарадничка звања, кроз вредновање њихових резултата у оквиру научно-истраживачких пројеката путем поступака формативне евалуације на Факултету / доступно на интернет страници: http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/fakultet_izbornovece.html

Факултет додатно обезбеђује професионализам наставника и подстицањем на перманентну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. У оквиру Факултета функционише Канцеларија за међународну сарадњу која благовременим и исцрпним информисањем подстиче и студенте и наставнике на учешће у различитим програмима међународне размене и сарадње. Факултет такође организује респектабилни број трибина и предавања еминентних стручњака из области друштвено-хуманистичких наука са водећих светских универзитета и катедри. /Евиденција ових активности доступна је у извештајима са Наставних већа на интернет страници http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/fakultet_nastavno_vece.html

Праћење и анализа квалитета наставног процеса указују да осим поменутих квалитета постоје и извесне слабости које првенствено проистичу из високо сложене организације Факултета и постојања великог броја паралелних студијских програма који се сви организују на једном простору и које су координисане и административно процесуиране од једне заједничке службе. У оквиру реализације наставног процеса препознаје се понекад недовољна усклађеност студентског оптерећења предиспитним активностима како са приписаним ЕСПБ, тако и са очекиваним исходима и компетенцијама. Потенцијални ресурси за превазилажење ове потешкоће су континуирани поступци самовредновања и оцене квалитета / доступно на интернет страници Факултета: http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/sistem_obebedjenja_kvaliteta.htm

У претходном периоду је појачан напор Факултета имплементиран у студијске програме да се студентима обезбеде [адекватни услови за стицање практичних знања и вештина и исказана потреба за чвршћим повезивањем са тржиштем рада.](#)

Реализација и квалитет наставе, наставника и сарадника континуирано се прате кроз студентску евалуацију која се спроводи пред крај сваког семестра. Извештај о резултатима евалуације квалитета управљања факултетом и квалитета наставе доступни су на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/Sistem_obebedjenja_kvaliteta/Rezultati_evaluacije/sistem_obebedjenja_kvaliteta_rezultati_evaluacije.htm

За квалитет наставног процеса веома је важно што наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима, без икаквог вида дискриминације студената по било ком основу. Анализа анкета спроведених за студенте у протекле три године показују да оцене којима студенти оцењују однос наставника према студентима у већини скала су високе и прелазе просек. Такође, професионалност у извођењу предавања и вежби оцењују у већини случајева високим и изнадпросечним оценама.

б) SWOT анализа стандарда 5

КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА	S	Наставу на Факултету изводе компетентни наставници и сарадници. Подаци о студијским програмима, плану и распореду наставе доступни су на огласним таблама и интернет страници Факултета. У настави се подстиче креативност наставника у избору метода наставе, којима се подстиче успешније постизање планираних исхода учења. Квалитет наставе се систематски прати и анализира.
	W	Инертност у примени иновација у наставном процесу.
	O	Факултет подстиче међународну мобилност наставног особља и студената. Факултет подстиче међународну сарадњу и реализацију међународних пројеката, као и креирање заједничких курикулума.
	T	(Не)спремност наставника за промене; Недовољна координација на свим нивоима; Недостатак конкретне подршке од стране значајних државних органа и институција. Формализам у вредновању наставног процеса.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- ✓ унапређивање компетенција наставног особља;
- ✓ укључивање студената докторских студија у наставни процес;
- ✓ редовно спровођење студентске евалуације наставног процеса, анализа прикупљених података и предузимање мера за унапређење квалитета наставног процеса;

- ✓ увођење могућности за стицање практичних знања и вештина у оквиру стручне праксе у респектабилним установама, организацијама и предузећима;
- ✓ обезбеђивање сталне подршке у одговарајућој опреми и средствима за реализовање наставног процеса;
- ✓ развијање и унапређивање наставног процеса подстицањем међународне мобилности наставног особља и студената.

г) Показатељи и прилози за стандард 5

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Факултет од оснивања (1954) континуирано подстиче, обезбеђује услове, прати и проверава резултате научноистраживачког, уметничког и стручног рада наставника, сарадника и студената, као укључивање постигнутих научноистраживачких резултата у наставни процес. Факултет систематски и континуирано настоји да остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада, перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте. Обим и квалитет научноистраживачког рада наставника и сарадника редовно се и систематски прати и оцењује. Води се рачуна о томе да садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности буду усклађени са усвојеном стратегијом квалитета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања. Резултати научних, истраживачких и професионалних активности активно се укључују у наставни процес. Факултет подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада. Факултет обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима.

Гаранција квалитета једног факултета и његове будућности јесу његови млади истраживачи. Због тога је Филозофски факултет посвећивао дужну пажњу бризи о развоју свог научноистраживачког подмлатка, што ће и убудуће бити један од приоритета у стратегији развоја Факултета. Да би створио квалитетну базу младих истраживача, Факултет организује докторске студије из области друштвено-хуманистичких наука и на тај начин врши одабир најбољих кандидата за научноистраживачки и наставни рад. Наставници Филозофског факултета активно учествују у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету кроз менторства у дипломским радовима, магистарским тезама, мастер радовима и докторским дисертацијама, као и у комисијама за њихову оцену или одбрану.

Научно-истраживачка делатност факултета обухвата припрему, реализацију и евалуацију научних и стручних пројеката, као и имплементацију њихових резултата. Факултет обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке, унапређења делатности високог образовања и популаризације науке. Научни рад на Факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања. Факултет као високошколска установа обједињује образовни и научноистраживачки рад. Факултет сарађује у организовању и остваривању научног рада са Универзитетом у Новом Саду и његовим члановима, али и са универзитетима, научноистраживачким организацијама и институцијама у земљи и иностранству. Један од главних циљева научноистраживачког рада на Факултету је подизање квалитета комплементарне способности наставног особља, способности за научно-истраживачки рад. Наставници ће кроз истраживање доћи до инспиративних тема

за докторске дисертације и радове за постдокторска усавршавања. Истраживање ће се обављати у сарадњи с другим институцијама, тако да ће се развијати способност сарадње и дељења знања.

Такође, циљ научноистраживачке делатности Факултета је и ширење базе научноистраживачког рада на Факултету. У истраживање ће се укључивати сарадници, асистенти и студенти докторских студија. Ангажовањем студената развиће се њихова способност и жеља за овом врстом делатности. Рано прихватање и оријентисање на истраживачко-развојни рад доприноси стварању веза и мостова између факултета, као високошколске установе и других институција и центара изврности у земљи и иностранству у којима се остварује научноистраживачки рад. У циљу подизања квалитета научноистраживачког рада и развоја научноистраживачког подмлатка Факултет је акредитовао нови програм докторских академских студија под називом Интердисциплинарне докторске студије у пољу друштвено-хуманистичких наука, чије је реализација почела у школској 2015/16. години.

Научноистраживачки рад који се одвија на Факултету припада у целини пољу друштвено-хуманистичких наука, а у погледу појединих грана науке врло је разнородан. С обзиром на постојећи научни кадар и досегнути степен развоја на Факултету се посебно интензивно одвијају истраживања у следећим научним областима:

- ФИЛОЛОШКЕ НАУКЕ (истраживања језика и лингвистике (српски, јужнословенски језици, мађарски, словачки, румунски, русински, руски, енглески, немачки, француски, италијански, шпански, класични језици; наука о књижевности: компаративна књижевност, теорија књижевности), истраживања националних књижевности – српска, јужнословенске, мађарска, словачка, румунска, русинска, руска, англосаксонске, немачка, романске);
- ИСТОРИЈСКЕ, АРХЕОЛОШКЕ И КЛАСИЧНЕ НАУКЕ,
- КУЛТУРОЛОШКЕ НАУКЕ И КОМУНИКОЛОГИЈА,
- ПЕДАГОШКЕ И АНДРАГОШКЕ НАУКЕ,
- ПСИХОЛОШКЕ НАУКЕ,
- СОЦИОЛОШКЕ НАУКЕ И
- ФИЛОЗОФИЈА.

Наставници и сарадници Факултета укључени су у бројне [домаће и међународне научноистраживачке пројекте](#).

У периоду 2010-2015. године на Филозофском факултету су се одвијала истраживања на пројектима које финансира Републичко Министарство за науку и технолошки развој, а чији је носилац Факултет:

1. Језици и културе у времену и простору (178002)
2. Стандардни српски језик: синтаксичка, семантичка и прагматична истраживања (178004)
3. Дигиталне медијске технологије и друштвено образовне промене (47020)
4. Војвођански простор у контексту европске историје (177002)

5. Аспекти идентитета и њихово обликовање и српској књижевности (178005)
6. Дискурси мањинских језика, књижевности и култура у југоисточној и средњој Европи (178017)
7. Педагошки плурализам као основа стратегије образовања (179036)
8. Ефекти егзистенцијалне несигурности на појединца и породицу у Србији (179022)
9. Наследн, средински и психолошки чиниоци менталног здравља (179006)
10. Промене у друштвеној структури и покретљивости као чиниоци европских интеграција Републике Србије, са посебним освртом на АП Војводину (179053)
11. Значај партиципације у друштвеним мрежама за прилагођавање евроинтеграцијским процесима (179037)
12. Историја српског језика (178001)
13. Квалитет образовног система Србије у европској перспективи (КОССЕП) 17910
14. Настава филозофије у српским гимназијама Војводине у међуратном периоду (179007)

Наставници и сарадници Факултета су учествовали и у пројектима које је финансирало Министарство, а чији су носици факултети и институти у Србији, што само говори о квалитету истраживачког рада Факултета:

1. Дијалектолошка истраживања српског језичког простора (178020)
2. Опис и стандардизација савременог српског језика (178021)
3. Улога српске периодике у формирању књижевних, културних и националних образаца (178024)
4. Књиженство-теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915. године (178029)
5. Превод у систему компаративног изучавања српске и стране књижевности и културе (178019)
6. Историја српске филозофије (179064)
7. Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција (179074)
8. Политика друштвеног памћења и националног идентитета: регионални и европски контекст (179049)
9. Трансформација социјалног идентитета Србија у условима кризе и њен утицај на европске интеграције (179052)
10. Развој дијалогских система за српски и друге јужнословенске језике (32035)
11. Могућност побољшања интелектуалних, моторичких и кардио-респираторних способности деце помоћу кинезиолошких активности (179011)
12. Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије (179013)
13. Настава и учење: проблеми, циљеви и перспективе (179026)
14. Фундаментални когнитивни процеси и функције (179033)
15. Српска књижевност у европском културном простору (178008)
16. Друштво, духовно-материјална култура и комуникације у праиторији и раној историји Балкана (177012)
17. Од универзалних царстава ка националним државама. Друштвене и политичке промене у Србији и на Балкану (177030)

18. Зајединачка истраживања мерења и утицаја јонизујућег и УВ зрачења у области медицине и заштитет животне средине (43011)
19. Развој робота као средство за помоћ у превазилажењу тешкоћа у развоју детета (44008)
20. Одржива пољопривреда и рурални развој у функцији остваривања стратешких циљева Републике Србије у оквиру дунавског региона (46006)
21. Мађарски језик у вишејезичној Војводини –моделу савремен европске регије (47013)
22. Родна равноправност и култура грађанског статуса: историјска и теоријска утемељења у Србији (47021)
23. Друштвени односи Срба и Хрвата, национални идентитет и мањинска права са аспекта европских интеграција (47024)

Поред наведених, на Факултету се реализују и научноистраживачки пројекти које финансира Секретаријат за науку и технолошки развој АПВ.

Планира се да се и у наредном периоду посебан акценат стави на истраживања у области националне историје, националног идентитета и културног наслеђа Србије, али на евроинтеграције и промене у друштву уопште.

У претходном периоду Факултет је учествовао у реализацији TEMPUS пројеката:

- Visuality & Mathematics: Experiential Education through Visual Arts, Sciences and Playful Activities - VisMath;
- Quality in Research - QiR; - Conducting Graduate Surveys and Improving Alumni Services for Enhanced Strategic Management and Quality Improvement - CONGRAD;
- Developing Human Rights Education at the Heart of Higher Education - HEART;
- Master Program for Subject Teachers in Serbia - MASTS;
- Reforming Foreign Language Studies in Serbia - REFLESS;
- Modernising Teacher Education in a European Perspective – MOTED;
- Strengthening Quality Assurance System within West Balkans HEIs in Support of National and Regional Training – CUBRIK;
- Example for excellence for Joint (Degree) Programme Development in SouthEastern Europe – JOINSEE;
- Introduction and implementation of academic program in Community Youth Work (CYW) through enhancing interregional cooperation in the countries of Western Balkans - ICYW;
- Learning for Europe: Management and Counseling in European Education – LECCE;
- Improvement and Restructuring of the Psychology Curriculum according to the Bologna Declaration.

Поред наведених, Факултет је учествовао и у реализацији DAAD пројеката (Humanities Network Media and Memory for South East European Studies), COST пројеката (Transforming audiences, transforming societies, Women Writers in History) и INTERREG пројеката (Viaggiatori dell'Adriatico. Scrittura e percorsi di viaggio).

У сарадњи са европским научним и образовним институцијама у току је реализација следећих међународних пројеката:

1. TEMPUS Strengthening Higher Education for Social Policy making and Social Services delivery
2. TEMPUS Master in Educational Leadership
3. HORIZON 2020 Culture And RiSk management in Man-made And Natural Disasters
4. HORIZON 2020 Citizen Interaction Technologies Yield Community Policing
5. Erasmus+ School-to-Work Transition for Higher education students with disabilities in Serbia, Montenegro and Bosnia & Herzegovina
6. Bilateralni, Mađarska akademija nauka Moderni pravci mađarske književnosti
7. Bilateralni, Slovačka Slovačko-srpsko književno i kulturno prožimanje
8. Međunarodni istraživački projekat Consortium on Emerging Directions in Audience Research.

Резултате научних истраживања наставници и сарадници Факултета објављивали су и у часописима и зборницима, реферисаним у сервису [Web of Science](#) (WoS):

2013.

1. Barzut Vesna, Markovic Slobodan S, Zdravkovic Suncica (2013) Face perception between race, gender and familiarity, PERCEPTION, vol. 42, br. , str. 205-205 (Meeting Abstract)
2. Barzut Vesna, Zdravkovic Suncica (2013) Discrimination of faces of the same and other race and gender modulated by familiarity, PSIHOLOGIJA, vol. 46, br. 1, str. 45-59 (Article)
3. Blanus Jelena, Markovic Slobodan S, Zdravkovic Suncica (2013) Testing visual illusions: Evidence from Perception and Mental Imagery, PERCEPTION, vol. 42, br. , str. 94-95 (Meeting Abstract)
4. Filipovic-Djurdjevic Dusica M, Milin Petar, Feldman Laurie Beth (2013) Bi-alphabetism: A window on phonological processing, PSIHOLOGIJA, vol. 46, br. 4, str. 421-438 (Article)
5. Gajic Olivera Dj, Zukovic Sladjana N (2013) Integrativity and Interdisciplinarity in Religious and Literary Education, EUROPEAN JOURNAL OF SCIENCE AND THEOLOGY, vol. 9, br. 4, str. 61-76 (Article)
6. Gordic-Petkovic Vladislava S (2013) URBAN REALITIES OF FEMALE CHARACTERS: NARRATIVE PROSPECTS OF THE FICTIONAL AUTOBIOGRAPHICAL NOVEL, KNJIZEVNA SMOTRA, vol. 45, br. 1, str. 27-36 (Article)
7. Jakovljević Ivana, Soranzo A, Zdravkovic Suncica (2013) Color categories for red and blue in Serbian language, PERCEPTION, vol. 42, br. , str. 108-108 (Meeting Abstract)
8. Janjic Ivana, Ursulescu-Milicic Rodica, Spariosu Laura (2013) Elearning Romanian Language in Serbia - Website Example, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 2, vol. , br. , str. 645-650 (Proceedings Paper)
9. Janjic Ivana, Ursulescu-Milicic Rodica, Spariosu Laura (2013) Elearning Romanian Language in Serbia - Website Example, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 2, vol. , br. , str. 645-650 (Proceedings Paper)
10. Jovanovic Veljko S (2013) Evaluation of the Children's Hope Scale in Serbian Adolescents: Dimensionality, Measurement Invariance Across Gender, Convergent and Incremental Validity, CHILD INDICATORS RESEARCH, vol. 6, br. 4, str. 797-811 (Article)

11. Jovanovic Veljko S,Gavrilov-Jerkovic Vesna (2013) Dimensionality and Validity of the Serbian Version of the Life Orientation Test-Revised in a Sample of Youths, JOURNAL OF HAPPINESS STUDIES, vol. 14, br. 3, str. 771-782 (Article)
12. Jovanovic Veljko S,Zuljevic Dragan S (2013) Psychometric Evaluation of the Serbian Version of the Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale, SOCIAL INDICATORS RESEARCH, vol. 110, br. 1, str. 55-69 (Article)
13. Kosnicar Sofija M (2013) Natural Language and Cultural Heritage in a Dystopian Semiospheric Core, PRIMERJALNA KNJIZEVNOST, vol. 36, br. 1, str. 157-177 (Article)
14. Marinkovic Dusan (2013) Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution, PANOECOMICUS, vol. 60, br. 5, str. 699-705 (Book Review)
15. Milin Petar,Zdravkovic Suncica (2013) Bi-dimensional semantic scales: the embodied maps of meanings, UNIVERSITAS PSYCHOLOGICA, vol. 12, br. 5, str. 1543-1558 (Article)
16. Milojevic Ana,Kleut Jelena M,Ninkovic Danka (2013) Methodological Approaches to Study of Interactivity in Communication Journals, COMUNICAR, vol. , br. 41, str. 93-102 (Article)
17. Milutinovic Jovana,Zukovic Sladjana N (2013) Educational Tendencies: Private and Alternative Schools, CROATIAN JOURNAL OF EDUCATION-HRVATSKI CASOPIS ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE, vol. 15, br. , str. 241-266 (Article)
18. Novovic Zdenka B,Misic-Pavkov Gordana,Smederevac Snezana,Drakic Dragisa,Lukic Tatjana D (2013) The role of schizoid personality, peritraumatic dissociation and behavioral activation system in a case of parricide, AGGRESSION AND VIOLENT BEHAVIOR, vol. 18, br. 1, str. 113-117 (Article)
19. Okanovic Predrag,Okanovic Dragana,Mitrovic Dusanka,Majstorovic Nebojsa (2013) Academic integrity "captured" by a personality-based test, PSIHOLOGIJA, vol. 46, br. 1, str. 61-75 (Article)
20. Pralica Dejan,Barovic Vladimir (2013) Moodle as a Platform for Distance Learning at the Department of Media Studies in Novi Sad, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 2, vol. , br. , str. 374-379 (Proceedings Paper)
21. Pralica Dejan,Barovic Vladimir (2013) New Digital Technologies in the Education of Journalists, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 2, vol. , br. , str. 204-209 (Proceedings Paper)
22. Prcic Tvrtko (2014) Building contact linguistic competence related to English as the nativized foreign language, SYSTEM, vol. 42, br. , str. 143-154 (Article)
23. Prcic Tvrtko (2014) English as the nativized foreign language and its impact on Serbian, ENGLISH TODAY, vol. 30, br. 1, str. 13-20 (Article)
24. Spariosu Laura,Ursulescu-Milicic Rodica,Janjic Ivana (2013) Online Translation Dictionaries: Example of the Romanian-Serbian and the Serbian-Romanian Online Translation Dictionary, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 1, vol. , br. , str. 214-219 (Proceedings Paper)
25. Spariosu Laura,Ursulescu-Milicic Rodica,Janjic Ivana (2013) Online Translation Dictionaries: Example of the Romanian-Serbian and the Serbian-Romanian Online Translation Dictionary, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 1, vol. , br. , str. 214-219 (Proceedings Paper)
26. Valic-Nedeljkovic Dubravka H (2013) Distance Learning in the Context of New Digital

Media Technology, QUALITY AND EFFICIENCY IN E-LEARNING, VOL 1, vol. , br. , str. 531-536 (Proceedings Paper)

27. Vejnovic Dusan,Zdravkovic Suncica (2013) Lesser crowding of horizontal letter strings extends beyond parafovea, PERCEPTION, vol. 42, br. , str. 189-189 (Meeting Abstract)
28. Zdravkovic Suncica,Milojevic Z (2013) Do illusory figures have a surface color, PERCEPTION, vol. 42, br. , str. 87-87 (Meeting Abstract)

2014.

1. Barovic Vladimir,Pralica Dejan (2014) Digital Media Technologies in the Implementation of the Course "Reporting in Natural Disasters and Accidents", LET'S BUILD THE FUTURE THROUGH LEARNING INNOVATION!, VOL III, vol. , br. , str. 43-49 (Proceedings Paper)
2. Gavrilov-Jerkovic Vesna,Jovanovic Veljko S,Zuljevic Dragan S,Brdaric Dragana (2014) When Less is More: A Short Version of the Personal Optimism Scale and the Self-Efficacy Optimism Scale, JOURNAL OF HAPPINESS STUDIES, vol. 15, br. 2, str. 455-474 (Article)
3. Genc Ana,Genc Lajos L,Pekic Jasmina (2014) The Influence of Students' Personality Traits on their Perception of a Good Teacher within the Five-Factor Model of Personality, ACTA POLYTECHNICA HUNGARICA, vol. 11, br. 3, str. 65-86 (Article)
4. Genc Lajos L,Pekic Jasmina,Genc Ana (2014) The structure of personality of a good teacher from students perspective according to the Big-Five Model, PSIHOLOGIJA, vol. 47, br. 1, str. 49-63 (Article)
5. Halupka-Resetar Sabina,Radic-Bojanic Biljana (2014) The Discourse Marker Znaci in Serbian: An Analysis of Semi-Formal Academic Discourse, PRAGMATICS, vol. 24, br. 4, str. 785-798 (Article)
6. Hardi Djura (2014) Pictures of the Everyday Life of the Drugeth Aristocratic Family as a Paradigm of Chivalrous Culture and the Way of Life of the New Aristocracy, HISTORICKY CASOPIS, vol. 62, br. 2, str. 203-224 (Article)
7. Izgarjan Aleksandra (2014) Signs of the Times in Louis Erdrich'S Novel the Round House, KNJIZEVNA SMOTRA, vol. 46, br. 2, str. 47-54 (Article)
8. Jakovljevic Bojana,Kovacevic Aleksandar D,Secujski Milan S,Markovic Maja (2014) A Dependency Treebank for Serbian: Initial Experiments, SPEECH AND COMPUTER, vol. 8773, br. , str. 42-49 (Proceedings Paper)
9. Janjic Ivana,Ursulescu-Milicic Rodica (2014) Cultural Dimensions in Learning Romanian as a Foreign Language: Technology in the Classroom, LET'S BUILD THE FUTURE THROUGH LEARNING INNOVATION!, VOL. 2, vol. , br. , str. 271-276 (Proceedings Paper)
10. Jovanovic Veljko S (2014) Psychometric Evaluation of a Serbian Version of the Subjective Happiness Scale, SOCIAL INDICATORS RESEARCH, vol. 119, br. 2, str. 1095-1104 (Article)
11. Jovanovic Veljko S,Gavrilov-Jerkovic Vesna (2014) The good, the bad (and the ugly): The role of curiosity in subjective well-being and risky behaviors among adolescents, SCANDINAVIAN JOURNAL OF PSYCHOLOGY, vol. 55, br. 1, str. 38-44 (Article)
12. Jovanovic Veljko S,Gavrilov-Jerkovic Vesna,Zuljevic Dragan S,Brdaric Dragana (2014) Psychometric evaluation of the Depression Anxiety Stress Scales-21 (DASS-21) in a

- Serbian student sample, *PSIHOLOGIJA*, vol. 47, br. 1, str. 93-112 (Article)
13. Klemenovic Jasmina U (2014) How Do Today's Children Play and with Which Toys?, *CROATIAN JOURNAL OF EDUCATION-HRVATSKI CASOPIS ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE*, vol. 16, br. , str. 181-200 (Article)
 14. Kodzopeljic Jasmina,Smederevac Snezana,Mitrovic Dusanka,Dinic Bojana,Colovic Petar (2014) School Bullying in Adolescence and Personality Traits: A Person-Centered Approach, *JOURNAL OF INTERPERSONAL VIOLENCE*, vol. 29, br. 4, str. 736-757 (Article)
 15. Kosnicar Sofija M (2014) Intertextual Aspects of the Chronotope of a Murder on the Doorstep in Ivo Andric and Gabriel Garcia Marquez in the Light of the Semiotics of Culture, *PRIMERJALNA KNJIZEVNOST*, vol. 37, br. 1, str. 1-17 (Article)
 16. Mihic Ljiljana,Novovic Zdenka B,Colovic Petar,Smederevac Snezana (2014) Serbian Adaptation of the Positive and Negative Affect Schedule (PANAS): Its Facets and Second-Order Structure, *PSIHOLOGIJA*, vol. 47, br. 4, str. 393-414 (Article)
 17. Milojevic Ivana,Izgarjan Aleksandra (2014) Creating alternative futures through storytelling: A case study from Serbia, *FUTURES*, vol. 57, br. , str. 51-61 (Article)
 18. Milutinovic Jovana,Zelic Ksenija,Nedeljkovic Nenad (2014) Evaluation of Facial Beauty Using Anthropometric Proportions, *SCIENTIFIC WORLD JOURNAL*, vol. , br. , str. - (Article)
 19. Mitrovic Dusanka,Smederevac Snezana,Colovic Petar,Kodzopeljic Jasmina,Dinic Bojana (2014) Personality prototypes based on dimensions of the revised reinforcement sensitivity theory among prisoners and non-prisoners, *PERSONALITY AND INDIVIDUAL DIFFERENCES*, vol. 69, br. , str. 50-55 (Article)
 20. Novovic Zdenka B,Mihic Ljiljana,Biro Miklos,Tovilovic Snezana (2014) Measuring Vulnerability to Depression: The Serbian Scrambled Sentences Test - SSST, *PSIHOLOGIJA*, vol. 47, br. 1, str. 33-48 (Article)
 21. Pajic Dejan (2014) Browse to search, visualize to explore: Who needs an alternative information retrieving model?, *COMPUTERS IN HUMAN BEHAVIOR*, vol. 39, br. , str. 145-153 (Article)
 22. Pajic Dejan,Jevremov Tanja (2014) Globally national - locally international: Bibliometric analysis of a SEE psychology journal, *PSIHOLOGIJA*, vol. 47, br. 2, str. 263-277 (Article)
 23. Pralica Dejan,Barovic Vladimir (2014) Student Web Services and New Digital Technologies in the Education Process at the Institutions of Higher Education in Novi Sad, *LET'S BUILD THE FUTURE THROUGH LEARNING INNOVATION!*, VOL. 2, vol. , br. , str. 398-404 (Proceedings Paper)
 24. Prole Dragan (2014) Albert Camus and the Ethical Epoche, *SYNTHESIS PHILOSOPHICA*, vol. 29, br. 1, str. 143-158 (Article)
 25. Prole Dragan (2014) The term meditation with Descartes and Leibniz, *FILOZOFSKA ISTRAZIVANJA*, vol. 34, br. 1-2, str. 163-179 (Article)
 26. Smederevac Snezana,Mitrovic Dusanka,Colovic Petar,Nikolasevic Zeljka D (2014) Validation of the Measure of Revised Reinforcement Sensitivity Theory Constructs, *JOURNAL OF INDIVIDUAL DIFFERENCES*, vol. 35, br. 1, str. 12-21 (Article)
 27. Smiljanic Damir (2014) Integrative philosophy of language, *FILOZOFSKA ISTRAZIVANJA*, vol. 34, br. 4, str. 509-519 (Article)
 28. Smiljanic Damir (2014) The crisis of philosophy and mission of metaphilosophy,

FILOZOFSKA ISTRAZIVANJA, vol. 34, br. 3, str. 299-314 (Article)

29. Sovilj-Nikic Sandra, Delic Vlado D, Sovilj-Nikic Ivan B, Markovic Maja (2014) Tree-based Phone Duration Modelling of the Serbian Language, ELEKTRONIKA IR ELEKTROTEHNIKA, vol. 20, br. 3, str. 77-82 (Article)
30. Spariosu Laura (2014) Spell Checkers for Romanian Language: Example of Autocorrect and Archeus, LET'S BUILD THE FUTURE THROUGH LEARNING INNOVATION!, VOL IV, vol. , br. , str. 477-484 (Proceedings Paper)
31. Todorovic Dejan M, Zdravkovic Suncica (2014) The roles of image decomposition and edge curvature in the 'snake' lightness illusion, VISION RESEARCH, vol. 97, br. , str. 1-15 (Article)
32. Vaci Nemanja, Radanovic Jelena, Marmolejo-Ramos Fernando, Milin Petar (2014) Comprehending negated action(s): embodiment perspective, COGNITIVE PROCESSING, vol. 15, br. 1, str. S71-S72 (Meeting Abstract)
33. Valic-Nedeljkovic Dubravka H (2014) Debates as a Distance-Learning Tool, LET'S BUILD THE FUTURE THROUGH LEARNING INNOVATION!, VOL IV, vol. , br. , str. 502-507 (Proceedings Paper)
34. Zobenica Nikolina N (2014) Shrovetide games as media of collective memory = Fastnachtspiele als Medien des kollektiven Gedächtnisses, NEOPHILOLOGUS, vol. 98, br. 2, str. 287-301 (Article)

2015.

1. Arsenijevic Jasmina, Andevski Milica J (2015) Media convergence and diversification - the meeting of old and new media, 8TH INTERNATIONAL CONFERENCE INTERDISCIPLINARITY IN ENGINEERING, INTER-ENG 2014, vol. 19, br. , str. 1149-1155 (Proceedings Paper)
2. Arsenijevic Jasmina, Andevski Milica J (2015) New Media Literacy in Educational Settings, SMART 2014 - SOCIAL MEDIA IN ACADEMIA: RESEARCH AND TEACHING, vol. , br. , str. 33-39 (Proceedings Paper)
3. Blanusa Jelena, Zdravkovic Suncica (2015) Horizontal-vertical illusion in mental imagery: quantitative evidence, Frontiers in Human Neuroscience, vol. 9, br. , str. - (Article)
4. Colovic Petar, Kodzopeljic Jasmina, Mitrovic Dusanka, Dinic Bojana, Smederevac Snezana (2015) Roles in violent interactions in early adolescence: Relations with personality traits, friendship and gender, PSIHOLOGIJA, vol. 48, br. 2, str. 119-133 (Article)
5. Economou Elias, Zdravkovic Suncica, Gilchrist Alan (2015) Grouping Factors and the Reverse Contrast Illusion, PERCEPTION, vol. 44, br. 12, str. 1383-1399 (Article)
6. Feldman Laurie Beth, Milin Petar, Cho Kit, Martin Fermin Moscoso del Prado, O'Connor Patrick A (2015) Supplementary Materials for: Must analysis of meaning follow analysis of form? A time course analysis, FRONTIERS IN HUMAN NEUROSCIENCE, vol. 9, br. , str. - (Editorial Material)
7. Grkovic-Mejdzor Jasmina (2015) JASMINA GRKOVIC-MAJOR: ON THE SEMANTIC DEVELOPMENT OF OCS, ETYMOLOGICAL RESEARCH INTO OLD CHURCH SLAVONIC, vol. , br. , str. 149-157 (Proceedings Paper)
8. Hermens Frouke, Zdravkovic Suncica (2015) Information extraction from shadowed regions in images: An eye movement study, VISION RESEARCH, vol. 113, br. , str. 87-

- 96 (Article)
9. Jakovljević Ivana, Zdravković Suncica (2015) Verbal vs. visual coding in the simultaneous color discrimination task, *PERCEPTION*, vol. 44, br. , str. 118-119 (Meeting Abstract)
 10. Jovanović Veljko S (2015) A bifactor model of subjective well-being: A re-examination of the structure of subjective well-being, *PERSONALITY AND INDIVIDUAL DIFFERENCES*, vol. 87, br. , str. 45-49 (Article)
 11. Jovanović Veljko S (2015) Beyond the PANAS: Incremental validity of the Scale of Positive and Negative Experience (SPANE) in relation to well-being, *PERSONALITY AND INDIVIDUAL DIFFERENCES*, vol. 86, br. , str. 487-491 (Article)
 12. Jovanović Veljko S (2015) Structural validity of the Mental Health Continuum-Short Form: The bifactor model of emotional, social and psychological well-being, *PERSONALITY AND INDIVIDUAL DIFFERENCES*, vol. 75, br. , str. 154-159 (Article)
 13. Jovanović Veljko S, Gavrilov-Jerković Vesna (2015) More than a (negative) feeling: Validity of the Perceived Stress Scale in Serbian clinical and non-clinical samples, *PSIHOLOGIJA*, vol. 48, br. 1, str. 5-18 (Article)
 14. Krstić Tatjana, Mihić Ivana, Mihić Ivana (2015) Stress and resolution in mothers of children with cerebral palsy, *RESEARCH IN DEVELOPMENTAL DISABILITIES*, vol. 47, br. , str. 135-143 (Article)
 15. Kuzmanović Zorica, Mihajlović Vladimir D (2015) Roman emperors and identity constructions in modern Serbia, *IDENTITIES-GLOBAL STUDIES IN CULTURE AND POWER*, vol. 22, br. 4, str. 416-432 (Article)
 16. Marković Maja, Jakovljević Bojana, Milicev Tanja, Miliević Natasa (2015) The Role of Prosody in the Perception of Synthesized and Natural Speech, *SPEECH AND COMPUTER (SPECOM 2015)*, vol. 9319, br. , str. 446-453 (Proceedings Paper)
 17. Mihić Ljiljana, Colović Petar, Ignjatović Ivana, Smederevac Snežana, Novović Zdenka B (2015) Anxiety between personality and cognition: The gray zone, *PERSONALITY AND INDIVIDUAL DIFFERENCES*, vol. 78, br. , str. 19-23 (Article)
 18. Pajić Dejan (2015) Globalization of the social sciences in Eastern Europe: genuine breakthrough or a slippery slope of the research evaluation practice?, *SCIENTOMETRICS*, vol. 102, br. 3, str. 2131-2150 (Article)
 19. Pajić Dejan (2015) On the stability of citation-based journal rankings, *JOURNAL OF INFORMETRICS*, vol. 9, br. 4, str. 990-1006 (Article)
 20. Radulović Ifigenija, Vukadinović Snežana, Smirnov-Brkić Aleksandra (2015) Hermes the Transformer, *AGORA-ESTUDOS CLASSICOS EM DEBATE*, vol. 17, br. , str. 45-62 (Article)
 21. Vejnović Dušan, Zdravković Suncica (2015) Side flankers produce less crowding, but only for letters, *COGNITION*, vol. 143, br. , str. 217-227 (Article)
 22. Zdravković Suncica, Hermens Frouke (2015) Illumination layout of the scene influences visual sampling, *PERCEPTION*, vol. 44, br. , str. 99-99 (Meeting Abstract)

На Факултету су у току претходног периода (2013-2015) одржани бројни [научни скупови](#):

2013.

- Сусрет култура / Encounter of Cultures;

- Личности војвођанског простора. Војвођански простор у контексту европске историје;
- Језици и културе у времену и простору;
- Фразеологија и наука о превођењу / Frazeológia és fordítástudomány;
- Diachronic Slavonic Syntax: Language Contact vs. Internal Factors;
- Савремени трендови у психологији;
- Савремена српска фолклористика;
- Улога медија у нормализацији односа на Западном Балкану;
- Мостови медијског образовања / Bridges of Media Education;
- Workshop Post/Moderne Ambivalenzen und Polaritäten in Zentraleuropa und der Vojvodina / Workshop Post/Modern Ambivalences and Polarities in Central Europe and Vojvodina;
- Педагогија, образовање, настава;
- The Second International Conference on English Studies English Language and Anglophone Literatures Today 2 (ELALT 2).

2014.

- Савремени трендови у психологији;
- Контексти / Contexts;
- Сусрет култура / Encounter of Cultures;
- Језици и културе у времену и простору;
- Комуникација, култура, стваралаштво: нове научне парадигме;
- Third IATIS Regional Workshop – Western Balkans: Translator and Interpreter Training;
- Мостови медијског образовања;
- Улога медија у нормализацији односа на Западном Балкану;
- Регионални фестивал студентских радова „On the record“.

2015.

- Novi Sad Linguistic Colloquium;
- Контексти / Contexts;
- Ниче и култура ресентимана;
- Међународни конгрес примењене лингвистике: Нове тенденције у теорији и пракси;
- Језици и културе у времену и простору;
- Савремени трендови у психологији;
- 270 rokov dejín, literatúry a jazyka Slovákov vo Vojvodine / 270 година историје, књижевности и језика Словака у Војводини.
- Друштво и простор.

У последњих неколико година успостављена је сарадња са многим сродним институцијама у иностранству (нпр. Филозофски факултет Универзитета у Халеу/Немачка, Факултет за стране језике и књижевности Спиру Харе, Букурешт/Румунија, Филолошки факултет Јагелонског универзитета, Краков/Пољска, Филолошки факултет Универзитета Матеј Бел, Банска Бистрица/Словачка, Филолошки факултет Универзитета у Ополу/Пољска, Филозофски факултет Универзитета у Љубљани/Словенија, Филозофски факултет Универзитета у Печују/Мађарска, Московски државни универзитет Ломоносов/Русија, Филолошки факултет „Иван Франко“,

Лавов/Украјина, Филозофски факултет Универзитета у Парми/Италија, Универзитет у Фрајбургу/Немачка, Филозофски факултет Универзитета у Осјеку/Хрватска, Помпеа Фабра Барселона/Шпанија, Универзитет Панонија Веспрем/Мађарска, Факултет филологије, историје и теологије Универзитет западни Темишвар, Румунија).

Филозофски факултет у Новом Саду планира да у наредном петогодишњем периоду у оквиру Центра за интердисциплинарана истраживања и развој истраживача, као и у претходном периоду спроводи следеће активности:

- подршка и промоција младих истраживача на националном, регионалном и националном нивоу;
- стварање интердисциплинарне мреже истраживача на нивоу одсека Факултета универзитетском нивоу, регионалном и међународном нивоу;
- успостављање сарадње са другим научноистраживачким центрима;
- организовање семинара, научних скупова и радионица
- промоција интердисциплинарних истраживања кроз аплицирање за националне и међународне пројекте.

Факултет посвећује пуно пажње унапређењу квалитета издавачке делатности. Факултет је издавач [научних часописа](#):

- [Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду](#) – од 2013. године излази у електронској верзији у бази EBSCO host – Academi Search Complete,
- [Прилози проучавању језика](#),
- [Истраживања](#),
- [Hungarológia Közlemények, Tanulmányok](#),
- [Примењена психологија](#),
- [Архе](#),
- [Методички видици](#),
- Зборник за језике и књижевности.

Планира се наставак издавања Зборника Одсека за педагогију. Факултет је суиздавач за два научна часописа Примењена лингвистика и Читалиште.

Наставно-научно веће Факултета усвојило је [Правилник о стандардизацији часописа чији је издавач Филозофски факултет](#). Овим Правилником утврђени су стандарди рада, избора уредника, рецензата, уредничка документација, изглед часописа и друга питања којима се постиже уједначавање и унапређење квалитета часописа који су издања Факултета.

У периоду од 2010. године, објављено је преко 250 монографских публикација презентованих на Међународном сајму књига у Београду. Издавачка делатност Факултета видљива је путем линка Дигиталне библиотеке <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/user>, а научни часописи путем линка <http://epub.ff.uns.ac.rs/>. Планира се обезбеђивање континуираног излажења постојећих публикација чији је издавач Факултет и стварање могућности за публикување монографских публикација, посебно млађих истраживача, најважнији су предстојећи задаци. У те сврхе основана је и едиција [E-disertacija](#).

Факултет настоји да се у континуитету објављују часописи и друга издања Факултета, као и да се повећа број електронских публикација.

Међу издањима Факултета, чији су аутори наставници и сарадници Факултета, објављеним у претходном периоду, налазе се и следећи наслови:

2012.

1. Arachné szőnyege: a magyar irodalom alakulástörténeti "szövevénye" a XVIII. század végétől napjainkig / Bence Erika. - Novi Sad: Filozofski fakultet; Újvidék: Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, 2012. - ISBN 978-86-85245-22-0 COBISS.SR-ID 275798023
2. Belief Narrative Genres = Жанрови предања = Жанры преданий / [urednici Zoja Karanović, Willem de Blécourt: translation from Serbian into English Borislava Eraković]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-146-6 COBISS.SR-ID 276107271
3. Digitalne medijske tehnologije i društveno-obrazovne promene. 2 / [urednici] Dubravka Valić Nedeljković, Vladimir Barović; [prevod Ana Halas]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za medijske studije, 2012. - ISBN 978-86-6065-147-3 COBISS.SR-ID 276169479
4. Drugeti: povest o usponu i padu porodice pratilaca anžuskih kraljeva / Đura Hardi; [prevod rezimea Marta McConnel-Duff]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-108-4 COBISS.SR-ID 270902023
5. Éléments de morphosyntaxe de la langue française. 1, Le verbe / Snežana Gudurić, Ljubica Vlahović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-106-0 COBISS.SR-ID 271157255
6. Fonetika i fonologija [Elektronski izvor]: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika / Ljiljana Subotić, Dejan Sredojević, Isidora Bjelaković. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - Način dostupa (URL): <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/subotić/fonetika-i-fonologija-ortoepska-i-ortografska-norma-standardnog-srpskog-jezika>. - ISBN 978-86-6065-109-1 COBISS.SR-ID 271488519
7. Horizonti istraživanja u obrazovanju / Olivera Knežević Florić, Stefan Ninković. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za pedagogiju, 2012. - ISBN 978-86-6065-132-9 COBISS.SR-ID 275987975
8. Инклузивно образовање: образовање за све: тематски зборник / [главни и одговорни уредник Мара Ђукић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за педагогију, 2012. - Доступно и на: <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/đukić/инклузивно-образовањеобразовање-за-све>. - ISBN 978-86-6065-143-5 COBISS.SR-ID 276323591
9. Иперборео међу женама: женски интервјуи Милоша Црњанског - Где живи најсрећнија жена Југославије: контекст - текст - интертекст / Софија Кошничар. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - ISBN 978-86-6065-145-9 COBISS.SR-ID 276108807
10. Istraživačke metode i tehnike u industrijskoj/organizacijskoj psihologiji / Nebojša Majstorović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-116-9 COBISS.SR-ID 272529927
11. IWoBA VIII / VIII међународна конференција из балто-словенске акцентологије, Нови Сад, 6-8. јул 2012. године. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - ISBN 978-86-6065-118-3 COBISS.SR-ID 272549895
12. Језици и културе у времену и простору [Електронски извор]: тематски зборник. 1 / [уредник Снежана Гудурић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - ISBN 978-86-6065-

1336 COBISS.SR-ID 275453703

13. Језичка слика породице у руском и српском језику / Марија Стефановић. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - ISBN 978-86-6065-115-2 COBISS.SR-ID 272501255

14. Књига резимеа / Научни скуп са међународним учешћем Промене у друштвеној структури и покретљивости, [Нови Сад], 5. октобар, 2012;

[организатор Одсек за социологију Филозофског факултета у Новом Саду; уредници Шљукић Срђан, Душан Маринковић] = Book of abstracts / Scientific Symposium with International Participation Changes Social Structure and Social Mobility, [Novi Sad], October 5, 2012; [organizer Department of Sociology, Faculty of Philosophy, Novi Sad; editors Šljukić Srđan, Dušan Marinković]. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за социологију, 2012. - ISBN 978-86-6065-120-6 COBISS.SR-ID 273912839

15. Квалитет образовног система Србије у европској перспективи [Електронски извор]: зборник радова. Књ. 2 = The quality of education system in Serbia European perspective: proceedings of papers. Vol. 2 / [уредник Оливера Гајић; преводац Винцент Спевак]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - Начин приступа (URL): <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/gajic/kvalitet-obrazovnog-sistema-srbije-u-evropskojperspektivi-0>. - ISBN 978-86-6065-134-3 COBISS.SR-ID 275899143

16. Lokális kontextus, elbeszélői szerepekörök és a szövegek átjárhatósága Gion Nándor opusában / Horváth Futó Hargita. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za hungarologiju, 2012. - ISBN 978-866065-126-8 COBISS.SR-ID 274486791

17. Medijsko izveštavanje u kriznim situacijama / Vladimir Barović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-119-0 COBISS.SR-ID 272850951

18. Могућност примене теорије афективне везаности у саветодавном раду са породицама [Електронски извор]: збирка текстова са Саветовања за стручне сараднике. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за психологију, 2012. - Начин приступа (URL): <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/mogucnosti-primene-teorije-afektivne-vezanosti-usavetodavnom-radu-sa-porodicama>. - ISBN 978-86-6065-129-9 COBISS.SR-ID 274853383

19. Падежи правог објекта у стандардном српском језику / Нада Арсенијевић. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2012. - ISBN 978-86-6065-107-7 COBISS.SR-ID 271432455

20. Паралеле и сусретања: Душан Ковачевић и Александар Поповић / Бранка Јакшић Провчи. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српску књижевност, 2012. - ISBN 978-86-6065139-8 COBISS.SR-ID 276322823

21. Pedagog i pedagoške dimenzije menadžmenta / Svetlana Kostović, Milka Oljača. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-131-2 COBISS.SR-ID 275712775

22. Pedagoški pluralizam i filozofija obrazovanja: zbornik radova / [glavni urednik Radovan Grandić]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za pedagogiju, 2012. - ISBN 978-86-6065-138-1 COBISS.SR-ID 275638535

23. Pet studija o Hegelu / Milenko A. Perović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-866065-114-5 COBISS.SR-ID 272702983

24. Pородичне i професионалне улоге: значај запосленја за породично функционисање / [urednice Ivana Mihić i Marija Zotović]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-092-6 COBISS.SR-ID 269836295

25. Predstavljanje siromaštva u tradicionalnim i novim medijima / Dubravka Valić Nedeljković i Jelena Kleut; [prevod na engleski jezik Maja Bjelica]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za medijske studije, 2012. - ISBN 978-86-6065-121-3 COBISS.SR-ID 274211335

26. Programme and abstracts = Програм и апстракти = Програма и тезиси докладов / The Third BNN Symposium Belief Narrative Genres, Жанрови предања, Жанры преданий, Novi Sad, August 28-30, 2012; [translators & reviewers Borislava Eraković... [et al.]; editor Zoja Karanović]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-117-6 COBISS.SR-ID 272716295
27. Program rada Konferencije / Jezici i kulture u vremenu i prostoru 2, 24. novembar 2012, Filozofski fakultet, Novi Sad = Programme of the Conference / Languages and cultures in time and space 2 = Programme de la Conférence / Langues et cultures dans le temps et dans l'espace 2; organizacioni odbor Ivana Živančević Sekeruš... [et al.]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. COBISS.SR-ID 516622948
28. Промене у друштвеној структури и покретљивости: тематски зборник / уредили Душан Маринковић и Срђан Шљукић. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за социологију, 2012. - ISBN 978-86-6065-136-7 COBISS.SR-ID 275790343
29. Speech rhythm in English and Serbian: a critical study of traditional and modern approaches / Maja Bjelica. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za anglistiku, 2012. - ISBN 978-86-6065-111-4 COBISS.SR-ID 272612871
30. Speech rhythm in English and Serbian: a critical study of traditional and modern approaches / Maja Bjelica. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za anglistiku, 2012. - ISBN 978-86-6065-112-1 COBISS.SR-ID 272251655
31. Strategije i stilovi u nastavi engleskog jezika: tematski zbornik radova / priredila Biljana RadićBojanić. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-141-1 COBISS.SR-ID 276043015
32. Tradicija nastave filozofije. 6 / [urednik Milenko A. Perović]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za filozofiju, 2012. - ISBN 978-86-6065-150-3 COBISS.SR-ID 276616711
33. Tri imena za jedno odrastanje: Pavle, Pal, Paul / Ivan Jerković. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065-124-4 COBISS.SR-ID 274820103
34. Uporedna proučavanja vokala engleskog i srpskog jezika: između univerzalnog i specifičnog / Maja Marković. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za anglistiku, 2012. - ISBN 978-86-6065-123-7 COBISS.SR-ID 274598407
35. Величина малих језичких, књижевних, културних и историјских традицијах [Електронски извор]: зборник радова / главни и одговорни уредник Јулиан Тамаш. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. - Начин приступа (URL): <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/tamas/> величина-малих-језичких-књижевних-културних-и-историјских-традицијах. - ISBN 978-86-6065-144-2 COBISS.SR-ID 276184327
36. Virtuelna interakcija i kolaboracija u nastavi engleskog jezika i književnosti: tematski zbornik radova / priredila Biljana Radić-Bojanić. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2012. - ISBN 978-86-6065105-3 COBISS.SR-ID 270648839
37. Војвођански простор у контексту европске историје: зборник радова / [уредник Владан Гавриловић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за историју, 2012. - ISBN 978-86-6065128-2 COBISS.SR-ID 275188487
38. Зборник радова са Трећег конгреса Примењена лингвистика данас - између теорије и праксе, одржаног 29.11. - 1.12.2009. у Новом Саду / [организатори] Друштво за примењену лингвистику Србије [и] Филозофски факултет у Новом Саду [и] Филолошки факултет у Београду = [Linguistique appliquée aujourd'hui - entre la théorie et la pratique]. - Нови Сад: Друштво за примењену лингвистику Србије: Филозофски факултет; Београд: Филолошки факултет, 2012. - ISBN 978-86-6065-113-8 COBISS.SR-ID 272227079

2013.

1. Андокид, беседник који је једном погрешно / Ифигенија Радуловић, Гордан Маричић. - Београд: ННК Интернационал; Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за историју, 2013. - ISBN 978-86-6157-023-0 COBISS.SR-ID 200461836
2. Andragoška didaktika / Milka Oljača. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-86-6065162-6 COBISS.SR-ID 279076615
3. Биље у традиционалној култури Срба: приручник фолклорне ботанике = Plants and herbs in traditional Serbain culture: хандбоок оф фолк ботани / Зоја Карановић, Јасмина Јокић. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-188-6 COBISS.SR-ID 281831687
4. Deskriptivna statistika / Valentina Sokolovska. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 97886-6065-192-3 COBISS.SR-ID 282308615
5. Diakrón nyelvi metszetek: nyelvtörténeti tanulmányok / Rajsli Ilona. - Novi Sad: Filozofski fakultet; Újvidék: Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, 2013. - ISBN 978-86-6065-177-0 COBISS.SR-ID 281347335
6. Digitalne medijske tehnologije i društveno-obrazovne promene. 3 / [urednici] Dubravka Valić Nedeljković, Dejan Pralica. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-86-6065-203-6 COBISS.SR-ID 282675207
7. Diskursi manjinskih jezika, književnosti i kultura u jugoistočnoj i srednjoj Evropi: zbornik radova / [glavni i odgovorni urednik Miroslav Dudok]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-866065-151-0 COBISS.SR-ID 279208967
8. Društvena studija američkog gangsterskog filma = Social Study of the American Gangster Cinem / Ljubomir Maširević. - Novi Sad: Filozofski fakultet; Zrenjanin: Kulturni centar, 2013. - ISBN 978-866065-159-6 COBISS.SR-ID 277940487
9. Društveno-humanistički ogleđi = Eseuri socio-umaniste: in honorem Lia Magdu / glavni urednik, redactor responsabil Laura Spariosu. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-86-6065-1718 COBISS.SR-ID 281774599
10. Evropa, ovde i tamo: analiza diskursa o evropeizaciji u medijima Zapadnog Balkana / urednice Dubravka Valić Nedeljković, Jelena Kleut; [prevod na engleski Ana Ivandekić, Marija Ličina, Mitko Pištolor]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za medijske studije, 2013. - ISBN 978-86-6065-1671 COBISS.SR-ID 279462663
11. Фрушка Гора у књижевности: зборник радова / уредиле Љиљана Пешикан-Љуштановић и Ивана Живанчевић Секеруш. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065160-2 COBISS.SR-ID 278793735
12. Изграђивање идентитета: историја Југославије у уџбеницима за основне школе у Србији 1929-1952 / Драгица Кољанин. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за историју, 2013. - ISBN 978-86-6065-202-9 COBISS.SR-ID 282873607
13. Jezici i kulture u vremenu i prostoru: apstrakti i program konferencije. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - Dostupno i na: http://www.jikuvip.info/abst_flip/abst_flip.html#p=6. - ISBN 97886-6065-180-0 COBISS.SR-ID 281693447
14. Језици и културе у времену и простору: тематски зборник. 1 / [уредник Снежана Гудурић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-152-7 COBISS.SR-ID 277062663

15. Језици и културе у времену и простору: тематски зборник. 2. 1 / [уреднице Снежана Гудурић, Марија Стефановић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065178-7 COBISS.SR-ID 281521671
16. Језици и културе у времену и простору: тематски зборник. 2. 2 / [уреднице Снежана Гудурић, Марија Стефановић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065179-4 COBISS.SR-ID 281524231
17. Књига сажетака / Међународна научна конференција "Личности војвођанског простора. Војвођански простор у контексту европске историје", Бачка Паланка, 23. новембар 2013 = Book of abstracts / International Scientific Conference "People of the Vojvodina region. Region of Vojvodina in the context of European history", Ваџка Паланка, Serbia, 23rd November 2013. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за историју, 2013. - ISBN 978-86-6065-182-4 COBISS.SR-ID 281629191
18. Од језика ка миту / Тања Павловић. - Нови Сад: Змај: Филозофски факултет, Одсек за славистику, 2013. - ISBN 978-86-489-0720-2 COBISS.SR-ID 279810567
19. Програм и апстракти / Научни скуп "Савремена српска фолклористика", Нови Сад, 04-05. октобар 2013.; [уредници Зоја Карановић, Јасмина Јокић]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-168-8 COBISS.SR-ID 280294407
20. Projektivne tehnike: Roršahov test mrlja od klasičnog do savremenog pristupa interpretaciji / Zdenka Novović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-86-6065-183-1 COBISS.SR-ID 281772295
21. Речи о човеку: (номинација човека у српском језику) / Гордана Штасни. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-140-4 COBISS.SR-ID 276322311
22. Средњовековна насеља на тлу Војводине, историјски догађаји и процеси / уредник Ђура Харди; [превод резимеа на енглески језик Јасна Милошевић]. - Сремска Митровица: Историјски архив "Срем"; Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. ISBN 978-86-6065-158-9. - ISBN 978-86-84955-14-4 COBISS.SR-ID 277617159
23. Strategije za razumevanje metaforičkog vokabulara / Biljana Radić-Bojanić. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-86-6065-199-2 COBISS.SR-ID 282449159
24. Teorije izbora i razvoja karijere / Jelena Đermanov, Marijana Kosanović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - ISBN 978-86-6065-125-1 COBISS.SR-ID 279717383
25. Tradicija nastave filozofije. 7 / [urednik Milenko A. Perović]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za filozofiju, 2013. - ISBN 978-86-6065-191-6 COBISS.SR-ID 282430983
26. Чување простора: међе, границе и разграничења у српској држави од 13. до 15. века / Снежана Божанић. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-200-5 COBISS.SR-ID 282813191
27. Валентност речи и израза: морфосинтаксички, семантички и прагматички аспекти: међународни тематски зборник / [уредници Владислава Ружић, Миливој Алановић, Гордана Штасни]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-201-2 COBISS.SR-ID 282504199
28. Vrednosti, stavovi i uloge - transgeneracijska perspektiva / urednici Ivan Jerković, Željka Kamenov. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za psihologiju, 2013. - ISBN 978-86-6065-157-2 COBISS.SR-ID 277674503
29. Zbornik radova [Elektronski izvor]. Knj. 1 / Šesti međunarodni interdisciplinarni simpozijum Susret kultura, Novi Sad, 2013. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - Način dostupa (URL): <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/content/susret-kultura-6-0>. - ISBN 978-86-6065-184-8 COBISS.SR-ID 281851655

30. Zbornik radova [Elektronski izvor]. Knj. 2 / Šesti međunarodni interdisciplinarni simpozijum Susret kultura, Novi Sad, 2013. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2013. - način dostupa (URL): <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/content/susret-kultura-6>. - ISBN 978-86-6065-185-5 COBISS.SR-ID 281854727
31. Зборник у част Марији Клеут / [уредиле Светлана Томин, Љиљана ПешиканЉуштановић, Наташа Половина; превод резимеа Горана Раичевић и аутори]. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2013. - ISBN 978-86-6065-186-2 COBISS.SR-ID 281821191
32. Знањем против заборав: изабрани радови Боривоја Маринковића / приредио Радомир В. Ивановић. - 1. изд. - Нови Сад: Филозофски факултет: Змај, 2013. - ISBN 978-86-489-0719-6 COBISS.SR-ID 278401031

2014.

1. Аспекти идентитета и њихово обликовање у српској књижевности: зборник радова / уредник Горана Раичевић. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2014. - ISBN 978-86-6065-196-1 COBISS.SR-ID 284256519
2. Без очију кано и с очима: народне песме слепих жена / Марија Клеут... [и др.]. - Нови Сад: Филозофски факултет: Академска книга, 2014. - ISBN 978-86-6065-267-8 COBISS.SR-ID 287426823
3. Инклузивно образовање: развојни правци и перспективе: тематски зборник. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2014. - ISBN 978-86-6065-206-7 COBISS.SR-ID 283200263
4. Именски фонд бачког кметовског становништва 1522. године / Györe Zoltán. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за историју, 2014. - ISBN 978-86-6065-264-7 COBISS.SR-ID 285800199
5. Изграђивање идентитета: историја Југославије у уџбеницима за основне школе у Србији 1929-1952 / Драгица Кољанин. - Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за историју, 2014. - ISBN 978-86-6065-202-9 COBISS.SR-ID 282873607
6. A jugoszláviai magyar irodalom 2004. évi bibliográfiája / Ispánovics Csapó Julianna. - Újvidék: Bölcsészettudományi Kar = Novi Sad: Filozofski fakultet, 2014. - ISBN 978-86-6065-211-1 COBISS.SR-ID 283703815
7. Filozofski brevijar / Milenko A. Perović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2014. - ISBN 978-86-6065205-0 COBISS.SR-ID 282908935
8. Filozofski triptih / Željko Kaluđerović. - Novi Sad: Filozofski fakultet, 2014. - ISBN 978-86-6065262-3 COBISS.SR-ID 285622279
9. Француска ренесансна прича, новела и приповест / Тамара Валчић Булић. - Нови Сад: Филозофски факултет, 2014. - ISBN 978-86-6065-266- 1 COBISS.SR-ID 286410759
10. Metafora és vidéke: tanulmányok a kognitív nyelvészet és az írásbeli szövegalkotás vizsgálata köréből / Katona Edit; [ilustracije Oto Orčik]. - Novi Sad: Filozofski fakultet = Újvidék: Bölcsészettudományi Kar, 2014. - ISBN 978-86-6065-198-5 COBISS.SR-ID 283135239
11. Uloga medija u normalizaciji odnosa na Zapadnom Balkanu / [uređivački kolegijum Dubravka Valić Nedeljković... et al]. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za medijske studije: Centar za istraživanje religije, politike i društva, 2014. - ISBN 978-86-6065-263-0 COBISS.SR-ID 285800455
12. Végel László: bibliográfia / Horváth Futó Hargita. - Novi Sad: Filozofski fakultet

- Univerziteta u Novom Sadu =Bölcsészettudományi Kar, 2014. - ISBN 978-86- 6065-204-3 COBISS.SR-ID 282812167
13. Vrednosti, stavovi i uloge - transgeneracijska perspektiva 2 / urednici Ivan Jerković, Ivana Mihić. - Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za psihologiju, 2014. - ISBN 978-86-6065-259-3 COBISS.SR-ID 284980743
14. KOD 04, magazin, Filozofski fakultet Novi Sad, Odsek za medijske studije, 2014. ISSN 14525461.
15. Afektivna dimenzija u nastavi engleskog jezika: tematski zbornik radova, priredila Biljana Radić Bojanić, Novi Sad: Filozofski fakultet, 2014. (Novi Sad: Sajnos) 255 str. ISBN 978-86-6065-288-3 COBISS.SR-ID 292271879
16. Bilje u tradicionalnoj kulturi Srba:priručnik folklorne botanike.2, urednik Zoja Karanović, Novi Sad:Filozofski fakultet 2014. (Novi Sad, Sajnos), str 161, ISBN 978-86-6065-267-8, COBISS.SRID 291182599
17. Digitalne medijske tehnologije i društveno-obrazovne promene 4., glavni i odgovorni urednici, Dubravka Valić Nedeljković, Dejan Pralica, Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014, Novi Sad, Sajnos, str.413, ISBN 978-86-6065-308-8
- 18.Diskursi manjinskih jezika, književnosti i kultura u jugoistočnoj i srednjoj Evropi, zbornik radova, glavni i odgovorni urednik Miroslav Dudok, Novi Sad, Filozofski fakultet 2014, 230. str. ISBN 978-86-6065-285-2
19. Dražić Jasmina, Leksičke i gramatičke kolokacije u srpskom jeziku, Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014, str. 261. ISBN 978-86-6065-295-1
20. Društveni i kulturni potencijal Roma u Srbiji, urednik Valentina Sokolovska, Novi Sad, Filozofski fakultet 2014., str.256. ISBN 978-86-6065-290-6
21. Engleski jezik i anglofone književnosti u teoriji i praksi, zbornik u čast Druginji Pervaz, urednici Tvrtko Prčić..., Novi sad, Filozofski fakultet, 2014., str. 762. ISBN 978-86-6065-300-2
22. Đere Zoltan, Habzburška monarhija 1526-1792. Novi Sad, Filozofski fakultet 2014., str.393. ISBN 978-86-6065-303-3
23. Klemenović Jasmina, Spremnost za školu u inkluzivnom kontekstu, Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014., str. 227. ISBN 978-86-6065-291-3
24. Kurešević Marina, Hipotaktičke strukture u srpskoj Aleksandridi: funkcionalni aspekti, Novi Sad, Filozoski fakultet, 2014. str. 287, ISBN 978-86-6065-279-1
25. Leksika, gramatika, diskurs, urednici Milivoj Alanović..., Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014. str. 517. ISBN 978-86-6065-278-4
26. Međunarodna naučna konferencija (2013. Bačka Palanka), Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014. str.584. ISBN 978-86-6065-293-7
27. Međunarodni interdisciplinarni simpozijum „Susret kultura“ 7; Novi Sad, Filozofski fakultet 2014. str.425 ISBN 978-86-6065-269-2
28. Naučni skup „Tri veka Karlovačke mitropolije 1713-2013“ (2013. Sr. Karlovci)Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014. str.753. ISBN 978-86-87513-35-8
29. Strukturne promene u savremenim društvima, urednici Srđan šljikić, Dušan Ristić, Novi Sad, Filozofski fakultet 2014. str. 164. ISBN 978-86-6065-298-2
30. Topalov Jagoda, Istraživanje afektivnih faktora u visokoškolskom obrazovanju(Jagoda Topalov, Biljana Radić Bojanić), Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014. str. 147. ISBN 978-86-6065-289-0
31. U spomen na Borivoja Marinkovića, uredili Nikola Grdinić, Svetlana Tomin, Nevena Varnica, Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014. str. 340. ISBN 978-86-6065-273-9

32. Zobenica Nikolina, Književno delo između estetike i politike: Limeni doboš Gintera Grasa u Nemačkoj i Srbiji 1959-2009, Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014. str. 163. ISBN 978-86-6065-283-8

Резултати научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета, сарадника на домаћим и међународним пројектима биће и у наредном периоду публиковани кроз повремене тематске зборнике (нпр. Жанрови српске књижевности, Теоријско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба), уџбенике који су у функцији универзитетске наставе, као и у постојећим угледним домаћим (нпр. Матица српска) и страним издавачким кућама (нпр. Peter Lang Verlag, Rodopi, Oxford Publishing House), кроз чланке у часописима, монографије, студије, научне књиге или тематске зборнике.

Квалитет резултата научноистраживачког рада и научне комуникације постиже се организовањем научних састанака (симпозијума, семинара, округлих столова и сл.). Наставници и сарадници Факултета учествују на бројним научним скуповима у земљи и иностранству и одлазе на краће и дуже студијске боравке у иностранство. Факултет је отворен за сваку врсту заједничког рада која доприноси научним резултатима. Планира се успостављање сарадње у оквиру билатералних пројеката сарадње са универзитетима из региона. Такође, значајно је и проширење сарадње и развоја Лабораторије за експерименталну психологију који обављају експериментална истраживања из области психологије, што ће значајно допринети развоју Лабораторије али и едукацији младих истраживача и сарадника који раде у Лабораторији.

Најзначајнији ресурс за обављање научноистраживачког раду јесу наставници и сарадници Факултета (истраживачи) и студенти докторских студија.

Наставници и сарадници факултета обављају истраживања у пољу друштвено-хуманистичких наука:

Ужа научна област у оквиру научне области	Број истраживача
ФИЛОЛОШКЕ НАУКЕ	
Српски језик и лингвистика	26
Српска књижевност и језик	22
Компаративна књижевност	7
Англистика	36
Германистика	15
Славистика	17
Романистика	23
Русинистика	7
Румунистика	7
Хунгарологија	19
Словакистика	10
ИСТОРИЈСКЕ, АРХЕОЛОШКЕ И КЛАСИЧНЕ НАУКЕ	
Историја	27

КУЛТУРОЛОШКЕ НАУКЕ И КОМУНИКОЛОГИЈА	
Новинарство	15
ПЕДАГОШКЕ И АНДРАГОШКЕ НАУКЕ	
Педагогија	19
ПСИХОЛОШКЕ НАУКЕ	
Психологија	30
СОЦИОЛОШКЕ НАУКЕ	
Социологија	17
ФИЛОЗОФИЈА	
Филозофија	14

Реализацију програма научноистраживачке делатности Факултета и оцену квалитета научноистраживачке делатности прати Наставно-научно веће Факултета, као и Сенат Универзитета у Новом Саду кроз годишње извештаје о реализацији међународне сарадњи и о реализацији научних и домаћих пројеката.

Наставно-научно веће Филозофског факултета усвојило је на седници одржаној 9.10.2015. године [Програм научноистраживачког рада](#) и [Програм развоја научноистраживачког подмлатка](#).

[Програм развоја научноистраживачког рада](#) састављен је на основу следећих чињеница:

- Факултет је акредитован за научноистраживачки рад 2010. године и, као врло сложена институција, за приоритетни циљ има усаглашавање образовног процеса и научноистраживачког рада.
- Факултет има задатак да очува континуитет научноистраживачког рада (научним радом баве се професори од оснивања Факултета, 1954. године) и обавезу да омогући развијање нових дисциплина и праћење савремених научних достигнућа.
- Велики број запослених наставника и сарадника Факултета (у октобру 2015. године 313 наставника и сарадника, међу којима 80 редовних професора), гарантују квалитетно бављење научноистраживачким радом у периоду који предстоји, али захтевају појачану бригу за развој појединих научних дисциплина и за обезбеђивање научног подмлатка.

Основу [Програма развоја научноистраживачког подмлатка](#) на Факултету чини упознавање младих истраживача са принципима добре научне праксе. Од резултатарада научника зависе, директно или индиректно, напредовање науке и развој друштва у целини. Резултати научноистраживачког рада у директној су вези са принципима добре научне праксе. Од младих истраживача се тражи да прихвате и у свом научном раду примењују следеће принципе:

- Истраживања треба да се спроводе у складу са најновијим научним достигнућима, што подразумева познавање адекватне научне и стручне литературе и примену релевантне научне методологије;
- Коришћена методологија и резултати треба да се презентују на начин који обезбеђује њихову научну верификацију;

- Битне карактеристике научног рада, критичност и егзактност, примењују се у свим фазама научноистраживачког рада, од израде научноистраживачког пројекта и постављања хипотеза до публикавања резултата истраживања;
- Резултати научних сазнања објављују се у научним публикацијама и другим видовима научне комуникације. Објављивање резултата је део научног процеса за који су подједнако одговорни сви аутори.

Најважнији инструмент развоја научноистраживачког подмлатка јесте организација акредитованих мастер и докторских студија, у складу са Болоњским процесом и Законом о високом образовању. Релативно велики број студената са других факултета у земљи и из иностранства, заинтересован је да похађа ове студије на Филозофском факултету (што је био случај и док су биле организоване постдипломске студије, пре реформе), што је такође показатељ да су ови програми стекли добру репутацију.

Научноистраживачки рад са подмлатком се остварује кроз студијске програме докторских студија: Језик и књижевност, Историја, Педагогија, Психологија, Методика наставе, Социологија, Филозофија и Интердисциплинарне студије. Докторати су база за академску и научноистраживачку каријеру, тако да Филозофски факултет нарочиту пажњу поклања високом квалитету докторских курсева, што је од стратешког значаја за његов развој. У 2014/15. години 47 кандидата одбранило је докторску дисертацију, од чега је њих 20 са овог Факултета. Као вид подршке научном подмлатку, асистенти уписани на докторске студије ослобођени су плаћања школарине, као и студенти докторских студија који су ради реализације дела студијског програма укључени у наставу.

Филозофски факултет је у школској 2015/2016. години уписао прве студенте на нови (акредитовани) студијски програм докторских студија – Интердисциплинарне докторске студије у области друштвено-хуманистичких наука (филолошке науке, историјске, археолошке и класичне науке, педагошке науке, психолошке науке и филозофија). Сврха студијског програма Интердисциплинарних докторских студија у области друштвено-хуманистичких наука остварује се повезивањем и упоредним развојем широког спектра научних дисциплина, чиме се омогућава усвајање и примена међународно признатих интердисциплинарних знања и стручности, неопходних за савремено образовање научног и истраживачког подмлатка. У том смислу сврха студијског програма докторских студија јесте:

- образовање научног подмлатка, првенствено на начин који ће им омогућити да самостално воде оригинална и научно-релевантна истраживања из области друштвено-хуманистичких наука, уз посебан осврт на оспособљавање за објективно-критичку процену резултата рада других истраживача.
- оспособљавање научног подмлатка за примену и развој нових методологија, као и међународну промоцију научних сазнања из области друштвено-хуманистичких наука.
- оспособљавање научног подмлатка за функционалну примену информационих технологија, приликом овладавања знањима и вештинама из области друштвено-хуманистичких наука.
- оспособљавање научног подмлатка да својим радом пружи оригиналан и релевантан допринос науци.

- развој и очување елитног статуса друштвено-хуманистичких наука.

Факултет има дугу традицију усавршавања младих сарадника у иностранству, што ће се наставити и у наредном периоду. Усавршавање ће се реализовати упућивањем младих сарадника на усавршавање и студијске боравке на релевантне високошколске установе и институте: Универзитет у Грацу, Педагошки факултет у Фрајбургу, Филозофски факултет у Загребу, Универзитет у Клагенфурту, Универзитет у Ополу, Московски државни универзитет и друге институције са којима Факултет има потписане споразуме о сарадњи. Факултет омогућува да се млади сарадници усавршавају и преко програма међународне размене: JOINEU-SEE, BASILEUS, DAAD, CAMPUSEUROPAE, CEEPUS и сл.

Важан ресурс за развој научноистраживачке делатности на Факултету су и студенти докторских студија који су као стипендисти Министарства просвете, науке и технолошког развоја (МНТР) укључени у научноистраживачке пројекте.

У 2015. години су 33 студента, уписана на докторске студије које реализује Факултет, а који су и стипендисти МНТР, укључена у научноистраживачке пројекте:

Име и презиме	Број пројекта
1. Невена Берат	179006
2. Маја Босанац	179036
3. Маргарета Валент	178017
4. Дејана Васин	177002
5. Татјана Вујновић	178005
6. Милан Вукадиновић	47020
7. Александар Гајић	177002
8. Мила Драгић	178004
9. Игор Јавор	178005
10. Ивана Јарић	178005
11. Драгана Јелић	179022
12. Јована Јестровић	179022
13. Небојша Карталија	177002
14. Јована Касаш	177002
15. Предраг Ковачевић	178002
16. Милош Кошпрдић	178004
17. Милица Лазић	179006
18. Слађана Марић	47020
19. Јелена Марићевић	178005
20. Маја Медан	178005
21. Никола Миливојевић	177002
22. Илија Миловановић	179006
23. Милорад Миљаковић	178002
24. Филип Ненеадић	179006
25. Настасија Писарев	178005
26. Јелена Радановић	179006

27. Снежана Савкић	178005
28. Сенка Слијепчевић	47020
29. Наташа Старчевић	47020
30. Александар Хорват	177002
31. Александра Цолић	178001
32. Паулина Човић	177002
33. Марина Шафер	178004

Елементи генералне политике развоја научноистраживачког подмлатка на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду подразумевају укључивање најбољих студената докторских студија у текуће научне и стручне пројекте (пројекти Републичког Министарства за научни и технолошки развој, пројекти Покрајинског секретаријата за научни и технолошки развој, билатерални пројекти, FP, DAAD, COST, TEMPUS, INTERREG).

- Теренска истраживања, прикупљање и изучавање литературе везане за теме научноистраживачких пројеката,
- учествовање у изради методологије експерименталних истраживања,
- осмишљавање, развој и прилагођавање постојеће лабораторијске опреме за предвиђена експериментална истраживања у оквиру пројекта,
- извођење појединих експерименталних истраживања, како на нашем Факултетуу оквиру Лабораторије за експерименталну психологију, тако и у релевантним лабораторијама на факултетима и институтима у земљи,
- обрада резултата истраживања применом расположућег софтвера за статистичку обраду података добијених након истраживања;
- промоција резултата истраживања путем писања радова заједно са руководиоцима пројеката који ће бити публиковани у часописима у земљи и иностранству на чему ће се посебно инсистирати,
- презентација постигнутих резултата на научним и стручним скуповима,
- организовање и учешће на радионицама итд.

Ради афирмисања младих истраживача, Факултет је 2012. године установио награду за најбољег младог истраживача или студента докторских студија Филозофског факултета у Универзитета у Новом Саду. Идеја за увођење награде јесте да се подрже млади истраживачи и њихов научноистраживачки рад.

Факултет ће и у наредном периоду организовати научне скупове на којима ће млади сарадници имати прилику да излажу своје радове, али и да учествују у организацији једног научног скупа. На тај начин ће стећи драгоцену искуство које ће им у њиховом даљем раду омогућити да се, по стицању довољног искуства, знања и научног угледа, појаве у улози чланова организационих одбора, научних одбора, па и организатора научних скупова. Ради остварења овог циља Факултет је 2012. године започео организацију Међународног интердисциплинарног скупа младих научника друштвених и хуманистичких наука под називом "Контексти". Факултет је 1. децембра 2015. године

организоваo Трећи међународни интердисциплинарни скуп младих научника друштвених и хуманистичких наука. Циљ скупа је окупљање младих научника из различитих области друштвених и хуманистичких наука ради размене искустава и идеја, подстицаја и промовисања интеркултуралног и интердисциплинарног дијалога. Мисија скупа је: да подржи и промовише извршност истраживачког рада младих научника тако што ће их повезати са реномираним стручњацима из одговарајуће дисциплине и пружити им практично знање; да успостави дуготрајну међународну мрежу сарадње младих научника и стручњака, која би била активна целе године и пружала повратне информације корисне за организацију будућих састанака и скупова; да повећа своју видљивост на међународном плану новим иницијативама за истраживачку сарадњу и активним присуством у медијима и на интернету; да промовише рад Филозофског факултета и Универзитета у Новом Саду у циљу могуће нове сарадње са другим универзитетима из земље и иностранства; да промовише друштвене и културне вредности града Новог Сада, АП Војводине и Републике Србије на међународној сцени.

Филозофски факултет наставиће добру праксу објављивања и штампања зборника радова за одржаних скупова које Министарство високо категоризује, што омогућава младим сарадницима да скупе довољан број бодова за избор у више наставно звање.

У наредном петогодишњем периоду Факултет ће и даље настојати да омогући гостовања истакнутих домаћих и страних предавача. Одржана су предавања из различитих дисциплина (психологија, педагогија, социологија, језика и књижевности, филозофије, историје), што је увек одлична прилика да се млади сарадници, а и старије колеге, упознају са најновијим сазнањима из презентованих тема. Такође, Факултет из сопствених средстава омогућава младим истраживачима да презентују своје радове и учествују на научним скуповима у иностранству које организују факултети и институти са којима Факултет сарађује. У складу са основним смерницама за развој научноистраживачког подмлатка Факултета и програма научноистраживачког рада за наредни петогодишњи период, али и оценама квалитета пројекта, оствариће се основна идеја да се изабере и промовишу кандидати чији је свеукупни научни и наставни рад најбоље оцењен и чији објављени радови имају већи утицај на развој научне мисли у одговарајућој области који ће допринети даљој афирмацији Факултета у свим областима истраживања (историја, језик, књижевност, педагогија, психологија, социологија, филозофија).

Неопходан услов за развој научноистраживачког рада на Факултету је постојање одговарајућег простора и опреме. Квалитет опреме која подржава научноистраживачки рад је у претходном периоду значајно унапређен (2 језичке лабораторије, фонетски кабинет, компјутерске учионице, лабораторија за експерименталну психологију, видео конференција, у току 2015. године инсталирана је и опрема за симултано превођење...). Већина учионица опремљена је пројекторима, платнима за пројектовање и лап-топовима. Сви рачунари на Факултету су умрежени. За Одсек за медијске студије формиран је радијски и телевизијски студио. Језички кабинети су приоритет када је у питању будуће опремање. Највећи део опреме за научноистраживачки рад, као и за наставу, набављен је кроз ТЕМПУС пројекте у којима учествује Факултет, средствима Републичког

министарства за науку и технолошки развој, Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, а мањим делом из сопствених средстава. Финансијска подршка научноистраживачком раду који се одвијао на Факултету остваривана је средствима добијеним од Министарства за науку Републике Србије, од Секретаријата за науку АП Војводине и мањим делом из других извора.

б) SWOT анализа стандарда 6

КВАЛИТЕТ НАУЧНО- ИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА	S	Факултет има дугу, богату и разноврсну традицију усаглашеног образовног и научноистраживачког рада. Факултет континуирано и успешно учествује у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима. Факултет има богату издавачку делатност (монографске и периодичне публикације). Факултет негује различите облике сарадње са универзитетима и научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству.
	W	Недовољно развијени механизми и инфраструктура за систематично праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника.
	O	Факултет има програм научноистраживачког рада и програм развоја научноистраживачког подмлатка за наредни петогодишњи период.
	T	Друштвене и хуманистичке науке се неретко стављају у други план у односу на истраживања у области природних и техничко-технолошких наука. Доминација квантификативних критеријума вредновања резултата научних истраживања може да има негативан утицај на квалитет научних истраживања у друштвено-хуманистичким наукама.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6

Доследно реализовати документе које је усвојило Наставно-научно веће: [Програм научноистраживачког рада](#) и [Програм развоја научноистраживачког подмлатка](#).

г) Показатељи и прилози за стандард 6

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.4 Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7 Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	Број научних радова објављених у часописима са SCI листе	Број истраживача <i>(истраживачи са научним звањем доктора наука)</i>	Однос
		84	195

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Квалитет наставника и сарадника Факултета обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Филозофски факултет у Новом Саду запошљава наставнике и сараднике у складу са Законом о високом образовању (чл. 64-73), Законом о изменама и допунама Закона о високом образовању (чл. 19-20), Статутом Универзитета у Новом Саду (чл. 134-148), [Статутом Филозофског факултета](#) (чл. 123-137) и [Правилником о ближим условима за избор у звање наставника Универзитета у Новом Саду](#). Процедура избора наставног кадра одређена је наведеним документима и доследно се примењује, укључујући утврђени период на који се Извештаји за избор у звање налазе на увиду јавности путем постављања на интернет страницу [Филозофског факултета](#) и [Универзитета у Новом Саду](#). Сви документи, као и [обрасци за пријаву и писање извештаја за избор у звање](#), доступни су заинтересованим кандидатима и налазе се на интернет страници Филозофског факултета. Користе се прописани обрасци који на максимално објективан начин (кроз табеле) показују научну, стручну и педагошку компетенцију кандидата, а вреднују и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници. Ово представља значајан напредак у односу на ранији период, када се у неким рефератима за избор у звање нису видели конкретни подаци који се тичу ових параметара.

Приликом избора у звање примењују се све Правилника о ближим условима за избор у звање наставника Универзитета у Новом Саду, који је донео Сенат Универзитета у Новом Саду, 28. маја 2009. године као и Минималне услове за избор у звање наставника Универзитета од 25.11.2015. које је усвојио Национални савет за високо образовања. Научна и истраживачка активност наставника се оцењује на основу Правилника о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача ("Службени гласник РС", бр. 38/2008).

Праћење и евалуација квалитета наставног кадра изводе се на два начина: кроз процедуру избора у звање наставника и сарадника, које се обављају у законом предвиђеним роковима (сваких 5, односно 3 године), и путем редовне студентске евалуације два пута годишње, током зимског и летњег семестра. Кроз процедуру избора у звање и путем анализе студентских евалуација прати се и оцењује научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника. Студентске евалуације спроводе се на нивоу факултета у радним календаром спецификованим седмицама током зимског и летњег семестра, а поједини одсеци спроводе и своје евалуације, анкетајући студенте својих студијских група. Комплетни резултати евалуације на Филозофском факултету доступни су декану и продеканима факултета, а резултати наставника и сарадника са појединих одсека њиховим

шефовима, као и самим наставницима и сарадницима. Ови подаци користе се не само ради добијања информације о квалитету одржане наставе и односу наставника према студентима, већ и приликом избора у звање, јер су обавезан део нових формулара. Уколико резултати евалуације покажу да су у раду појединих наставника и сарадника уочени недостаци, са њима се обавља разговор и утврђују се начини за превазилажење проблема, а њихов рад се прати и проверава у наредном циклусу евалуације.

Сваке године прикупљају се и прате подаци о броју и структури објављених радова на нивоу одсека и факултета и подносе извештаји о научноистраживачком раду одсека. На одсецима који су у саставу Филозофског факултета редовно се процењује тренутно стање кадровских прилика и предлаже се политика запошљавања која је у складу са реалним потребама студијских програма. Редовно се прати рад младих сарадника, као и њихов напредак, и пружају им се могућности различитих врста усавршавања у виду студијских боравака, стипендија, семинара, презентовања и објављивања научних и стручних радова.

Током школске 2014/15 и школске 2015/16. на свим одсецима сачињене су пројекције кадровских потреба и стратегија запошљавања за петогодишњи период како би се ова сфера што објективније сагледала и како би се на време припремио наставни кадар чије компетенције ће одговарати акредитованим студијским програмима и програмима који ће се предложити за акредитацију у следећим циклусима.

Наставно-научно веће Филозофског факултета одобрава плаћено одсуство свим наставницима и сарадницима који учествују на научним скуповима у земљи и иностранству, као и академско одсуство из наставе у периоду предвиђеном законом на захтев наставника и уз сагласност одсека. У складу са бројним уговорима о сарадњи са страним универзитетима остварује се редовна размена наставника и студената, а с обзиром на велики број међународних пројеката у којима учествују наставници и сарадници са Филозофског факултета, њихови боровци у значајној мери доприносе преношењу позитивних искустава.

Наставници и сарадници Филозофског факултета чланови су у стручним и научним друштвима (на пример, Српског социолошког друштва, Српског удружења за социологију села и пољопривреде, Педагошког друштва Војводине, Друштва педагога Србије, Међународног друштва за проучавање индивидуалних разлика, Друштва психолога Србије, Савета друштава психотерапеута Србије, Славистичког друштва Србије, Друштва за примењену лингвистику Србије, Удружење наставника немачког језика Србије и т.д.)

Наставници и студенти Факултета добијали су у току претходног периода угледнапризнања и награде за научноистраживачки, уметнички и стручни рад:

НАГРАДЕ	НАГРАЂЕНИ НАСТАВНИЦИ/СТУДЕНТИ
Награда Сретен Марић за есеј	проф. др Сава Дамјанов
Сима Цуцић за најбољу књигу о књижевности за децу	проф. др Љиљана Пешикан Љуштановић
Награда Бранко Јелић за преводиоце са	Горана Продановић, бивша студенткиња

француског на српски језик	Факултета
Награда Стеван Пешић за најбољу књигу на српском језику у текућој години	проф. др Драган Проле
Медаља културе за очување културног наслеђа за 2012. годину	проф. др Никола Грдинић
Медаља културе за мултикултуралност и интеркултуралност за 2012. годину	проф. др Лајош Генц
Награда Меша Селимовић	Иван Негришорац (проф. др Драган Станић) и проф. др Слободан Владушић
Признање Републике Француске Витез из реда Академских палме	Проф. др Ивана Живанчевић-Секеруш
Диплома за изузетност коју додељује Западни Универзитет из Арада	Проф. др Лаура Спариосу
Награде друштва књижевника Војводине	Проф. др Драган Проле, доц. др Драгиња Рамадански и проф. др Ева Харкаи Ваш
Преводилачака награда Бранко Јелић	Доц. др Татјана Ђурин и Ања Антић, студенткиња докторских студија
Стеријина награда за театрологију Јован Христић	Ивана Игњатов Поповић, студенткиња докторских студија
Награда Исидора Секулић	Мр Соња Веселиновић, асистент
Награда Књига године за 2013.	Доц. др Вирђинија Поповић

Филозофски факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује учешће на различитим научно-истраживачким пројектима, као и друге активности у оквиру друштвеног живота (учешће у жирију за доделе награда у домену уметности и образовања и слично).

На Филозофском факултету стално се прати квалитет педагошког рада наставника и сарадника и он се редовно проверава кроз студентску евалуацију, чији резултати имају значајну улогу у поступку за избор у звање. Међутим, за педагошки рад (на пример, за објављивање уџбеника и скрипти) не додељују се додатни бодови, што би у будућности требало изменити.

Филозофски факултет помаже новим сарадницима и наставницима који у току школовања нису имали предмете из области психологије и педагогије да стекну знања неопходна за рад са студентима тако што периодично организује курсеве и семинаре које држе наставници са Одсека за педагогију и Одсека за психологију (требало би приложити неке документе којима се ово потврђује). На овај начин се подижу стручне компетенције младог наставног кадра.

6) SWOT анализа стандарда 7

КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА	S	<p>Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника је у потпуности примењена</p> <p>Поступак избора је у потпуности усаглашен са предложеним критеријумима Националног савета за високо образовање, и увођењем нових образаца постигла се транспарентност у приказу резултата научног рада кандидата, који су квантификовани.</p> <p>На Филозофском факултету стално се подстичу наставници и сарадници на укључивање у пројекте (републичке, покрајинске, међународне, и обезбеђују им се адекватни услови за рад кроз одобравање одсуства из наставе.</p> <p>Филозофски факултет подстиче млад наставни кадар да, након добијања научних степена, у оквирима програма CEEPUS и BASILEUS, као и у оквиру билатералних уговора и програма стипендија које дају други универзитети и фондације (на пример, DAAD) одлази на сродне високошколске установе где стиче нова знања и искуства</p> <p>Педагошке способности се проверавају и утичу на мишљење комисије приликом избора у звање.</p> <p>Готово сви одсеци на Филозофском факултету организују (или учествују у организовању) годишње, бијеналне или тријеналне регионалне или међународне конференције на којима се размењују искуства у научноистраживачком и педагошком раду</p> <p>Организују се летње школе на којима академски подмладак додатно развија предавачке и научноистраживачке способности (на пример, <i>Мостови медијског образовања, Летња школа српског језика</i>).</p>
	W	<p>Мали број студената на појединим одсесима, посебно на одсесима који проучавају језик и књижевност националних заједница, отежава кадровску ситуацију због смањеног броја часова који су прописани нормативима за наставнике и сараднике, што ограничава могућности за евентуално ангажовање подмлатка на време да би се смена генерација обавила без тешкоћа.</p> <p>Недовољна заинтересованост страних студената за студирање на Филозофском факултету, као и наставника са Филозофског факултета да држе наставу на енглеском језику.</p> <p>Проблеми у налажењу смештаја за стране студенте који долазе на размену, што је условљено непостојањем везе између појединачних факултета и Студентског центра.</p>
	O	<p>Учешће на ERASMUS+ програмима и другим међународним европским и другим пројектима</p> <p>Израда курикулума и припрема наставника за извођење наставе на енглеском и осталим светским језицима.</p> <p>Разгрананавање летњих школа и могућности за јачање регионалне и међународне сарадње на тој основи која би довела до веће кадрoвске мобилности</p>

		Активније учествовање у органима и телима која се баве креирањем политике високог образовања, финансирањем високошколских установа, као и вредновањем домаћих часописа за друштвене и хуманистичке науке.
	Т	<p>У Србији не постоје пројекције за дугорочнији период у којима би се исказале потребе за кадровима који се школују на Филозофском факултету, што је непосредно повезано са планирањем броја потребних наставника и сарадника на појединим наставним групама</p> <p>На различите начине се смањују средства за високо образовање</p> <p>Не постоји системска подршка за развој и унапређење друштвених и хуманистичких наука</p> <p>Нема одговарајућих домаћих часописа на међународним референтним листама у којима би се објављивали радови истраживача посвећени темама везаним за наше просторе и на матерњем језику</p> <p>Не афирмише се бављење темама важним за потребе друштва у Србији</p> <p>Држава не финансира редовно наставу на дипломским (мастер) студијама, уопште не финансира наставу на докторским студијама, а није системски решено питање школарина и стипендија за кандидате</p> <p>Високе школарине на докторским студијама онемогућују нормалан развој научноистраживачког и педагошког кадра на универзитету, те је могуће да ће доћи до негативне селекције уколико новац буде пресудан фактор за даље студирање.</p> <p>Постоји дискриминација у подршци младим истраживачима у контексту пола и научне групације: недавно је Министарство просвете и науке објавило конкурс за младе истраживачице у области природних наука.</p>

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Филозофски факултет и даље треба да подстиче и уважава различитости које су присутне међу одсецима, и да подржава принцип афирмативне акције према специфичним одсецима, посебно онима који се баве језиком и културом националних мањина.
- С обзиром на различиту слику у кадровском стању на појединим одсецима, као и на специфичности појединих студијских програма, Филозофски факултет би требало да, осим броја часова, уважи и друге различите облике ангажовања наставника и сарадника (рад у Центрима Филозофског факултета и на другим факултетима Универзитета у Новом Саду).
- Приликом избора и унапређивања наставног особља требало би више вредновати педагошки рад, израду скрипти, приручника, уџбеника и речника, као и предвидети могућност да се за такву продукцију додељују одговарајући бодови.
- Требало би да се повећа ангажовање у стварању контаката и евентуалних заједничких пројеката са институцијама и компанијама који запошљавају кадрове

школоване на Филозофском факултету (школе, медији, преводачки центри и удружења, државна администрација итд.), што би допринело стварању чвршћих веза између образовне институције и друштвене заједнице, а тиме и квалитативно бољој припремљености дипломираних студената за рад.

- Избори у звање наставника Факултета врше се на Универзитету. О степену испуњеност овог стандарда сведоче многобројни наведени елементи, којима се вреднује квалитет наставника. Потребно је пратити примену правилника у пракси, усавршавати анкету о вредновању педагошког рада наставника и сарадника и том делу ангажовати Студентски парламент.

г) Показатељи и прилози за стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Факултет има јасно утврђена правила у вези са процедуром уписа на студијске програме. Правила утврђује Наставно-научно веће. *Правилник о упису на студијске програме које реализује Факултет* доступан је јавности на интернет страници Факултета <http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/pravilnici/Pravilnik%20o%20upisu%202015.pdf>

Статутом и општим актима Факултета утврђене су опште институционалне стратегије с обзиром на процедуре пријема и признавања образовања и загарантована једнакост и равноправност студената по свим основама. Процедуре за пријем и оцењивање студената су јасно дефинисане, јавно објављене и доследно се примењују.

Правилником о начину полагања испита на основним и мастер студијама које реализује Филозофски факултет утврђени су облици, начини, поступци и друга питања из области провере знања студената путем испита на акредитованим студијским програмима. Правилником о завршним испитима регулисана су питања у вези са процедуром пријаве завршних радова на основним и мастер студијама, обавезама ментора, критеријумима оцењивања и начином јавне одбране завршних радова на основним и мастер академским студијама на Факултету. Правилници су доступни на интернет страници Факултета:

<http://www.ff.uns.ac.rs/Files/Pravilnika%20o%20nacinu%20polaganja%20ispita%20na%20OAS%20i%20MAS%202015.pdf>

http://www.ff.uns.ac.rs/Files/PravilmikOZavrshnimIspitima_januar2014.pdf

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама. При селекцији студената за упис, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању и резултати постигнути на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Факултет упознаје уписане студенте са свим релевантним информацијама, везаним за режим студија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Факултет систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања

студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање. Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, исходима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту). Систематично се прате и проверава пролазност и успешност студената по предметима, програмима, годинама и оцене студената по предметима и предузимају корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању или уколико се уоче неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом.

Студенти и запослени Филозофског факултета могу аплицирати на следећим програмима мобилности: - Erasmus + KA1 – укључује сарадњу са 30 европских универзитета; - 4 Erasmus Mundus Action 2: JOINEUSEE, BASILEUS, SIGMA, SUNBEAM; - Campus Europae; - Global UGRAD; - DAAD; - индивидуална размена. За информисање и подршку студентима у вези са програмима мобилности задужена је [Канцеларија за међународну сарадњу](#).

Инфраструктура за студенте (студентска служба, библиотека, простор за наставу, консултације, Студентски парламент и студентске организације и др.) испуњава захтеве који важе за високошколске институције. Факултет је основао [Центар за подршку студентима](#) ради пружања професионалне психолошке и педагошке помоћи студентима, са циљем очувања и развоја менталног здравља студената и унапређењем успеха у учењу.

Учешће студената у процени услова и организације студијских програма обезбеђено је Статутом Факултета и општим актима. Студентске процене квалитета студијских програма раде се систематично, а резултати процене се користе у оквиру мера за унапређење квалитета наставе. Односи наставник/студент обезбеђују постизање образовних циљева.

Ради подстицања ваннаставних активности студената, Наставно-научно веће је, на предлог Студентског парламента, усвојило [Правилник о вредновању ваннаставних активности студената Филозофског факултета](#), са циљем да се систематски обезбеди активно учешће студената у утврђивању, критичком преиспитивању и спровођењу стратегије, стандарда, мера и поступака унапређења квалитета свих облика рада Факултета, као и у континуираном промовисању културе квалитета у области високог образовања, у складу са законом.

Ваннаставне активности студената Факултета у смислу овог Правилника су активности

које нису предвиђене уписаним студијским програмом, и то:

- учешће у раду органа и тела Факултета и Универзитета у Новом Саду (у даљем тексту: Универзитета),
- учешће у припремању и реализацији научних и стручних пројеката и скупова, конференција, семинара и других манифестација у организацији органа и организационих јединица (одсека, центара, Библиотеке) Факултета и Универзитета (летњих школа, радионица и др.)
- учешће на националним и међународним студентским такмичењима у организацији надлежног министарства Републике Србије, националних или међународних научних и стручних удружења, институција и организација,
- стручна пракса у државним органима и установама, културним и васпитно- образовним институцијама, као и респектабилним установама и организацијама у приватној својини (осим стручне праксе која је предвиђена уписаним студијским програмом), (у претходној верзији, писало је само предузећима)
- ангажовање у активностима студената Факултета и Универзитета са инвалидитетом,
- добровољни рад у локалној заједници,
- учешће у раду и активностима студентских организација Факултета
- друге активности у складу са законом и општим актима Факултета и Универзитета.

Исходи ваннаставних активности студената Факултета усклађени су са основним циљевима и задацима Факултета као високошколске установе и студијских програма које Факултет реализује. Исходи ваннаставних активности подразумевају скуп знања, вештина и вредности а односе се на способности студента да:

- примењује знања и вештине стечене током студија приликом решавања проблема различитог степена сложености на начин који указује на професионалан и етичан приступ послу или звању,
- прикупља и критички анализира релевантне податке, аргументовано расправља и одлучује о друштвеним, научним или етичким питањима,
- професионално и коректно обавештава стручну и ширу јавност о раду и резултатима рада органа или тела Факултета или Универзитета;
- критички преиспитује, унапређује и промовише културу осигурања квалитета у високом образовању;
- конструктивно сарађује са другима, остварује квалитетну комуникацију и ефикасно доприноси тимском раду,
- континуирано се стручно усавршава и развија и унапређује личне и професионалне потенцијале.

Ваннаставне активности студената Факултета вреднују се одговарајућим бројем ЕСПБ бодова. Број остварених ЕСПБ бодова утврђује се у складу са садржајем, исходима и радним оптерећењем студената у реализацији специфичне ваннаставне активности, уз примену јединствене методологије за израчунавање оптерећења, односно, на основу укупног ангажовања студента: укупног броја часова активног рада и укупног броја сати утрошених на припрему за реализацију активности. Садржај, исходи и обим ваннаставних активности студената Факултета евидентирају се посебним уверењем у досијеу студента у Служби за студентска питања и наставу, на основу којег се уписују се у одговарајућу рубрику у Додатку дипломи.

б) SWOT анализа стандарда 8

КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА	S	Факултет има утврђене процедуре пријема студената, којима су гарантоване једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама. Информације о условима уписа, општим условима студија, студијском програму, начином полагања испита и критеријумима оцењивања доступне су студентима. Руководиоци студијских програма и академски координатори за сваку годину студија задужени су за информисање студената о свим питањима од значаја за успешну реализацију уписаног студијског програма (методе и критеријуми оцењивања, исходи учења и др.).
	W	Електронска комуникација често замењује непосредне контакте.
	O	Основан је Центар за подршку студентима. Студенти се подстичу на ваннаставне активности које су усклађене са циљевима студијског програма и стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета студија.
	T	Недовољно развијена свест о томе да подаци о слабој пролазности и успешности студената по предметима, програмима и годинама студија треба да буду схваћени као знак да је неопходно размотрити потребу кориговања студијског програма, садржаја или метода наставе на предмету, начина провере знања на испиту и др.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

Потребно је размотрити постојеће правилнике којима су регулисана питања од значаја за студије на заједничким састанцима Комисије за обезбеђење квалитета и Студентског парламента.

г) Показатељи и прилози за стандард 8

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Филозофски факултет има респектабилну Централну библиотеку која је најстарија и највећа високошколска библиотека у Војводини, највећа факултетска библиотека у Србији и друга по величини научна библиотека у Војводини (после Библиотеке Матице српске) и која представља више него солидну базу за научноистраживачки рад и докторске студије, будући да се њен фонд константно обнавља савременом литературом. У претходном периоду створени су услови и започета је дигитализација библиотечког фонда Филозофског факултета. Планира се да се до краја 2016. године заврши процес [дигитализације](#) библиотечког фонда, како би се студентима, али и истраживачима обезбедили што бољи услови за научноистраживачки рад и ретки примерци књига учинили доступним за истраживање.

Библиотечко-информативни систем Факултета обезбеђује проток библиотечких информација и публикација повезивањем Библиотеке Филозофског факултета у мрежу библиотека изван Факултета. Фонд Библиотеке Филозофског факултета формира се од 1954. године и развијао се у складу са досадашњим потребама. Библиотека Филозофског факултета располаже са фондом од преко 570.000 публикација. Библиотека Филозофског факултета намењена је студентима, наставницима и стручним сарадницима али и ненаставном особљу ангажованом у службама Факултета као и онима који се баве научним и стручним радом неопходним за развој образовног и научног система. Уџбеници и друга литература неопходна за савладавање градива, у одређеном броју, саставни су део овог фонда. Савремени систем студирања захтева промене како у начину стицања знања тако и у брзини протока информација.

За унапређење квалитета наставног процеса, у протеклом периоду, објављен је одређени број уџбеника. Број примерака уџбеника, за сваки појединачни студијски програм, у Библиотеци може делимично да задовољи потребе студената услед недостатка простора за складиштење. Сходно томе Библиотека је развила је међубиблиотечку позајмицу са свим великим библиотекама у Републици Србији као и размену са библиотекама у земљи и иностранству. Уџбеници и неопходна литература за стицање знања могу са набавити у Скриптарници Факултета.

Факултет има општи [Правилник о уџбеницима](#), којим је утврђен поступак издавања уџбеника (обим и форма издања Факултета, надлежности Савета за издавачку делатност, приходи и расходи издавања уџбеника. Овим Правилником дефинисано је шта се подразумева под уџбеницима и другим наставним средствима као и садржај уџбеника. У чл. 7 овог Правилника назначено је да назив основног и помоћног уџбеника мора бити усклађен са називом предмета из курикулума акредитивног студијског програма Факултета. Правилником је регулисан комплетан поступак за израду уџбеника од

предавања рукописа, прибављања стручних оцена – рецензија, одабира понуђача за штампарске услуге, одлуке о тиражу, форме и изгледа уџбеника и дистрибуције. Овај Правилник доследно се примењује.

Централна библиотека координира стручни рад библиотечких јединица (семинарских библиотека) и обавља заједничке послове који су везани за рад Библиотеке у целини. У њеним фондовима налази се грађа општег типа као и публикације из свих научних области које се изучавају на Факултету. У свом саставу Централна библиотека има 3 (три) читаонице и централни депо (складиште књига). Укупан број места у Централним читаоницама је 80+15+15. На располагању је приручни фонд са преко 1.200 публикација. На галерији Централне читаонице налази се изложбени простор Библиотеке. Додатно је опремљен и изложбени простор у холу Факултета на првом спрату.

Семинарске библиотеке су организационе јединице одсека и њихов број усклађен је са бројем одсека на Факултету. Семинарске библиотеке поседују специјализоване фондове књига, периодике и друге грађе који се формирају у зависности од потреба наставног и научно-истраживачког рада на одсеку. Семинарске библиотеке смештене су у 12 (дванаест) просторија. Оне представљају радно окружење библиотекара и читаонице за кориснике (20-48 места). У њима се налази приручни фонд у слободном приступу, информациони пункт, лисни каталози и рачунар за кориснике (за претраживање електронске базе података). Семинарске библиотеке имају и додатну опрему и у њима се одвијају и друге активности везане за наставно-научну делатност на одсецима (књижевне вечери, изложбе, промоције књига и друго).

У претходном периоду уложена су значајна средства да се простор Библиотеке реновира и прилагоди потребама корисника. За обнављање и унапређење структуре и обима библиотечког фонда, Факултет издваја значајна средства. Фонд се на годишњем нивоу увећава за 4.000-5.000 примерака публикација. Посебна пажња посвећује се набавци домаће и стране периодике, као и електронских база података. Библиотека Филозофског факултета располаже са 23 рачунара за рад библиотекара и 25 рачунара за кориснике. Рачунари за кориснике смештени су по семинарским библиотекама и у централној читаоници.

Факултет ради на континуираном обезбеђивању информатичких ресурса за савладавање градива: стални приступ интернету; рачунарски центар у склопу Централне читаонице за претраживање и научни рад; рачунаре за кориснике у свакој Семинарској библиотеци за претраживање електронске базе података Библиотеке Филозофског факултета као и рачунарски пунктови у ходнику Факултета на другом и трећем спрату, за кратке „интернет консултације“.

Ниво стручне спреме запослених у Библиотеци у потпуној је сагласности са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Суштина библиотеке је да се нађе у средишту између информација и употребе, односно, онога ко пружа информације и онога ко их прима. Библиотекари Библиотеке Филозофског факултета компетентни су за пружање услуга које предвиђа Закон о библиотечко-информационој делатности. Мотивација библиотеке треба да буде да задовољи своје кориснике најбоље што може као

и да континуирано ради на побољшању својих услуга. Мотивисаност библиотекара за рад може се постићи континуираним праћењем савремених промена у протоку информација као и константним праћењем техничких и технолошких иновација и укључивањем библиотекара у те промене. Један од начина за утврђивање у којој мери библиотека и библиотекари задовољавају захтеве корисника јесу резултати евалуације. Квалитет зависи од сваког појединца у библиотеци. Евидентна је потреба за подстицањем мотивације библиотекара за подршку наставном процесу, научном раду и раду са корисницима. Мотивисаност библиотекара, такође, се може повећати учешћем на научним скуповима о конференцијама.

Факултет настоји да се на почетку сваке школске године спроведе едукација свих нових студената Филозофског факултета за коришћење библиотечких ресурса. Едукација се реализује у рачунарској учионици или амфитеатру.

Библиотека Филозофског факултета организована је на следећи начин: Централна библиотека, у чијем саставу се налазе Централне читаонице и централни депо, и Семинарске библиотеке као организационе јединице одсека (12 просторија). Ови простори распоређени су на 4 спрата зграде Филозофског факултета и намењени су студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима. У просторијама Централних читаоница омогућен је рад корисницима у трајању од, најмање, 12 часова дневно.

Простор семинарских читаоница користи се и за наставу. Било би пожељно да се настава организује само у послеподневним часовима, али се понекад настава одржава у овим просторијама и у преподневним часовима. Потребно је сагледати све могућности и расположиве просторе за измештање наставе из Семинарских библиотека у периоду од 9 до 14 сати. На тај начин било би омогућено студентима да користе предности постојања семинарских библиотека као и да користе семинарске примерке публикација.

б) SWOT анализа стандарда 9

<p>КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА</p>	<p>S</p>	<p>Постигнути су стандарди за акредитацију студијских програма, којима су прописане норме покривености предмета уџбеницима и литературом. Структура и обим фонда Библиотеке Факултета су задовољавајући и стално се унапређују. Факултет има општи акт о уџбеницима. Факултет поседује одговарајуће ИКТ ресурсе (рачунари, софтвер, приступ интернету и др.). Стручност запослених у Библиотеци Факултета и информатичкој служби одговара стандардима квалитета. Запосленима у Библиотеци и информатичкој служби обезбеђени су адекватни услови за рад. Опремљеност семинарских библиотека (21 радни рачунар + 15 корисничких рачунара). Опремљеност Централних читаоница (2 радна рачунара + 15 корисничких рачунара).</p>
--	----------	---

		Радно време семинарских библиотека (8-15 сати; издавање књига 9-14 сати) и Централне читаонице (8-21 сат, суботом 8-14 сати). Претплата на светске базе података серијских публикација. Организована едукација корисника.
	W	Недовољно рационално коришћење простора семинарских читаоница. Недовољан број запослених у Библиотеци и информатичкој служби (одлазак у пензију, забрана запошљавања у јавном сектору). Застарелост једног дела опреме за кориснике. Одржавање наставе у семинарским библиотекама. Неискоришћеност постојећих библиотечких фондова. Смањена набавка књига.
	O	Подстицање стручног усавршавања запослених у Библиотеци. Дигитализација уџбеника и литературе. Електронска издања Факултета. Велик читаонички простор, у Централној читаоници, погодан за реконструкцију и проширење делатности. Реконструкција и обнављање простора семинарских библиотека. Обнављање рачунара за кориснике. Организовање едукације корисника на нивоу Факултета. Проширење постојећих база података. Проширивање фондова дигиталне библиотеке у складу са постојећим регулативама. Преповез и корицење постојеће библиотечке грађе.
	T	Недовољна заинтересованост корисника за истраживачки рад. Прештампавање и копирање постојеће библиотечке грађе и непоштовање законских регулатива. Хабање библиотечке грађе. Злоупотреба постојеће рачунарске опреме за кориснике.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- континуирано обогађивање фонда Библиотеке;
- континуирано унапређење квалитета простора, опреме и општих услова коришћења фонда Библиотеке;
- издавачка делатност у складу са усвојеним правилницима.

г) Показатељи и прилози за стандард 9

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Р. б.	Библиотечке јединице	Број
1.	Књиге на српском језику	155318
2.	Књиге на страним језицима	77886
3.	Књиге на језицима националних мањина	71144
	УКУПНО	304348
1.	Монографије на српском језику	98235
2.	Монографије на страним језицима	62085
3.	Монографије на језицима националних мањина	61737
	УКУПНО	222057
1.	Часописи на српском језику	2051
2.	Часописи на страним језицима	1270
3.	Часописи на језицима националних мањина	884
	УКУПНО	4205
1.	Уџбеници на српском језику	28365
2.	Уџбеници на страним језицима	20305
3.	Уџбеници на језицима националних мањина	8694
	УКУПНО	57364
СВЕГА – укупан број књига + број наслова часописа		304348 + 4205

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима.

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Филозофски факултет у свом раду примењује следеће прописе:

- Закон о високом образовању ("Сл. Гласник РС", број 76/05, 100/07, 97/08 44/2010 и 93/2012, 89/2013, 99/2014 и 45/2015)
- Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године
- Закон о буџетском сиситему ("Сл. Гласник РС", број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012)
- Закон о рачуноводству у ревизији ("Сл. гласник РС", бр. 46/2006, 111/2009 и 99/2011 - др. закон
- Закон о јавним набавкама ("Сл. Гласник РС", број 124/2012, 14/2015 и 68/2015)
- Уредба о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета заделатности које се финансирају из буџета ("Сл. Гласник РС", број: 15/2002, 100/2004, 26/2005, 38/2007, 110/2007)
- Правилник о листи стручних, академских и научних радова ("Сл. Гласник РС", број: 112/2008, 72/2009, 81/2010, 39/2011 и 54/2011 – испр.)
- Правилник о садржају јавних исправа које издаје високошколска установа ("Сл. Гласник РС", 40/2009 и 69/2011)
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа (Сл. Гласник РС, број: 106/2006)
- Закон о раду ("Сл. Гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005 и 54/2009)
- Посеби колективни уговор за високо образовање ("Сл. Гласник РС", број: 12/2009 и 9/2012 – споразум)

Поред законских и подзаконских аката Републике Србије, Факултет у свом раду примењује и прописе које је донео Универзитет у Новом Саду:

- Статут Универзитета у Новом Саду
- Кодекс професионалне етике Универзитета у Новом Саду
- Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Новом Саду
- Правилник о давању сагласности за рад наставника и сарадника Универзитета у Новом Саду у другој високошколској установи односно код другог послодавца
- Правилник о студентској евалуацији студија и педагошког рада наставника
- Правилник о ближим условима за избор у звање наставника Универзитета у Новом Саду

Факултет у свом раду примењује и општа акта, донета у складу са законом, подзаконским актима и прописима УНС:

- Статут Филозофског факултета у Новом Саду
- Појединачни колективни уговор

- Правилник о канцеларијском пословању
- Правилник о безбедности здравља на раду
- Правилник о рачуноводству
- Правилник о дисциплинској одговорности студената
- Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности Факултета
- Правилник о докторским студијама и стицању научног назива доктор наука
- Правилник о упису кандидата на студијске програме које реализује Филозофски факултет
- Правилник о полагању испита
- Правилник о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета и самовредновања
- Правилник о стандардизацији часописа чији је издавач Филозофски факултет у Новом Саду
- Правилник о начину и процедурама реализације међународних пројеката којима руководи или у којима учествује Филозофски факултет
- Правилник о ауторским делима насталим у радном односу
- Кућни ред Филозофског факултета
- Правилник о мерилима за утврђивање висине школарине и пружања услуга
- Правилник о вредновању ваннаставних активности студената

Факултет је [Статутом](#) регулисао основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, стручних органа, органа управљања, Студентског парламента и стручних служби.

Орган пословођења Факултета је декан. Избор декана Факултета обавља се без конкурса за мандатни период од три године са могућношћу једног поновног избора. декана факултета бира и разрешава Савет Факултета. Декан је за свој рад одговоран Савету Факултета. Факултет има три продекана из реда наставника: продекана за наставу, продекана за међународну сарадњу и науку и продекана за финансијско материјална питања. Факултет има и студента продекана.

Овлашћења декана Факултета су:

- представља Факултет,
- одговара за остваривање образовне и научне делатности,
- предлаже основу пословне политике,
- предлаже годишњи програм рада и план развоја,
- извршава одлуке Савета Факултета,
- предлаже унутрашњу организацију Факултета,
- подноси годишњи извештај о резултатима пословања,
- покреће иницијативу и предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета,
- доноси правилник о систематизацији радних места запослених,
- одобрава одсуства из наставе до 7 радних дана уз сагласност одсека,
- врши овлашћења директора у остваривању права, обавеза и одговорности запослених у складу са законом, Колективним уговором општим актима Факултета,
- обавља и друге послове предвиђене овим Статутом и Статутом Универзитета.

Декански колегијум Факултета је саветодавно тело декана:

- за координацију пословних активности Факултета,
- за доношење одлука из делокруга надлежности декана,
- за припрему седница стручних органа и Савета Факултета,
- за питања од значаја за режим наставе,
- друга питања предвиђена Статутом Факултета.

Орган управљања је [Савет](#). Савет има 31 члана и то: 21 представника Факултета од којих 17 из реда наставног особља (по један са сваког одсека) и 4 из реда ненаставног особља које предлажу стручне службе; 5 представника оснивача које именује оснивач, 5 представника студената које бира Студентски парламент. Мандат чланова Савета траје три године. Рад Савета Факултета регучисан је Пословником о раду Савета Факултета.

Савет Факултета:

- доноси статут на предлог Наставно-научног већа,
- бира и разрешава декана,
- доноси финансијски план на предлог Наставно-научног већа,
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун на предлог Наставно-научног већа,
- усваја план коришћења инвестиција на предлог Наставно-научног већа,
- даје сагласност на одлуке о управљању имовином факултета,
- даје сагласност на расподелу финансијских средстава,
- доноси одлуку о висини школарине уз претходно мишљење надлежног Министарства,
- подноси оснивачу извештај о пословању најмање једанпут годишње,
- доноси опште акте Факултета у складу са овим статутом,
- врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета,
- обавља и друге послове предвиђене законом и овим Статутом.

Стручни органи Факултета су: [Наставно-научно веће](#) и [Изборно веће](#).

Наставно-научно веће има 36 чланова из реда наставника који се бирају на период од 3 године. Седницама Наставно-научног већа председава декан Факултета. Изборно веће факултета чине наставници који се налазе у радном односу на Факултету са пуним радним временом. Седницама Наставно-научног већа председава декан Факултета.

Надлежности Наставно-научног већа су следеће:

- утврђује предлог статута Факултета,
- утврђује предлог за декана Факултета,
- бира представнике за Савет Факултета, за Сента Универзитета и Савет Универзитета,
- доноси правилнике који се односе на питања студирања и студија,
- утврђује предлоге студијских програма,
- доноси одлуке које се односе на остваривање студија на свим нивоима,
- доноси програм рада за наредну школску годину,
- прати примену студијских програма,
- доноси предлог одлуке о расписивању конкурса за упис на све нивое студија,
- даје сагласност на организовање стручних скупова,

- одлучује о сарадњи са институцијама у земљи и иностранству,
- доноси одлуку о ангажовању лектора странаца и гостујућих професора,
- врши изборе у истраживачка и научна звања у складу са законом који регулише ову област,
- одобрава плаћено одсуство преко 7 дана,
- обавља и друге послове који се односе на наставу, науку и студије у складу са законом и Статутом Факултета.

Надлежности Изборног већа су:

- утврђује предлог за избор у звање наставника,
- врши избор у звање сарадника,
- расписује конкурс и именује комисије за избор у звање,
- даје мишљење за избор у звање из научних области за које је Факултет матичан.

Све седнице стручних органа (Наставно-научног већа и Изборног већа) су јавне. Такође јавност рада је обезбеђена и учешћем студената у раду Наставно-научног већа Факултета. Наиме, поред студента продекана, који је стални члан Наставно-научног већа, када Наставно-научно веће расправља о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформе студијских програма, анализу ефикасности студирања и на утврђивање ЕСПБ бодова, студенти чине 20% чланова Већа. Представнике студената прелаже Студентски парламент Факултета, у складу са Статутом Факултета. Материјали за седнице Наставно-научног већа доступни су и на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/fakultet_nastavno_vece.html

Изборно веће Факултета као стручни орган врши изборе у звања наставника и сарадника, расписује конкурсе и именује комисије и даје мишљења за изборе у звање из научних области за које је матичан. Седнице Изборног већа су јавне. Чланови Изборног већа су сви наставници у радном односу на Факултету са пуним радним временом. Процедуре расписивања конкурса, услови избора у звање као и сам поступак регулисан је Статутом Факултета и општим актима Универзитета у Новом Саду. Материјали за седнице Изборног већа доступни су на интернет страници Факултета:

http://www.ff.uns.ac.rs/fakultet/fakultet_izbornno_vece.html

Студентски парламент је орган Факултета који има следеће надлежности:

- доноси опште акте о свом раду,
- бира и разрешава председника и потпредседника Студентског парламента,
- бира представнике студената у Савет Факултета,
- бира представнике студената у органе Универзитета,
- бира представнике у факултетске комисије за израду правних аката која се односе на студије и студирање,
- учествује у самовредновању Факултета,
- покреће иницијативу за измену Статута Факултета и других општих аката заступајући интересе студената,
- бира и разрешава студента продекана,
- обавља и друге послове предвиђене статутом Факултета и законом.

Организационе јединице Факултета су одсеци, центри, библиотека и стручне службе. [Одсек](#) је образовна и научна организацијска јединица Факултета у оквиру које се остварује најмање један акредитован студијски програм. У оквиру дсека може се формирати: катедра, лекторат, семинарска библиотека, центар, лабораторија или друга јединица. Факултет има формираних 17 одсека. [Центри](#) су организационе јединице Факултета, формиране у циљу остваривања одређених стручних услуга. [Библиотека](#) се састоји од библиотечких јединица: Централне библиотеке и семинарских библиотека. Стручне службе пружају ненаставну подршку раду Факултета кроз аналитичке, правне, финансијско-рачуноводствене послове, послове који се односе на студентска питања, техничке и друге помоћне послове. [Стручне службе](#) су: Служба за опште и правне и кадровске послове, Служба за финансијско-материјалне послове, Служба за студентска питања и наставу и Техничка служба. Опис послова и услови за обављање послова одређени су Правилником о организацији и систематизацији послова Филозофског факултета. Факултет има потребан број запосленог ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Факултет редовно спроводи евалуацију којом се вреднују општи услови студирања, укључујући и рад органа послововођења (деканата) и ненаставног особља које је у непосредном конаткту са студентима (Служба за студентска питања и наставу, Библиотека, стручни секретари одсека, Техничка служба). Такође, орган послововођења Факултета у сарадњи са Студентским парламентом Факултета спроводи мере за унапређивања квалитета рад, као и мотивационе мере према запосленима у Служби за студентска питања, који најнепосредније раде са студентима.

[Релевантне информације о раду Факултета](#) доступне су јавности на интернет страници Факултета, у складу са законом.

б) SWOT анализа стандарда 10

КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОСКОМ УСТАНОВОМ И НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ	S	Надлежности органа управљања, органа послововођења и стручних органа Факултета дефинисане су Статутом Филозофског факултета. Организациона структура Факултета је дефинисана и континуирано се прати, преиспитује и прилагођава, у складу са усвојеним стандардима обезбеђења и унапређења квалитета. Спроводи се редовна евалуација квалитета управљања, послововођења, рада стручних служби, Библиотеке и врши се корекције, у складу са резултатима евалуације и усвојеним стандардима обезбеђења и унапређења квалитета. Подстиче се стручно усавршавање ненаставног особља. Релевантне информације о раду стручних служби и органа Факултета доступне су јавности.
	W	Честе промене законских и подзаконских аката захтевају

		честе промене општих аката и правилника, што конзумира време наставника и научника, које би могло да буде утрошено на планирање мера и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета наставе и научноистраживачког рада. Недовољна заинтересованост и спремност запослених, како наставног, тако и ненаставног особља, за стручно усавршавање и примену савремених технологија у области управљања, последица је усмерености на основну делатност (настава, научноистраживачки рад, стручни послови) и уверења да управљање треба да буде професионализовано.
	О	Факултет настоји да подстиче стално стручно усавршавање запослених у стручним службама (обука из области ИКТ, плаћено одсуство за учешће на стручним семинарима и др.).
	Т	Потреба прилагођавања честим променама (понекад и контрадикторним) законских и подзаконских аката којима је регулисана област високог образовања.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- даље усавршавање и разрађивање мера за праћење организације и управљања високошколском установом;
- стално стручно усавршавање запослених у стручним службама, а нарочито усавршавање у области информационих и комуникационих технологија;
- успостављање боље координације и периодичне контроле рада организационих јединица Факултета.

г) Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Филозофски факултет у Новом Саду поседује и користи једну зграду коју чине А и Б ламела, на адреси др Зорана Ђинђића 2. Зграда Факултета има подрум, три спрата са међуспратовима и поткровље, укупне површина објекта је 12.892,71м².

Укупна бруто површина зграде $12.892,71\text{м}^2 \times 2 = 25.785,42 \text{ м}^2 / 4.183 \text{ студ.} = 6.16 \text{ м}^2 / \text{ студенту}$ (мин 4м² по студенту).

Укупан простор за извођење наставе по сменама $4.345,88 \text{ м}^2 \times 2 = 8.691,76 \text{ м}^2 / 4.183 \text{ студ.} = 2,077 \text{ м}^2 / \text{ студенту}$ (мин 2м² по студенту у две смене).

Факултет има адекватан просторни капацитет за извођење наставе у складу са прописаним стандардима за акредитацију. Факултет поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Све просторије у којима се одржава настава опремљене су адекватном техничком опремом за мултимедијално извођење наставе (рачунарима, ЛЦД пројекторима), а у одређеним случајевима и додатном опремом за специфичне методе рада (интерактивне табле, аудио и видео опрема, опрема за симултано превођење и сл.).

Филозофски факултет поседује најсавременију мултимедијалну салу (Кинозалу) у којој је омогућено одржавање већих скупова, видеоконференција, симултано превођење, видео пројекција, аудио и видеоснимања и сл.

Од школске 2012/2013. до краја школске 2014/2015. године чињени су константни напори да се побољшају услови рада и студирања на Факултету. Иако су квалитет наставног и научног рада били апсолутни приоритет, значајно је унапређен квалитет простора и опреме којима Факултет располаже.

Изазов није био само у чињеници што је то велики простор (преко 12.000 квадратних метара), нити што је сама зграда заправо врло нефункционална, дотрајала и скупа за одржавање. Упркос сложеним процедурама јавних набавки и малом броју запослених у Техничкој служби, завршена је већина планираних послова на санацији и уређењу радног простора. Пред вама је сумарни преглед обављених радова, по годинама:

2012.

- реконструкција трафостанице и прикључење главних напојних каблова;
- друга фаза израде електроенергетских инсталација (главни успонски водови са израдом главних спратних електро-ормара);
- трећа фаза израде електроенергетских инсталација (набавка и постављање помоћних

- спратних електричних разводних ормара);
- замена бетонске стазе, решавање одвода кишне канализације (постављање дренажног одвода) и израда хидроизолације у делу темеља код архиве Студентске службе;
 - замена портала;
 - уградња хидроцела;
 - уградња расветних тела у просторијама нове архиве и код хидроцела;
 - уређење новог простора за потребе архиве Студентске службе;
 - репарација столица и клупа у Амфитеатру;
 - реконструкција грејних тела у кабинетима и библиотеци;
 - замена подних облога;
 - уређење пет кабинета и скриптарнице;
 - израда радних пултова за рачунаре у холу трећег спрата;
 - реконструкција ормана у салама у приземљу;
 - постављање венецијанера по кабинетима;
 - скидање графита и заштита фасадног дела.
 - реновирање лекторског стана у Браће Дроњак.

2013.

- наставак радова из треће фазе на изради електроенергетских инсталација (набавка и постављање помоћних спратних електричних разводних ормара);
- четврта фаза радова на изради електроенергетских инсталација (повезивање главних спратних и помоћних разводних електро-ормара);
- израда електроенергетске инсталације са свим потребним елементима, за рачунарску учионицу;
- ремонт лифтова (замена врата на кабинама лифтова);
- наставак замене портала у просторијама на првом, другом и трећем спрату;
- израда радних пултова за рачунаре у холу другог спрата;
- израда ормара за библиотеке (легати);
- реконструкција бивше архиве (замена подне облоге и израда намештаја);
- наставак постављања венецијанера по кабинетима;
- замена дотрајалих олука и уградња грејача за олуке;
- прање и чишћење свих спољних стаклених површина, бетонских прозорских површина и делимична поправка постојеће заштите од голубова;
- набавка радних столица;
- монтажа металних архивских полица у подрумским просторијама;
- уградња металних заштитних решетки на просторијама у приземљу;
- уградња PVC подова у просторији за сервере и бившој архиви.

2014.

- пета фаза радова на изради електроенергетских инсталација (електроинсталације по учионицама, семинарима и кабинетима);
- израда пројекта визуелних комуникација и [израда нових визуелних комуникација и пренумерација просторија](#);
- израда пројекта климатизације централног депоа књига (четврти спрат) и радови на

- климатизацији централног депоа књига (набављена клима комора);
- реконструкција главног улаза (нова портирница);
- израда пројекта санације крова и фасадних армирано-бетонских елемената;
- израда пројекта електронске заштите Факултета;
- реконструкција грејне подстанице;
- набавка и инсталирање опреме за симултано превођење (фиксна и покретна);
- набавка канцеларијског и библиотечког намештаја;
- замена подних облога по кабинетима;
- постављање венецијанера у учионицама;
- адаптација лекторског стана у Васе Стајића.

2015.

- шеста фаза радова на изради електроенергетских инсталација (завршна фаза);
- климатизација централног депоа књига (завршна фаза);
- завршни радови на санацији електричне расвете;
- наставак замене подних облога по кабинетима, семинарским читаоницама и Централној читаоници;
- санација крова и фасадних елемената.

Паралелно са радовима који су извођени на згради Факултета, створени су услови за даље унапређивање информационих технологија, као предуслов за ефикаснији рад наставника, студената и стручних служби Факултета. Од 2012. до 2015. године квалитет ИКТ опреме којом располаже Факултет, значајно је унапређен:

- имплементирани супрограми за Службу за студентска питања и наставу, Службу за општа, правна и кадровска питања и Службу за финансијско-материјалне послове (ФИС и ФИМЕС);
- уведени су електронски сервиси за студенте и запослене (наставно и ненаставно особље);
- уведен је бежични интернет (WiFi Eduroam);
- уређена наменска просторија на другом спрату у коју су смештени сервери, набављени и инсталирани неопходни софтвери за рад сервера;
- постављени "rack" ормари у које је постављена мрежна опрема;
- на рачунарима у холу (други и трећи спрат) уграђени су тајмери који омогућавају аутоматско паљење и гашење рачунара;
- набављена је нова рачунарска опрема за кабинете и семинарске библиотеке;
- у рачунарским учионицама је урађена реинсталација оперативног система и инсталирана одговарајућа меморија;
- купљене су лиценце за програм SPSS и Kaspersky;
- у четири учионице инсталиране су " pametne table".

У претходном периоду предузете су значајне мере за уређење зграде Факултета у складу са потребама особа са ивалидитетом. За приступ у зграду направљена јерампа са уличне стране зграде. Нагиб рампе је око 9⁰. Главни улаз на Факултет је потпуно преуређен тако да је раздвојен пролаз за улаз и пролаз за излаз из зграде. У главном холу уприземљу

Факултета постоје још две мале рампе које омогућавају особама са посебним потребама приступ Кино сали и тоалетима. Факултет поседује три лифта за вертикалну комуникацију. Два лифта су носивости до 450кг, отвори на вратима су 75цм, основа пода кабине је димензија 85 x 125цм. Теретни лифт носивости 750кг, отвор врата је 75цм, основа пода кабине је димензија 195 x 106 цм. Лифтови повезују све етаже Факултета осим међуспратова на којима се налазе кабинете запослених. Хоризонталне комуникације имају довољну ширину за несметану проходност поспратовима. На хоризонталним комуникацијама нема препрека које би стварале проблем при кретању особа са посебним инвалидитетом. На првом, другом и трећем спрату свистуденти имају несметан приступ постојећим учионицама и семинарским библиотекама Факултета. Студентска служба пружа студентима услуге кроз шалтере (висина шалтера је 90 цм). У приземљу зграде факултета у А и Б ламели постоје два тоалета са по две кабине (мушки и женски) прилагођен потребама особа са посебним потребама (које могу користити студенти са посебним потребама). Факултет нема корисничку сигнализацију за особе оштећеног вида и оштећеног слуха.

б) SWOT анализа стандарда 11

КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ	S	<p>Просторни капацитети Факултета усклађени су са укупним бројем студената, што је потврђено и у процесу акредитације и издавања Дозволе за рад.</p> <p>Факултет располаже савременом ИКТ, лабораторијском и другом техничком опремом, која је прилагођена специфичности студијских програма и научноистраживачког рада у пољу друштвено-хуманистичких наука.</p> <p>Факултет има рачунарске учионице, фонолабораторије, опрему за симултано превођење, лабораторију за експерименталну психологију, Кино-салу са најсавременијом аудиовизуелном опремом, стандаризованом опремом за симултано превођење и видеоконференцијском техником, савремено и адекватно осветљен Амфитеатар са мултимедијалном опремом.</p>
	W	<p>Велика површина и кубатура, као и лоша изолација зграде изискују огромне трошкове за осветљење, загревање и климатизацију.</p> <p>Чишћење и одржавање зграде, службених и наставних просторија као и водовод и канализација такође намећу Факултету веома високе месечне трошкове током целе године.</p> <p>Амортизација зграде, њених инсталација и разноврсне опреме, столица и столова, итд., изискује даље скупе инвестиције у замену, поправку и евентуално осавремењавање истих.</p> <p>Недовољно поуздан систем надзора и аларма за безбедност</p>

		зграде и лица. Непостојање спољашњих пожарних степеница.
	О	Израда пројеката оптимизације коришћења простора и опреме. Учешће на конкурсима надлежних министарстава РС и секретаријата АПВ за унапређење квалитета простора и опреме.
	Т	Немогућност плаћања режијских трошкова, текућих инвестиција и поправки услед смањења редовних прихода Факултета. Немогућност извођења радова који су постали неопходни услед амортизације зграде, инсталација, опреме и намештаја услед смањења редовних прихода Факултета

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- подстицање и неговање одговорног односа запослених и студената према квалитету простора и опреме Факултета (хигијена, правилно руковање и др.);
- израда пројеката оптимизације коришћења простора и опреме Факултета (оптималан распоред наставних и ваннаставних активности, радног времена стручних служби и др.);
- обезбеђивање средстава (учешће на конкурсима надлежних министарстава РС и секретаријата АПВ, донације и др.) за финансирање унапређења квалитета простора и опреме.

г) Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и знајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Факултет има статус високошколске установе чији је оснивач држава, што значи да има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката, уметничких и професионалних активности. Факултет обезбеђује средства и уписивањем студената који сами финансирају своје школовање. Факултет обезбеђује средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада реализацијом пројеката које финансирају АПВ, Република Србија и Европска унија. Факултет се стара о квалитету финансирања настојећи да оствари финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду и обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја орган управљања – Савет.

Филозофски факултет је као индиректни буџетски корисник у претходном периоду водио пословне књиге и евиденције у складу са прописима о буџетском рачуноводству и приликом састављања завршног рачуна примењивао следеће прописе:

- Закон о буџетском систему (Сл. гласник РС, бр. 54/2009,73/10,101/10, 101/2011 и 93/12)
- Закон о буџету РС за 2014. годину (Сл. гласник РС, бр. 110/2013)
- Уредба о буџетском рачуноводству (Сл. гласник РС, бр. 125/03, 12/2006 и 125/2003)
- Правилник о стандардном и квалификационом оквиру и контном плану за буџетски систем (Сл. гласник РС, бр. 103/2011, 10/12, 18/12, 95/12, 99/12 и 22/ 2013)
- Правилник о начину припреме, састављању и подношењу завршних рачуна корисника буџетских средстава, организација обавезног социјалног осигурања и буџетских фондова Републике и локалних власти (Сл. гласник РС, бр. 51/2007; 14/2008)
- Инструкција за попис имовине и обрачун амортизације за обвезнике који пословне књиге воде према уредби о буџетском рачуноводству за 2006. годину, објављена на Закон о високом образовању ("Сл. Гласник РС", број 76/05, 100/07, 97/08 44/2010 и 93/2012, 89/2013, 99/2014 и 45/2015)
- Правилник о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације (Сл. лист СРЈ, бр. 17/97 и 24/2000)
- Правилник о начину и поступку преноса неутрошених средстава буџета РС на рачун извршења буџета РС (Сл. лист РС, бр. 120/12)
- Правилник о начину коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна консолидованог рачуна Трезора РС и о начину извештавања о инвестирању средстава корисника буџета и организација обавезног социјалног осигурања (Сл. гласник РС, бр. 3/2004, 104/04, 1/2006 и 111/09)
- Закон о рачуноводству у ревизији ("Сл. гласник РС", бр. 46/2006, 111/2009 и 99/2011 - др. закон
- Закон о јавним набавкама ("Сл. Гласник РС", број 124/2012, 14/2015 и 68/2015)
- Уредба о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за

делатности које се финансирају из буџета ("Сл. Гласник РС", број: 15/2002,100/2004, 26/2005, 38/2007, 110/2007)

Поред наведених прописа, којима је уређено буџетско рачуноводство, Факултет, као индиректни буџетски корисник, примењује у пословању и друге прописе Републике Србије, АП Војводине и локалне самоуправе, као и своја општа акта, којима су ближе уређена поједина питања.

Филозофски факултет у Новом Саду је државни факултет и њено финансирање у принципу гарантује оснивач, односно Министарство просвете, науке и технолошког развоја, у складу са одредбама Закона о високом школству. Према пракси у последњих пет година, оснивач је покрио 69-74% свих расхода Факултета (рачунавши ту и средства од републичких пројеката, у укупној висини од 104,7 милиона динара, односно 14,5% свих прихода од Републике). Остале расходе Филозофски факултет је финансирао из сопствених средстава (школарина, међународни пројекти, пројекти које финансира Секретаријат за науку и технолошки развој АПВ). С обзиром, да оснивач има одлучујућу реч и у формирању висине школарине, можемо констатовати да управо оснивач може Факултету дугорочно да обезбеди финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката, уметничких и професионалних активности. Факултет може само у ограниченом обиму допринети средњерочној финансијској стабилности путем међународних и домаћих пројеката (треба међутим имати у виду да су таква средства у случају факултета у пољу друштвено-хуманистичких наука неупоредиво нижа од пројекатских прихода које могу реализовати факултети који су на основу своје научне области повезани са привредом и производњом). Основни материјални услови квалитетног рада су управо дугорочно гарантован редован прилив средстава, у обиму који покрива сложене потребе обављања наставно-научног процеса, као и покривање режијских трошкова и инвестиционих улагања у зграду и опрему Факултета од стране оснивача. При томе, неопходна је транспарентност услова и критерија којим оснивач гарантује стабилност финансирања, а паралелно с тим и надзор рационалности и коректности финансијског пословања управе Факултета од стране оснивача, студената и запослених. Важан прилог професионалном вођењу финансијског пословања је благовремено достављање обрачуна за финансирање Факултета за актуелну школску годину од стране оснивача (на основу обрачуна видљиви су услови и критерији финансирања наше установе; на жалост ти подаци последњих година се не достављају Факултету).

С обзиром да се ради о установи чији је оснивач Република Србија, стабилност финансијског пословања може осигурати једино надлежно министарство финансирањем горепомнутих издатака у *целости*. У смислу наставне делатности то подразумева финансирање довољног броја буџетских студената на основним, мастер и докторским студијама. С обзиром на бројне промене приоритета државне политике у последњим деценијама и на неповољна економска кретања у земљи и иностранству, треба се надати да ће држава у наредном периоду стриктно водити рачуна о задовољењу ових потреба.

При одређивању начина и обима финансирања, оснивач би требало да узме у обзир специфичан профил Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, као установе

која проучава интеретничке, интеркултуралне, лингвистичке, социјалне и историјске односе и процесе специфичног региона, који је вековима представљао границу великих империја и цивилизацијских кругова. Слично, ваља имати на уму да се на Факултету образују професори четири националне заједнице Србије. Ове околности Факултету дају истакнут друштвени и међународни значај, што изискује пажљив третман Филозофског Факултета у Новом Саду у целини, а у случају катедара за русински, словачки, румунски и мађарски језик и примену принципа афирмативне акције, што у финансијском погледу значи стабилно финансирање без обзира на годишњи број уписаних мањинских студената.

б) SWOT анализа стандарда 12

КВАЛИТЕТ ФИНАНСИРАЊА	S	<ul style="list-style-type: none"> - систем претежног државног финансирања, - извесна флексибилност мешовитог начина финансирања - редовност дозначавања средства од стране Оснивача.
	W	<ul style="list-style-type: none"> - непотпуно финансирање законом прописаних (члан 59 Закона о високом школству) намена од стране оснивача - непостојање дугорочне стратегије развоја и финансирања високошколских установа ++ - несигурни приходи државе за финансирање високог школства - тенденција смањења трошкова државе на одржавање и развој државног високошколског система, - изостанак финансирања наставе за сва три нивоа високошколских студија - недовољна транспарентност извора, критерија и приоритета финансирања на годишњем нивоу, - немогућност дугорочног планирања финансијског пословања Факултета - недовољност средстава за веће инвестиције које су постале нужне због амортизације зграде и опреме или њихове слабе енергетске ефикасности.
	O	<ul style="list-style-type: none"> - повећање сопствених прихода Факултета путем: учешћа на међународним и домаћим научним пројектима; привлачењем већег броја страних студената; пружањем стручних услуга; повезивањем са туризмом у ширем смислу; делатношћу популаризације науке; продајом публикација и наставних средстава, канцеларијског материјала и сувенира. - дефинисање специфичности Филозофског факултета у смислу формулисања приоритетних праваца истраживања у оквиру појединих (ужих) научних области, као и компаративних предности који проистичу из историјског наслеђа и географске локације Новог Сада и ширег региона. - смањење режијских трошкова унапређењем енергетске ефикасности зграде и модернизације инфраструктуре, примена електричних хелија и термалних пумпи за грејање воде, односно за грејање просторија, итд. - обезбеђење средстава у виду донација за скупа инвестициона улагања од стране предприсупних фондова ЕУ, Светске банке,

		ЕБРД и сл.
	Т	<ul style="list-style-type: none"> - недовољност средстава осигураних од стране Оснивача за квалитетно обављање наставно-научног рада на Факултету - недовољна пажња посвећена обезбеђењу дугорочног, стабилног финансирања развоја и квалитетног функционисања државног високошколског система - тенденција смањења буџетских места од стране оснивача - недовољна пажња посвећена финансирању развоја научног подмладка - мере штедње на штету државног високошколског система - смањење броја самофинансирајућих студената, - смањење прилива средстава од међународних и домаћих пројеката - велик удео средстава од републичких средстава у финансирању од стране Републике: у случају промене приоритета у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Факултет би могао остати без веома значајних средстава за финансирање научног и наставног рада.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

Имајући у виду неповољно учешће сопствених средстава у укупним финансијским средствима, потребно је осмислити начине повећања сопствених прихода. Тиме би се, с једне стране, постигло да Факултет буде атрактиван за будуће студенте и конкурентан у односу на сродне установе, а са друге стране, на дуги рок, избегла би се финансијска неизвесност. Важна активност у будућем периоду треба да буде учествовање у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима, али и реализација различитих истраживања и консултантских услуга, као и програма целоживотног учења.

г) Показатељи и прилози за стандард 12

[Прилог 12.1. Финансијски план](#)

[Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Факултет се стара о томе да студенти добију значајну улогу у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад Студентског парламента, студента продекана, изабраних студентских представника у органима и телима Факултета, подстицање активности студентских организација и обезбеђивањем редовног анкетирања студената о квалитету наставног процеса и општих услова студирања. Студентима је омогућено да на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе. Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања. Обавезан елемент самовредновања Факултета јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Факултет организује и спроводи анкету, резултате анкете чини доступним јавности и укључује их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

Евалуација наставног процеса и општих услова студирања на Филозофском факултету спроводи се од школске 2008/2009. године, у складу са *Законом о високом образовању* и општим актима УНС и Филозофског факултета. Резултати спроведеног поступка оцењивања квалитета наставног процеса и рада Факултета представљају основу за израду извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета рада Факултета, процену квалитета реализације студијског програма у поступку акредитације студијског програма, процену педагошког рада наставника и сарадника која се узима у обзир приликом избора у наставна и сарадничка звања, предлагање и спровођење мера за отклањање уочених недостатака у наставном процесу, а користе се и у другим случајевима предвиђеним законом и општим актима УНС и Факултета.

Учешће студената у евалуацији наставног процеса има изузетан значај у процесу самовредновања, спољашње провере квалитета и акредитације свих студијских програма које реализује Факултет. У почетку су студенти попуњавали штампане упитнике у терминима редовне наставе, а потом у посебно одређеним терминима на рачунарима у рачунарским учионицама, уз присуство представника Студентског парламента и наставника или координатора за одговарајућу годину студија. У анкетама које су спровођене на овај начин учествовало је приближно 25-30% студената (1.202 у летњем семестру 2009/10. и 1.527 у зимском 2010/11. године). Начином спровођења анкете била је делимично компромитована анонимност учесника, а студенти су учешће у анкети схватили као обавезу. Од краја летњег семестра 2011/2012. године студентска анкета се спроводи путем [студентског WEB сервиса](#).

Систем спровођења студентске анкете путем студентског WEB сервиса, односно путем Факултетског информационог система (ФИС), усклађен је са највишим информатичким стандардима и обезбеђује потпуну анонимност учесника у анкети (трансфер података са сервера Факултета на сервер ФИС). Благовременост повратне информације о успешности властитог рада има изузетан значај и то је један од главних разлога што је Факултет предузео мере да у овој школској години омогући информисање наставника и сарадника о резултатима евалуације путем WEB сервиса е-Запослени. Примена сервиса е-Студент и е-Запослени (у оквиру Факултетског информационог система - ФИС-а) омогућила је потпуну анонимност учесника у анкети, али и информисање наставника и сарадника о резултатима евалуације непосредно по њеном окончању (аутоматизовано прикупљање, обрада и трансфер података, без додатних трошкова и без прекидања или угрожавања тока наставног процеса). Наставници и сарадници добијају на свој налог резултате студентске анкете о настави из предмета за које су задужени у одређеном семестру. Збирни извештаји о спроведеној евалуацији објављују се на сајту Факултета.

У првој анкети спроведеној преко студентског WEB сервиса упитник је попунило 439 студената, што је приближно 10%, а у другој (после зимског семестра 2012/2013. године) 675, што је приближно 15% од укупног броја студената који су у том семестру похађали наставу. После летњег семестра 2012/13. године упитнике је попунило 460 студената. Резултати анкета спроведених у току школске 2012/2013. године показују да су наставници и сарадници Филозофског факултета у највећем броју случајева оцењени највишим или врло високим оценама. Најбоље су оцењене спремност наставника и сарадника да дају одговоре на питања студената и јасноћа и разумљивост у излагању градива. У досадашњим анкетама није се догодило да одређени наставник или сарадник Филозофског факултета буде лоше или негативно оцењен од стране већине (или барем од стране релевантног броја) студената који су пратили наставу. Уколико би се то догодило, продекан за наставу би, на основу увида у резултате анкете, односно оцене свих наставника и сарадника, о томе обавестио шефа одсека или координатора одговорног за реализацију студијског програма, уз захтев да предузме одговарајуће мере ради отклањања уочених пропуста у раду наставника или сарадника (без обзира на звање). Уколико би се негативна оцена поновила и у наредним анкетама, то би значило да предузете мере нису биле ефикасне и да је потребно да такав случај размотри Комисија за обезбеђење квалитета и Наставно-научно веће Факултета. Упркос таквим резултатима, постоји оправдана сумња у поузданост добијених оцена и могућност да оне не репрезентују ставове свих студената. Главни разлог томе је низак одзив студената, те се чинило нужним да се размотри стратегије за његово повећање.

Због тога је на крају летњег семестра у школској 2014/2015. години одржан [заједнички састанак Студентског парламента и Комисије за обезбеђење квалитета](#). На том састанку је разматрана могућност увођења одређеног степена обавезности учествовања студената у анкети о наставном процесу и општим условима студирања, како би се у наредној школској години резултати анкете могли сматрати релевантним показатељима квалитета и основом за разматрање мера и поступака за унапређење квалитета наставног процеса и општих услова студирања. Студентски парламент је поднео одговарајући предлог и Наставно-научно веће је донело одлуку да се анкета спроводи у терминима предвиђеним

Радним календаром за пријављивање испита у јануарском (анкета за зимски семестар) и јунском (анкета за летњи семестар) испитном року и да услов за пријаву испита буде обавеза изјашњавања студента да ли жели да попуни анкету. Студенти имају могућност да одбију да попуне анкету и уколико се тако изјасне, испунили су услов да приступе електронској пријави испита. Исти систем примењује се на другим факултетима који користе електронски сервис за студенте у оквиру ФИС. Апсолутни приоритет и даље представља услов да се очува потпуна анонимност учесника у анкети. На основу искустава у другим високошколским установама које су примениле овај систем, очекује се да ће се број учесника у анкети повећати и да ће се на тај начин постићи услови да се резултати анкете сматрају релевантним показатељима квалитета и основом за разматрање и усвајање мера и поступака за унапређење квалитета наставног процеса и општих услова студирања.

б) SWOT анализа стандарда 13

КВАЛИТЕТ УЛОГЕ СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА	S	Статутом и општим актима Факултета утврђени су услови и начин укључивања студената у процесе процене и унапређења квалитета студијских програма, наставног процеса и општих услова студирања, у процес самовредновања.
	W	Студенти немају поверења у систем обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету и нису заинтересовани довољно за учествовање у процесу унапређења квалитета студијских програма, наставног процеса и општих услова студирања, у процесу самовредновања.
	O	Електронски сервис пружа могућност да се студентска анкета спроведе брзо и једноставно, да резултати анкете буду благовремено доступни свим наставницима и сарадницима, као и стручним органима и телима Факултета, а да при томе анонимност учесника у анкети не буде компромитована.
	T	Учешће студената у органима и телима Факултета може да буде само формално. Мишљење студената може да буде само формално уважавано у систему обезбеђења и унапређења квалитета.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

Заједничке седнице Студенског парламента и Комисије за обезбеђење квалитета могу битно да допринесу унапређењу сарадње и узајамног поверења између студената, наставника, сарадника и ненаставног особља. На таквим седницама студенти развијају осећај личне и професионалне одговорности, стичу увид у функционисање система обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету као целини.

г) Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Факултет у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета поштује законске прописе, опште акте УНС и опште акте Факултета, у складу са усвојеном стратегијом обезбеђења квалитета. Постојећа инфраструктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета подразумева јасну расподелу надлежности и одговорности органа управљања, органа пословођења, стручних органа и тела, организационих јединица Факултета, као свих запослених и студената. У оквиру међународних пројеката, које финансира Европска Унија, остварена је сарадња и размена информација са другим високошколским установама, које остварују добре резултате у едукацији студената и у истраживању. Факултет се стара да све мере и поступци у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета буду доступни релевантним органима и телима и јавности.

Факултет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета, обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета, обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања, обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно се укључују и резултати анектирања студената. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године. Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике (путем одсека, центара и других организационих јединица), Наставно-научно веће, Студентски парламент, студента продекана, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Факултет је у претходном периоду успео да обезбеди само делимичне и недовољно релевантне податке о компетенцијама дипломираних студената од дипломираних студената, послодаваца, представника Националне службе за запошљавање. Евиденција коју води Национална служба за запошљавање није довољно прецизна да би могла да буде релевантан показатељ запошљивости дипломираних студената.

б) SWOT анализа стандарда 14

КВАЛИТЕТ СИСТЕМАТСКОГ ПРАЋЕЊА И ПЕРИОДИЧНЕ	S	Систематско праћење и периодичне провере квалитета се на Факултету обављају приближно 10 година. Комисија за обезбеђење квалитета успешно функционише од 2007. Факултет је два пута успешно спровео поступак
--	---	--

ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА		самовредновања, спољашње провере квалитета и акредитације високошколске установе и студијских програма свих нивоа студија (укључујући и успешну акредитацију нових студијских програма, који су резултат међународних пројеката). Резултати систематског праћења и периодичне провере квалитета доступни су јавности. Субјекти систематског праћења и периодичне провере квалитета стекли су корисна искуства, што представља одличну основу за успостављање континуитета у реализацији процеса обезбеђења квалитета и за даље унапређење рада у овој области.
	W	Није успостављен ефикасан и поуздан систем прикупљања повратних информација о квалитету стечених компетенција дипломираних студената.
	O	Програми међународне мобилности наставног и ненаставног особља и студената пружају могућности за стицање знања о стратегијама и системима обезбеђења и унапређења квалитета на угледним високошколским установама у иностранству.
	T	Ефекти систематског праћења и периодичне провере квалитета постижу се тек након дужег временског периода. Наставници и сарадници су усмерени на наставу и научноистраживачки рад и сматрају да би систематским праћењем и периодичним проверама квалитета требало да се бави одговарајућа стручна служба.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- развој и усавршавање примене програма ФИС и ФИМЕС у функцији прикупљања података релевантних за оцену квалитета;
- размена искустава у вези са системима обезбеђења квалитета у оквиру програма међународне мобилности наставника, сарадника и студената Факултета;
- развој Алумни клуба и прикупљање повратних информација од дипломираних студената, послодаваца;
- сарадња са Националном службом за запошљавање.

г) Показатељи и прилози за стандард 14

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)